

condito, siue ante, siue post codicillos eis hereditatem dari non posse, ideo Papinius scripsit, in.l. quod permanans. 19. D. h. t. ne per codicillos qui ex testamento valent, ipsum testamentum, quod vires per institutionem heredum accipit confirmari videatur. explicat & exornant Ioan. Matienço. d. glossa. 9. num. 21. & qui latius deducit, & multas alias rationes cumulat. Feid. Minchaca de successi. creat. lib. 3. §. 25. ex nu. 2.

5 Nec † adductum argumentum ex.d.l. alle toto. aliquid obstat, nam ut eo loci idem Papinianus ait, licet codicillis dari hereditas non possit, ideo illis data, ea formula (quem heredem codicillis fecero, heres est) sustinetur, quia ex testamento data videotur, consentit Vlpianus in. d. l. institutio talis. 10. ibi. nec videotur hereditas codicillis data quod interdictum est verum conditionalis est hæc institutio quæ testamento data est. induci possunt d.l. si ita scripsero. D. de cond. & dem. cum alijs ab Accurs. in.d.l. alle toto. gloss. fin. adductis. & quæ retoluit Petrus Peralta in.l. 1. nu. 46. D. delegatis. 2. de institutione facta illius personæ quam quis scripsit vel nominavit in priuata quadam schedula proprio vel alieno chirographo signata, diximus in.d. §. sed cum paulatim. nu. 40. de testamentis ordinandis, & præster ibi relatos probant cum multis alijs Ludouicus Molina lib. 2. de Hispan. primogenijs. cap. 8. num. 11. & 12. Ioan. Gutierrez lib. 2. practic. question. cap. 41. n. 3. & 4.

6 Verum † quamuis superior doctrina veritatis sit, quod tamen attinet ad textū, in.d.l. alle toto, & Romanorum ius omnino tuta non videotur, requiritur enim pro forma in testamento directa institutio, & vt heres proprio nomine à testatore vel scribatur, vel nuncupetur, iuxta latè scripta in.d. §. sed cū paulatimi & in. §. hereditas. versiculo. neque enim sup. de hered. instituendis. ergo per æquipollens fieri, sufficere non debet, vt contendunt Iaso. in.l. hac consultissima. §. fin. C. qui testam. fac. post. Petrus Peralta in rub. num. 170. D. de heredib. inst. Tellus Fernandez in.l. 31. Tau. nu. 3. & expressim videotur probari in.l. 37. Tauri. ibi. quando el testador nombrada, esñaladamente bizo heredero. quæ lex habet in.l. 11. tit. 4. lib. 5. recopilacionis. His accedit textus in. l. heredes palâ. • 21. §. 1. ibi. vel nomen legatarij quod non scri-

pserat. D. de testamentis. vbi quamuis facto testamento, alia scriptura, id est codicillis, possit testator, quod ambiguum, siue dubium est explicare, item & legatarij nomen indicare, non tamen hereditis.

7 Sed † adhuc recedendū non est à tuperiori interpretatione, d.l. alle toto : nec obstat institutionem verbis directis faciendam, heredemque proprio nomine nuncupandum, satis enim expresse & nominatim ostenditur, cum indubitanter designatur, iuxta ea quæ d.n. 40. resoluimus & adduximus in. §. nominatim. supra de exhered. liberorum. quo etiam modo d. legis Tauri verba interpretanda sunt, cū Molina. Ioanne Gutierrez, & alijs iam ad ductis, & ab eisdem citatis.

8 Est tamen in proposito elegans examinanda, aut saltim insinuāda quæstio, num quid hodie directo hereditas codicillis dari possit? articulus sanè dubius & anceps post nouas huius Regni Hispani leges, quibus testamentorum, & codicillorum solemnitates ex & quata sunt, nempe. l. 3. Tauri. l. 1. & 2. tit. 4. nouæ recopilat. unde quasi omnibus rationibus à nobis supra num. 3. adductis deficientibus hereditate codicilliis directo hodie dari posse probandum videbatur, quam sententiam insinuasse videotur. Greg. Lopez in.l. 5. verbo. como el heredero. tit. 8. p. 6. docens patrem posse iure Regio in codicillis declarare, vt legitima in testamento relieta valeat iure institutionis, licet iure communi contrariū crebriori calculo effett receptum. expressius probat in.l. 2. verbo. herederos. tit. 12. p. 6. Burgos de Paz in.l. 3. Tauri. numero. 1338. Ioan. Matienço in.l. 2. gloss. 9. num. 20. tit. 4. lib. 5. nouæ recop. † Contraria tamen frequentius nostrates probant, ante omnes Rodericus Suarez in. l. quoniā in prioribus. 1. limitatione. nu. 23. Tellus Fernandez in.d.l. 3. Tau. num. 25. Ferd. Minchaca. de successi. creatione. lib. 3. §. 25. nu. 7. & 19. & qui exactè rem disputat Ludouicus Molina lib. 2. de Hispan. primogenijs. cap. 8. nu. 29. & noster Did. Spino. d. glossa. 32. num. 26. & 27. & nouissime Guillen de Ceruantes Hisp alensis in.d. l. 3. Tauri. n. 15. 1. & sequētibus. qui contraria partis argumētis, post Ludouico cum Molina iam relatū satisfacit. † Ego ex his quæ superiori paragrapho admōnui, & in hoc ex num. 3. resolui, sic existimo,

mo, quod si quis nullo facto testamento, codicillos faciat, directo etiam in eis hereditatem dare poterit, cum eorum & testamentorum eadem sit sollemnitas, ut ex dictis legibus Regis qui rectius sentiunt, resoluunt. Verum quoniam codicillorum institutioni, item & substansie heredis institutio repugnat, constanter alterare eo casu hos non codicillos, sed testamentum nuncupandum, habent siquidem eius solemnitates, & quod magis est, heredis institutionem, ergo testamentum erit. Quamuis enim olim si quis codicillis heredem fecisset, nec tamquam testamentum eius dispositio defenderetur, ex. d. l. non codicillum. 14. C. de testam. hoc ideo, quia longè diuersa vtriusque solemnitas, vt constat, cum hodie eadem iam sit, dispositionem valere fatendum est, eaque non vt codicillum, sed vt testamentum defendendam ex his quæ Bald. & Salyct. notant per textum ibi in. l. testamentum. 17. C. de testamen. neque enim testamentum ideo infirmari debet, quod diuersis illud conficiens nominibus appellavit. Quod sanè verum erit & sine scrupulo admittendum; quoties nuncupatiue codicilli fiunt, quo causa eorum, item & testamenti vna eadem que est solemnitas. Quod si in scriptis codicilli fiant quorum & testamenti longe alia est solemnitas, vt contra plures defendit Ioann. Matienço in. d. l. 2. Glossa. 9. num. 4. 5. & sequenti. sinedubio dicendum est institutionem factam in codicillis iure directo valere non posse, reste tamen per obliquum, iuxta nostrum textum & d.l. Scæuola. 76. D. ad Senatus 12 C. Trebellianum. Factum tamen autem testamentum si vel ante codicillos, vel post codicilos sit, intrepidè affirmo codicillis (si codicilli sint) hereditatem testamento reflectam nec adimi, nec minui posse, quia testamentum primum non nisi alio æquè solemniter tolli potuit, iuxta latè scripta in. l. posteriori. sup. quibus modis testam. inservient, quamvis & eo casu in vim fideicommissi huiusmodi institutio valeret ex. eadem. l. Scæuola. in versic. Nam per fideicommissum.

13 Quamuis tamen hereditas directo codicillis iure ciuii Romanorū nullo modo dari possit, per fideicommissum recte potest, ex hoc nostro tex. & d. l. 2. C. co-

dem cum alijs sup. nume. 1. adductis.

Sed pro dubitandi ratione sic argumenter, nihil impedit quid ex æquipollentibus fieri: sed per fideicommissum adimit quis hereditatem instituto heredi, & eam fideicommissario tribuit, vt constat ex toto titulo sup. defideicommiss. hered. ergo cum codicillis adimi hereditas non possit, ex prioribus nostri textus verbis, nec per fideicommissum adimi poterit. Deinde substituti codicilli non potest, textus hic, ergo nec fideicommissi, cum fideicommissum substitutio sit, vt constat ex substitutionum speciebus, & diuisionibus quas suprà in rubrica de vulgari proposuimus. ergo, &c.

14 Verum tamen & alijs non obstantibus, dicendum est, ideo codicilli, perfideicommissum hereditatem dari posse, quia inter fideicommissariam hereditatem siue successionem, item & hereditatem directo relietam plurimæ maximæque, sunt differentiae, vt latissime ostendimus in rubrica, principio & . §. 1. sup. de fideicommiss. hereditatib. cessantque hoc in calu omnes illæ rationes quas suprà num. 3. adduximus, Fideicommissarius eti. heredis loco habeatur, heres tamen non est, nec ille qui ex testamento adiuit, & perfideicommissum codicillis relietum restituit heres esse desinit, ergo testamentorum & codicillorum iura non conturbantur hoc casu. Nec dici potest fideicommissariam substitutionem, substitutionem esse, quoniam cum substitutione institutio sit, habeatque locum deficiente priuio, siue ulteriore gradu facta, vt late suprà ad rubricam de vulgari: fideicommissum autem siue particulare singularis rei, siue vniuersale totius hereditatis ab herede praestandum sit. toto titulo suprà defideicommissariis hereditatibus aut saltim hereditate adita ab eo qui grauatus est illud præstare, consequēs est, dici substitutionem non posse, ex Bal. & alijs quorum Did. Spino ueminit. d. Glossa. 32. nu. 20. nihilq; impediri quin codicillis fiat, ex quibus si petatur quarta pars hereditatis penes heredem remanebit. l. 2. §. fina. D. de iure codicillorū. l. 2. tit. 12. par. 6. ne alias nudū tantummodo heredis nomine sit, sed quia sup. defideicommiss. hereditatibus. Heredis tamen institutioni testamento facte conditione per codicillos ideo adiungere non licet, ex nostro tex. & l. pen. D. de

P p con-

- cōdit. inst. l. diuī. 6. D. de iure codicill. quia indefectu cōditionis de ademptione hereditatis testatorē cogitasse intelligitur, voluit que eā adimere, quod iure non licet. Sicur
- 16 † autē cōditionem heredi pure in teste to instituto incodicillis adiūcere non licet; ita & ex diuerso conditio apposita in testamento incodicillis adimi, seu remoueri nō potest, sic enim videretur hereditas purē dari, quod lege prohibetur, nisi forsan liberorum fauore, ut post Angelum hīc Myntsin. animaduertit.
- 17 Id tamen † quod cū Iustiniano docemus posse hereditatem perfideicōmissum codicillis relinqui, ita demum verū est, si verbis aptis ad fideicōmissum relinquatur, cuius modi referuntur in. §. verba. sup. de singulis rebus. In. d. l. 2. tit. 12. par. 6. Nam si vius effet testator verbis directis, scilicet. Titius heres esto, non solum non valet iure directo in stitutio iuxta nostrum textū in prima parte, verū nec valet iure fideicommissi, d. l. Sc̄euola. 76. D. ad S. C. Trebell. l. Non codicillum. 14. C. de testam. l. verbis ciuilibus, D. de vulgari. §. masculo. sup. de pupilli. tex soluit Couarr. in. cap. Raynūtius. §. 9. num. 13. &. 15. Rod. Suarez in. l. quoniā in prioribus. limitatione. 1. nu. 23. C. de inofficio so testamento. Menchaca de successi. creatio. lib. 3. §. 25. nu. 19. & insinuant Vvesem lekius, & Hotom, hīc & probare videtur. d. l. 2. versiculo mas si vſasse de tales palabaras d. titu. 12. par. 6.
- 18 Contrariū † tamen, quinimo hereditatē quæ iure directo nō valet codicillis relicta, iure fideicōmissi valere, probari potest. l. illud. §. 1. D. de iure codicillorum defendit Hippolyt. Riminaldus in. l. precibus. num. 422. C. de impub. Costa. in. l. cap. par. verbo oblique, num. 17.
- 19 Vnde in hac cōtrouersia aliorū omissis distinctionibus, sic statui potest, si testator voluit testari & directis verbis aliquem codicillis instituit, iure ciuili Romanorū, nec iure directo, nec iure fideicommissi institutio sustinebitur, ex pri. na opinione. nu. 17. relata Hōdie ex. d. l. 3. Taur. & alijs nu. 8. adductis, iure directo institutio sustinebitur, quādo scilicet nullum aliud fecit testamento, diximus nu. 10. &. 11. Si verò voluit codicillos cōfiscere non testamentum, quamvis nō valeat iure directo institutio, valet tamen in vñm fideicōmissi, ex hoc nostro textu, quem sic Eguinarius interpreta

tur, & d. l. Sc̄euola. 76. D. ad S. C. Trebell. quomodo etiam rem accipiunt Grego. in. d. l. 2. titu. 12. part. 6. latius Minchaca. d. §. 25.

S. Codicillos. 3.

- 1 Codicillos plures relinquere quis potest, testamen tum vnum. num. 2. & quæ differentia ratio, ibi. &. num. 3. & quid bōdie iure Hispano. num. 4.
- 5 Codicilli si sint contrarij, quibus eorum fides adbi benda.
- 6 Codicilli, qui nullam solemnitate requirunt, quo testes habere debeant.
- 7 Codicillorum, & testamenti nuncupatiū bōdie vna solemnitas. l. 1. titu. 4. lib. 5. noue recopilationis.
- 8 L. 3. Tau. l. 2. titu. 4. lib. 5. recop. versiculo. Yen los codicillos.
- 9 Codicillorum in scriptis, solemnitas non immutata.
- 10 Fæmine in codicillis testes esse non possunt.

Maximā, quæ est inter codicillos & testamentū differentia, cū superio ri paragrapho Iustinianus enarrasset, alias nunc subiicit: illam in primis, † nō vños modo, sed & plures codicillos licere facere, idē insinuauerat Papinianus in. l. ante tabulas. §. D. de iure codicillorū, docens codicilloscodicillis in sequentibus cōfirmari posse, expressius Marclanus in. l. Diui. 6. §. codicillos. eod. tit. Impp. in. l. 1. &. 3. C. cod. sc̄ibunt per posteriores codicillos, nihil de superioribus detrahi, nisi his contrarij sint. l. 3. ibi. E pue de vñ home fazer muchos codicilos, e non desata el vno al otr. tit. 12. par. 6. explicant Pet. Peralta in. l. si quis in principio. nu. 6. n. 9. &. 10. D. de legatis. lib. 3. Burgos de Paz in. l. 3. Tauri. nu. 1343. Ioan. Matiē çō. in. l. 2. Glos. 9. nu. 26. lib. 5. noue recopi lat. Cum tamen plura † testamenta vnius hominis esse non possint. l. quærebatur. 19. D. de militari testam. tex, in. §. posteriore sup. quibus mod. testamēta infirm. vbi latissime prosequit is sumus. quæ verò sit hoc in casu vñtēt testamentū & codicillos diffe rentiæ ratio, insinuare nō erit difficile, si me minoris eoru quæ in. d. §. Posteriore adnotauimus. Testamentū plenā & perfectā cōtinet dispositionem, heredis institutionē, eius virtute inducitur repræsentatio delun

et,

cti, vnaquæ quodammodo efficitur utriusque persona; & heredis, & testatoris, ideoque, & quia hereditas dominium tribuit (diximus latè in rub. sup. de heredibus instituendis, & in. §. fin. de here, qualitate, & in. §. quos autem infrà de bonorum possessionibus) vni duo insolidum heredes esse non possunt, l. quod contra. 141. §. vni duo. D. de reg. iuris, nec enim ratio naturalis id patitur; quemadmodum, nec plures eandem rem simul possidere. l. 3. §. ex contrario. D. de acqu. possessione nec domini insolidum penes duos esse. l. si ut certo. §. li duobus vehiculum. D. cōmodati, cum alijs quæ adduximus & mature considerauimus pro vera & exacta interpretatione Iustiniani in principio sup. de exhered. liberorum & notat eruditus Pet. Faber. in. lius nostrum. 7. D. de reg. iuris. ergo cum testamentū sine heredis institutione non sit, (docuimus sapè), nec duos heredes, id est successores in vniuersum ius, relinquere quis possit (etiam si miles sit, taliter eodem tempore, vt cum Petro Fabro ego sentio) nec duo testamenta relinquere posse consequens est, vnde posteriori (dū tamen quæ perfecto) prius tollitur. d. §. posteriori. In codicilliſ ſt contrā eſt, qui nō ſuper vniuersali iure & iucceſſione, ſed ſuper aliqua eius parte conficiuntur, vt ex rubrica huius tituli, commemorauimus. Hodie ſt cum institutio heredis in testamentō necessaria non sit, l. 1. titu. 4. lib. §. recopil. latè ſup. ad rub. de here. inst. & codicilli cādeni, qua testamentum nuncupatiuum, cōſtent solemnitate. l. 2. ad fin. d. titu. 4. lib. §. nouæ recopilat. quæ antea erat l. 3. Tārri. an plures quis relinquere possit codicilliſ dubitari non immerito potest. Sed ego ex his quæ in. d. rubrica de here. instituendis cum Francisco Balduino docui, & in. §. codicilliſ ſuprā eod. rem ſic comprehendendo. Quoties quis teſtatur, nec tamen herede inſtituit, hoc non testamentū potest appellari, ſi rectā dicendi rationem amplecti velimus, nec enim magis potest eſte testamentum ſine heredis institutione, quam ſi velis defendere Titium hominem eſte, etiam anima rationali (vt cū logicis & physicis loquacarentem). Eſt igitur ultima volūtas, quamuis abuſive legib⁹ noſtriſ Hispaniſ teſtamentū nuncupetur. Dicas quo in alio nomine, teſtamentū quod p̄cessit, aut in ſcriptis fuit conditū, & eo caſu nō niſi alio

teſtamēto ſiue in ſcriptis ſiue nuncupatiue facto & ordinato tolli potest, ex regula. d. §. posteriore, que immutata non eſt: aut nū cupatiue, hoc ſi heredis institutionem habeat, codicilliſ (etiā ſi iam eadem ſolemni tate ordinentur) non tollitur, ſiue enim ante, ſiue post teſtamentū cōficiantur etiā hodie eius ſunt pars, ideoquæ illud non infirmant, ſed potius abeo pendent, & militat adhuc ratio l. quod per manus. 10. D. de iure codicillorū. Quod etiam ſine ſcrupulo ego admitterem, etiā qui teſtamentū fecit, illud in quo heredem instituit, non teſtamentū, ſed codicilliſ appetet, (neque enim illud infirmatur eo quod conficiens alio nomine nuncupet), ergo ſi codicilliſ alios poſtea faciat in quibus ſimiliter & heres aliquis ſit institutus, perinde priuilegientibus tollentur, ac prium ſequenti teſtamēto abrogatur, eādem ratione, quia & priores, & posteriores codicilli, nō codicilli ſed teſtamēto ſunt. Quod ſi vel in neutrī ſiue nullis institutus heres fuerit, omnes valebunt ex regula noſtri textus, quæ obtinet ſiue teſtamento facto, ſiue ab interſtato velit quiſ codicillari. † Nisi contrarij codicilli ſint, nec appareat quiſnam prior ſit, aut posterior, neuter enim tunc valet ratione incertitudinis, iuxta Glosſam Bart. Bald. & om̄es in l. cum proponatis. C. cod. niſi dicamus alterum dare quid, alterum id ipsum adiunere, quia ademptione frequentius dationem ſequi ſoleat, & tunc quo adimitur codicillus vires habebit. Baldus. in. d. l. cum proponatis. Si vero eodem die facti ſint codicilli, & in uno legetur fundus Titio, in altero idem fundus legetur Sei., quia tales codicilli non ſunt contrarij, ſed diuerſi, ideo vnuſ per alium non tollitur, ſed ambo valent & legatarij concuruſu partes facient, quia cōſentur comuniti re, & ad eundem fundum vocari, Glosſa. Bart. & cāteri. d. loco. & m. l. ſi Fortidianum. C. de legatis. Si tamen contraria voluntas defuneti, alterii adiunere, & in alterum transferre volentis probetur, aliud fuerit dicendum. ex. §. transferri. & ibi notatis. ſup. de ademptione legatorum.

6 Aliam ſt deinde Iustinianus inter codicilliſ & teſtamentum notabilem differentiā posteriorib⁹ huius textus, tituli, & libri verbis diſcribit. Et nullam ſolemnitatem ordinationis deſiderant. Teſtamentū enim

Pp 2 est

est voluntatis nostrae iusta sententia, id est
civilis, solemnis, pluribus ceremonijs &
circumstantijs ordinanda: l. 1. & toto titu-
lo. D. de testam. Tototitul. suprà de testam.
ordinandis. Codicilli verò naturalis, sim-
plex, & nuda voluntas, absq; villa solenita-
te ordinationis; vnde recte Marcius in.
l. Dlui. 6. §. 1. D. de iure codicillorū scribit,
necessè nō esse, vt codicilli defuncti manu
vel scribantur, vel obfignetur, licet in codi-
cillorum confirmatione pater fam. adiecerit
vt non alios valere velit, quā sua manu sig-
natos & subscriptos. Ergo quamvis testa-
mentum siue illud in scriptis, siue nuncupa-
tiue fiat iure Civili Romanorum septē desi-
deret testes. §. sed cùm paulatim. §. fin. sup.
de testam. ord. (vbi quid fueritire Regio
immunitatum diximus) Codicilli codē iure,
item & Regio Partitarū, quinque dūtaxat
exigunt. l. fin. C. hoc titu. l. fin. C. desideicō-
misi. tex. in. §. fin. sup. de fideicommiss. he-
red. confonat. l. 104. tit. 18. pat. 3. l. 1. l. 2. tit.
12. l. 3. titu. 16. par. 6. latē prosequuntur à
nobis suprà in initio huius tractationis ad-
ducti, Ioan. Matienço in. l. 2. Gloss. 9. ex n. 1.
Alphons. de Azeuedo in eadem l. 2. ex nu.
3 1. tit. 4. lib. 5. nouæ recopillat. Deinde te-
stes incodicillis non rogati, sed fortuitò
(quamvis id perquā raro eueniat) esse pos-
sunt, eoru subscriptiones licet requirātur,
non tamē sigilla, vt indicis legibus proba-
tur. Hodie † vero nouiori iure ex. d. l. 3.
Tauri. quæ est. l. 2. titu. 4. lib. 5. recopilatio
nis. longe alia est obseruatio ibi, y en los codi-
cillos interuenga la misma solemnidad que se requie-
re en el testamēto nuncupatiuo, o, abierto conforme
à la dicha ley del ordenamiento. Vnde si coram
Tabellione fiant tres testes vicini eius op-
pidi vbi codicilli conficiuntur, si verò absq;
Tabellione quinque etiam vicini requirun-
tur, pro vt in. d. l. 1. titu. 4. lib. 5. nouæ re-
cop. statutum est, & latē diximus sup. in. §.
fin. de testam. ordinand. Atque ita d. l. 3.
Tauri. l. 2. tit. 4. lib. 5. nouæ recopilat. nūcu-
patini testamenti, & codicillorū solenita-
tem adæquatam esse cōmunis Hispanorū
interpretum schola frequētius probat. Ve-
rū † ego, licet adæquationē admittam,
vereor tamen ne haecenus nostrates dece-
pti sint, illis legibus inductam credentes,
pro vt defendit Ioan. Matienço. d. Gloss.
9. nu. 3. verius existimo eam longè antē fa-

ctam eadē l. 1. vt ex eius verbis constat ibi.
si aliqua ordenare su testamento, o, otra postremā
voluntad. quæ verba postremā voluntad, ad co-
dicillos sanè referuntur, vt multis contendit Guillel. Benedictus. in. cap. Raynutius.
verbo. testamentum. 3. num. 1. & in terminis
Burgos de Paz in. d. l. 3. Tau. n. 1 3 3 8. quo-
ruin sententiam retulit, eam latius probas,
idem Matienço d. num. 3. (& sine scrupulo
Alph. Azeuedo, d. nu. 3 1.) quamvis sequen-
ti numero abea discesserit. nec obstat versi-
culus suprà adductus, ex. d. l. 3. Tauri. y en
los codicillos. &c. quoniā accipiens est, iux-
ta proximè superiora verba, in quibus de
testamento cæci, eiusque solemnitate agi-
tur, & cum uno spiritu legantur & eadē
clausula continēt, eodem sensu sunt
accipienda. Ecce. y mandamos que en el testame-
to del ciego interuengan cinco testigos alomenos, y
en los codicillos interuenga la misma solemnidad,
que se requiere en el testamento nuncupatiuo, o,
abierto conforme a la dicha ley del ordenamiento.
9 hæc quoties codicilli nuncupatiue fiunt. †
Si vero in scriptis conficiantur, quamvis
controversum sit, an eorum solemnitas
diminuta sit ex. d. l. 3. Tau. d. l. 2. nouæ re-
cop. verior & communior sententia est
quinque testes, eorumque subscriptiones,
licet non sigilla requiri, vt contra alios de-
fendit Anto. Gomez in. d. l. 3. nu. 69. Gre-
gorius in. l. fin. Glossa. magna titu. 12. part.
6. Ioan. Matienço. d. Gloss. 9. nu. 4. Mincha
ca lib. 3. de success. creatione. §. 25. num. 23.
Azeuedo. iam relatus nu. 3 3. alij nouissi-
mè relati à Didaco Gomez Cornejo in. ad
ditionibus. ad Anto. Gomez. d. nu. 69. †
Apud eosdem omnes eisdem fermè in lo-
cis an fæmina in codicillis testis esse pos-
sit: latē discussitur, frequentius eam non es-
se admittendā probatur, quā opinionē ma-
gis sequi videtur contra dominum suum
Anto. Gomez, idem Didacus Gomez Cor-
nejo quam amplexi etiam fuere Ludovic.
Molina lib. 2. cap. 8. nu. 2 5. Azeuedo su-
pra nu. 3 6. Matienço nu. 8. ante eos Teilus
in. d. l. 3. Tauri. nu. 22. Didac. Castillo. ver-
bo. siete testigos. colu. 7. Gregori. in. l. 7. Glos.
dos testigos, tit. 1. part. 6. Didacus Spino d.
Glossa. 3 2. num. 3 7. & ipse quoque nouis
(nifallor) argumentis defendi in. §. testes.
ex nu. 2 1. sup. de testamen-
. ordinandis.

ANTO-

Institutionum lib. 2. finis.

ANTONII PICHAR-
DO VIN VESA IVRIS-
CONSULTI HISPANI SALMAN-
TICENSIS QVE ANTECESSORIS,

IN TERTIVM INSTITUTIONVM
Imperatoris Iustiniani librum commentaria.

**Titulus Primus, de Hereditatibus quæ ab
intestato deferuntur.**

IN RUBRICA M.

- 1 Institutionum Iustiniani vulgaris & inueterata partitio reprehenditur.
- 2 Altera nonne cum Francisco Hotomano proponitur.
- 3 Dicenda quæ sunt in hac Rubrica & Titulo insinuatur.
- 4 Verbum Succedere, varias habet significationes.
- 5 Succedere frequenter apud bonos autores & Iuris cōsultos est, alterius locū subire, occupare, ingredi.
- 6 Inde successores, succedaneos culpæ, succedanea hostia, succedaneus regni.
- 7 Succedere in hac tractatione est mortui alicuius locum & bona occupare.
- 8 Successionem in suis heredibus non esse, quid apud Iuris autores & difficillima Pandectarum loca in eam rem indicata.
- 9 Successio triplex.
- 10 L. cum antiquioribus. 19. versiculo. si enim. C. de iure delibera.
- 11 L. ait Prator. 7. §. Sed et si. D. de minoribus.
- 12 Successio alia vniuersalis, alia particularis. Vniversalis quæ?
- 13 Particularis quæ?
- 14 Successionis appellatione, frequentius vniuersalis cōprehenditur.
- 15 Empytheus Ecclesiastica alicui, successoribusque suis concessa, non de particularibus, sed de vniuersalibus intelligenda & n. sequen.

- 15 L. 28. titu. 8. par. 5.
- 16 L. in conuentonibus. 217. D. de verb. significatio.
- 17 Emphyteusis priuata & secularis alicui, eiusque successoribus concessa, quibuslibet etiam particuli- laribus competit.
- 18 L. stipulatio ista. 38. §. sicut. D. de verb. ob.
- 19 Successionis ab intestato communis definitio.
- 20 Successionis ab intestato noua proponitur definitio
- 21 L. coſciuntur. 8. versiculo. quoniam creditur. D. de iure codicilli. nouè explicata.
- 22 Expressa voluntas facit tacita & præsumpta cessare
- 23 Successores ab intestato ex defuncti voluntate quæ do admitti intelligentur.
- 24 L. 1. versiculo y entonces herede aquel que segun derecho y columbre de la tierra auia de heredar. Tit. 4. lib. 5. noua compilas. ultra omnes declarata.
- 25 Successionis ab intestato nouam definitionem omnibus suis constare partibus ostenditur.
- 26 Scrupulus ex viri & uxoris, item & fisci successio ne remonetur.
- 27 Successio ab intestato ipso iure absq; hominis facta defertur.
- 28 Successio legitima propriè quæ ab intestato defertur
- 29 Successio testamētaria legitima nō improprie dicitur
- 30 L. a fratri. 127. D. de legat. 1. noua inuelio.
- 31 L. a ver. 3. §. de illo. D. pro socio.
- 32 Hereditatis definitio, remissiue, & pluribꝫ exornata.

- 33 Successio ab intestato proximiori consanguineo tantum defertur.
 34 Consanguinei proprius dicitur fratre eodem patre nati
 35 Consanguineus in nostra definitione qui defuncto sanguine connexus est.
 36 Successioni ab intestato non est locus, quando testamentaria locus est.
 37 L. si quis ita heres. § 2. D. de hered. inst.
 38 Intestatus quis pluribus modis dicitur, remissiuem.
 39 Intestatus est; qui aut testamentum non fecit, aut si id fecit, valere tamen non potuit.
 40 Intestati minus proprie, qui testari ex impotentia non potuerunt, dicuntur.
 41 Intestatus quibus modis efficiatur. qui testamentum ordinavit & subsequens. vñq. ad. 46.
 42 Successio ab intestato antiquior est successione testamentaria.
 43 Testamētorū iura apud plures nationes non admissas.
 44 Successionem ab intestato omnes gentes admiserūt.
 45 Successionis ab intestato antiquissima lex apud Hebreos.
 46 Successionis ab intestato ius apud Atenienses.
 47 Successionis ab intestato ius apud. xi. Romanorū tabulas.
 48 Successio ab intestato legitimo iure inducta.
 49 Successionem ab intestato iure diuino, & naturali inducātā explurium opinione.
 50 Iudiciale veteris testamenti praecepta per Christi aduentum lessarunt.
 51 Authoritas D. Pauli ad Galatas cap. 4. Si filius ergo heres, quonodo intelligenda.
 52 Successiones ab intestato iure legitimo inducta sunt ex naturali ratione.
 53 L. ut vim. 3. versiculo & cū cognatione. D. de inst. & iure.
 54 L. hac parte, 2. D. unde cognati.
 55 Legitima filii in parentum bonis an iure naturali an vero iure ciuili inducta sit? remissiuem.
 56 Legitima naturali ratione debetur, eius quota, iure positivo: vnde & augeri & minui potest,
 57 Exhereditatio non nisi ex iniuria causis sit, inducta est ex superiori quadam ratione naturali, quae ius successionis vincit.
 58 Spurius filius mortuo proprio in legitimorum praeiudicium vtrum posset à Principe legitimari, & num sequens.
 59 Dominium iure Ciuali quæsumus potest Princeps tollere.
 60 Legitimationem adita hereditate à venientibus ab intestato in eorum præiudicium fieri non posse defenditur.
 61 Dominium quæsumus sine publica causa Princeps auferre non potest.
 62 Dominium quod aditione queritur juris gentium est.
 63 Verba Nō facile, idem, quod non pessim, nec temerari.

ECTE Franciscus Hotomanus in eo qđ suis in has Institutio-nes commentarijs ar-gumento p̄p̄ posuit, earū vulgare in, inue-teratamq; partitionē irridet; hancque cum totius huiusc e operis tres sint partes(eodē ipso Iustiniano teste in principio supra de iure personarū. Caio, in l. i. D. de statu hominū) de personis litigatorū, de causis propter quas litigatur, & de litigandi, litiumq; dirimendā formulis, sequitur, vt tripartita quoque eius diuīsio esse deberet, & Pri-mo libro de personis tanquā de causa effi-ciēte, Altero de rebus & obligationibus, tā quā de materia, Tertio de actionibus, tan-quā de forma ageretur. Sed quoniā immo-dica & absurdā libri secundi magnitudo fo-ret si in vnu volumen vniuersa de rebus & obligationibus disputatio cōferretur, propterea cōmodius vñ uiri fuit eam in duo vo-lumina partiri, que sanè cōgrua eslet parti-tio, si priori loco de rebus, altero de obliga-tionibus dissenseretur. Vnde intelligi po-test cuiusmodi per uulgata partitionē sit, quæ tertij huius libri initium ab eo capite sumit quo de hereditatibus quæ ab intestato deferuntur disseritur: quarti autē ab eo in quo de obliga-tionibus ex delito tractatur, cōgruentiusque multo librū secundū cōtinuari ex titulo pri-mo de rerū diuīsione vñque ad titulū de succe-sionib[us] sublatis, qui sic compaetus per triginta octo titulos, modos quibus rerū dominia nan-cilcuntur explicaret, liber autē tertius initiū suineret ex titulo, de obligationibus, vñque ad titulū, de obligationibus quæ ex quasi delito na-scuntur, & per viginti duos titulos qui sub hoc libro (sic partito & cōposito) continen-tur, omniū quotquot sunt obligationū cau-se dissererētur. Quartusque aptissime ex ti-tulo de actionibus, exordium sumens, vñq; in fine & vltimū de publicis iudicij tractatū por-rigeretur, per tredecim titulos iudiciorum formulas & causas cōtinens. Et si tamē ap-tiore lōge hāc partitionē putamus, ita inue-teratæ in scholis consuetudini aliquid tri-buendū cēsemus, eamq; sequuti terū iam auspicamur librū in euileque prouin de-hereditatibus quæ ab intestato deferuntur titulum.

Ad cuius & exacta explicatiōne, etli su-pra ex titulo de testamento ordinandis, plura de successione dixerimus, quia tamē ut ex paulo interius dicendis apparebit

anti-

1197 De heredita. quæ ab intest. defer. 1198

antiquior legitima hæc successio, de qua sermonē instituimus, est, aliqua quæ & te, stam̄tarie quoq; (de qua hactenus Iustinianus) cōmunitia erunt, & rei de qua hoc & se quēt titulis dissiderēt est, apptime erūt cōueniētia, multumq; lucis textuū interpretationi adserēt, primittere necessariū erit. Ergo pro totius huius tractationis de hereditatibus, legitimisq; successionibus explicatione, succedere, quid significet, quotuplex sit successio, quid, & quo iure introducta, audiēmus, de inde principiū huius tituli breuiter enarrabimus, mox ante literalem explicationē prioris paragraphi, itē & sequentium in quibus Iustinianus, de legitima descēdētiū successionē agit, lato, luculentiq; stylo, quid olim, quid hodie in omnibus descēdētibus legitimis, naturalibus, spurijs, & cuius cunq; alterius cōditionis, juris eset, sitque admittēdū vno capite, nouem adiectis diuinisnibus, siue paragaphis proponemus.

3 Quamvis † ergo verbū succedere varias & multiplices significaciones habeat, & aliquando prosperè cedere, seu fœliciter euenire significet, uti & usurpat Tullius ad Brutū nos te, tuumq; exercitū expectamus, sine quo (ut reliqua ex sententiā succedat) vix satis liberi videmur fore, & ad Quintū Fratrem. Si ex sententiā successerit bene erit opera posita. & multis alijs in locis à Mario Nizolio obleruatis, & Terentius in Andria. hæc non successit, alia aggrediamus via, & alibi s̄pè. Aliquando facta quæ cūque, ut pluribus adductis honorū auctorū testimonij, cōtēdit Ferd. Minchaca. lib. 1. de success. creatione in prefatio. ex nu-

4 5. † frequentius tamen & apud bonos autores, & iplos quoq; I. C. est alterius locū occupare, subire, ingredi. Marcus Tullius in Antoniuin. Nihil semper floret, atas successit etati & de claris Oratoribus, Demosthenes successit magnis & maximis oratores habuit aequales, & paliū ut Nizolius obseruat. Cæsar. 5. belli Gallici. stationesque haberent, atque alios alij deinceps exciperent, integrj. & recentes desatigatis succederent. quo sensu eos qui alienius creditoris ius occupant, succedere in locum creditoris dicimus. I. Aristo. 3. D. quæ res pignori obligari possit. I. creditor. 12. (alias. I. si prior. 13. §. si Tertius) D. qui potiores in pig. hab. I. cum secundus. 5. D. de distractione pignoris. I. 1. & per totum. C. de his qui in priorum creditorum locum succelerunt. & succedere in pignus. d. §. si tertius & succedere in lo-

cum simpliciter. I. creditor. 3. I. Claudius 16. D. qui potiores. I. cum quidam. 17. §. fiscus. D. de pluris. † & successores magistratus. I. Titio. 36. §. I. D. ad municipalem; I. 1. §. sciendum. D. de magistratibus conuenientibus, cum pluribus alijs que congregatis Barnab. Brisson. lib. 17. de verbo. significatio. folio. 612. pagina. 2. & 3. & succedaneus culpæ qui in culpmi succedit. I. non similiter. 4. D. de magistratibus. conuen. I. 3. §. vltimo. D. de adiunistr. tutorum, quem admodum & succedanea hostia olim dicebatur, quæ in alterius locum sacrificijs adhibebatur, vt Agellus. libr. 4. cap. 6. & Sequius in. 8. Aeneid. scribunt. Apuleius. lib. 8. de asino aureo. Sed postquam non seruans pro virginis, sed asinum pro homine succedaneum videre. & succedaneus regni apud Iustinum. 6 lib. 36. † Vnde in hac tractatione succedere idem est quod mortui alicuius locum & bona occupare, nam cum heredem significare volumus, iuris successorem dicimus, I. quædam. 9. §. I. D. de edendo. §. legatarijs suprà de testamen. ordin. I. vltima. D. pro suo. I. heres. 37. D. de acquirend. her. & ipsam hereditatē successionē appellamus. I. nihil aliud. 24. D. de verbo. significatione. I. hereditas. 62. D. de regul. iur. heredisque appellatione omnes successores significamus. I. heredis. 170. D. de verborum significatione. & succedere pro insu heridis locum succedere sublatto de medio, vel morte, vel pœna, vel captiuitate, vel emancipatione qui præcedebat. I. Gallus. 29. §. videndum. & §. ille casus. D. de liberis & postum. I. si quis filio exheredato. 6. versiculo plane. & I. posthumoruin. 13. D. de iniusto rupto. I. 2. in principio. D. de vulg. §. ita demū hoc titu de heredit. quæ ab intest. deser. Plane † (vt obiter id admoneamus) quod in. I. 1. §. sciendum ait Vlpianus in suis heredibus successionem non esse, hunc sensum habet, ut ex eo, qui primum locum mortis tempore tenet, mortuo, sequens ut suus heres ab intestato non admittatur, aliter atque si ante eum delata hereditas alij non esset, quomodo accipies difficiles textus in. I. si filius heres. 16. & I. si quis postumos. 9. §. si filium, versiculo. Sed et si heres. D. delib. & postum. I. si quis filio exheredato. 6. in princ. D. de iniusto rupto. I. scripto. 11. D. vnde lib. & d. §. sciendum, quia in eius locū qui iā suus heres extitit succedere potest ut suus nemo;

Pp 4 quomo-

quomodo & in hereditate legitima successione non esse cum Julio Paulo libro. 4. sent. titulo. 8. versiculo. *in hereditate scribit Iustinianus in. §. placet, infra de legitima agnat. successi. Vlpianus infragmentis. tit. 26. §. si plures, verl. quod si nemo, & ibidem la- cobus Cuiacius.*

8 Hanc autem successionem qua quis alterius locū subiecti vniuersitati eius iura & bona occupat diffiniter deferri constat. Alia enim est successio testamētaria. Alia legitima, tertia, quæ neq; ex testamēto est, neque ab intestato, & successio anomala à nostris nuncupatur. De testamentaria successione disputamus cum Iustiniano libro. 2. Institutionum ex tit. de cestam. ord. cum sequentibus. De legitima siue ab intestato hic agemus, de alia vt quæ sit constet pauca subiiciamus. Illud in primis + notantes hanc successionum divisionem frequenter ab interpretibus comprobari. l. cum antiquoribus. 19. versiculo. *Si enim, ibi, vel aliter C. de iure delib. luncta glossa, ibi. verbo, fuisse, qui ex eo versiculo talem sententiam coniiciunt, quod siue ex testamento, siue ab intestato, siue alio quoquis modo hereditas deferatur, annale deliberationis tempus heredibus concedendum semper est, ita cum communi Ferd. Mincha. de suc- cess. creatione in præfatione numero. 12. &c. §. 17. numero. 106. Sed, aut ego erro, aut hi verum illius loci sensum non sunt asse- quuti, est enim longè alius, vt verba demo- strant, at Iustinianus, si enim ipse postquam testamentum fuerit insinuatum, vel ab intestato, vel ex testamēto, vel aliter ei cognitum sit here- dem eum vocatum fuisse. et quibus verbis, do- cet annale tempus currere, initiumque de- liberationis ab eo die quo testamentum he- redi vel insinuatum fuit, vel aliter ei consti- tit eum siue ex testamento, siue ab intesta- to succedere. Contendo itaque versiculum vel aliter ei cognitum sit, coniungendum esse, verliculo, postquam testamentum fuerit insinua- tum, illa autem verba, heredem eum vocatum fuisse, legenda post alia, vel ex testamento, vel ab intestato, quæ sic accepta hunc sanè len- sum habent, si pse postquam testamentum fuerit insinuatum, vel aliter ei cognitum sit, vel ab intestato, vel ex testa- mento herede in eum vocatum fuisse, anna- li tempore translatso nihil fecerit, ex quo vel adeundam, vel renunciandam heredi- tam manifestauerit, is cum successione*

sua ab huiusmodi beneficio excludatur, quem ad eam legem ante considerauit ne- mo quem viderim.

10 Probari tamen potest superior differen- tiæ ex l. ait Prætor. 7. §. Sed et si heredita- tem minor adit. D. de minoribus. iuncta Glossa, ibi. vel alia successione, docet enim Vlpianus minori, qui eo quod heredita- tem adit minus lucrosam vel bonorum possessionem agnouit, vel quamcumque aliam successionem deceptus est, per in- tegrum restitucionem subueniendum es- se; Sanè hereditatis appellatione in eo textu & que ex testamento, & quæ ab intestato minori desertur, comprehenditur; appella- tio verò bonorum possessionis quamcumque etiam complectitur, iure prætorio dela- tam, ergo reliquum est, verba, vel alia succes- sione, præter superiores alias esse successio- nes ostendere. Exempla sunt in l. Denique 3. §. Pomponius. D. de minoribus l. 2. D. de castrensi pecunio. in l. si infant. 18. §. 1. ibi. iure patrio. C. de iure delib. in l. liceit. 19. C. de pactis. in Authentica. hoc amplius. C. defideicommiss. in titulo infrā de acqui- per adrogationem & in titulo. infrā de eo cui libertatis causa bona addicuntur. in- sinuat etiam Iustinianus in. §. haec tenus sup- prā per quas person. nob. acqui. Zasius lib. 1. singularium intellectuum cap. 1. num. 3. infra de successionibus sublati, quæ fie- bant per bonorum vēditio & ex S. C. Clau- diano. de quo aliqua notatu digna dixi- mus. in l. 3. sub num. 35. C. de muri legulis. lib. 11. Sed de huiusmodi successionibus, quas anomalas à nostris dici notauimus noster non est sermo. de alijs agamus.

11 Quarum alia vniuersalis est, particula- ris alia. Vniuersalis quæ superioribus mo- dis contingit, ex testamento, vel ab intesta- to, siue iure ciuili, siue Prætorio, vel heredi- tatis, vel bonorum possessionis titulo, vel propter vniuersale fideicommissum; hoc enim casu, et si directum & ciuale nomine heredis qui restituī, non amittat, oinna ta- men iura & actiones fideicommissariorum & infideicommissariorum dantur. §. restitu- ta. suprà de fideicomiss. hered. quotiescun- que enim quis in vniuersum alicuius siue iam defuneti, siue superstitis ius sucedit, vniuersalis successor appellatur, vti in su- perioribus exemplis, quibus coniunges- fiscum propter delictum alicuius bona occupantem, fungitur enim vice vniuer- sali

- salis successoris. toto titulo. D. de bonis damnatorum, & sequenti & in. §. soluitur. veritulo. publicatione. infra de societate. & est elegans textus. in. l. Vraninius Antoninus. 71. D. defidei: usloribus.
- 12 † Particularis verò successio, siue successor, quis est, qui in aliqua parte succedit, siue legati, fideicommissi, donationis; siue emtionis aut alterius contractus causa, de quo multa lctipit Minchaca. d. §. 17. ex num. 107.
- 13 Planè successionis appellatione, non particularis, sed vniuersalitatis comprehenditur, quia ut supra nu. 6. diximus is proprius successor est, qui alicuius bona occupauit vniuersa, eius ingressas locum, docent Alexan. & Ialo. nu. 3. in. l. quædam. 9. §. nihil interest. D. de edendo, idem Alex. & alii relati per Michaelē Grassum. libro de successionibus. §. 1. nu. 19. † quare si alicuius successoribusque suis concessa sit emphyteusis, vel feudum, de successoribus vniuersalibus, non de particularibus intelligenda cōcessio est; argum. tex. in. d. §. nihil interest. vbi successoris appellatione non contineari donatarium, aut legatarium. I. C. docuit, Alex. & Ialo. ibi. nu. 4. Bald. in. l. emtorem. colu. 3. C. de locato. Peralta. in rub. num. 165. D. de hered. inst. & plurimos referens Grassus vbi proximè. nu. 20. quem potuit citare Caldas Pereyra. Tractat. de nominatione emphyteutica. quæst. 24. num. 1. & 3. † quod est notabile iuxta tex. in. l. 28. ibi. Para en toda su vida de aquél que la recibe, o, de sus herederos. titu. 8. part. 5. vbi tamen prætermisit Gregorius, quibus ego addo bonū tex. in. l. stipulatio ista. 38. §. licet. iuncta Glossa. verbo. succidunt. D. de verbo. obliga.
- 16 Sed obstat † difficultas tex. in. l. in conuentionibus. 217. D. de verbo. significatione vbi pro herede facta concessio, legatario quoque prodest, & sic particulari succello ri, cui res seu emphyteusis legata est; nec hoc mirum si consideres nullum inde damnum aut incommodum pati dominum, siquidem sua non interest, magis hunc, quam illum rem polsidere, dummodo eius consensu rem ingrediatur. ita adnotauit Speculator titulo. de locato. §. tunc aliqua. quæstione. 112. & quæstio. sequenti num. 138. Alexan. consil. 193, lib. 2. nu. 2. & consilio. 21. colu. 2. lib. 5. Alciat. in. d. l. in conuentionibus. ad fin. Ialo. in. l. fin.
- num. 75. C. de iure. emphy. Costa de regni successione. pag. 39. Py ncl. in. l. 2. num. fin. C. de bon. mat. Alciat. responso. 74. nu. 2. Caldas. d. quæst. 24. num. 4. & est veritatem.
- 17 Nec quæ † pro alia opinione adduximus obstant: nam distinctionem constitutam existimmo inter seuda, & Ecclesiasticas emphyteuses, in quibus rei natura & subiecta materia id postulat, ne ad extraneos hat transitus, in quibus, ut intelligamus concedentem etiam legatario, & sic singulari successori rei concetsisse, vniuersalia verba necessaria sunt, videlicet omnibus successoribus, quibuscumque successoribus. secus in secularibus cōcessiōnibus in quibus quibuslibet successoribus quæ prospexisse quoq; credēdū est ex. d. l. in conuentionibus. Pinelus. in. d. nu. 18 fin. † Nec obstat tex. in. d. §. sicut. quoniam ideo illa verba vniuersalia, quicunque successores non comprehendunt particularem successorem, quia fuerunt à lege prolati, non ab homine, ut in proposito nostro explicat And. Tiraque. hanc differentiam constituens de retract. linag. §. 1. Glossa. 7. num. 29.
- 19 His veluti in modum præuiæ cuiusdam inspectionis præfatis, ut ad rem magis accedamus, quid sit successio legitima, de qua nos ter futurus est sermo videamus. Sed hic non possum non mirari, tot scriptores, qui de successionibus ab intellectato peculiares ediderunt tractatus, videlicet antiqui Dynum, & Cinumi, Matthæū Matthæsilanu. Nicolaum de Vvaldis, Rolandinum Passagerium, Antonium de Rosellis, Oliuerium Textorem Didacum Couar. Maturinum Mōtanum, & Ioann. de Rojas, qui omnes. Parte. I. Tomi. 8. Tractatum doctorum habentur eius definitionē prætermisso, qui etiam negligentia notandus est Michael Grassus, tract. de successio. §. successio ab intellectato. & Ferd. Minchaca iam relatus. Sed quæ communiter solet circumferri, iam accipe. Successio ab intellectato est actus legitimus, quoquis proximiorem consanguineum testamenti descelū ad suam hereditatem admittere creditur, quæ colligit ex. l. 2. §. hac hereditas, & §. legitima. D. de suis & legit. heredi. l. 1. §. gradatuum. D. vnde cognati authenticō de hereditib. ab intest. venientib. §. Si verò neque fratres, & §. si plures infra de leg. agnati, lucectione coniuncta. l. conciantur. 8 versi. quoniam creditur pater fam. sponte sua bis relin-

- quere legitimam hereditatem. D. de lute codicil
lorum, lequitur sine terupulo Did. Spino.
de testamentis glo. i. principali, numer. 3.
- 20 † Ego cum sciam in definitionibus nihil
superfluum, nihil diuinutum esse oportet.
re sed rei essentiam per genus & differentiam quam brevissime describendam esse,
vt cum Iulio & alijs diximus in disputatio-
ne de mora sub numer. 3. communi rejecta
ita desinio. Successio ab intestato est actus legi-
timus quo proximiori consanguineo hereditas inte-
stati defertur. Itaq; aistro, intestati iuccesio-
nem generaliter lege obuenire non volun-
tate testatoris. l. lege obuenire. 130. D. de
verbo. significacione & dicemus late intra
21 ex numero. 41. † Neque offendor commu-
ni allegatione. d.l. conficiuntur, versiculo,
quoniam, qua populariter docetur successo-
res ab intestato ex tacita semper defuncti
voluntate admitti, quia obleruo intestatu-
m quem esse. non tantum qui omnino
testamentum non fecit, sed qui non iure se
cit, aut id fecit, ruptum tamen irritum ve-
factum est, aut si ex eo nemo heres exti-
tit textus in princ. hoc. tit de heredit. quæ
ab intel. def. & latius infra dicemus. potest
ergo quis pluribus modis effici intestatus,
& tamen non in omnibus tacite successo-
res legitimos vocare, admittere ve credi po-
terit, sive illis exclusis extraneos inili-
tuiss, & postea casu intestatum effectum,
poteris ne tunc ex eius voluntate legit-
mos admittere? protet non poteris, † co-
iecturata enim voluntas vbi adest expre-
sa locum non habet, expressum enim tac-
tum excludit. l. qui plures. 38. in principio
& l. cum ex filio. 39. §. primo. D. de vulg.
& vt dici solet cum manifestus est lenitus
defuncti verborum interpretatio, non tan-
tum valet, vt melior lenitus existat. l. 3. C. de
liber. præt. notat cum alijs Franc. Mantica
de coniecturis vltim. volunt. lib. 5. titu. 14.
num. 13. & libro. 12. titulo. 17. ex nume. 2.
- 22 † superest itaque successores ab intestato
tunc ex voluntate coniecturata admitti,
cum nullo facto testamento quis decelsit,
in quo casu loquitur Iulius Paulus in. d.l.
conficiuntur, verl. sed ideo, quod expressius
conuincit si coniungas Vlpianum in. l. 1. §.
sciendum, verl. illud certe. D. de legatis. lib. 3.
cum ergo nos generalem successionis ab in-
testato definitionem constituamus, in qua
non semper ex defuncti voluntate quis ad-
mittitur, recte communis excludimus, quæ
- 23 † superest itaque successores ab intestato
tunc ex voluntate coniecturata admitti,
cum nullo facto testamento quis decelsit,
in quo casu loquitur Iulius Paulus in. d.l.
conficiuntur, verl. sed ideo, quod expressius
conuincit si coniungas Vlpianum in. l. 1. §.
sciendum, verl. illud certe. D. de legatis. lib. 3.
cum ergo nos generalem successionis ab in-
testato definitionem constituamus, in qua
non semper ex defuncti voluntate quis ad-
mittitur, recte communis excludimus, quæ

- omnem succedendi vim & potestate in vo-
luntati defuncti tribuit, quod ad. d.l. confi-
ciuntur ante me animaduertit nullus.
- 24 Ex qua fta vera, quam noua interpreta-
tione intero errasse Ioannem Matienço
in l. 1. glo. 10. num. 47. & nu. 56. & glo. 1.
& glo. 13. sub. tit. 4. & in l. 12. glo. 1. tit. 8.
lib. 5. nouæ recopil. docentem, extante. d.l.
1. vers. y entones berede aquel que segun derecho,
o costumbre de la tierra auta de hered.ir, se el testa-
dor no fiziera testamento, instituto herede no
adeunte, legitimum institutum censeri, lon-
ge enim fallitur opinione, tum quia, vt su-
pra diximus, si heredes in testamento scrip-
ti sunt, nulla conjectura testatoris quoad
legitimos potest sumi; cum etiam, quia
institutio ex coniecturis induci no potest,
nec debet, sed ex expressa testantis volun-
tate. l. iubemus. C. de testament. diximus in
§. hereditas suprà de hered. instituend. Fran-
cis. Mantica, iam relat. lib. 4. tit. 1. nume. 15.
Nec obstat. d. versiculo, y entones, quæ acci-
pio iuxta speciem dictæ. l. conficiuntur,
versiculo, quoniam, quando scilicet defun-
ctus nullum omnino heredem scriptit, quo
casu venientes ab intestato vocati censem-
tur, quod dictæ. l. primæ series ostendit,
ibi, auque el testador no aya hecho heredero alga-
no, y entones, &c. quamvis huiusmodi conie-
cta ad inducendam institutionem non
sufficiat. d. l. iubemus; quod si heredes testa-
tor scriperit, qui poslea non extiterint,
conjectura cessabit, expressa voluntate re-
pugnante, et si legitimis ipso iure deferatur
hereditas.
- 25 Sed ad nostram † iam definitionem re-
deamus, quæ omnibus suis cōstat partibus
loco generis diximus, actus legitimus, pro-
pter. l. actus legitimi. 77. D. de reg. iur. reli-
qua omnia verba loco differentiæ. Præ-
rea cum definito conuertitur, siquidem nul-
lus potest dari actus legitimus, quo proxi-
miori consanguineo hereditas intestati de-
feratur, quæ successio ab intestato non sit.
- 26 Nec mouere debet viro & vxori, item
& fisco ab intestato deferri hereditatem
qui tamen nec consanguinei, nec proximi
sunt, quoniam quod atinet ad mutuā vi-
ri & vxoris successionem respondemus, ea
non iure civili, sed Prætorio inductam suis
se. l. 1. D. vnde vir & vxor. quoad fiscum ve-
ro, notamus deficientibus agnatis proxi-
mis olim, hodie vero deficientibus omni-
bus & agnatis & cognatis usq; ad decimū
gradum

gradum bona intestati accipere; non quidem iure succelsionis, sed tamquam caduca & vacantia. 4. C. de bonis vacantibus. lib. 10. Nos autem hic tantummodo legitimam successionem, idest, quæ à iure ciuili inducitur definire.

Sed subsillanus paruper & singula eius verba sigillatim exponamus. Dicimus, *Altus legitimus*, ut ostendamus hanc successionem iure ciuili inductam esse, sed de hoc

late infra ex num. 47. agemus. † Dicimus, quo hereditas defertur, ut significemus ipsa lege absque aliquo hominis facto intestatorum hereditates proximioribus deferriri. d. l. 2. §. hæc hereditas, & §. legitimam. in suis. 14. D. de suis & legitim. l. lege obuenire. 130. D. de verb. significatione vbi omnes obseruant, & satis constat ex verbis legis duodecim tabularum à Iustiniano in. §. In testatorum hoc tit. de hered. quæ ab intest. defer. relatis, & nos paulò superius diximus, & latius infra necessarium erit re-

petere. Vnde † et si non impropriè quis lege obuenire hereditatem dixerit quæ ex testamento defertur, quoniā & lege quoque duodecim tabularū testamentariæ successiones confirmantur. l. verbis legis. 120. D. de verb. significatione. proprius tamen legitima hereditas illa dicitur quæ ab intestato defertur. ex. d. l. lege. 130. D. de verb. significatione. l. is autem. 11. l. de iure patronat. l. quidam. 7. D. si quis omissa causa test. l. capit. 11. D. de suis & legitim. l. legitimam. 8. D. de petitione hered. l. illud. 76. D. de acquir. hered. l. si quis. 82. D. de heredibus institut. textus, celebris in. l. 3. §. de illo. D. pro socio. vbi iustæ & legitimæ hereditatis appellatione eam solum modo quæ ab intestato defertur comprehendendi docet Julius Paulus, cuius argumento ita Bart. in l. is potest. numer. 5. D. de acq. hered. dicit communem Paul. Parisiis conf. 20. n. 1. Benedictus in cap. Raynuttius, verbo, & vox rem. nu. 37. de testam. Tiraquellus in tract. mort. 2. p. declaratione. 7. num. 8. & plures alij relati à Minchaca de success. creatione in præfatione. n. 15. & §. 11. n. 41. & seq. & neminem referens Rebuffi. in. d. l. lege obuenire. col. 1.

29 Contraria tamen sententiam quinimo legitimæ hereditatis appellatione testamentariam quoque comprehendendi neruose defendit And. Alciatus lib. 4. Paradox. capite. 7. & in. d. l. lege obuenire, in principio

cui fauet. d. l. lege obuenire cōiuncta. l. ver 3. obis legis, † & textus nouiter inductus in. l. penultima, ibi. & obtinuit Galii sententia aie nos quoque posthumos legitimos nobis heredes fieri. D. delegatis, lib. 1. cōiuncta. l. Gallus in prin. D. de liber. & posthum (quamvis alter d. l. penultimam interpretetur Angelus Spannochius libro singulari ad. l. Gallus particula. 13. ex num. 5.) & ratione quoque probatur, quoniā legitimū illud dicitur quod quoquemodo à lege vires capit, quia introductum, institutum, confirmatum ve lege est, vnde legitima conuentio quæ ex partium contractu concepta est, & non à lege venit, sed confirmatur. l. legitimam. 6. D. de pact. cum pluribus alijs quæ paſsim occurunt, & deduces ex Brifonio. lib. 10. de verbo. significatione. fol. 343. pag. 2. cū seq. vn de recte, & hereditatem, quæ ab intestato obuenit, & quæ ex testamento competit legitime appellatione comprehēdi dicenius, cum And. Alciato. d. c. 7. Minchaca. d. §. 11. num. 42.

Nec iura adducta sup. n. 14. huic opinioni aduersantur, nā eo quod in eis legitima hereditas dicatur quæ lege obuenit, quod & nos libenter fatemur, non inde sit, testamentariā legitimā non esse, cū id fatus sit ex preſum in d. l. lege obuenire. † Nec obſtat difficultis tex. in. d. l. 3. §. de illo. vbi nomina tim cautū est, iuste hereditatis appellatione legitimā tantū, idest ab intellato, nō vero testamentariā continet, quoniā omnis pluribus interpretationibus quas ad eum text. præter Bart. & antiquiores quos referunt, Decius & alij in. l. vnic. n. 8. C. quando non petent. part. Minchaca. d. §. 11. nu. 42. Cou. in rub. de testamentis 1. p. n. 5. Pinenlus. in. l. 2. ex. n. 5. C. de bonis māt. Belonus. lib. 3. luppu. c. 3. & 7. Cæſar Costa li. 1. variarū ambiguitatū. c. 5. verilſimū est nō ideo in. d. §. de illo. testamentariā hereditate non contineri, quia ad eā contrahentiū verba extendi non poterant, sed quia contrahentes de omni hereditate nō conuenirent, si enim id voluissent, cōuenissent utique per verba vniuersalia, omnis, vel quecumque hereditas, vel per indefinita, vt hereditas, vnde cū contrahentes non omnē hereditate cōmunicari voluerint, sed tantū quæ iusta esset, atq; ita alij quæ excludi voluerint, excludetur testamentaria, quæ non tā legitima est, siquidē & ab homine & legi datur quā quæ ab intestato defertur quæ solus legis

legis ministerio obuenit, ut nostra definitio ostendit.

32 In qua † deinde dicimus, *Hereditas defertur* vt ostendamus omnia iura quæ penes defunctū erant, in proximiorē consanguineū lege deferrī, quia hereditas nihil aliud est quā successio in vniuersum ius quod defunctus habuit tēpore mortis. l. nihil aliud. 24. D. de verb. significatione. l. hereditas. 63. D. de reg. iur. l. 3. in princ. D. de bon. posse. quā definitionē preter ordinarios ibide explicarūt Cōnan. li. 10. c. 5. Carol. Sigonius li. 1. de antiquo iure ciu. Rom. c. 11. Sebast. Medicis, de definitionib. cap. 79. Vaconius li. 3. declarat. c. 48. Franc. Duaren. ad titulū D. de acq. hered. in princ. & quāvis ei multa vita inesse contēdat Ioan. Mercerius li. 2. opinionū. c. 14. qui magis probat à Cicero scriptā in topicis, recte tamen eam defendūt sā relati, quibus accedit Petrus Vel leus de Gueuara ad topica Ciceronis. §. 19. n. 32 & 39. & diximus in rub. supra de hered. instituendis, idē non insistimus.

33 Dicimus † *Proximiori consanguineo*, quia nō omnibus consanguineis coniunctum, sed ei qui gradu proximior est intestatis successio defertur, ex d. l. 2. §. hēc hereditas. D. de suis & leg. cū relatis supra. n. 19.

34 Planè quamvis consanguinei appellatione frequentius fratres tantū cōprehendantur de uno patre nati. Caius lib. 2. Inst. tit. 8. ex quē sic intelliges in l. 1. §. cōsanguineos. l. 2. in princ. D. de suis & legitim. l. 1. §. verū. l. filii. 6. l. si quis intestatus. 7. & D. ad S. C. Tertiyl. l. 2. §. si sit consanguinea, eo. ti. etiū si ex diuersis matribus geniti sint. l. 3. C. de legitim. tutorib. cū alijs quæ adducit Britonius li. 3. de verb. significatione. fo. 108. † hic tamen consanguineos dicimus eos, qui sanguine inter se connexi sunt, vt definit Celsius in. d. §. cōsanguineos, & vñtpant Tullius, Liuius, Virgilius & alij boni authores, siue à patre ortū consanguinitas habuerit, siue à matre, quāvis non ita proprie vt ad tit. inf. de gradibus dicemus, vbi de proximitate, & quomodo eius in eundem ratio sit.

36 Restat in definitione verbū. *Intestati*, quo in primis notamus, non alias successioni ab intestato locū esse, quam si defunctus in testato, vel deceperit, vel effectus fuerit, quia quē oportuit exitū testamentum nō habuit: quoniam etsi verū sit antiquiore esse legitimā successionē, testamentaria vt

infra dicemus, iure tamen hoc nostro constitutissimū est successionē ab intestato siue ciuilē, siue Prætorianū nec adiri, nec repudiari posse, quādiu quis aliis ex testamento hereditatē admittere, vel honorū possessionē petere potest. l. necis. 17. §. vltimo. l. quādiu. 39. D. de acq. hered. l. quādiu. 89. D. de reg. iur. l. si quis. §. D. de suis & legitimis. l. 1. C. de bon. poss. sec. tab. l. ante quam 378. C. communia de successi. † nisi testator aliud expressè caueat, veluti si ita quis heres institutus sit, si legitimus heres esse nolit, legitimo enim hereditatē vindicante, conditio testamēti deficit, atque ideo legitimus non ex testamento, in quo heres institutus non est, sed ab intestato secundū voluntatē defuncti heres est. l. si quis ita heres. 82. D. de hered. instituend. quē casum à prædicta regula omnes excipiunt vt notauit. P. Faber. in d. l. quandiu. 89. col. 2. ante eū Acurus. in d. l. ante quam Bald. in l. 1. in si. D. de testam. tutela laso. in l. re contuncti. nu. 151. D. de leg. lib. 3.

38 Deinde intestati successionem deferrit. Quis autē intestatus sit, intelligere, nō erit obscurū, extant enim plurima hac de re testimonia. Lustinianus in princ. hoc. ti. de hered. quā ab intest. def. quatuor modos ponit, quibus quis intestatus est, quos ab Vlpiano habuit in. l. 1. D. de suis & leg. & consentiūt. l. C. alij. pluribus in locis, duosalios addidit Rolandinus tract. de successi. ab intestato, in princ. n. 1. quos ad nouē perduxit Ferd. Minchaca de successi. creatione. §. 3917. sub. n. 104. † omnes tamen duobus clausit (nisi ego fallor) Quintilianus declamatione. 308. neque ego negauerim (inquit ille) nō uno genere fieri intestatos, aut enim is est intestatus qui non scripsit omnino testamentū: aut qui id scripsit quod valere non posset, consentit Iulius Paul. in l. intestatus. 64. D. de verb. sign. his verbis. Intestatus est, non tantum qui testamentū non fecit, sed etiam is cuius ex testamento hereditas adita non est. Planè quē non ordinasse testamentū pluribus ex causis contingit. Aut quia non potuit, vt impubes, prodigus, suriosus, feruus, & aliqui testamenti factio- nē activā nō habēt, vt per totū supra quib. 40 non est permitt. fac. test. l. 13. tit. 1. par. 6. † qui minus propriè dicuntur intestati d. l. 1. vers. planē. D. de suis & legitimis. & congrue- tius intestabiles appellantur. l. is cui. 18. §. si. & l. cū lege. 16. D. de testam. l. ob carmē. 21. D. de testib. l. 16. tit. 1. p. 6. quia nec dice- re pos-

re possunt, nec eis dici testimonium, ut diximus in . 9. testes, supra de test. ordinand. Aut quia cum testamentū facere posse te-
status non est, vel noluntate, aut fortuita
impotentia infirmitatis, mortis, vel captivi-
tatis. d.l.1. vers. eum. D.de suis & legitim. cū
alijs supra quibus consonat. l. 1. tit. 13. p. 6.
explicat Cónatus. li. 9. c. 5. n. 6. Ioan. Matiē-
ço in. l. 1. tit. 8. gl. 3. lib. 5. nouæ compilat.

41 Aliquando † autem quis testamentū con-
dit, & tamē intestatus est, veluti si illud nō
iure faciat, paria enim sunt aliquid omnino
non fieri, aut minus rite fieri. l. mon. putauit
8. §. non quicquid. D.de bon. poss. contra tab.
l. quoties. 6. D. qui satid. cog. quia in eo so-
lēnia iuris defuerint, de quibus in titulo de
testamentis ordinandis. C.& D. eod. tit. 1.
p. 6. l. 3. Taul. l. 1. 2. ti. 4. lib. 5. nouæ recopi-
lat. notat. Greg. per. tex. ibi in. l. 10. tit. 7. p.
6. Ioann. Matiēço in. l. 1. titu. 8. glos. 3. in
princ. libr. 5. recopilat. † Vel si iure quidē
fecerit attamen illud postea ruptū sit, vel
agnatione sui heredis postumi præteriti,
aut eius qui postumi loco habetur, vel ad
rogatione, adoptione ve filij, tex. in. d. §. 2.
hoc. tit. de hered. quæ ab intest. l. 1. 3. l. cer-
tum. 8. l. posthumorum. 13. D.de iniust. rup-
to. cū alijs quibus consonat. l. 20. ti. 1. l. 1. ti.
13. p. 6. explicant Ioan. Matiēço vbi sup.
Cónatus libr. 9. c. 7. † Velsi ipse testator

43 capite minatus sit, vt in exēplo. §. alioquo
que modo supra quib. mod. test. infirm. l. si
quis. 6. §. Irritum. D.de iniusto rupto. l. 18.
tit. 1. l. 1. tit. 13. p. 6. (quāuis hoc casu, si mor-
tis tempore integro capite testator sit iure
Prætorio testamentū conualescat, si codi-
cillis, aut alijs literis se cum eodem testa-
mento mori velle declarauerit. §. non tamē
suprà quib. mod. test. infir. l. 1. §. sed et si quis
l. qui ex liberis. 11. §. testamento. D.de bon.
44 poss. sec. tab. l. 19. ti. 1. p. 6.) † Velsi ex testa-
mento iure factō, nemo heres extiterit. d.
princ. hoc. ti. de hered. quæ ab intest. def. l.
eam quam. 14. C.de fideicommiss. l. si nemo.
9. D.de test. tut. d.l. intestatus. 64. D.de
verb. sign. cū alijs, quibus consonat. l. 1. in fi.
45 ti. 13. p. 6. † quamvis hodie nouissimo iure
Castellæ hoc casu testamentū subsistat. l.
1. tit. 4. lib. 5. recopilat. vbi latè Ioann. Matiē-
ço, & Azeuedo, Ioan. Gut. lib. 2. præst.

46 c. 30. † Velsi testamento perfecto, & adita
ex eo hereditate, postea bonorum posses-
sione contra tabulas petita, aut querela in
officiis testamenti proposita iudicis sentē

tia infirmitatū illud sit, vt per totū. D.& C.
de inoffi. testamento. & de honorū poss. cō-
tra tabulas. Hancen de definitione.

47 Planè, † Antiquiore in esse legitimā ab
intestato successionē testamentaria, obiter
suprà diximus. n. 36. & intelliget, qui testa-
mentorū iura & solemnitates multis post
creationē orbis annis institutas viderit, &
quotidie immutari cognoverit, ex ijs quæ
ad tis. suprà de test. ord. diximus, & plena
manu referunt Guiliel. Benedictus in capi-
te Raynūtius, verb. testamentum. ex. nu. 1. de
test. & cū multis Fer. Minchacu, de success.
creatione. §. 1. ex. n. 1. Mic. Grallus de suc-
cessionibus. §. 1. ex. nu. 1. Pet. Gregorius. 3.
p. Syntagma. lib. 41. & lib. 45. tit. 1. cōstat

48 enim, † quod et si apud nationes alias te-
standi ius nō fuerit admissum, vt de priscais
Germanis ferbit Cornelius Tacitus, & de
pluribus nationibus, seu prouincijs Gallie
Balduinus protheeris ad titulum de te-
stam. ordinandis, ad si, & ad titulū hunc de
hered. quæ ab intestato def. in princ. Pet.
Greg. d.li. 45. c. 1. lo. 1. Corat. in præludijs
ad. l. filiū quæ habentē. C.fam. e. c. & cū
And. Tiraquello, Ferd. Mincha. l. 1. de suc-
ces. creatione. §. 1. ex. n. 1. quibus testamenta
contra naturæ ordinē inuenta vila sunt, eo
quod quis disponat de rebus suis postquā
desinit esse dominus, post mortē videlicet,

49 quæ vt omnia, ita dominū soluit, † nulla
tamen gen̄ est tā in manis & barbara, que
Iūā politiam teneri possit, nisi decriptos ha-
beat, & constitutos ab intestato succeden-
di gradus, alioquin enim futuri est, vt sta-
tim cognatio irruat in bona, & quasi in ho-
sticū irrumperet, omnia inundat & misceat
latronū more. Et vt omnes ferē in parentū
hereditatibus deferendis, primo loco filiis,
consenserunt, vt latē infra. ca. vñco, ita in
describendis aliōri qui hos deinde sequū-
tur, veluti parentū & cognitorū gradibus

50 omnia fuit varietas. † Ante omnōrum tria
milia Moles primā de hereditate ab inte-
stato legē diuinitus acceptā edidit, quæ
extat Numerorū. c. 27. ea primo loco filios
vocat; deinde filias, libertis autem non su-
perstitibus fratres, post hos patruos, ac
51 deinceps proximos consanguineos. †
Nongentis post Mosen annis Solon apud
Athenienses edidit lūam de his successioni-
bus legem, quæ videtur paulò diligentius
singulos gradus describere, extat apud
Deinosthenem à Balduino relatum ad
leges

§ 2 leges Romuli. cap. 27. & 28. † Eam. xii.
Tabulae sequuntur sunt, immutatis nonnullis, verba hæc circunferuntur. Intestatorum hereditates primò suorum heredum, velint, non sicut sibi deficientibus proximus agnatus familiam habeo. Postea Prætores suas addiderūt bonorum possessiones. Caesares etiam suas hac de re nouas constitutiones multas. Addiderūt nouissimas apud nos Reges Hispani, quas suis locis nos diligenter adducemus, † quibus omnibus cum hæc fuerit inducta successio, eiusque præscriptus ordo legitima recte appellatur, quasi lege ipsa inducta. d.l.lege obuenire. 130. D. de verb. sign. cū alijs relatis supra. Ex quibus & alijs quæ adducunt iam relati, & Beregarius in Lin quartam. c. 1.n. 169. & n. 173. D. ad leg. Falcid. constat hanc successionē legitimō iure inductam, non autē naturali, vt in successione ascendentū & collateralū defendunt Ant. Gomez in l. 6. Tau. nu. 4. Costa. in c. si pater. 3. p. verb. priuare non posse, de testam. lib. 6. quod generaliter quoad omnes descendentes, ascen. ntes, & transuersales nostra definitio probat, dum in ea resoluimus successionem ab intestato esse actum legitimū, id est, legis ministerio inductū.

§ 4 Contrarium † tamen quinimo iure diuino, & naturali introductam hanc successionem fuisse plura mouere possunt. In primis enim Sacre paginæ extant communes loci; Leuitici. cap. 2 §. ibi. hereditario iure trāmittetis ad posteros. Num. 27. homo cum mortuus fuerit, &c. Deuteronomio. cap. 2. & cap. 4. Hebreo. cap. 2. & Psal. 2. Dabo tibi gentes hereditatem tuam. Genesios. cap. 13. & apud D. Paulum ad Galatas capit. 4. si filius ergo heres. Deinde hoc idem & iure naturali esse, probare videtur, l. 1. §. ius naturale D. de iustit. & iure. l. nam et si parētibus. 15. D. de inoffic. testam. l. nihil interest. 50. §. sed numquid. D. de bonis libert. l. scripto. 7. ad fin. D. vnde liberi. l. cum ratio. 7. D. de bonis damnat. l. fin. versiculo. & ipsa lex natura, C. quorum bonorum Authentico de hereditibus & Falcid. §. Primum itaque collatione. 1. cap. Raynutius de testament. cap. si pater versiculo, licet, eo. titulo. libro. 6. ex quibus hanc opinionem defendunt post alios Ant. Gomez. 1. tomo. cap. 1. numero. 2. & relati per Guill. Benedictum in dict. cap. Raynutius verbo, testamentum, in. 1. Alexand. consilio. 1. numero. 7. lib. 1. quorum nonnulli, et si in testamentaria successione loquantur, eadem tamen ratio militat & in legitima, vt eam iure diuino & naturali adiuentam dicamus.

§ 5 Cæterum ex his, à priore nostra sententia, & definitione, quæ posteriori admissa corrueret, recedendum non est, nec superiora mouere quicquam debent. Nam Sacrae scripturæ testimonia, quæ ex veteri testamento delumpta sunt, præterquam quod longè alium sensum habent, necessitatem non inducunt, cum omnia in co-testamento scripta, que iudicia præcepita erant (qualia hæc) per Christi adventum cessauerint, vt ex generali Ecclesiæ definitione probat text. in capit. translato. 3. de constitutionibus, glossa, in capite. 1. de cimis libro. 6. & cum Theologis Didac. Couarruias libr. 1. variarum resol. capit. 56 17. ex numero. 1. † Alter autem locus non ui testamēti qui D. Pauli est (vt apud eosdē Theologos audio) non de temporali & terrestri sanguinis, sive hereditatis successione, sed de cælesti potius accipitur, vt latit ex sacra lectione constat, & noua apud Franciscum Vatablum, quæ sic habet, itaque iam non es seruus, sed filius: quod si filius & heres Dei per Christum, † Autoritates autem Iuris civilis Romanorum, Itcm & Canonici Pontificum, quæ iure naturali induetas successiones probare videtur, accipie-dæ sunt iuxta Baldi doctrinam in l. lege duodecim tabularū. n. 5. C. de legitimis hereditib. & in l. fin. C. quorū bonorū, assérētis oēs successiones quotquot sunt, sive ex testamēto sive ab intestato à iure positivo inductas suadente tamē ratione naturali, quē intelligēdi modū præcitata iura recte probat, & sequuntur plures quos retulit Roder. Suarez in l. quoniam in priribus, in declara ratione legis Regni, limitatione. 2. nu. 1. C. 58 de inoffic. testam. Et † tu sic poteris explicare, esse inter omnes homines naturali ratione attenta cognationē quādam constitutā. l. vt vim. 3. D. de iust. & iure, quæ quamuis nata à primo satu, quo à procreatoribus natū diliguntur: & tota domus cōiugio, & stirpe cōiungitur: serpit tamē lensim foras, cognitionibus priuū, tū affinitatibus, deinde in amicitijs, post in vicinitatibus cū cluib⁹, & ijs qui publicē socij atque amici sunt, vt elegāter lib. 5. de finibus Cicero enarrat. haec ius cognitionis & necessitudinis plurimi effectus in iure civili reperiūt, patria potestas, acquisitiones, successiones, & alij multi de qui-

de quibus per Decium, & magis per Fabrū in l. iura sanguinis. 8. D. de reg. iur. non qui deum lege naturali immediate inducti, sed potius lege ciuili naturali ratione suadent. 59 te † vt bellissimè scripsit Gaius in l. hac parte. 2. D. vnde cognati, de successione cognatorum quam Prætor laxato iuris ciuili rigore ex indugentia admisit. his verbis, hac parte Proconsul naturali aequitate motus omnibus cognatis promittit bonorum possessionem, quos sanguinis ratio vocat ad hereditatem, licet iure ciuili deficiant. Vnde fit, quod et si apud omnes fere gentes & nationes successiones ab intestato sint, vt diximus num. 49. non tamen apud omnes eodem ordine vocantur, sed longè diuersto, quinimo & hoc iure nostro ciuili, varias mutationes hac in re fuisse, quisque coniugere poterit, vel medio criter in eius lectione versatus, & nos inferius rem ipsam ab origine repetentes insinuauimus. Ergo recte à nobis hec successio legitima appellatur, & positivo iure inducta resolutur.

60 Ex qua † verissima resolutione, quo vtilior ea reddatur, Primò infero quod et si valde apud nostros & exteris controvrum sit. An legitima successio filijs iure naturali, vel ciuili debita sit, vti cōstat ex his quæ latè disputant Ferd. Minchaca, libro de success. creat. §. 20. num. 320. Aquilinus in l. Cencurio. 1. p. num. 113. D. de vulgari. Cesar Fiumiagiolius in l. in quartā. n. 310. D. ad leg. Falcid. qui iure ciuili debitam esse contendunt, & dicens communem probat Cephalus. cons. 278. num. 48. Franciscus Viuius lib. 1. com. opinionum, opinio-

61 ne. 316. Tellus in l. 10. Tau. nu. 4. † communius & verius est, legitimam, item & alienamenta, in quorum locum successit, naturali ratione filijs deberi, ex d. l. 1. §. iuris naturale. D. de iust. & iure cum alijs relatis supra ideoque in totum tolli iure ciuili non posse; quotam autem eius, iuris ciuilius esse, quo potest & augeri & minui, vt cum alijs resolunt Ludovicus Molina lib. 2. de primoge nijs. cap. 1. ex. n. 10. Ioan. Rojas de success. ab intest. c. 7. n. 7. Cou. in. 4. 2. p. c. 8. §. 6. n. 5 Baeça de non meliorand. filiab. c. 2. n. 15. & cum alijs Iacobus Valdes, in additionib. ad Rod. Suarez in l. quoniam in prioribus. d. 62 limitatione. 2. lit. A. † Nec obstat si dixeris, ergo si filijs naturali ratione legitima debetur, neque tolli in totum huiusmodi ratio potest, frustra à parentibus exheredantur;

quoniam respondeo, ex heredationem iustis ex causis tantummodo admitti, nō aliás, vt diximus ad Iustinianū supra de mōstic. testamento, tuncque superiorem illam obligationē naturalē tolli, non quidē iure ciuili quo cause expresse sunt, sed altera ratio ne naturali qua ius ciuale fundatur, vt s̄pē docui, & scripsi ad l. 3. ex. n. 69. C. de muri legulis. lib. x. 1. autoritate Papiniani in l. Stichum. 95. §. naturalis. ibi, nam vinculum. D. de solutionibus.

63 Secundo infero ad aliam non minus vtili, quā elegantē quæstionem nūquid pos sit Princeps spuriū filium mortuo sā patre legitimare vt ei ab intestato succedat, alijs legitimis heredibus exclusis? Et cum cōstat quine iure ciuili successio ab intestato cōpetat, ex suprā resolutis, posse in eorū præ iudicium Principem Spuriū legitimare docet Bartolus in l. Gallus. §. & quid si tantū. n. 14. D. de lib. & posthum. quia ius ciuale tollere potest & immutare iuxta Accursij receptā traditione in l. fi. glos. fi. C. si cōtra

64 ius vel vtilit. pub. † quod procedit, et si hereditas iam sit adita per venientes ab intestato, vt resolutus Paulus Castrensis in l. 3. n. 4. D. de test. & in l. cū heredes. 23. in princip. D. de acq. poss. † quoniam quamuis per aditionem dominū quæsitum sit. d. l. cū heredes, illud tamen dominū non est iure genitum quæsitū mediante traditio, sed iure ciuili, dominū autem iure ciuili quæsitum per Principē tolli recte potest, etiam sine causa iuxta eundē Paulū iam relatū, & plures quos retulit Andraea Tiraq. tract. de iure constituti. limitatione. 7. n. 42. Arius Pinelus in rub. C. de rescind. vend. 1. p. c. 1. n. fi. Eman. Costa. in. d. §. & quid si tantū. 2. p. n. 175. vnde cum venientes ab intestato per aditionem hereditatis effetti sint domini, non quidē iure gentiā led iure ciuili, conste quens est per Principem posse huiusmodi dominū ab eis auferri, quā opinionē constanter defendit Costa. d. n. 175. & videtur probare Meneles in l. 2. nu. fi. C. de iuris & fact. ignor. potestq; pro ea induci eleg. tex. in l. 2. D. de natalib. restituendis vbi Marianus. l. C. scripsit, non facile solere Principem, quemquam natibus restituere, nisi contentiente patrone. atque ita videtur in sinuare eum. si velit, id prællare posse.

65 Contrarium tamen, quinimo adita iam à venientibus ab intestato legitima hereditate, in eorum præiudicium legitimatio nem

nem non valere, defendunt Aret. Alex. & alij in d. §. & quid si tatum. ille col. pen. hic n. 26. Soci. n. 24. & Paul. sibi contrarius. n. 19. & esse communem testatur Ruynus co lu. fi. Costa. d. 2. p. n. 174. Coua. in. 4.2. p. c. 8. §. 9. n. 9. Ioan. Rojas de success. ab intest. 67 cap. 23. n. 55. f qui mouentur ea consideratione, quod cum per aditionem hereditatis fuerit eis dominium quæsitum, non poterit per Principem sine causa auferri, ex. 1. Antiochenium. 21. D. de priuileg. cred. iusta expositione Accursij & aliorum ibi, vti notauit Bart. in procemio Digestorum. §. omnem. n. 4. & 5. Accurs. in. d. l. fin. C. si contra ius vel vtil. pub. latissimè nouissimè que Ferd. Mendoça libro. 1. disput. iur. ciuilis. cap. 5. ex. n. 4. & conducunt quæ scripsit Alphosus Azeuedo in. l. i. ex. n. 23. tit. 1 lib. 4. recopilationis, quibus accedit Iulius Paulus in. l. nec. filio. 4. D. de natalib. restituendis, vbi scriptis filio patroni inuito libertum natalibus suis restitui non posse quæ restitutio cum à Principe tantummodo fieri soleat. l. 1. illo eodem titulo vt in. l. 1. C. cod. notant Bald. & cæteri doctores, Matthæus Vvelembekius in eiuldè tituli paraphrasi ad fin. consequēst, nec Principem in alicuius præiudicium libertum restituere posse.

68 Nec obstant argumenta contrariæ sententiæ: no primum videlicet, hoc dominiu quod aditione quæritur, non iuris gentiū, sed iuris ciuilis esse, quoniam eti verum sit modum illud acquirendi inuentum esse iuris ciuilis, iux. Vlpianum titulo. 19. in Institutionibus, de dominis & acquisit. rerum dominium tamen ipsum iuris gentium est, vti notat Bart. per tex. ibi. in. l. ex his iure. 5. ibi, dominia distincta. D. de iust. & iure & contra plures defendit Pinelus in rubrica. 1. part. capite. 2. per totum. C. de rescind. vendi.

69 Nec obstat text. in. d. l. 2. D. de natalib. rest. cuius vulgari allegatione & argumen to deceptus Abbas consilio. 84. numero. 6. vol. 1. docuit posse Principem ius tertij tollere in successionibus, sequitur Anton. de Butrio in cap. per venerabilem. 21. colum. versiculo. Secundo quæro. Qui filii sint legiti. tim. Ioan. And. in additionibus ad Speculatorem rubrica, de success. ab intestato. Ant. de Roselis, tract. de legitimatique. fol. 48. versiculo. modo videamus. Paul. Castris. cons. 221. & 225. super. 1. dub. 3. colum. Alexan-

consilio. 167. colum. 5. volum. 1. Nicolaus de Vvaldis, de success. ab intest. fol. 18. ver siculo, Requiritur secundo. Quoniam Marcianus illis verbis. Imperatores non facile solent quemquam natalibus restituere, nisi consentiente patrono, non probat, posse Imperatores, si velint, libere id efficere, cum contrarium proflus, non solù patrono inuito, sed nec eius filio, qui remotior est in hoc iure patronatus, responderet Iulius Paulus in. l. nec filio. 4. Sed id tantum, quod nisi, consentiente patrono, non solent facile Principes natalibus restituere, quasi clarius, diceret Martianus non, facile, sed legitima vrgente, & necessaria causa existente, solitos esse principes, patronis inuitis, natalibus, libertos restituere, f hoc enim significat verbum illud, non facile, id est. non passim, & temere, sed cum prævia causa consideratione vt in non dissimili proposito optime declarauit Accursius in. l. si adulterium. 38. §. liberto, verbo, non facile. D. ad legem Iuliam de adulterijs, quo eodem sensu accipitur in. l. 3. §. 1. ibi. non facile hunc quondam minorem in integrum restitui. D. de minoribus, l. testis. 23 ibi, quibus vir non facile vti potest. D. de au ro & argento legato. l. vnius 18. ibi. non facile adhibenda sunt tormenta. D. de questionibus, & alijs multis in locis accurate congestis à Barnaba Brissonio libro. 6. de verborum significatione pagina. 220. Si enim alter esset Barbarius Philippus (sive Barbarius Philippicus, vt apud Suidā Græcum auctorem qui eius historiam narrat, & de quo multa Æduardus Caldeyra lib. 2. variarum lectionum. cap. 7.) vel alius qui quondam floruit Mycithus prudentia & consilio ad rem publicam gubernandam clarus, proculdubio, etiā si inuitus esset pa tronus, posset à Principe natalibus restitu tus tractandis reipublicæ gubernaculis pre fici, sed quia hoc non facile contingit, id circò non solent facile Imperatores libertos sine consensu patroni natalibus restituere, quam interpretationem licet non sic explicit, scripsierunt Fortunius in diet. §. & quid si tantum. pagina. 136. Pi nelus vbi supra numero. 17. late Fer dinandus Mendoça diet. li bro. 1. capite. 5. numero. 47.

(?)

Principiū

Principium tituli.

Intestatus is propriè est qui cum testametum face
re posset illud non fecit.

L. i. vers. Sed hos quoq; D. de suis & legitimis.
Quid omnino non fieri, aut minus ritè fieri paria
sunt.

Intestatus is qui non iure fecit testamentum.

L. Inter cetera 30. D. de liber. & posthumis.

Intestatus efficitur ille cuius testamentum iure fa-
ctum postea rumpitur.

Testamentum morte confirmari, quomodo intelli-
gendum. num. 9.

Testamenti vitium duplo, aliud in situ, aliud ad-
uentitium: & quale utrumque.

10 Intestatus efficitur cuius testamentum iure factum
irritum postea fit.

11 L. i. § sed & si quis. D. de bon. poss. secund. tabul.

12 Intestatus quisefficitur quoties ex suo testamento
heres existit nemo.

13 Hispano iure contrahabetur, ex l. i. tit. 4. lib. 5.
nouæ recopilationis.

14 Intestatus efficitur cuius testamentum per bon. pos-
sessionem contra tab. aut querelam rescissum est.

In tex. ibi. Testamentum non fecit.

V T quis possit intestatus dici eū testa-
menti factionem in primis habuisse
necessè est, & illo non facto decelsis-
se, tex. noster. l. i. D. de suis & leg. l. i. D. de
vetera. & milit. success. l. intestatus. 64. D.
de verb. signif. l. i. versic. La primera. vbi Gre-
gor. verb. ab intestato. tit. 13. part. 6. Ioan. Ma-
tienço ad l. i. tit. 8. glo. 3. lib. 5. nouæ copil.
Conanus lib. 9. c. 5. n. 6. † Sed obstat impu-
berē, prōdigū, furiosum seruū & alios qui
testamētū facere nō possunt, vt deduces ex
tit. sup. quib. non est permīss. fac. testamen-
tum. l. 13. tit. 1. part. 6. pro intestatis haberi.
d. l. i. vert. sed hos quoq; D. de suis & legitim.
l. Diuus. 3. in fi. l. credendū. 7. in versic. hac
autem mater. D. qui petant. tutor. vel curat.
in l. 12. ibi. Si muriisse sin testamento. titu. 16.
part. 6. quā addatis. d. l. Diuus. Sed respōde
intestatos proprie appellari qui cum pos-
sunt testamentū facere, testati nō sunt, vel
ex noluntate, vel ex fortuita impotētia, vt
in captiuo. d. l. i. versic. eum quoque. Im-
propri autē intestatum dici qui testamentum
nunquā facere potuit, d. l. i. versi. planē, qua-
re melius eū intestabilem appellabis, iuxta
l. is cui. 18. §. fi. ibi. vt intestabilis sit. D. de tes-

tam. l. eum lege. 26. cod. tit. l. ob carmen. 21
D. de testibl. 16. tit. 1. par. 6. notat Bart. in
d. l. i. quē omnino videbis pro nostro tex.
& eius additionatore ibidem, & Pet. Bros-
seum, qui alios refert in notis ad d. l. i. dixi-
mus latius in rubrica. num. 40.

In tex. ibi. aut non iure fecit. Quia paria sunt,

3 † aliquod omnino non fieri, aut minus ri-
tē fieri. l. non putauit. 8. §. nō quæ uis. D. de
bon. poss. cont. tab. l. quoties. 6. D. qui satis-
dare cog. † Intestatus etiam ille est, qui te-
stamentum fecit, sed non iure quia in eo lo-
lemnita iuris defuerunt, de quibus in tit. su-
prā de testam. ord. tit. D. de testam. & Cod.
cod. tit. i. part. 6. l. 3. Tauri, l. i. tit. 4. lib. 5.
nouæ recopilat. in l. inter cetera. 30. D. de
lib. & posth. in princip. sup. de exhered. lib.
l. 10. tit. 7. part. 6. vbi Greg. verbo. non val-
dria. Et in l. i. D. de iniusto rup.

Sed obstat † filio præterito testamen-
tum rumpi. l. inter: ergo validū erat. ar-
gumento l. nam eti sub conditione. 5. ver-
siculo. post defēctum. D. de iniust. rup. Vnde
qui testamentum non iure facit, intestatus
non decedit. Sed responde in d. l. inter cæ-
tera, in prima par. & in l. posthumorum 13.
D. de iniusto rup. §. posthumorum, sup. de
exhered. lib. i. idē testamentum rumpi, ac
perinde antea valuisse, quia non filius suus
heres, sed nepos in gradu patriæ potestatis
præcessus vel posthumus, aut alteri ex li-
beris præteriti erant, sic accipies. d. l. inter
cetera, cui adde Rod. Suarez in In quoniam
in prioribus, limitatione. 15. C. de inoffic.
Emanuele Costa, in cap. si pater, de testa-
men. lib. 6. i. par. verbo. In re certa. ex nu. 1.
& in l. Gallus. §. & quid si tantum. 3. part.
ex num. 26.

6 In tex. ibi. Ruptum. Erit præterea intesta-
tus ille, cuius testamentum iuste, & ritè fa-
ctum, ruptum postea est, vel agnatione
fui heredis posthumī præteriti, vel arro-
gatione, adoptioneve filij tex. noster, &
supra in principio. quibus modis test. in-
firm. l. i. D. de iniusto rupto. l. posthu-
mi. eodem. §. posthumī, supra. de exhe-
red. lib. l. certum. 8. D. de iniusto rupto.
l. posthumorum. 13. D. eodem §. posthu-
morum, sup. de exhered. lib. l. 20. titulo
primo, l. prima, versiculo. La tercera es. tit.
decimotertio, part. 6. late Ioan. Matienço,
suprā. & Conanus lib. nono, capit. 7. per
totum.

7 Sed obstat testamentum morte confir-

Q. q. mari.

mar. l. 1. D. de testam. l. 3. §. suis alii cu leg. seq. D. de adm. leg. ca. com. Marthæ. 6. col. 4. de celeb. init. lib. nouissimum hominis testame tum morte immobile perseverat, quia testatoris obitu confirmatur. l. 2 c. tit. 1. par. 6. ergo sui heredis agnitione non rumpetur, argumen to. l. que ab inicio. 2 11. D. de reg. iur. a contrario sensu.

8 Sed responde, duplex esse vitium testamenti aliud insitum, aliud aduentitiū. In situm est quod ab inicio testamentum occ upat, de quo sup. num. 1. & 3. Aduentitiū quod ex post facto testamentum at fecit, & infirmat, valet enim illud iure factū donec rumpatur, irritum ve fiat, d. princi pio, quibus mod. testam. infirm. † Illud autem quod dicius morte confirmari, illud recipit interpretationem ex ipsius iuribus, ut antea quoties testator voluerit, illud possit immutare, eius tamen obitu immobile perseveret, nisi aliquo extrinseco vicio afflicatur, quo testamento euerlo intestatus defunctus efficiatur, ex textu nostro cum concordantibus.

10 In tex. ibi. Irritum ve fiat. Est & aliud testamenti exterius vitium, quo ante per se erit, irritum postea constituitur, capite te statoris minuto. §. alio quoque modo. sup. quibus mod. testam. infirm. l. si quis. 6. §. irri tum. D. de iniusto rupto. toto titulo. sup. de capititis diminutione. l. 18. cum sequent. tit. 1. l. 1. ibi. o. si por ventura. tit. 13. part. 6. in testam. q. tunc defunctus decedit. nisi mor tis tempore integro capite sit, §. non tamen, supra. quibus testam. l. 19. titulo 1. partita. 6. Et codicillis, aut alijs literis se eodem testamento mori velle declarauerit. l. 1. qui ex liberis. 11. §. testamento. D. de se cundum tab.

11 Sed obstat tex. in l. 1. §. sed & si quis. D. eodem. vbi bonorum possessionem se cundum tabul. concedit Vlpianus, & simile tempore testamenti factionem non ha buerit testator: ergo irritum non est testa mentum; neq; ipse intestato decedit. Sed responde, quod licet iure civili ruptum vel irritum sit testamentum. Prætor scriptis heredibus iuxta tabulas bonorum posses sionem dat, si testator & ciuis Romanus, & suæ potestatis cum moreretur fuit, quæ bo norum possesio, cum re, id est cum esse. Cu habetur, si nemo alias iure heres sit. Da bitur ergo petitio, admittetur exceptio, sed ex persona opponentis estimabitur

vtrum sine re an cum re danda sit, deduc ex Vlpiano in fragm. tit. 23. vbi Jacob. Culac. Scholio. Si nemo alios.

12 In tex. ibi. aut si ex eo nemo heres extiterit. Igli tur vt vides si hereditas adita non sit res ad causam intestati deducitur. §. posteriore su pra. quib. mod. testam. inf. l. ea quæ. 14. C. de fideicommiss. l. si nemo. 9. D. de testam. tu tel. l. proxime. 3. D. de his quæ in testam. de lent. l. si nemo. 14. 2. D. de reg. iuris. d. l. inte status. 6. 4. D. de verborum significatione.

13 l. 1. in fin. tit. 13. par. 6. † Quod tamen ho die iure nouissimo immutatum est, & testamentum sine heredis institutione, aut eius additione ratum & firmum habetur, & in testamento scripta ab herede legitimo, qui rem ab intestato est habiturus adimplentur. l. 1. tit. quarto, lib. quinto, nouæ re copil. Quæ ommnia vetera iura immutat, iuxta quæ videbis Ioā. Matien. & ibi Ioan. Gutierrez, lib. 2. præst. quæst. quæstione 30. cum sequen.

14 Tandem † obserua eum qui testamen tum mero iure validum fecit decedere inter statum posse, si illud postea bonorum pos sessione contra tabulas petita aut querela in officioli testamenti proposita iudicis sen tentia infirmatum sit, vt per totum. D. & G. de bonorum possessione contra tabulas, & de in officioli testamento, titulo 8. partita sexta. & huic textui additum Michaeli Grassi, de successionibus ab intestato. §. successio ab intestato.

De legitima omium tam legitimorum¹, quam illegitimorum descendentiū successione: & in primis de legitima successione filiorum vnici capitil ini cium.

1 Principia cuiusque rei in primis cognoscenda.

2 Intestatorum hereditates omnium gentium iure lib eris deseruntur, & num. 10. & num. 31

3 Legis 12. Tabularum verba de Intestatorum hereditatibus, ex Riuallio, Balduino, & alijs iunioribus.

4 Forum sententia & opinio reiecta.

5 Verba iusce legis ex Domitio Vlpiano.

6 Fran-

- 6 Francisci Baldinini, & Iacobi Cuiacij emendatio
in eam legem, & num. 8.
- 7 Nec pro Non. Veteres sèpè dixi se bonis adductis
testimonij ostenditur.
- 9 Legis. 12. tabularum de intestatorum hereditati-
bus explicatio.
- 11 Sui tantum heredes ad intestati hereditate iure
Romanorum ex xij. tabulis, admittebantur.
- 12 Suorum heredum iura ex xij. tabulis emanarunt,
vnde apud alias gentes incognita.
- 13 Suorum heredum definitio ex Iustiniano.
Angelus Politianus, quis fatus heres esset rogatus,
obmutuit.
- 14 Hebraeorum lex de intestati successione masculos
feminis proposuit.
- 15 Sui heredes sine sexus distinctione à Decemviris ab
intestato admittuntur.
- 16 Vestales virgines intestato non succedebant, nec eis
aliquis.
- 17 Aequalitas inter liberos seruanda.
- 18 Suitatis qualitas per virilem sexum descendantibus
tantum contingit.
- 19 L. Si defunctus. 9. C. de suis & legitimis heredibus.
Filiæ liberi primi gradus admissæ ad legitimam her-
editatem cum diminutione tamen vñq; ad nouissi-
ma Iustiniani tempora.
- 20 Nepotes ex filia, quamvis non sint sui heredes ab
intestato cum suis admittuntur novo Romanorū,
& Hispanorū iure.
- 21 Emancipatus iure ciuili ab intestato non succede-
bat & quare Secus iure Praetorio, num. 22.
- 23 Emancipationis & patria potestatis differetiae per
Iustinianum sublate.
- 24 Emancipati succedunt hodie iure ciuili: & quis ef-
fectus?
- 25 Emancipati: quamvis cum suis ab intestato admitt-
untur, non tamen cum eorum qualitatibus.
- 26 Emancipatus nec hodie ex potentia suitatis heredi-
tatem non aditam transmittet.
- 27 Matris intestata hereditas ad liberos suos ex lege
duodecim tabularum non pertinebat.
- 28 Senatusconsul. Orficianū ius legitimæ successionis
in maternis bonis filijs dedit.
- 29 L. Sacratissimi. 8. D. ad Senatusconsul. Tertullianum.
Orationes Principum in Senatu, quando habe-
bantur.
- 30 Mater etiam libertas legitimos heredes ab intes-
tato filios habet.
- 32 Intestati successio proximioribus defertur: si plures
eiusdem sunt gradus omnibus.
Aut eodem quo nepos a filio gradu distat.
- 33 Successio non ita debetur ascendentibus, vt liberis.
- 34 L. Pantonius. 3. D. si à par. quis fuerit manumiss.
- 35 Parentibus nulla copetit bon. possessio ex his quas
liberi valent.
- 36 Parentibus miserationis causa legitima debetur ex
communi.

V Arie legitimam successionem Roma-
norū Hispanorū; iure factā ful-
le ita ut in ea vix quidquiam quod
certum sit statu possit, facie quicque, qui
rem à principijs repetcas ex suoque oratione
deducens, legum vicissitudinem & no-
tationē adiunquadererit, coniiciet: Nec rē
Iustinianus in hoc & sequentibus titulis,
eām, perturbata disciplina ratione enarran-
tans, in ultimū aperit. Quare quamvis in ha-
gulorum paragraphorum enarratione, quic
ad eius explicationē pertineat iuxta in-
stitutum nostrum adducenda sint; quo ca-
mē magis res subiectura percipiatur, quid
que in cūiusque ex descendentiū suc-
cessionē & olim cautum fuisset, & hodie oblit
uari debeat, quadam veluti epitome pro-
posita, intelligatur, re ex fontibus petita
exponemus, de omnibus descendentiū suc-
cessionibus sigillatim suoq; ordine agētes.
Sed in primis de liberorū primi gradū iure.

His igitur, th(quæ supra in Rube. prefati
sumus) generaliter cognitis, & incipienti-
bus nobis legitimarū successionū iura ex-
ponere, ita commodissime videntur posse
trahi, si in primis, ne quid antiquitatis peni-
tus ignoretur, & quod vel sublatū est, vel
innovatum sit incognitum, historia emen-
dati iurius successionis intestatō ab incuna-
bulis legis duodecim tabularū repetamus,
quod ab instituto nostro non erit alienū,
si quidem is qui principium nescit, tunc ipsa-
m non recte percipere necessarium est. I.
1. & 2. D. de origine iuris.

Ergo th quamvis ab omnibus ubiq; gen-
tibus intestatorum hereditates primo libe-
ris deferri, receptum ferē sine distinctione
fuerit, quia tamē & apud Romanos, & nos
quoque, huius iurius maximam iactatio-
nem, variamque vicissitudinem factā con-
stat, quo lucidius res percipiatur primo ob-
seruo intestatorum hereditates primū ad
liberos suos & necessarios heredes ex lege
12. tabularum pertinuisse, vti Iustinianus
est autor in §. sui. supra de heredum qua-
litate, & in §. primo, hoc titulo, de heredi-
taribus quæ ab intestato, & in princip. inf.
de legitima agnat. successio. & in l. lege duo
decim tabularū. 14. C. de legitimi. heredib.

1. vt intestato. 3. l. intestato. 4. C. de suis & leguimis. & passim deduces ex Pandectis,
 3. † verba autem 12. tabularum nusquam recitantur, sic autem à doctissimo I. C. Ri-
 uallio confita, totidemq; postea verbis à
 Balduno nostro repetita fuerunt ad leges
 Romuli. §. 27. & 28. & à Ludouico Cha-
 rondas ad leges duodecim tabul. nu. 28. à
 Pardulpho Prateio in sua veteri iurispru-
 dentia inter leges duodecim tab. loco. 33.
 & 34. Angelo Spannochio lib. singulari
 ad legem Gallus, particula. 4. num. 22. In-
 testatorum hereditates primo suorum heredum, ve-
 lint nolint sunt. Sed ea † non fuisse duodeci-
 m tabularū verba vel ex Pandectis ipsis dis-
 cere potuerunt, in quibus priora saltem le-
 gis ea de re citantur hęc. Si intestatus mori-
 tur. apud Iulium Paulum in l. si quis post-
 humos. 9. §. penultimo. D. de liber. & post-
 hum. vbi ait hęc verba ad id tempus refer-
 ri quo testamentum destituitur, non quo
 moritur testator. Ex quo loco maximum
 argumentum duco, eundem versum indi-
 care Iulium Paulum voluisse qui à Corni-
 ficio & Cicerone in Rhetoricis refertur, &
 apud Dottitium Vlpianum integer extat
 in fragmentis. titulo. 26. de legitimis here-
 ditibus, his verbis. Si intestatus moritur cui suus
 extabit heres nec agnatus proximus familiam habe-
 to, qui versus ad agnitorum ordinem non
 pertinet, † nec vt pertineat, locus emen-
 dandus est, hoc modo. Cui suus nec extabit
 heres, agnatus proximus familiam habeto; Quam
 uis utrumque in contrarium existimau-
 erint Iacobus Cuiacius ad Vlpianum, dicto
 6. titulo. 26. Balduinus. d. §. 27. nu. 37. † non
 satis firma, vt opinor coniectura, quod
 nec pro non. Veteres dixerunt, maxi-
 m in duodecim tabulis, vt Festus Pompeius
 notat, & ex nonnullis earum capitibus
 quæ hodie extant, liquido appetat. Ita
 nec manifestum furtum, id est, non manifestum.
 I. furti. 6. l. quid ergo. 14. §. poena. D. de
 his qui not. infam. I. furtum. 2. l. nec ma-
 nifestum. 8. D. de furtis. I. vlti. C. de no-
 xalib. act. § factorum, infra de oblig. quæ
 ex delicto nascuntur. notat quoque Bar-
 nab. Brissonius, lib. 12. de verborum si-
 nificatione, fol. 425. pag. 2. Præterea Ia-
 cobus Cuiacius ita emendat Vlpiani locū.
 Ac si intestatus moritur cui suus nec extabit her-
 es. † Sed ego cum eruditio Antonio Contio libro singulari de hereditatibus & bono-
 rum possessionibus quæ ab intestato defe-

runtur pag. 17. superiorem, quam adduxi
 lectionē, retineo, quam etiam Petrus Gre-
 gorius probat. 3. par. Syntagm. lib. 45. cap.
 8 11. num. 2. † Cuius sensus est, vt existente
 aliquo suo herede, ita necessariò in eius per-
 sona hereditas hereat, vt nec eo postea de-
 ficiente succedat agnatus, nec de ordine, vt
 vulgo dicitur, successio admittatur, vt su-
 pra insinuauimus. Quod si Iacobi Cuiaci
 lectionem retineamus, velimusque hanc le-
 gę ad agnatos quoq; pertinere, sensus erit,
 existēte aliquo suo herede ei in primis de-
 ferri intestati hereditatem, eo non existen-
 te proximi agnato. † Vt cumque au-
 tem legamus, siue cum Riwallio, siue cum
 Balduno, & Cuiacio, siue cum Anto-
 nio Contio, satis ex hac duodecim tabula-
 rum lege constat, intestatorum heredita-
 tes, primum ad suos heredes pertinere. Sa-
 nè in hoc genere primam causam esse libe-
 rorum ius ipsum naturę dicit, & diu-
 num statuit, ex obseruatis sup. in rubric.
 eaque in re facile Romani consenserunt cū
 reliquis gentibus: sicuti & cum Athenien-
 sis in eo reliquos etiam barbaros popu-
 los olim conuenisse scribit Demosthenes,
 vt hoc ius esse Gentium magis, quam ciuile,
 & lex quædam naturę omnino videa-
 tur, de qua Demosthenis testimoniu Græ-
 cæ pronunciatum, Latinum tamen factum
 foretulit Balduinus. d. §. 27. num. 8. † In eo
 tamen Romani ab alijs diffentiat, quod nō
 omnes descendentes indistincte intestati he-
 reditatem habere voluerunt, sed qui sui
 tantum heredes essent, quod sicut ius li-
 que qualitas clivium Romanorum tantum est,
 non aliarū gentium, vt expresse compro-
 babis ex §. sui. sup. de hered. qualit. & diff.
 & §. sui. hoc titulo, de hered. quæ ab intelli-
 . coniuncto princip. suprà de pat. potest. &
 ibidem à nobis obseruatis, † ex quibus cō-
 stat iura suorum heredum, ex iure patriæ
 potestatis pendere, quod cum ex duodeci-
 m tabulis originem habeat, nullæ fue-
 runt gentes apud quas hoc suorum & ne-
 cessariorum heredum discrimen cognitū,
 seruatumve fuerit, nec nisi ex Romant iuri-
 prudentie libris explanari posset, vt
 12 † mirari desinamus Angelum Politianum
 (eruditissimū alioqui hominem) quis suus
 heres diceretur, respondere non potuisse,
 quod eo maiore rubore illi iniecit, quod in
 glossematis iuris le Accursio non cessum
 gloriantur: sed quod sit, in præcita-
 tis lo-

tis locis Iustinianus insinuat, sui enim heredes sunt, liberi qui in potestate morientis fuerunt, & quos mortis illustre pote nemo proximiorē gradu antecessit: que definitio ad testati causam magis pertinet, nam cū de intestati causa queritur, inspicere solemus, an tempore quo destituitur testamentum nemo proximiorē gradu antecedat. l. si quis posthuius. 9. §. penultimo. D. de lib. & posth. l. si quis filio exheredato. 6. in principio. D. de iusto rupto. l. scripto. 7. D. vnde liberi. l. i. §. sciendum. D. de suis & leg. §. cum autem hoc titulo. de hered. quæ ab intest. notat & accurate explicat præter nouiores in dictis locis Anton. Contius, ubi suprà pag. 19. & magis. pag. 26.

14 Quamvis autem antiquissima Numerorum legge de hereditate legitima à Deo Optimo Maximo, lata d.c. 27. inter filios discrimen esset, quia masculi extantibus, filia fœmina nō admittebatur. Homo cū mortuus fuerit (inquit tx.) absq; filio, ad filiam eius transibit hereditas, se filiam non habuerit, habebit successores fratres suos, quod si & fratres non fuerint, dabitur hereditatem fratribus patris eius. Sin autem nec patruos habuerit, dabitur hereditas his qui ei proximi sint. Quod & obseruarunt veteres prudentes in testamentarijs successionibus, & necessitate Parentibus iniuncta instituendi vel exheredandi filios & filias, Iustiniano teste in principio, versic. Sed non ita de filiabus, suprà de exhered. libero-rum. † Inter liberos tamen suos heredes nullum sexus discrimen Decemviri fecerunt, neque enim minus filias, quam filios intestato patri succedere voluerent. † Vestiatis virginibus exceptis, quas nulli intestato succelsisse, sicuti & ijs intestatis nemo succedebat, quia earum bona in publicum redigerentur, scripsit Labeo in suis ad duodecim tabulas cōmentarijs, teste Agelio lib. 1. noctium Atticarum, cap. 12. prope finem: alias autem puellas, non fecus atque pueros heredes fuisse cōstat. Quamvis enim in multis deteriorem esse fœminarū, quā marium conditionem Romani voluerint, l. in multis. 9. D. de stat. hom. tamen cum de iusta legitimaque parentis intestati successione agebatur, naturalis ratio-nis, cōmunisq; sanguinis vim parē esse voluerunt, ad conseruandā inter liberos equa-litatē, cuius maximē illi fuere studiosi. l. si ita legatē. 12. D. de cōd. & demōs. l. in-ter filios. 11. C. familiat heretis, quo nomine

duodecim tabularum leges Iustinianus laudat in l. lege duodecimi tabularū. 14. C. de legitimis heredib. §. cæterum. versic. & hæc quidem, infra de legit. agnat. success. & multis alijs in locis. Constat igitur, quoad duo decim tabulas attinet iuxta parentis here-ditatem inter suis nullum sexus discrimen fuisse, sed pariter omnes masculos & tœmī nas admitti. † Vnde cum suis non existen-tibus, eadem lege proximi agnati heredita-tem acciperent, vt ex relatis eius verbis su-pra nu. §. constat, qualitas autem sui here-dis per virile sexū descendantibus tantum modo contingere. §. qui igitur sup. cōpatria potest. iuncto d. §. lui. non sic si per fœmineū sexū descendenterent, vt diutis locis, siebat vt qui ex filiabus descendenterent, neq; cū alijs suis heredibus, sed nec cum agnatis admitterentur, atq; hoc est quod Iustinianus sæpē inculcat cum de liberorū succes-sione legitima agit, admittēs ex filio nepotes neptesq; ex nepote pronepotes prono-ptesq; nō autē ex filia, aut ex nepte in d. §. sui. & §. cū filius. h.t. de hered. quæ ab intes-tato. & paſsim. † Quæ differentia, quamvis ſubtiliter magis excogitata, quā ex æquo & bono prodita eſſe videretur, placuit po-steris Romanis, eaq; multis annis ſunt vſi, quo vſq; Valentinianus. Theodos. & Arcadius Imperatores edita Mediolani coſtitu-tione, quæ exrat in l. si defunctus. 9. C. de suis & legitimis liberis & ex filia nepotibus ab in-testato venientibus, annis poſt duodecim tabu-las plusquā octingentis, moderationē ali-20 quam adhibuerunt, vt saltim nepotes ex filia, cum alijs defuncti filijs, filiabus ve suis auūculis aut materteris; vel ex filio nepoti-bus suis heredibus ad ſucceſſionē intestati venirēt, uno triente minus cōſecuturi quā ſi ex filio nepotes fuissent; hunc enim trin-tem præcipuum reliquerūt heredibus ve-re ſuis, & portionē descendantū ex fœmi-na eatenus imminui paſſi ſunt. quam imini-nutionem probasse videtur Iustinianus in l. illam. 19. iuncta gloss. verbo. buiſmo-di. C. de collationib. quāvis poſtea eam ſuſtulerit, volueritque, nepotes ex filia integrā matris ſuę portionem conſequi, eodemque omnes nepotes iure vti. §. fi-nali, hoc titulo. de heredib. ab intestato, authentico, de triente & ſemelle. §. neque illo de cætero: ergo nepotes ex filia, & cæteri per fœminineū sexū deſcen-dentes, quamvis nec ſui heredes ascenden-

tibus maternis, nec in eorū potestate sint, nouo iure lege duodecim tabularum antiqua legitimi heredes ab intestato sunt, quæ Iustiniani cōstitutio iure nostro cōfiratur. l. 3. tit. 13. part. 6. l. 6. T. l. 1. tit. 8. lib. 5. nouæ recop. vbi sine distinctione sexus omnes delcedentes ascendentibus succedunt. de quo latius infra. n. 31. Sed quò magis nouū hoc ius intelligamus, ad illud antiquum duodecim tabularum redeamus.

21 Quod † quidem, vt audisti, ita strictum erat, vt suos tantū heredes, & agnatos admittent, his deficiētibus fiscum. Ergo emācipatus filius, qui sanguinis ratione considerata, non minus filius est, illo iure non admittetur: quia per emancipationē familiam paternam, iulque agnationis amitterebat. l. capit. 1. D. de suis & legit. l. pronunciatio. 19. §. familiæ. D. de verb. signific. & patria potestate solutus. §. præterea supra quib. modis ius pat. potest. soluit. ex transuersus efficiebatur. §. cæteri. supra de hered. qualit. & iure ciuili nec institui oportebat. §. emācipatos. sup. de exhereditate. lib. nec ab intestato admitti potuit. §. emācipati h. t. de hered. quæ ab intestato. † Sed Prætor natu rali æquitate motus l. hac parte. 2. D. vnde cognati. quæ admodum testamento facto, si præteritus esset, ei per bonorū possessionē contra tab. subuent. Ut constat ex titulo. D. de bon. poss. contra tabulas. d. §. emācipatos, ita & ad legitimam parentum hereditatem cum vocavit, per bonorum possessionem, vnde liberi, per quam eorum emācipatione rescissa l. ed cum patrono. 6. D. de bonorū poss. perinde iam emācipati succedunt, ac si in morientis fuissent potestate, & ius sui heredis haberent. toto titulo. D. vnde liberi. d. §. emācipati. §. sunt autem. vericulo. *Prima loco.* infra, de bonor. poss.

22 Cūn † autem hodie per Iustinianum commentariæ illæ emācipationis & suitatis differentiæ fuerint sublata. l. memini mus. 15. C. de legitimis heredibus. authent. de heredibus ab intest. venientib. & ag. iure sublato. §. 1. & §. nullā vero. coll. 9. † emācipati filii cum suis etiam iure ciuili admittuntur ab intestato. ex dictis iuribus. l. 3. vbi Gregorius. verbo. *el fijo.* titul. 13. par. 6. Vnde emācipatus qui olim succedebat patri, per bonorum possessionem Prætor. siam intra annum. l. 1. §. largius D. de suc cels. ed. eto. l. emācipata. 4. C. qui admitt-

ti. (cū adde. l. 34. tit. 9. & l. 2. tit. 6. part. 6.) poterit ei succedere intra triginta annos de iure ciuili, notat Accursius in l. licet, verbo. longe. C. de iure dei. b. quem sequitur Decius, qui alios refert, in l. vñica. num. 9. 9. C. quando non petentium partes. Portius, lib. 3. conclusionum. conclus. 35 25 to. Gomez. 1. tomo. cap. 9. nu. 28. † bis tamen, quod etsi hodie, iure ciuili cum suis emācipati admittantur, sintque quo ad effectum succedendi suis similes. ex d. memini mus. cum alijs, §. cæterum, infra. de leg. agnat. succelsio. non tamen admittuntur cum prærogatiis & qualitatibus suorum heredum; neque sui sunt, ne que esse possunt, qui in potestate nō sunt.

26 Vnde hereditatem non aditam eo iure non transmittent, quia eis est adiutorio necessaria, notat Minslinger. in §. sed hec quidem, num. 4. sup. de exhereditate. lib. Anto. Gomez, dicto 1. tomo, cap. 9. nu. 24. Eman uel Costa, in l. Gallus. §. & quid si tantum. 3. part. ex num. 207. Minchaca, de suc cess. creatione. §. 19. num. 7. Couarru. in cap. Raynutius. num. 5. in principio, de testamentis, qui latius disputatione, an omnino veteres illæ duodecim tabulis emācipationis, & suitatis differentiæ induit, sublate sunt.

27 Quibus similiter siebat, quod cum foemina nullos suos heredes habere posset, §. foemina. suprā de adoptionibus, §. cæteri. suprā de heredum qualit. l. illud. 4. §. ad testamenta. D. de bonorum possessione, contra tabul. l. nulla foemina. 14. D. de suis & legitimis heredibus. Matri intestate hereditas ad liberos non pertineret; vti Iustinianus insinuauit, in principio, de Senatusconsul. Tertulliano. ibi. vtrō citaque, recte adnotante ibidem Theophilo, Balduino, ad leges Romuli, ca. vigesimo octavo, num. 55. & nominativi docet Vlpianus in fragmentis, titulo 26. versiculo.

28 penultimo. Quod cum iniqutatis plenum esset, Divi Marci & Commodi temporibus, Cornelio Scipione Orfito, & Velio Ruffo Consulibus Senatusconsultum factum fuit, *Orficianum* appellatum, quo ius legitimæ successionis in maternis bonis filio concessum fuit, ceteris omnibus agnatis & cognatis exclusis, vt in principio, infra de Senatuscons. Orficiano commemo rat Iustinianus. Vlpianus in fragmentis, tit. 26. versiculo. penultimo. & in l. 1. & suis

suis §§. D. ad Senatusconsul. Tertullia. in l. qui in aliena. 6. versiculo. sed et si legitimis. D. de acquir. hered. l. 2. versic. fin. D. vnde legit. & extat tit. C. de Senatusconsul. Orfi. & ex Cassiodoro & alijs bonis autoribus nouiores in dicto principio. Hotomanus, & Anto. Augustinus de Senatusconsultis. verbo. *Orficianum*. Raynald. Corsus. lib. 2. indagat. cap. 11. Iacob. Rebard. de autoritate prudentum, capit. 12. Petrus Gregorius, 3. par. *Syntagmat*. lib. 45. capit. 2. ex nu. 3. Nicol. Belonus, lib. 4. supputat. ca. 6.

29 Cui obseruationi nō obstat, filios ad matrem intestato decedentium successionem. D. Marci Oratione esse admissos, non Senatusconsul. Orficiano, ex eodem Vlpian. d. tit. 26. Caio in l. *sacratisimi*. 8. D. ad Tertullianum, & Iulio Capitolino, in Marco Antonio Philosopho. Quoniam ad plurimorum iurium explicationem nota, Ante quam Senatus aliquid censeret, de ea re de qua Senatus consulebatur à Principibus in eodem Senatu orationem haberi solitā, quod post eam censebatur, Senatusconsul tum erat. l. 1. l. non fit. 12. D. de reb. eorum. l. 1. l. si ad resoluendam. 7. C. de prædijs minorum. l. cum hīc status. 33. in princip. D. de donat. inter virum. obseruat Brifontius lib. 1. select. antiqu. cap. 16. & lib. 13. de verborum signific. verbo. *Orationes Principum*. Pard. Prateius eodem verbo. Iacob. Cuiacius, lib. 1. Obseruat. cap. 18. Igitur Oratione à D. Marco in Senatu de legitima successione filiorum in maternis bonis habita, eis successionis iura concessa fuere, quæ quia Orficio & Russo consulibus in Senatu fuit recitata, & ab eodem probata & tequata, Senatuscon. Orficianum dictū fuit.

30 Quod non tantum in Ingenua matre, sed & in libertina quoque admissum fuit. l. 1. D. ad Tertull. & in ancilla etiam, quæ post moram ab herede, aut fideicommissario factam peperit. l. fi. C. ad Senatuscons. Orficia. & quamvis in liberis primi gradus Senatusconsul. loqueretur, postea tamen novis constitutionibus, de quibus in l. si defunctis. 4. C. de legitimis heredib. lib. 5. In Codice Theodosiano ad ulteriores etiam, nepotes videlicet & pronepotes extensus fuit, vti Iustinia. in d. p. inc. cōtestatur, & apud nos indistincte admittitur in d. l. 3. ti. 13. par. 6. l. 6. Taul. l. tit. 8. lib. 5. recop. vbi nominatim scripsit Iacob. Matien. glossa. 4. num. 3. & passim alijs autores.

31 Relinquitur ergo iam ex tam longè petitis, nulla sexus, emancipationis, siue suitas habita differentia tam iure Ciuiti Romanorum, quam Hispanorum Parentibus in testamento defunctis, siue paternis, siue maternis, filios & filias nepotes & nepotes, & reliquos descendentes legitimos heredes existere, & inter eos, si euildem gradus sint, in capita, & pro virili portione, si disparis gradus in stirpes hereditatem diuideturq; priorem in successione causam esse ex d. auth. in succel. C. de suis & legitimis, cui sup. diste leges cōsonant. itē & l. 53. tit. 6. p. 1. explicantq; latē præter ordinarios in dictis locis, Cinus tract. de successionib. ab intest. vers. *Aggredior*, ex. n. 1. Matth. Mathe-silanus. 1. memb. 1. articul. Nicol. de Valdis. 1. par. ex. n. 1. Roland. Passagerius ex. n. 6. Ant. de Rosellis ex nu. 53. Oliu. Textor, ex. n. 2. Iacob. Rojas, ex cap. 3. Ant. Gom. 1. tom. cap. 1. Petr. Gregor. d. lib. 45. cap. 2. ex tateque & apud Aragones similis Forus libro 6. fororum, à Iacobo secundo Darocæ condito anno. 1311. & alter à Ioanne secundo Calataudi, anno. 1461. quorum minuit Hieronym. Portoles in additionib. ad Molinum. §. *successio*. n. 12. etiā si ascen-dētes quoque extēt eiusdem intestati, dicitur authent. in successione, auth. defuncto. C. ad Tertull. & dictis legibus Hispanis.

32 Sed hīc illud videtur mouere, atq; nō leuē scrupulū iniungere. ex nostra definitione, hereditatē ab intestato proximiorib. semper esse desideriā, quoties diversis gradibus iunguntur; Sin autē plures vnu eodēq; existant, pariter admitti, ex suribus adducuntur. & s. si plures. infra de leg. agnat. success. vnde cum atus, eodem quo, nepos à filio gradu distet. l. 1. §. primo gradu. D. de gradibus. atque ei non minus pie, quam nepoti debeat hereditas. l. nam etiā parentibus. 15. D. de inofficio testamento, cum nepote eum esse ab intestato admittendū videbatur. † Respondendum tamen est, hereditatem descendantibus magis, quam ascendentibus debitam esse. l. scripto. 7. versiculo. fin. D. vnde liberi. d. l.

33 34 nam etiā & induci potest decisio. l. Pantoniū. 3. D. si quis à par. fuer. manutul. vbi pater contra tabulas contra testamentum filij, pro parte tantum habet, cum tamen filius, quo casu illud impugnat, in totum euerat, glossa, verbo. obtentum. per tex. bi in l. Papinian. 8. §. sed neque impuberis. D.

35 de inoffic. testam. † parentibus nulla competit honorū posseditio ex his quæ filii iure ciuii, aut Pratorio dantur, neque, Vnde liberi, neque, Vnde legitimi, neq;;, Vnde cognati, notat Corneus num. 24. in l. qui se patris. C. vnde liberi. Emanuel Costa in cap. si pater. 3. part. verbo. priuare non poscit. num. 40. de testam. lib. 6. ergo cum fortius ius descēdentes in succelsione habeant, præterri merito debent. † Accedit ex communī opiniōne, & legitimam portionem ascendentibus miserationis tantum modo causa relinqui, & d. beri. d. l. scripto. d. l. nā et si Bald. in l. 1. q. ius naturale. D. de iustitia & iure, & cum multis Benedictus in cap. Raynutius. verbo. & vxorem nomine Adelasiām. num. 47. Emanuel vbi proximē nu. 41. (qui eo loco facit satis eidem cap. Si pater, versic. licet. Vbi contrarium videtur probari) filiis vero & propter naturae simul, & parentū cōmune votum, ex relatis sup. & l. Iulianus. 26. D. si quis omilla causa testam. l. vnicā. ibi. adnēt, ius auitum vel proauitum desiderium. C. de his qui ante apertas tabulas. l. de emancipatis. 13. C. de legitimis heredib. Quod parentum desiderium impellente natura inductum eos qui descendunt potiores esse suadet, ex eleganti iurisconsul. ratione in l. liberorum. 220. D. de verborum significatiōne. & in l. isti quidem. 8. §. fin. D. de eo quod mel. causa. cū alijs quæ adduxit Anton. Gomez. d. c. 1. nu. 4. & latissime, plura de maximo parentum erga filios amore referens Andr. Tiraq. in l. si vñquam. in principio. C. de reuocan. donat. Haecenus de succelsione liberorum primi gradus.

De succelsione liberorum secundi vltioris ve gradus. §. 1.

- 1 Nepotes filiis non extantibus potiores in legitima succelsione.
- 2 Nepotes vt aui, siue proauo ab intestato succedant in eorum saltim conceptos fuisse vita necessarium est.
- 3 Nepos etiam non conceptus in ani vita ex patris sui persona admittit.
- 4 Nepos ad ea quæ iure sanguinis deferuntur, veluti Regnum, Primogenium, & similia etiam post mortem ani conceptus admittitur.
- 5 Nepotes ex pluribus filiis non in capita, sed in stir-

pes admittuntur.

- 6 L. Si libertus præterito 23. §. fin. D. de bon. libert.
- 7 Ius patronatus libertorum iure sanguinis deferuntur filiis etiam non heredibus.
- 8 Clementina, plures, de iure patronatus.
- 9 Ius patronatus Ecclesiasticum iure hereditario defertur.
- 10 Cap. filii vel nepotibus 16. quæst. 7.
- 11 Ius patronatus Ecclesiasticum pertinet ad heredes non prout heredibus, sed quia sunt heredes. Cap. 1. de iure patronatus.
- 12 Pronepotes admittuntur ad proaui succelsionem legitimam quemadmodum nepotes.

SI nulli extento intestato defuncti filiis, quorum priorem causam esse diximus, superflites autem ex prædefunctis filiis nepotes sint, quia & ij quoque sui heredes aui sunt. §. sui. sup. de here. qual. §. 1. q. ita de inum. hoc titulo, de here. q. ab intestato defer. §. polihumorum. sup. de exhered. liber. l. posthumorum. 13. D. de in iusto rupto. eadem duodecim tabularū legge admittuntur. Nam que inadmodum, & si olim aui testato defuncto necessarium ius non haberent, sed inter ceteros exheredari possent, & præteritis soluimodo ius accrescendi ad certam portionem concedetur. §. sed non ita de filiabus. suprā d. exhered. libe. hodie tamen post Iustinianum in l. Maximum vitium. 4. C. de lib. præt. & in §. sed hec quidē vetustas, sup. de exhered. liberorum. necessario emnes in situ aut exheredari debent; ita & ab intestato legitimū heredes sunt, auth. in succels. C. de suis & legit. & in authenticō de hered. ab intest. vident. §. 1. coll. 9. l. 2. & 3. tit. 13. part. 6. l. 9. tit. 5. lib. 3. fori. l. 1. & 7. tit. 6. lib. 3. fori. d. l. 6. T. au. l. 1. tit. 8. lib. §. recopilat. expli cant & cum alijs exornant Anto. Gomez. 1. com. cap. 1. ex num. 8. Ioan. Rojas. de succels. ab intest. cap. §. Ioan. Matienço in d. l. 1. recopil. tit. 8. lib. §. recop. glo. 4. ex nu 4. † Dum tamen in vita aui vel proauo, de cuius succelsione tractatur nati, aut saltim concepti sint, l. si quis filio. 6. versicu. sed hoc ita. D. de iniusto rupto. l. 1. §. sciendū. l. Titius 6. in si. cū duab. seu. D. de suis & legit. l. 1. §. si quis p̄ximior. D. cū vnde cog. §. cū autē. veri. Planē. h. t. de hered. q. ab intest. quia alias, neq; suitatis, neq; p̄ximitatis iura habere possunt, ex quibus succelsio admittitur, lex autem duodecim tabularum, eū vocat ad hereditatem; item edictum Prætoris eum

eum admittit ad bonorum possessionem, qui moriente eo de cuius bonis queritur in rerum natura fuerit, vel si viuo eo conceptus est, quia conceptus quodammodo in rerum natura esse existimatur, ut bene considerarunt Iuristœ consulti in dictis locis, & explicat Ant. Gom. & Ioā. Matiē. vbi su.
 ¶ Quid admittendū est & proceddit, quod nepos ex persona sua ad legitimam hereditatem admitti desiderat, si vero ex persona patris eius personam repräsentans, admitti vellet, succedereq; ratione transmissionis, ex cap. suitatis, languinis, vel iuris delibrandi recte quidem poterit, et si post mortem aut conceptus sit, si quis filium. 34. C. de inofficio testam. l. vni. C. de his qui ante aper. tab. l. cū antiquiorib. 19. C. de iur. deli. l. apud hostes. 8. C. de iuri & legitim. cōmuni lententiā resolut cum alijs Anto. Gom. d. c. 1. n. 1. 1. Ioan. Matienç. d. glos. 4. n. 7. latè & utile Guillel. Benedict. in c. Raynuntius. 2. p. verbo, & sōloles quam gestabat in vtero, ex n. 38 de testam.

Vnde infertur, ad ea quoq; huiusmodi nepotem admittendum, quæ non tanquā heredi, sed tanquā nepoti, & ratione agnationis, aut sanguinis deferuntur, veluti ad ius patronatus, & ad honores. & dignitates alias præter successionem, arguendo l. Paulus, respondit. 47. §. Paulus. D. de bonis lib. ad successionem primogenij. Regie Ducalis vē, aut similis dignitatis, quæ iure sanguinis obuenit. l. 9. l. 12. tit. 1. par. 6. tx. in c. 1. §. quia vidimus, vers. & hoc quoq; scindam, de his qui feudum dare possit in vtilibus feud. ad emphyteusum à parentibus prole, suisq; descendētibus acceptam, Bartolus in l. quod dicitur. numero. 12. D. de verborum obligationibus, vbi Iaso. num. 43. ad ius retractus rei immobilis aut æ à patre vendite, iuxta dispositionem l. 7. cum sequentibus. tit. 11. lib. 5. recopilationis, vt eleganter notauit Antonius Gómez dīcto numero undecimo, à quo habuit Ioannes Matienç. ex dīcto num. 7. cum sequentibus.

Illud autem omnino obseruandum est. pluribus relictis ex prædefunctis filiis neptibus, viuo aut natis, aut saltem conceptis omnes quidem admitti, non tamen pro virili portione, aut in capita; sed potius in stirpes, ita ut eam partem neptes hi habeant, quam eorum pater si viueret esset habiturus, ergo si ex uno filio tres

nepotes, ex altero duo. ex alio unus sint, tantam partem hic habebit, quantum priores tres, aut illi duo, quæ successio in stirpes iure nostro vocatur, l. nepotes. 2. C. de iuri & legi. lib. 1. Papianus 8. §. quoniam autem quarta, D. de inofficio test. l. si nepotes 8. D. de coll. bonorum. tex. in d. auth. in successione. C. de suis & legi. Et in authentico de hered. ab intestate. venientibus, §. si quis igitur. colat. 9. §. cum filius veri, item si ex dubiis, hoc tit. de hered. quæ ab intestate. l. 3. tit. 13. part. 6. quod tanquam indubitatum resoluunt Anto. Gom. d. c. 1. n. 1. 2. Ioan. Matien. num. 13. & latius dicimus paulo inferius sequenti paragrapho.

Sed grauter obstat difficultis tx. in l. si libertus præterito. 23. §. si. D. de bon. liber torum, vbi Julianus sic ait, (si autem ex duobus patronis, alter unum filium, alter duos reliquisset, dixi viriles inter eos partes fieri) ex quibus verbis satis constat, nepotes suo succedentes non in stirpes, sed in capita, & pro virili portione admitti: quod & scripsit Vlpianus in fragmentis. *ad liberos patronorum hereditas defuncti pertinet, ut in capita non in stirpes dividatur, Iustinianus in §. multis, ibi, ut si eiusdem patroni, vel patronæ, vel duorum vel duarum pluriam re liberi sint, qui proximior est, ad liberti, seu libertæ vocetur, successionem & in capita non in stirpes dividatur successio. infra de luce. l. libert.*

Sed respondendum ¶ est: ius patronatus libertorum iu dictis locis non deferriri ne potibus, iure hereditario aut successionis, sed potius iure sanguinis, & quia ex libertis patroni sunt, vnde cū unusquisq; ex eis iure proprio admittatur, diuisio sit in capita, non in stirpes, neq; ex eo quod ex uno filio plures neptes supersint, minori sanguinis vinculo suo coniunguntur, quam si unus solus nepos esset. Secus autem est, quoties de aucta successione tractatur, que cum ipsis deferatur, non quia neptes sunt sed quia neptes heredes, cum quisq; portionem habebit, quam pater eius si viueret esset habiturus.

Verum hanc resolutionem impugnat tx. in Clem. plures, de iure patronat. vbi scriptum est, quod si plures ab uno ex patrōnis Ecclesiæ relicti sint heredes, voce dū taxat unius habent in præsentatione rectoris, ergo successio iuris patronatus, similis est hereditariæ cum in stirpes fiat.

Facilis ¶ tamen est explicatio, si ad-

Qq 5 uertas

uertas tx. in d. §. si intelligi in iure patronatus libertorum, tex. autem in d. Clem. plures in iure patronatus Ecclesiastico, quod ab illo longe est dissimile, vt deduces ex cōgestis à glossa, verbo, natura, in d. l. si non sorte, 2. 6. §. libertus. D. de condicēt. indeb. & in c. pīat mētis. 16. q. 7. tū maxime in eo quod ius patronatus libertorum, vt paulo superius diximus, competit iure sanguinis, transitq; ad filios, licet non sint heredes. l. filii. 9. D. de iure patronatus, l. si operariū. 29. D. de operis libert. notat glolla in d. Clem. si plures, verbo, libere, notat etiā Bart. per tx. ibi in l. si patroni. 55. D. ad S. C. Trebe. Ius autem patronatus ecclesiastici cum pertinet ad filios & nepotes, si heredes sint, non alijs. glos. in d. verbo, libere, ad si. dicit commune in Guillermus Benedictus in cap. Rainuntius, verbo, in eodem testamento relinquens, el primero, ex nume. 26. de testamētis, Bart. in l. vt iuris iurandi, §. si liberi per tx. ibi. n. 4. D. de operis libertor. Cou. lib. 2. var. c. 18. nu. 6. Emanuel Costa. in c. si pat. p. verbo. Trebellianice. num. 4. de testamētis. Molina lib. 1. de Hispa. primogenijs. cap. 8. num. 6. † Sicq; interpretor tex. in cap. filiis vel nepotibus, 16. q. 7. vt quod ibi ex sexto Concilio Toletano retetur, filiis vel nepotibus ius patronatus competere, intelligatur, si simul heredes sint, vt patet ex versi. ip̄s tamen hereditibus. † Intelligas autē velim pertinere hoc ius patronatus ad heredes, quia sunt heredes, nō tamen ad heredes vt heredes, nā si hoc admitteres, transiret proportionibus hereditarijs, argu. l. 1. & 2. C. de here. actio. quod tamen ferendum nō est propter tx. expressum in c. 1. de iure patronatus. vbi notat Beroius. n. 8. & 17. Paul. & Alex. in l. quia perinde. §. restituta. D. ad Trebell. Molina d. lib. 1. c. 24. n. 6. Constat ergo ex his, quod quemadmodum nepotes ad aui hereditatem in stirpes vocantur, d. l. nepotes, cum relatis supra, sic & ad ius patronatus Ecclesiasticum quod iure hereditario defertur ex dicta Clementina. plures, ex l. 12. tit. 15. parti. 1. Didacus Perez in l. 1. tit. 6. lib. 1. ordinamenti. † Quae omnia & in pronepotibus, & deinceps alijs descendib; admittenda sunt ex d. Authen. in successione, versiculo. 1. C. de suis & legi. lib. 1. Jurisconsultus, 10. §. parētes. D. de gradib; vt cum cōmuni defendit Ioannes Matienço in dicta l. 1. glossa. 4. num. 14. &

est expressum ibidem, como los son los descendentes a ellos, & indu. i potest tx. expressus in l. si viua matre. 3. versi. cadem, C. de bonis maternis, cum alijs pluribus in quibus, quæ in nepotibus admittuntur, ad pronepotes extendi constat.

De successione patrui & nepotis, siue de successione liberorum secundi, vltioris ve gradus cum filijs primi gradus & de representatione. §. 2.

- 1 Nepotes cum patruo ad aui successionem admittuntur, & n. 9. (ru sunt.)
- 2 Nepotes nō precessi sui heredes auo ad instar filio
- 3 Nepos eam habebit partem quam pater eius si vivueret erat habiturus.
- 4 Nepotes cum patruo ad alterius patrui successionē legitimam admittuntur.
- 5 Nepotes cum patruis non esse admittendos tribus argumentis probatur, & n. seq.
- 6 L. 3. C. de legitimis heredibus. (nis libert.)
- 7 L. si libertus præterito 25. §. si libertus. D. de vo-
- 9 Repräsentationis iure neposcū patruo admittitur.
- 10 Pater & filius una, eadem & persona natura esse censentur. & num. seq.
- 11 Repräsentationem non secundum fictionem, sed re titatem induci putat And. Tiraq. sed male.
- 12 L. si. C. de improp. & alijs substitut. (notant.) Verba penē, & intelligantur, improprietatem de-
- 13 Repräsentatio fictione inducta nō nisi in casibus a iure expressis admittenda, & ex num. 18.
- 14 Repräsentationis fictio vltiori in proximiō gradu constituit, pluresq; unius personae vice fungi facit.
- 15 Nepotes plures ex filio uno, unius loco quoad tutelam & successionem habentur.
- 16 Repräsentationis ius in nepotibus auo paterno succedentibus olim tantum admissum, hodie in omnibus etiam maternis ascendentibus, succedentibus admittendum est.
- 17 Repräsentationis iure succedens non ex persona representati, sed ex sua succedit.
- 18 Repräsentationem non admitti ultra pronepotem putat communis.
- 19 Contra comunem usq; in infinitum ad omnes descendentes extendi.
- 20 Pronepotum in legibus repräsentationem inducere quare tantummodo mentiu fiat?
- 21 Repr.

- 21 Representatio admittitur in filijs fratribus cum patruis suis succedentibus.
- 22 Fratrum filij cum patruis in stirpes non in capita succedunt.
- 23 Representatio inter collaterales non porrigitur ultra filios fratrum.
- 24 Representatio inter collaterales in Regni, & Majoratus successione, usq; in infinitum, admittitur iure Hispano.
- 25 Representatio admittitur in his quæ iure hereditatio deferuntur, non in alijs.
- 26 Iure hereditario quæ descendentur, & quæ iure sanguinis remissive.
- 27 Representatio in feudis iure singulari admittitur.
- 28 Representatio in Regnum successionibus iure comuni admittenda non est.
- 29 Hispano iure admittitur in Regnis representatio. l. 2. tit. 1. 5. parti. 2.
- 30 Cap. licet 6. de voto, remissione.

Q Via sui heredes sunt nepotes in patria potestate à patribus non præcessi, aucto intestato defuncto legitimos successores esse, eosq; omnes itē & pronepotes, & deinceps descendentes, in locum, & portionem quam eorum parentes si viuerent, erant habituri, diximus superiori paragrapho: opportune ergo nūc illud disputabimus, an idem sit admittendum quoties nepotes hi concurrūt cum patruis suis: ecce decessit Titius intestato, relicto filio, & ex alio iam p̄mō tuo, relictis nepotibus uno, pluribusve, et ne potior in legitima successione filius? Ali & cum eo admittetur nepos, admitti cum patruo nepotem, & lege duodecim tabularum, & iure etiā in honorario, probant Diocletianus & Maximianus Imperatores in l. vt intestato, 3. C. de suis, & legiti, liberi, idemq; scriptum est in l. 1. §. si filius (quem etiam hoc casu accipio) D. de suis & legitim. l. 1. §. vocantur. iuncta l. si in adoptionem. 11. §. fi. D. de bon. poss. contra tab. l. cum emancipati. 2. §. si duo nepotes, l. si nepotes. 7. D. de collat. bonorum, l. 1. §. sed si ambo. D. de coniug. cum emancip. textus in d. Authentica in successione, versi. nepotes. C. de suis & legi. tx. in authentico, de hereditib. ab intestato venientibus, in prin. tx. in §. cum filius. & §. si. h. t. de hered. quæ ab intesta. conlonat l. 3. ad fi. tit. 1. 3. parti. 6. + Redactus enim est iā nepos ad filij conditionem. l. posthumū. 13. D. de iniu. rup. l. Gallus. 29. §. etiā

si parente. D. de libe. & post. l. sed etiā. 6. §. nepotes. D. de hered. int̄. §. posthumorū. sup. de exhered liber. facit tx. in l. 2. §. 1. 13. de excul. tuto. & in l. 3. C. de his qui num. 3. liberor. te excul. lib. 10. Vnde + quemadmodum filius legitimus patri heres eit, sic & aucto nepos, qui cū patruo suo admittitus, eam portionem habebit, quā pater eius, si viueret erat habiturus, ex d. g. cū filius, cū alijs: + quod non tantum locum habet, quoties nepos ad aui successionē cum patruo admitti desiderat, verum etiam si currere velit cum eodem patruo ad alterius patrui intestato defuncti legitimā hereditatem tx. in d. authentico de hered. ab intest. venien. §. si igitur defunctus in 1. & in Authe. post fratres, C. de legit. hereditib. l. 5. tit. 1. 3. parti. 6.

5 Difficilis tamen hæc sententia, & in prima, & in secunda parte maxime exsequētibus videtur. Primo, quoniam ad legitimā hereditatēis admittitur, qui gradu proximior est, l. 2. §. hæc hereditas, & §. legitima. D. de suis leg. l. 1. §. proximus. §. gradatū, D. vnde cog. l. lege duodec. tabul. versicu. huiusmodi, C. de legitim. hereditib. §. 1. §. proximus. §. si plures infra, de legit. agna success. sed filius gradu uno proximior est nepote, est enim filius in primo, nepos in secundo: item, frater respectu fratris eit in secundo, filius autē fratris respectu patrui in tertio, iuxta ciuiles computationes. 1. versic. ex transuerso. 1. Iurisconsultus. 10. in prin. §. sunt & ex laterib. D. de gradib. & in prin. inf. eod. tit. ergo nullo calu nepos, ne que ad aui, neq; ad patrui successionē cū patruis admitti, aut concurrere poterit.

6 Secundo + obstat tx. in l. 3. C. de legit. hered. & in d. §. si plures, quibus expelle cautum est, ad intestato fratris defuncti hereditatēfratre eius tantummodo admitti, p̄defuncti alterius fratris excluso filio.

7 Tertio + vrget difficilis tx. in l. si libertus p̄terito. 2. §. si libertus. D. de bonis libertor. vbi si libertus intestato decellerit relictis patroni filio, & ex altero filio duabus nepotib⁹, nepotes nō admittuntur, quā diu filius eſſet. Qui tx. & in decisionis quoque ratione cōtra nepotē eſt: quia proximū quēg (inquit Julianus) ad hereditatē liberti vocari, manifestum eſt, quod idē probat quoque tx. in l. tutela, 3. §. si duo. versi. + roinde. D. de legitim. tutorib. ibi. hoc apparebit ex legitimis hereditatib. legitima autem hereditas ad solū filiū pertinet.

- perinet: ergo hereditas ad solum filium descendit, post filium tunc ad nepotem.
- 8 Deinde quoniam ut plures simul in successione concurrunt, oportet eos omnes in eodem gradu esse, d. §. hæc hereditas, non in diuersis, & d. §. si plures, veri. & quamvis cum ergo filius, & nepos in diuersis gradibus existant, eos simul, pariterq; admitti, impossibile videtur.
- 9 His tamen t̄ nos obstantibus contrariū iure nostro, tā in omniū ascendentīū, quā in aliquorū collateralium successionē constitutum est, ex iuribus supra relatis, non quidem stricto rigore, sed speciali representationis lege, qua inductū est, vt patris sui ingressus locum nepos, eā accipiat portionem, quam pater eius si viueret, esset habitus, argum. d. l. posthuius orū, quod sine ratione factum non est, t̄ cū & natura-pater & filius eadem esse persona pene intellegatur l. fi. C. de impub. l. cum scimus. 22. C. de agric. & cen. lib. ii. c. cotradicimus 35. q. 3. Oidra. consi. 224. n. 25. Bald. cons. 286. col. 2. Abb. cōsi. 1. 2. p. cū multis And. Tiraq. in l. si vñquā, in prim. ex. ii. 15. C. de reuoc. donat. & tract. de primogenitura. q. 40. n. 58. t̄ Vnde idem Tiraq. d. q. 40. sub n. 31. 37. 134. & 219. contendit, representationem, non secundum fictionem, sed in agis secundum veritatem procedere. Sed in hoc longe fallitur, vere enim alia est persona patris, alia filij, c. iam itaque. 1. q. 4. & filius secundum iuris civilis veritatem respetu. cui non est in eodem quo pater gradu, vt constat ex d. §. si libertus. & ex l. tutela. 3. §. proinde D. de legit. tutorib. exornat Costa, de patruo, & nepote. par. 2. n. 12. ergo secundum veritatem, non procedit, sed secundum fictionem. Bald. in Authentica, cessante. col. fi. C. de legit. heredib. Angel. in d. §. cum filius. Roland. à valle consi. 68. n. 6. volum. 1. singitur enim, eum qui est remotor in anteriori gradu esse, vt cū proximi mori t̄occurat. d. l. vt intestato cū similib.
- 12 Nec obstat tx. in d. l. fi. C. de impub. quoniam cum textum satis, fictione magis iuris, quā rei veritate, patrem & filium vnam personam esse ostendere constat, verbo, pēne, & verbo, intelligentur, quæ improprietatis dictiones sunt, notante Baldō in l. si abducta mancipia. num. 5. C. de furt. & multis Barnaba Britom. lib. 9. de verborum significacione. pagina. 306. Item, quia cum duobus homo constet, anima,

- scilicet, & corpore. cap. in quadam, de celebrazione nascistarum, late Couarruias in Clementina, si turiosus. 2. parte. §. 3. num. 1. quamvis corporis substantiā à patre tanquam à forma, à matre, tanquam à materia accipiat, teste Philosopho, cuius Bald. invenit in l. fina. C. de feliuis fugitiis. D. Thoma. 1. 2. q. 85. art. 1. annam à Deo optimo maximo immediate habet, cuius respectu nulla patris substātia dici potest, sic que superiora iura intelligenda sunt.
- 13 Ex quibus constat, quod cum t̄ representatione iuris fictione inducta sit, non nisi in casibus à iure expressis admitti poterit, cum fictio non ab homine, sed à lege inducatur, docente Bartolo, & omnibus in l. siis qui pro emptore D. de vñcap. Andrea Alciat. de præsumptionib. 1. p. n. 1. la te Bartolom. Philip. traëta. de fictionibus. 2. parte. c. 1. & 3. parte. cap. 10. cuius tentatio autem omnes laudant Nicolaum de Materanis in l. fi. C. de iuris. omnium iudicium, quem retulit Angel. in d. §. cum filius num. 7. Decius confilio 1. nu. 5. Cotta de patruo, & nepote. 1. p. nu. 18. Valalcus de iure emphyteutico. q. 50. nu. 6. loan. Matienço in l. 7. glossa. 5. num. 1. tit. 5. lib. 5 recipit. probantque eam expresa iura in d. §. si libertus, & in d. §. p. e. inde. in quibus nepotes non subintrant locum patris sui, vt succedant in bonis auctorū libertorum, ix. etiam in d. §. si plures, int̄ a de leg. ag. successione. l. 2. C. de tuccel. edict. l. auūcuro. 6. C. communia. de tuccel. Intrat ergo aliquibus in casibus filius locum & gradum patris lui per representationem, speciali iuris priuilegio, vt clare constat ex authentico de hered. ad intest. venientib. §. fin autem, versiculo, huiusmodi autem priuilegij, cum his quæ adducit Andreas Tiraquellus de vñtroque retratu. tit. 5. §. 1. 1. glossa. 9. num. 4. sed antequam eos audiamus vnum aut alterum ciarioris huius rei gratia præfari liber.
- 14 Primum t̄ fictionem hanc, quæ per representationem inducitur, non solum in eo consistere, quod vltior in gradu in proximiori constituatur, sed in eo quoque, quod si plures sint qui representent vnius vice fungantur, tantum habituri, quantum ille quē representant. d. §. cum filius. cum relatis, supra, §. 1. num. 50.
- 15 t̄ Quo fit, quod licet nepotes ad execrationem tutelæ, vel aliorum munerum pro-

prosunt, si tamen plures sint vnius filij p̄f defuncti, pro vno reputantur repræsentationis iure. l. 2. §. 1. D. de excus. tut. l. 3. C. de his qui numero lib. se excus. quod etiā & ius Prætorium in deferenda successione his qui iure ciuili erant incogniti, obseruat d. l. 1. §. vocantur. d. l. si in adoptione. 11. §. si. D. de bonorum possessio. contra tab. d. l. si nepotes. 7. D. de collat. bono. l. 1. §. sed si ambo. D. de cōiung. cū emanci. qui bus in locis cōstat, plures nepotes ex uno filio emancipato, ante vel post emancipationem conceptos succedere in portionē patris sui p̄defuncti, ad similitudinē iuris ciuilis eū repræsentādo. † Quod ius in ne potibus auo paterno succendentibus olim tantū admissum, vt ex iuribus d. num. 5. adductis constat, etiam inter alios liberos succidentes, aut auo materno, aut auia maternæ receptum fuit, ad similitudinē suo rum heredum. §. fin. hoc titulo de hered. quæ ab intest. deferūt. & generaliter inter omnes descendentes in authentico de heredib. ab intest. Ven. in prin. coll. 9. quod ita exaudiendum est, vt quantum attinet ad excusationem tutelæ, aliorumque ciuilium innumerum, soli nepotes sui heredes possint prodeesse iure repræsentationis, vt in d. l. 3. vbi notat Cuiac. & in d. l. 2. vbi idem Cuiac. explicat D. de excus. tut.

17 Aliud est, † hunc nepotem per repræsentationem graduum patris sui occupantem, eiusque loco succendentem, ad bona auia sui, non ex persona patris sui, sed ex sua admitti, ex Bartoli doctrina in l. 2. C. de liber. præter. & in l. 1. §. si sit filius. D. de coniung. cum emancip. lib. quam communiter sequutaw testatur Alex. confi. 20. num. 3. volum. 1. & confi. 19. volum. 4. Ioā. Liceret. tract. de primogenitura. lib. 2. q. 4. art. 7. num. 8. spes enī illa succedendi, quam filius habebat in vita patris. l. neq; ei. 17. §. præterea. D. de adoptionibus non transmittitur in nepotem, mediante persona patris p̄defuncti, sed legis autoritate, quæ in primo gradu constituit filios, in secundo nepotes, vt sublatro filio de me dio, succedat nepos magis iure suo, quam alieno.

18 Sed qui sint casus in quibus repræsentatio admittitur iam audiamus. Primum proponunt Calares in l. vt intestato. 3. C. de suis & leg. lib. & in d. §. cum filius h. tu. de hered. quæ ab intest. def. alijsque plu-

ribus in locis relatis supra & exornat mox referendi, quoties enim intestato defuncti filius, ac nepos ex alio, qui mortis eius tempore in rebus humanis non mouentur, manent in sacris pariter admittuntur, & quævis controuersum sit, an huiusmodi repræsentatio in successione ascendentium ultra pronepotes admittatur: & non extendi placuerit Bartolo, in l. 1. §. teſſi quis. D. de suis & leg. hered. Fabro & Angelo, in d. §. cum filius. Montalvo in l. 3. tit. 13. partita 6. per textum in authentico de heredibus ab intest. venientib. §. 1. versic. in hoc ordine, collat. 9. & in d. §. cum filius. versi. pari ratione, & verlic. & quia, §. item vetustas, ver si. & quemadmodum, hoc ti. de hered. quæ ab intest. l. vt liberis. 17. C. de collat. l. si viua matre. 3. C. de bonis mat. l. 1. §. sed si quis. D. de suis & leg. & d. l. 3. tit. 13. partita. o. in quibus exemplia traduntur in nepotibus, & pronepotibus, quasi si in vltoribus gradibus admitteretur repræsentatio, in eisdem legibus esset exprellum.

Contraria tamen sententia verior & receptior est, repræsentationem vsque in infinitum ad omnes descendentes extendi, quam scripsit Accursius in §. multis, verbo, usque ad quintum gradum, infra de succel. libertorum. le quoniam idem Faber, sibi cōtrarius ibidem, & in §. cæterum, infra de legit. ag. succel. cum multis Ioan. Matien. in l. 1. glof. 4. num. 14. tit. 8. lib. 5. nouæ compil. ante quem neroole defendant Anton. Gom. 1. tomo. c. 1. num. 15. Gregor. Lopez in d. l. 3. per textum. ibi: in unum pariente de los descendentes. tit. 13. partita. 6. Couar. Practicarum quæstionum. ca. 38. num. 5. Eman. Colta. tractatu de patruo & nepote, 3. p. n. 57. Ludo. Molina. lib. 3. de Hispanorum primog. c. 7. ex num. 5. quibus in primis facuet, nam eadem ratio est in pronepotibus quæ & in reliquis descendantibus, ac proinde idem quoque ius admitti debet. Dein de expresse hoc probat tx. in d. authenti. in successione, ibi. primi quidem gradus æqualiter succedunt, nepotes & vltiores in stirpes. C. de suis & legit. lib. vltiorū enim appellatio ne omnes descendentes in infinitum comprehenduntur, l. Iurisconsultus. 10. §. parentes. D. de grad. facit l. quique. 4. §. parentem. D. de in ius vocando. Vltorius inducitur tex. quo omnes mouentur. in d. §. item vetustas, verli. ita tamen h. t. de hered. quæ ab intest. def. tx. etiam in l. ynica. ibi;

in li-

in liberos scos, eninfēq; fuerint sexus vel gradus, C. de his qui ante aper. tab. Preterea, nā cū in linea collateralium restricta sit & coarctata representatio vlg; ad tertium gradū (vt mox dicemus) inter descendentes in infinitum admitti videtur ex vulgaris.

- 20 Neque † obstat in d. §. cum filius, & alijs in locis pro prima lētentia adductis pronepotum tantummodo mētionem fieri: quoniam cum ad hoc vt nepotes & pro nepotes, & deinceps alij ab intestato admittatur ad avi, siue proavi successionem, eos in vita avi, vel proavi saltim cōceptos fuisse necessarium sit, ex adductis supra, vixq; vltiores descendentes ultra pronepotem, viuis abauis, aut atavis, concipi eueniat, ideo ad pronepotes vlg; exempla cōstituuntur, argumento l. nam ad ea. §. D. de legibus. Si tamen abnepotem abauo viuo concipi contungeret, ab intestato admittendum, dubiū non esset, longēque minus apud nos in Majoratus successione (de qua postea plura) propter expressa verba l. 40. Tauri, ibi: estos tales descendentes del bijo maior, quē in proposito cōsiderat Molina. d.c. 7.n.6.
- 21 Alter casus representationis desumitur ex tx. in auth. cessante & in auth. post fratres. 1. & 2. C. de legit. hered. authētico de hered. ab intest. veniētib. §. siigitur defunctus neq; descendētes, coll. 9.l. 5.tit. 13.p.r. 6.l. 24 i in legib. Styli, l. 8 Tauri. l. 5.ti. 8.l. 5. nouæ recop. Ex quibus antiquata decis. l. 3. C. de legitimis heredib, & decis. §. si plures, infra de legit. agn. succes. cōstat, filios fratrū p̄ mortuorū ad successionē patrui ab intest. defuncti, cum superstibis patruis admitti † ad eāq; portionē quā eorū parentes erāt habituri, sicq; in stirpes nō in capita, quod in eisdē locis interpretes prosequuntur, maximē tamē Anto. Gom. in d.l. 8. ex n. 10. Guillen de Cervantes ex n. 1. Awendanius glof. 1. & 3. Joan Matien. in d.l. 5. recopil. glof. 1.n. 14. Azeu. ibi. ex nu. 1. Petr. Greg. 3.p. Syntag. lib. 45.c. 11.nu. 7. Costa de patruo, & nepote. 1.p. nu. 10. quamvis enim fratrū filij p̄defunctorum respectu defuncti patrui in tertio gradu sint, indeq; excludi debuīs ēt à patruis, quisunt infecūdo virtute tamē representationis, qua finitur eos in eodem secūdo gradu esse, quē eorum pater occupabat, pariter cum patruis admittuntur ex superioribus.
- 22 ti † ad eāq; portionē quā eorū parentes erāt habituri, sicq; in stirpes nō in capita, quod in eisdē locis interpretes prosequuntur, maximē tamē Anto. Gom. in d.l. 8. ex n. 10. Guillen de Cervantes ex n. 1. Awendanius glof. 1. & 3. Joan Matien. in d.l. 5. recopil. glof. 1.n. 14. Azeu. ibi. ex nu. 1. Petr. Greg. 3.p. Syntag. lib. 45.c. 11.nu. 7. Costa de patruo, & nepote. 1.p. nu. 10. quamvis enim fratrū filij p̄defunctorum respectu defuncti patrui in tertio gradu sint, indeq; excludi debuīs ēt à patruis, quisunt infecūdo virtute tamē representationis, qua finitur eos in eodem secūdo gradu esse, quē eorum pater occupabat, pariter cum patruis admittuntur ex superioribus.
- 23 Verum † hic illud meminisse oportebit,

quod eti in linea recta descendantum in infinitū representatio admittatur, prout late supra, num. 19. diximus, inter collaterales autem solum ea cōceditur filijs fratrum, non autem porrigitur ad filios filiorū fratrīs, vel sororis, vñ contra Placentiū sequutus Ioanneū Accursius notauit in authen. post fratres. 2. glof. 1. C. de legitimis heredib, quam ibi sequuntur Bart. & omnes, Paulus in authent. defuncto. C. ad Tertul. cum alijs, Antonius Gomez in d.l. 8. Tau. n. 18. Joan. Matienç. d. glo. 1.n. 17. Azeuedo. n. 2. atq; iuxta hāc se consoluissle testatur Antonius Gom. d. n. 18. fratrem defuncti solum admitti excluso filio sobrini. At q; ex his conitat, quod si defunctus non relinquat fratrem, sed patruum, vel auunculum, & filium fratrīs, admittetur solus filius fratrīs excluso patruo magno, quia licet vterq; in tertio gradu sit linea transluerla, p̄fertur tamen sobrinus tanquam proximior, tum quia est in gradu linea inferioris, cum maxime quia per representationē intrat locū sui patris, qui erat in secundo gradu cū defuncto, & ita Baldus & Salycetus in d. authē. post fratres. 1. C. de legitim. hered. Anto. Gomez. d.l. 8. num. 14.

- 24 Hoc autem quod proximo superiori numero resolumus apud nos talit in Regni, & Majoratus successione, in quo in descendentes & collaterales locus est representationi in infinitū, & filius fratrīs maioris, ab eoq; descendentes præsuntur patruo, qui erat frater vltimi possessoris, licet illi sint instituenti majoratū in centesimo gradu. textus expreſlus in l. 40. Tau. l. 5. cit. 7.lib. 5. nouæ recopilatio, in illis verbis, Lo qual no solamente mādamos que se platiue en la succession del maiorazgo a los descendentes, pero aun en la succession del maiorazgo a los transuersales. Per quem textum ita defendant Couarruias in practicis, cap. 38 num. 10. versiculo, tertio ad intellectum. Costa. de patruo & nepote. 3.p.n. 59. Mo li. lib. 3. de Hisp. primog. ca. 7. n. 10. Matienç. in dicta l. 5. tit. 7. glof. 3. 4. & 5. & in d.l. 5. tit. 8. glof. 1.n. 17. de qua re paulo inferius fusius agenus.
- 25 Illud tamen † (antequam hinc abeamus) obseruandū etiam est, superioribus duobus in casibus dari, & admitti representationem in his, quæ iure hereditario deferuntur, non vero in alijs, iuxta Bartoli

coh sententiam communiter receptam in dicta authentica post fratres. i.n.5. C.de legitim. hered. secundum Molinam, lib. 3. cap. 6. num. 40. Costam vbi supra. i.p. num. 18. vnde deducitur locum habere in iure patronatus ecclesiastico, anniversarijs, emphyteusi priuata, quoniam hæc iure hereditario deferuntur, vti insinuauimus supra, & latè scribunt Couarruias in practicis. dicto capite 38. num. 13. Molina dicto libro 3. cap. 8. num. 19. Aluar. Valascus de iure emphyteu. q. 50. num. 10 26 (quæ † autem iure hereditario, & quæ iure sanguinis deferantur vide per eundem Ludouicum Molina lib. 1. cap. 8. num. 6.) quod si iure sanguinis delata successio esset, representationi locus non fieret, iuxta iura quæ sic intelliges in l. si libertus paterito. 25. §. si libertus. D. de bonis libertorum. l. tutela. 3. §. si duo. D. de legitimis tutoribus.

27 Quare † controuersum est in successione feudi an admittatur representatio? & admitti communius est, etli enim non semper iure hereditario feudum deferatur, sed ex Dominica potius concessione, iure tamen singulari in eo representationi locum habet. cap. 1. §. his vero deficientibus. titu. de successione fratribus vel gradibus succedentiam in feudo, in vslib. feudorum, vt contra Bartolum cōtrarium docentem ad uertit Costa d. 1. parte num. 19. cum alijs And. Tiraq. de primogenijs. quæst. 40. n. 20. Molina dicto lib. 3. cap. 6. num. 47. & nouissimè Valascus d. q. 50. n. 1. & 7. Cou. in practicis c. 38. n. 13. qui est tertius representationis casus iure communi admittus.

28 Ex eisdem † descendit, iuxta celebrem Oldradi sententiam, consilio 94. asserens, Regnum iure hereditario deferri, quam alijs relatis sequitur Emanuel Costa dicto tractatu de patruo & nepote. 3. p. num. 3. per tx. in c. licet. 6. de voto, in regno quoque iure communi representationem admitti, atque ita patruo & nepote ex filio primogenito concurrentibus, nepotem patruo præferendum esse. Sed quia verius est, Regnorum successiones regulariter iure sanguinis deferri non iure hereditario, ut multis contendit Carolus Molineus ad consuetudines Parisienses titulo 1. §. 5. Gios. 3. num. 8. Gregorius Lopez in l. 2. verbo, suo et hīgo major. in fin. verbis, titu. 15. partita. 2. late Ludouicus Molina li-

bro 1. de Hispanorum primogenijs cap. 8. num. 3. & numero 9. & cap. 9. num. 5. & lib. 3. capite 6. numero. 9. & apud nos expresse probat l. 2. tit. 15. & l. 9. titulo. 9. partita 2. contraria sententia recipienda 29 est, † nisi extaret dicta l. 2. tit. 15. part. 2. qua representatione inducta fuit: ih̄s E au mandaron, que si el hijo mayor muriese ante que heredasse si dexasse hija, ó hija que quisiese desse madre legitima, que aquél o aquella lo ouiesse, è non otro ninguno. Neque autoritas & consilium Oldradi mouere debet, loquuntur enim in speciali successione Regni Aragoniæ, & Maioricarum, quod iure hereditario defertur, quo etiam iure succedi in Vngaria: regno plures sunt, qui putent ex tex. in dicto capite, licet, de voto, vt latè prosequitur Costa dicta 3. parte. n. 17. quos tam en conuincit Ludouic. Molina d. lib. 1. 30 cap. 9. vbi † num. 5. recte cum textum interpretatur, & Menes in authentica hoc amplius. num. 18. C. de fideicommissis. vnde necessaria fuit decisio d. l. 2. Partitæ ex qua iam causa nepotis cōtra patruum indubitabilis est, sicuti & in alijs quoque pleriq; regnis potiorem esse contat ex copiosa allegatione eiusdem Ludoui. Molina, dicto libro 3. cap. 6. ex num. 1. quem omnino videas.

An autem in Maioratisbus, Hispanorum que primogenijs hæc representatione locū habeat, admittiq; debeat, valde controuersum est: sed quia de ea re celebris est apud nos l. 40. Tauri, quæ est l. 5. tit. 7. lib. 5. nouæ collectionis, paruū per subsistamus oportet, explicemusq; eiusdem mentem, & sententiam.

De representatione

In Hispanorum primogenijs, & de interpretatione l. 40. Tauri.
quæ est l. 5. tit. 7. libro. 5.
nouæ recopila-
tio. §. 3.

- 1 Representatio admittitur in Hispanorum primo. & num. 34. & seq.
- 2 Representatio non admittitur in his quæ iure sanguinis deferuntur, & n. 35.
- 3 Primogenia Hispana deferuntur eisdem legibus, quibus Hispanorum regnum.

- 4 Hispanorum Regnum iure sanguinis defertur.
 5 Primogenia Hispana, ut fideicomissa censenda.
 6 L. cum pater 79. §. hereditatem. D. de legatis. 2.
 & num. seq.
 8 Nepotes filiorum appellatione quando continetur.
 9 L. si libertus 25. §. si libertus. D. de bon. libertor.
 10 Representatio in retraetibus non admittitur, se-
 cundus de iure Hispano, prout n. 14.
 L. 70. Tauri l. 7. l. 8. tit. 11. lib. 5. nouæ recopila-
 tionis.
 11 L. in quibus. 7. C. de secundis nuptijs, & num. se-
 quentibus.
 12 Authentica haeres. C. de secundis nuptijs.
 13 Representatio fictio est.
 Fictio nascitur ex aequitate, nec cum tertij praeiudi-
 cio admitti potest, & n. 40.
 16 Primogenij successio indiuisibilis est, unq; soli de-
 ferenda. & num. 44.
 17 Representatio in bonis indiuisibilibus non admit-
 titur, & quare.
 18 Nepotis causa contra patrum potior est, ex plu-
 rius autoritate remissione.
 19 Nepotis causa in primogenijs, que ex voluntate
 fundatoris deferuntur magis ex vi substitutionis
 quam representationis defendenda iure commu-
 ni, & num. seq.
 20 Substitutiones in primogenijs tot quot succeden-
 tium capita.
 21 Substitutiones plures sèpè uno verbo causantur.
 22 Linea in successione primogenijs semel admissa du-
 non finit, alijs successionis viam præcludit, & n.
 26. & 29. & 36.
 23 L. 40. Tauri explicata.
 24 Nepotis causa in primogenijs que lege vel consue-
 tud. deferuntur, qua ratione admittatur, & nu-
 sequentib.
 26 Primogenij ius non solum consistit in filio primo-
 genito, sed in tota eius linea consideratur.
 28 Substitutionis ius non est transmisibile.
 30 Primogenij ius præsens & primum in persona fi-
 lii, successio vero conditionalis si superiuuat.
 31 Nepos ex filio secundo premortuo in recta linea
 successionis excludit patrum suum tertium pos-
 sessoris filium.
 32 Nepos ex filio secundo premortuo in successione
 transuersali excluditur a patre suo, filio tertio
 possessoris, & quare?
 33 L. 40. Tauri, ibi, Pero aun en la succession
 del mayorazgo à los transuersales.
 37 Representatio in regni successione qua ratione ad-
 mittatur.
 40 Representatio non tantum ad concurrendum verū
 & ad excludendum quoque admittitur.
 41 Authen, de hered, ab intest. venientibus. §. Reliqui

- collatione. 9. & num. 43.
 42 Argumentum de toto ad totum validum, quemad-
 modum de parte ad partem.
 45 Representatio in fideicomisis perpetuo familie
 relittis admittatur, & n. seq. Usq; ad n. 54.
 46 Honinis dispositio iuxta legis dispositionem re-
 gulatur.
 In tx. ibi: De manera que siempre el hijo, y sus des-
 cendientes legítimos por su orden representen la
 persona de sus padres, aunque sus padres
 no hayan sucedido en los dichos
 mayorazgos.
 1 **V** Ides ex hoc tx. in Hispanorum pri-
 mogenijs representationem admis-
 ti, præferrique patruo nepotem ex
 primogenito descendente, et si is primo
 genium nunquam possederit: que sane quæ
 stio apud antiquos & modernos, nos trós
 & exterorvalde disputata fuit, vñ constat
 ex Moli. lib. 3. de Hisp. primog. c. 6. per to-
 tū, & ijs quæ nostrí in his legibꝫ scripserūt
 maxime nouissimus Velaz. de Auēd. in d.
 1. 40. glos. ibi. & 17. sed quo magis nouā hu-
 ius legis decisio intelligatur pro patruo co-
 tra nepotem, sicq; contra hanc legē sequē-
 tia fortissima argumenta vrgere videntur.
 2 Primum est, in his quæ iure languinis dese-
 rūtur, representatione cessare, vt probant
 d. l. si libertus. 25. §. si libertus. D. de bon. li-
 bert. cū relatis sup. §. 2. n. 25. vnde cū con-
 stet maioratū non iure hereditario, sed po-
 tius iure sanguinis deferri, ex late adductis
 per Ludo. Moli. lib. 1. c. 8. per totum. & lib.
 3. c. 6. n. 9. Velazquez de Auend. in d. 40
 glos. 1. ex n. 1. ad 7. conseqens est in maio-
 ratu representationem admittendam nō
 esse. Quod argumentū altero illo cōfirma
 3 tri potest: † Nam oīnia Hispana primo-
 genia eas leges in successionibus obseruāt
 quibus Hispanorū Regnū deferri solet ex
 celebri Pauli Castrensis consilio 164. n. 1.
 & 6. lib. 2. Abbatis, consilio 85. n. 3. & 6. li-
 bro. 1. quorum alios referens meminit Mo-
 4 li. d. c. 6. n. 7. † Vnde cum Hispanorū Reg-
 nū iure sanguinis deferatur, vñ generali-
 ter in omnibus scripsit Bart. in Authenti.
 post fratres. 2. C. de leg. here. docēs ex hoc
 decisam fuisse cōtrouersiā successionis reg-
 ni Apulię inter Regē Vngarię, & Robertū
 patrum eius, sequitur Costa, de patruo
 & nepote 1. parte. quæst. 15. & nominatim
 in Hispano Regno loquutus Oldradus.
 cons. 224. num. 27. quem sequuntur plu-
 res

res ab eodem Molina relati. d.lib. 3. cap. 6. n. 9. Auendanio. d.gloss. i. nume. 6. Anton. Gama decisione. 174. nu. 15. & probat. l. 2. ibi. do quier que el señorío quieren por linaje, mayormente en España. tit. 15. & l. 9. ibi. por razón de linaje. titu. 7. p. 2. relinqutur ex dictis in hac successione representationi locum non esse.

¶ Ulterius † & iure cōmuni pro hac sententia allegatur tex. in l. cū pater. 79. §. hereditatē. D. delegatis & fideicomm. lib. 2. pro eius inductione præmisso Hispana primogenititia tāquam fideicōmissa esse cēsenda, ut arbitrantur Ioan. Lopez de Palacios Ruuios in repetitione. cap. per vestras. §. 44. n. 3. & seq. Peralta in. l. 3. §. qui fideicōmissam n. 91. de hered. inst. & cū infinitis Molina, lib. i. c. 1. n. 7. legesque de fideicommisssis loquētes & in iudicādo & cōculendo ad Hispanorum primogenititia esse applicandas.

¶ Quo † supposito Æmilius Papinianus in. d. §. Hereditatē ait, in fideicōmissō quo quis grauatur filiis suis restituere, filiorum supersticū tantūmodo habendā esse rationē, non verō defunctorū, quasi insinuet, ne potes ex filio prædefuncto non esse admittendos, quod nulla alia ratione contingit, quā quia in fideicōmissō nō succeditur iure hereditario ipsi grauato, sed potius primo testatori. l. coheredi. 41. §. cū filiæ. D. de vulg. l. vnū ex familia. 67. §. si de Falcidia D. de leg. lib. 2. notant Alex. cōl. 30. n. 15. lib. 1. Gozadinus conf. § 3. n. 6. & 15. quorū argumento cā collationē ex. d. §. hereditatē, fecerunt ibi Dynus & Albericus, & ad id cū videtur allegare glossa verbo, *derelictis*. in. l. vnica. C. de his qui ante apert. tab. Romanus in. l. Gallus. 29. §. instituens ad si. vbi Socinus & Iaso. D. de lib. & posth. Antonius Burgensis in. §. quidam recte sub. n. 109. ciuld. legis.

¶ Verum † is tex. in. d. §. hereditatem, parum contra nepotem facit, neque eam sententiam ad quam allegatur probat, quoniam nepotes præmortuorum filiorum ibi non poterāt admitti, quia heres solum fuit grauatus hereditatem filiis suis restituere. ¶ quorum appellatione nepotes non continentur. l. quod si nepotes. 6. D. de testamento. tutela. §. vltimo supra qui testamen. tut. dari possint, nisi cum aliud voluntatis conjectura suadet, ut docet Brisonius lib. 6. de verborum significatione. pagina. 230. Neque etiam potuerunt admitti iure trāf-

misso, quoniam cum fideicommisum fuerit conditionale, transmitti non potuit. l. vnica. §. Iū autem aliquid sub conditione. C. de caducis toll.

¶ Vnde aptius pro hac opinione inducitur tx. in. d. §. si libertus. vbi ad ius patronatus nepotes præmortui filij nō admittuntur, ea quidē ratione, quia ius illud filiis desertur iure sanguinis, vt filijs. l. filij. 9. D. de iure patronat. l. si operarū. 29. D. de oper. libert. & notauimus (sup. ex. n. 4. §. 1. & vel ex eo constat, quia in viriles portiones, non in hereditarias admittuntur filij. l. vt iuris iurādi. 7. §. si liberi. d. l. si operarum. 29. D. de operis libertorum.

¶ Ex quibus (ante quam hinc abeamus) il lud notabis, quod cū in iure retractus isqui proximior est admittatur, ex muncipalibus patrīisque legibus, quæ apud nos habētur in. l. 70. Tauri cum seq. l. 7. & 8. titu. 11. lib. 5. nouē recopilationis, si rē à fratre, aut maioribus vñditā retrahere velint, alij fratres iure consanguinitatis, soli fratres tunc admittuntur, nō verō filij fratum, quia in eo casu concurrit nō possunt iure repräsentationis prout tradit Andr. Tiraq. lib. 1. de retract. §. 11. gloss. 9. & alij quos refert Ioan. Matienço in. d. l. 8. glos. 17. tit. 11. lib. 11. §. recopilat. ¶ neque in contrarium facit textus in. l. in quibus. 7. C. de secundis nuptijs, quem notat Martinus Laudensis, tractatu de primogenitura. quæst. 38. eius argumento notans, quod ea quæ pertinent ad filios tamquam filios, transeunt ad nepotes, ita vt admittantur simul cū patruis iure repräsentationis, quoniam respōdeo id verum esse in bonis de quibus agit ille textus in quibus filius admittitur non sim plicer vt filius, sed vt filius heres, ita vt si non sit heres non admittatur, iuxta tex tum in. l. generaliter. §. §. eo autem. C. eodem, titu. de secundis nuptijs, in ijs autem in quibus tantum succedit vt filius, potest que in eis succedere etiam si non sit heres, tunc cessat repräsentatio, iuxta superius tradita. ¶ Verum hanc solutio & satisfactio quamvis iure antiquiori attēto procedat, nouiori tamen considerato non videtur admittenda cum iam lucra, de quibus ibi cedant liberis, et si heredes non sint, authēticō de nuptijs. §. si vero exp̄etet, & §. quoniam infirmas, & §. soluto. collat. 4. authētica heres. C. de secundis nuptijs, exornat Arius Pinelus. in. l. 1. part. numer. 38. C.

- de bonis mat. Mattheus de Afflictis declinatione. 3. 14. Rod. Suarez in l. quoniam in prioribus. 10. limitatione ad legem Regni. n. 1. ¶ Sed si tu rem hanc penitus consideres, adhuc recte poteris superiorē solutionem ad mittere, quia quo tempore lata fuit. d. l. in quibus, filij non admittebantur, nisi essent heredes matris, indeque mirum non est, si representationem Zeno imperator admiserit, contrariū sane dicturus si lata fuisset decisio. d. Authenticæ heres, quæ multis post 14 annis ab Imperatore Iustiniano lata fuit. ¶ Quod tamen attinet ad propositam retrahens quæstionem, in ea representationem admitti dices, quoties venditoris filius cū patruo suo ad rem auitam retrahendam cōcurrit ex. d. l. 8. ibi. que el representando la persona de su padre, & ibi, que sea preferido, è aya la heredad para si. tit. 11. lib. 5. recopilat. vbi notant Ioann. Matienço glos. 18. & glos. 20. Alphonsus de Azeuedo. n. 24. & antea in l. 7. eiudem tituli lib. n. 20. &c. 21. vt ex his iam videas esse & alii calum præter relatos supra ex numero. 18. §. 2. in quo representatione admittitur. Sed iam ad dictam legem. 40. Tau. redainus.
- 15 Quæ ¶ secundo difficultis redditur hoc argumento. Repræsentatio fictio est per quam is qui in remotiori gradu cōstitutus est, in proximiori cōsideratur, diximus ex. n. 9. maxime tamē. n. 14. §. 2. Sed fictio, quæ ex æquitate nascitur notaté Bartolo cōmunititer recepto in l. si is qui pro emptore. nu. 65. D. de vñcupationibus, si hoc casu admittetur iniqua esset, quia admitteretur ad excludendū patruo & sic cū eius incōmodo, ergo admitti vlo modo non potest, & cū priuilegiū repræsentatio ab imperatore Iustiniano appetetur in authenticō de heredibus ab intest. veniētib. §. sin autē vers. huīusmodi autē priuilegiū, in alterius præiudicium non esse admittēdā suadet vulgaris allegatio. l. quod verò contra. 14. D. de legibus, & ita tantū ad concurrendū cū patruo, vt in. d. §. cū filius, & in. d. §. si filius, & alijs iuribus relatis sup. n. 1. §. 2. nō verò ad eū exclaudendū admitti posset, quod tamē in hac representatione est omnino necessariū, cum plures simul succedere nō possint (vt mox dicemus) vnde tāquam iniurias, atq; iniurias plena representatione admitti nō debet.
- 16 Tertiū ¶ denique argumētū (vt alia plura misla faciamus quæ pro patruo cōtra nepotē iudicii poterant) sic cōstituitur. Maiora-

tus successio indiuisibilis est, nō enim plures simul, sed vnuſ tātū succedit, vt multis adductis copiolissime scripserūt Ludo. Molina lib. 1. c. 3. n. 6. &c. 11. per totū, & lib. 3. c. 1. n. 1. And. Tiraquellus de primogenijs. 17 q. 4. ¶ Sed in bonis indiuisibilibus cessat re præsentatio, vti scripserūt Imola & Dominicus in cap. grandi, de supplenda negligētia prælat. Jacob. Cuiac. lib. 2. feudorū, tit. 15. Franc. Hotomanus quæstionū illustriū. q. 3. Carol. Molineus in consuetudinibus Parisiensi. 1. p. 9. 8. glos. 3. ergo in maioratu admitti non poterit, cū enim omnes nepotes ex præmortuo primogenito, non vnuſ tantū, eius referant & repræsentent personā. d. §. cū filius. d. §. si filius, & late ex n. 5. §. 1. sup. conseq̄ens est aut omnes nepotes simul succedere iure repræsentationis, aut nullū, quo argumento Molineus & alij proximē adducti in primogenijs repræsentationem cessare neruose contendunt.

18 Ex quibus ¶ omnibus, (semota nunc auctoritate. d. l. 40. Tau. l. 5. tit. 7. lib. 5. nouæ recopilationis) inseruntur, quod licet in ardua quæstione patrui & nepotis, defendenda sit eorum opinio qui nepotē preferunt, ex his quæ scripsit Paulus Castrensis. d. cō fil. 164. vol. 2. Abbas cons. 85. vol. 1. Barbacia cons. 10. vol. 1. & alij quos refert Iaso. in l. is potest. n. 27. D. de acq. hered. Ferdinand. Menchaca de success. creatione. §. 27. n. 18. Ioann. Lopez de Palac. Ruulos in. d. l. 40. Tau. n. 3. Ant. Gomez. n. 65. Did. Cou. lib. vñico præst. c. 38. Gregor in. l. 2. tit. 15. p. 2. And. Tiraq. de primog. q. 40. n. 57. Costa, disputat. de patruo & nepote, & alij ita tim referēdi, cōstanter tamen affirmandū est talē nepotē non posse admitti iure representationis iuxta superiora, cum in iure representationis non reperiatur, nisi in bonis diuisibilibus.

19 Quod ¶ si talis sit maioratus qui ex voluntate testatoris deferri debeat (quod frequentius est apud nos, et si inter viuos insti tuatur, ex adductis à Ludouico Molina libro. 1. capit. 12.) defendemus tunc nepotis causam contra patruum in cuius successione, magis ex substitutione, quam ex representatione: nam in maioratu tacitē censentur vocati omnes liberi ordine successivo iuxta ea quæ traduntur in l. cum ita, 33. §. in fideicomisso. l. peto. 70. §. fratre. D. delegatis. libro secundo ita tamen vt gra-

vt gradatim filius & deinde nepos censeantur vocati, iuxta glossam receptā in l. Gallus. 29. §. quidam recte verbo *non exprimat*, versic. Respondeo. D. de liberis. & posthum. vbi explicant Cuma, & Socinus, num. 5. & alij quos refert And. Tiraquellū supra. q. 40. nuin. 184. Coua d. cap. 38. † cum enim tot sint substitutiones quot capita descendentiū, pro vt eleganter resolvit Ludouicus Molina lib. 1. c. 1. n. 17. & ca. 4. n. 16. & lib. 21. 3. c. 6. n. 29. † (neque enim est nouū aut in solens ex unico verbo plures substitutiones deduci. l. coheredi. 41. §. qui discretas. D. de vulgari. cuius argumento docuit ibidem Aretinus ex unico verborum contextu posse causari plures gradus substitutionū, sequuntur ibidē scribentes, vt per las. n. 5 & probat. l. iā hoc iure. 4. D. de vulg. l. C. de impub. & alijs substitut.) Ideo in vocatione primogeniti, non solum filius primo genitus, sed nepos, & omnes ex eo descendentes in perpetuum vocati esse intelliguntur, † atque dum supereſt aliquis ex linea illius, qui semel ius primogeniturae acquisiuit, nullus qui ex alia linea sit, admittendus erit, vt cum multis probat Molina, d. c. 6. n. 29. Unde iam constat nepote qui filio primogenito substitutus est, in generali vocatione descendantium, si concurrat cum patruo, debere admitti in successione avi, nā quamvis patruus sit proximior, nepos tamen ex primogenito tamquā patri substitutus preferri debet, quoniam illa verba generalia maioratuū scilicet, post mortē filij majoris succedant eiusliberi ordine successivo, efficiunt substitutionem cōpendiosam, ex doctrina Bartoli, in l. centurio. nu. 39. D. de vulgari. Ac proinde admittentur liberi, per vulgarem si filius maior moriatur viuo patre, anteaquā succeedat: Si autē moriatur post quā successerit, cum substitutione cōpendiosa vulgarem & sive cōmissariam simul comprehendat, suis temporibus effectū habitura, eius virtute præferetur nepos, ita explicat Paul. & Socinus in d. §. quidam recte dicentes quod si verba apta sint comprehendere utramque substitutionē admitteretur nepos.

23 Ex quibus † infertur interpretatio ad. d. l. 40. Tau. quatenus p̄fert nepotem patruo, & liberos eius, qui si viueret esset successor, vt gener. liter admittatur in omnibus gradib⁹, exclusa eorū interpretatione, qui eu. n. tex. inducunt ad representationē inductā inter collaterales in terminis tex.

in authenticō de hētē, ab intest. veniē. §. re liquum collatione. 9. nam cum loquatur in maioratu instituto ex voluntate fundatōris, necessariō debet intelligi vt censeatur admittisse eos qui per substitutionē generaliter sunt vocati, quos tex. ille lato modo ait, per repræsentationē in admitti, non enim est propria & vera repræsentatio, sed substitutione, vt eruditē idem Molina aduerit diēt. lib. 3. tit. 6. n. 42.

24 Si autem † maioratus successio non defertur ex voluntate testatoris, sed ex legē, aut consuetudine, qualis est Regni, alia-ruinque similiū dignitatum successio, tum tunc nulla sit habenda ratio voluntatis, sed legis aut consuetudinis, non poterit admitti nepos contra patruum vt substitutus neque item per representationē (licet alio iure admittatār, videlicet ex i. l. 2. titu. 15 part. 2.) cum substitutione non reperiatur nisi vbi adest hominis voluntas testamento, aut contractu expressa: repræsentatio vero non possit admitti in bonis indiuisibiliib⁹ ut supra probatum est, neque in his quæ iure sanguinis deferuntur, vt diximus 25 n. 28. §. 2. † Admittitur ergo nepos excluditque patruum à regni successione, neque substitutionis, neque representationis iure, sed iure transmisiōnis, quoniam filius viuo patre moriens transmittit in nepotem ius primogeniturae, vt enet Oldradus consilio 94. Baldus in l. cum antiquioribus C. de iure delib. And. Ti. aquell. de primo genijs. q. 4. nu. 42. qui eo inveniuntur, quod tale ius primogeniturae inseparabile est à filio, descenditque in posteros, pro vt considerat Baldus consilio. 386. volu. 2. Abb. cons. 3. n. 8. vol. 2. Paul. d. cons. 164. & probat l. liberorū. 220. in fi. D. de verb. sign. cū 26 alijs à Tiraq. vbi sup. adductis, † quia ius primogeniturae non solum cōsilit in filio primogenito, sed in tota linea filij primogeniti. c. 1. de success. fratrū vel gradibus succedit, in feudo. c. 1. de natura success. feudi. in visib. feud. tūc enim deuenitur ad linea secūdo geniti, quādo nullus supereſt ex linea primogeniti, vt inquit Pr̄positus in c. 1. n. 10. ad h. de feudo Marchiæ vel ducatus. Socin cōs. 47. n. 3. vol. 3. Did. Cou. in practicis cap. fi. n. 6. cum alijs Ludoui. Molina lib. 3. primogen. cap. 4. n. 14. & cap. 6. n. 29. ex eo quia primogenitus censetur vocatus simul cum descendantibus ordine successivo, iuxta prædicta, & quæ tradit And. Tiraquell.

Rr 2 d. q.

d.q.40.nu.184. ideoque mortuo filio maiore in vita patris, nepos qui superest primogenitura ius nanciscitur, non quasi filius, sed quasi nepos succelsive vocatus ab ipsa lege, cum filiatione vera extincta sit iuxta Bart.in.l.is potest. n.8.D.de acq.hered.

27 Neque † pro patruo contra nepotem, quicquam facit, eum proximiorem esse, quoniam nepos ex filio primogenito censetur vocatus, prius quam filius secundogenitus, quia in tota linea primogeniti, consistit ius primogenitura, vt paulo superius diximus. Adeo vt licet expressim vocatus sic filius maior qui supererit tempore mortis, adhuc melior sit causa nepotis, quam filii secundi, illud enim verbum, filius maior, respectu filiorum intelligit, vt maior precedat, non vero vt si cocurrat nepos excludat, cū inter filium & nepotem nulla sit comparatio, debeatque admitti nepos nisi nominatim & expressum excludatur, cū alias sit admissus de iure coi.

28 Minus † obstat, filium primogenitum ita demum censeri vocatum si patri superius erit, prout defendit Costa de patruo & nepote. 1.p.n.14. quasi is filius nō tam sub conditione sit vocatus, quam defecta conditione non demonstratus iuxta Bart.in.l. commodissime. D.de lib.& posth. Fatemur enim ipsa bona transmitti non posse, cum ad ea non censeatur vocatus nisi sub conditione, si superiuat, qua deficiēt non transmittuntur. l.si in singulos. D.de annuis legatis. maxime cum ius substitutionis non sit transmissible. l. si ex pluribus. 9. D.de suis & leg. hered. ideoque in bonis relictis ab alio in quibus succeditur ex voluntate fundatoris iuxta l.coheredi. 41. §. cum filii D.de vulgari, non potest admitti nepos ex iure transmissionis sed magis ex iure substitutionis, vt late diximus supra num.

29 19. † Ceterum in successione regni, & aliarum dignitatum cum filius primogenitus nascendo acquirat qualitatem inclusuam sui ipsius, & exclusuam aliorū, iuxta Bart. doctrinā in.d.l.is potest. D.de acq. hered. quain sequuntur plures, quos refert, & sequitur Tiraq. d.q.40.n.33. sequitur non solum se inclusisse sed etiā liberos suos, quos lex ipsa vocat gradatim & ordine successivo, vt superius diximus, indeq; licet is primogenitus moriens in vita patris, nō transmittat bona illa propter illam tacitam conditionem, si superiuat, recte tamē transmittit in liberos suos illam qualitatem à patre

viuo infusam, & cum ipso sanguine coniunctā: cū negari nō possit, quin ipsius ius primogenitura ex filiatione descendat, & naturale sit, vti constat ex. d.l.2.tit.15. p.2. successio verò in his bonis sit civilis, vt ex l.cū ratio: D.de bonis dam. notat Rod. Sua rez isti. I. quoniam in prioribus ad leg. Reg.

30 limitatione. 2. † Resoluendum ergo est, ius primogeniturae præsens esse, & purum in persona filii primogeniti, & descendentiū illius ordine successivo, sed ipsam successionem conditionalem esse, si filius superiuat, nam ipse nepos succedit ex iure suo, vt diximus. nu. 17. §. 2. non autem ex iure transmesso, quamvis ius primogeniturae transmissum fuerit, eo quod conditio legalis non potuerit transmissionem impedi re. l.conditions. D.de cond.& dem.

31 Ex quibus † infectur idem ius esse, quādo possessor maioratus reliquit filium tertium, & ex filio secundo nepotem, licet enim filius secundus moriatur in vita primogeniti, nec haberet ius præsens quod transmittaret, si tamen primogenitus mortuus est in vita patris, à quo velut à capite, & communis stipite deriuatur ius primogeniturae, iuxta tex. in.l.pronunciatio. 195. §. communis. D.de verb. significatione, benē sequitur, ius primogeniti extinctū fuisse, trāstatumque in linea secundi filij, qui tēpore mortis aui reperitur esse primus respectu sequentis. l. ex duobus. 34. D.de vulg.l. qui duos. 10. D.de reb.dub. ideoque nepos ex eo succedet excluso patruo, cum enim tempore mortis aui reperiatur natus ex filio maiore conuenient ei verba. d.l.2. tit. 15. p.2. & proprietate, atque secundum strictam disputandi rationem dicemus deriuatum esse ius per filium secundum in nepotem viuente aucto.

32 Secus † autē erit in successione transuersali, si enim primogenitus postquā successit moriatur sine liberis, non admittetur nepos ex fratre secundo præmortuo, sed frater tertius iure proximitatis, quoniam frater secundus moriens in vita primogeniti non potuit in liberos transmittere ius primogeniturae quod non habebat, cum respectu fratri maioris primogenitus non dicatur, cum primogenitura dicatur recte & proprietate, de genitore ad genitum, non vero de fratre ad fratrem, idque ex eo, quia mortuo patre stipite communis, familiæ diuiditur. d. §. communis. Atque ideo cum cellet in proposito ius representationis, substitutionis

tionis & transmissionis deducitur necessario nepotē ex fratre secundo præmortuo, nō esse admittendū, sed fratrem tertium iure proximitatis, qui admissi debet, cū proximior sit secundum veritatem excluso eo qui ius habet proximitatis secundū fictio nē, quia magis attendi debet veritas, quā si dīo, arguimēto l. 3. §. & verba. D. de neg. ges. l. fideicomis. 76. cū alijs. D. de cond. & dem.

33 Neque t̄ oblat. d.l. 40. Tau. vers. *Pero aun en la sucesion del mayorazgo à los transuersales,* quæ admittit nepotem ex fratre, excluso patruo, quoniam vt suprà diximus, loquitur in iure substitutionis ab homine factæ. Atque ita e. in interpretat. post Did. Couar. Ioan. Matienço in. l. 5. tit. 7. lib. 5. nouæ recopilat. glot. 1. nu. 7. pro eadem tententia Socinū, & l'homā Grāmaticū referēs; ratio est, quia in tali substitutione adfunt plures gradus succedēdi, & quot sūt capita, tot sūt substitutiones. At in successione regni, vel ab arū dignitatū similiū, nulla adest subtitutio, lec̄ si qua est legalis est, & consuetudine introducta, idque in lineas, nō vero in personas, & est subtitutio tacita, nō vero expresa, constat autem differentia esse in multis partibus iuris inter tacitū & expressum, & cū tēpore mortis vltimi posse foris linea fratris secundi truncata sit, transitus sit ad lineam tertiam, quod eleganter exornat Molina lib. 3. c. 6. n. 35.

34 Verū enim vero t̄ quāvis hæc h̄ subtilli disputatione iuris & artis nostræ principijs verissima videātur, cū tamē in. d.l. 40. Tau. ri. expresse dictū sit nepotes patruos suos per representationē excludere, eius verba defendere Hispano Iuris consulto necessariū est, ostendere que adductis in contrariū argumentis nō obstantibus non iure substitutionis, sed potius iure representationis nepotē præferri, in hoc calu posse quemadmodū & in alijs pluribus iure civili Romanorū admissis. Ergo non obstat illud quod supra. n. 20. adduximus, in bonis quæ non deterūtur iure hereditario representationi locū non esse, id enim in Majoratus successione triplici ratione non procedit. ¶ Prima, quia ea doctrina admissa nō est, quā do succedendum est linea recta iure primo genitū, quia tunc representationē admissi tur, cū alijs nō posset linea recta vero, & p̄ se esse succedi, cū trāitus fieret ad alijs lineā si representationē nō adiūteretur, quod tñ esse cōtra certissimā regulā in Majoratibus

obseruandā, de qua in. c. 1. de natura succes. feudi vers. ad omnes, per quē id notant scribētes cōmuniter secundū Matth̄xum de Afflīctis ibi. n. 77. Paul. d. cons. 164. n. 11. vol.

2. Socin. in. l. 1. cognatis. num. 14. D. de reb. dūb. eundē isti. heredes mei. §. cū ita. D. ad S.C. Trebel. & Donati. 73. n. 12. Rota dū plura referente consi. 100. n. 14. Ludou. Molina lib. 3. de Hisp. primogen. c. 4. n. 14. ¶ Vnde recte idē Molina. d. lib. 3. cap. 6. n. 31. docuit quod si cū successio non debet exiſte ex linea, quā semel ingressa est, ita ius primogenitū non debet transitū facere ex illa linea in qua semel radicatum est, nisi dimines ex illa succedentes deficiāt. cū eadem ratio ne qua maioratus institutor prætulit filiū primogenitū, eius liberos etiā prætulisse ceſsendū sit, argumento: li cū auus. 100. D. de cond. & dem. ¶ quā ratione representatio ne quoque in regni successione admissa videtur. d.l. 2. tit. 15. p. 2. Neq; obstat, si quis dixerit lineā non posse incipere, nisi ab illo qui successione occēpauit. c. 1. de successione feudi. ca. 1. de gradib. succed. notat Alciat. cons. 494. n. 10. & consi. 499. n. 3. Fulg. consi. 229. col. 2. Nam respondeo, vt supra diximus. n. 28. illud procedere quoad successionē bonorum, non autē quoad ius primogenitū, quod primogenitus statim vénatus fuit acquisiuit, suāq; linea inclusit, linea secundo geniti excludens, vt latē & do-

38. etē Molina. d. c. 6. n. 35. & seq. ¶ Altera ratio qua in maioratibus representationē admittuntur ea est, quia superior doctrina nō procedit in fideicomis familialē relatis sub nomine collectivo, in quibus etiā iure hereditario nō succedatur representationē admittit, vt latē inf. sub. n. 45. dicemus, vnde cōse quēs est & in maioratibus admissi, in quib-

39. familia ordine successuō vocat. ¶ Denique in maioratibus filius primogenitus & oēs descendentes in insuitū ad successionē invitātur, habetq; vnuſquisq; vocationē propriā exqua admissus est, patruoq; præfertendus, & quāvis tñc nō inficer nepotē nō tā iure representationis, quā proprię vocationis & substitutionis admissi, quia tot sunt substitutiones quot capita decedētū, vt latē diximus sup. n. 19. cū doctis. Ludouico Molina lib. 1. c. 1. n. 17. & lib. 3. c. 6. n. 43. sa tis tamē cōstat quod etiā nō iure hereditario, sed potius iure sanguis succedatur nihilominus nepos patruum excludet.

40 Deinde t̄ non obstat & aliud argumen-

Rr 3 cum

tū quo cōtēdebamus, quod cū repräsentatio ab æquitate descendat dari ad xcludendū non potest. Quoniam respō deo, quod cū repräsentatio constituat cū qui repräsentat in iure & loco repräsentati, si successio eius naturæ sit, vt repräsentatus simul cū alio concurreret, si hodie viueret, idē ius & is qui cū repräsentat consequetur, ne fictio plus operetur quam veritas, argumēto. l. si līo quē pater. 23. V. de liber. & posth. §. minorē supra de adoptionib. Ceterū si successio eius naturæ sit, vt repräsentatus alium excluderet, tunc & is qui cū repräsentat illū excluder, iuxta tex. f. expressum in authētico de hered. ab intest. venient. §. vnde cōsequens est, (vulgō citatur. §. reliquū) col latiōne. 9. vbi datur repräsentatio filio frāris vtrinq; coniūcti ad exclusionē frāris ex uno latere tantū, per quē tex. Aretinus consl. 164. Bald. consl. 386. vol. 2. & alij quos refert Socinus, consl. 252. n. 11. versl. Secundo confirmatur, vol. 2. And. Tiraq. de primogeniis. q. 40. n. 24. Ioan. Matlenço in. l. 8. ti. 11 glol. 1. 8. & glol. 20. lib. 5. nouæ recopilationis, reētē notant, repräsentationē dari etiā ad excludendā, hoc enim cōtingit propter ipsius rei naturā. l. 1. §. pen. D. de aq. pluuiia arcend. f. itē quia, qua æquitate & ratione nepos succedit in locū patris in parte hereditatis quā pater obtinuisse, eadem debet succedere in toto quod pater, si vixisset, habitus suisset, argumēto. l. quā de tota. 76 V. de rei vind. cap. pastoralis. §. item cū totum de offic. delegat. cū similibus ab eodē And. Tiraq. adductis in tract. Rettactuum, 43 ti. 1. §. 1. glossa. 7. n. 40. f. Nec huic obseruationi & resolutioni latis faciet, qui dixerit, in. d. §. Reliquū, versl. Vnde consequens, excludi patruū ex uno latere tantū defunctorū coniūctū, à nepote filio frāris vtrinq; coniūcti, iure proximitatis, nō verò iure repräsentationis, quā nō fuit proxima causa exclusionis, sed incidēs, ea autē quē incidēter, nō sūt sunt in cōsideratione l. 1. D. de auth. tut. l. 1. C. de ord. cog. quoniā verius est, repräsentationem immediatam causam successionis esse, item & exclusionis, cū sine ea non constitueretur filius in loco patris, qui erat proximior, aut saltim habebat maiorem qualitatem ad succedendum: quod & in maiore tuu contingit in quo cum ex pluribus qui sunt eiusdem gradus maior debeat succedere, ita euā & is, qui cū repräsentat.

44 Præterea f. ultimum quod. nu. 16. addu-

ximus argumentū non obstat, repräsentationē nō posse per vnū fieri, sed per omnes qui sunt eiusdem gradus, ex superioribus enim facile diluitur, quia id procedit vbi successio eius est naturæ vt plures simul possint ad eam admitti, nā si solus vnu ex ipsis natura succedere possit, is per repräsentationem admittetur, quemadmodum in feudis, in quibus (licet iure hereditario non defenantur) datur repräsentatio. cap. 1. §. his vero de successione fratrum: & tamē si sit feudum Marchiæ, Comitatus vel Datus ad vnu solum pertinet, cap. 1. de feudo Marchiæ, & per consequens repräsentatio non per omnes, sed per vnum solum debet fieri. Atque ita naturæ maioratus magis consonum est ius repräsentationis admitti, ex. d. l. 40. tau. iuxta quam hæc obseruasse sit satis.

45 Sed f. an in fideicommissis perpetuò familiæ relictis (qui est casus iuris ciuili Romanorum, & Regio omissus) admitti repräsentatio possit, non minus dubitatur, creibrius tamen eam admitti obtinuit, sique cōcurrere filios frātrū defunctorū simul cū patruo, ad instar legitimæ successionis ab intestato iuxta tx. in Aut. cēslante. C. de legi timis hered. quam opinionem scripsit Accursi. verbo, proximo, in l. cum ita legatur, 33. §. in fideicommisso. D. deleg. lib. 2. sequuntur plurimi quorum accurate meminit Ludo. Molina. lib. 3. cap. 7. num. 20. qui eo præcl-
46 pue mouentur arguimento: f. quod hominis dispositio iuxta dispositionem iuris cōmunis regulatur, eiusque successio, iux tale gitimas successiones. l. fin. vbi Paul. & Iaso. & Alex. notant. C. de verb. signif. Bart. in. l. heredes mei. §. cum ita. n. 4. D. ad S. C. Trebell. & in. l. heredibus. §. 1. eo. titu. & in. l. ve iuris iurandi. D. de oper. libert. At in successione legali ab intestato, ius admittit, filios frātrū prædefunctorū simul cum patruo per repräsentationē. d. authētica cessante. & dicuntur esse in eodem gradu cū patruo authētica post frātres. l. 1. ibi. cū pares sint defunctorū frātribus, gradūque paternū ingredī dicūtur, authēticō vt frātrū filij in principi. igitur & in hoc fideicommisso omnes simul per repräsentationē admitti debent.
47 Cōtrariā tamē f. sententiā, superiorē glos- sae reprobātes, scripsiterū in d. §. in fideicommisso Bald. Cuma. & Flor. & alij quos ibidem refert Petrus Peralta. numero. 18. Anton. Gomez, in. l. 8. Tau. numero. 17. & di-

& dicunt cōmunem plures relati per Did. Coua. in praet. c. 3 8.n.4. Emanuel Costa de patruo & nepote. 2.par. nu.12. Aluarus Valascus de iure emphyt. q. 50.n.3 1. quibus il lud maxime facit, quod cū repræsentatio ex fictione procedat, vt diximus sup. n.11. § 2. nō habet locū nisi in casibꝫ à iure expressis, nēpe quando agitur de successione alectō dentiū. §. cū filius cū relatis supra. nu. 1. §. 2. vel de successione patrui carnalis. d. authentica cessante, in successione autē collatera hū vltorū nō admittitur representatione, vt in. §. si plures, infra de leg. ag. successionē docet Bart. per tx. ibi in authētica post fratres. C. de legit. her. dicit cōmunē Decius cōf. 1.n.3. & cōf. 2 17.n.1. & cons. 553. Ant. Gom. vbi su. n.8. & probatur in. l. 6.ti. 13.p. 6. At in successionē huius fideicōmissi non agitur de succedendo patruo, aut vltimo possessori, led potius primo testatori. l. coheredi. 4 1. §. cū filiæ. D. de vulg. l. vnū ex familia. 69. §. si de Falcidia. D. deleg. lib. 1. ergo nō est locus representationi. Adducunt præterea Interpretē cōtra glos. tex. in. d. l. tutela. 3. §. proinde. D. de legit. tut. & in. d. l. si libertus. 2 5. §. si libertus D. de bonis libert. & in. l. cū pater. 79. §. hereditatē. D. de legat. lib. 2. Sed hęc iura eis non fauent, cū in eis longe diuersa ratione, quā illi existimant, representatione excludatur, vt diximus suprā. nu. 2 5. §. 2. & n. 5. hoc. §. 3.

48 Quare † vt dissidentes hęc interpretum opiniones cōcidentur nō nulli sunt consti- tuēdi casus. Primus est, quādo inter descendētes agitur de successionē fideicōmissi relieti ab alectō denti, tūc enim locus erit representationi, quēadmodū in successionē legali ab intestato, iuxta tex. in. d. §. cū filius cū relatis. n. 1. §. 2. Decius cōf. 79.n.2. & cōf. 2 17.n.2. Gregorius in. l. 3. tit. 13.p. 6. verb. *ningun parice*, ex ratione suprā pro Accurso animaduersa, & quia verba secundū ius interpretari debent. Bald. in. l. precibus ad fi. C. de impub. & in. l. 2. C. de cond. insert. quāuis cōtra doceat Valascus. d. q. 50.n.3 1. † Alter casus est, quando agitur de successionē fideicōmissi relieti a patruo carnali familie, vel cognationi, nā & tunc etiā representatione admittetur, quemadmodū in successionē ab intestato eiusdē patrui, ex d. authētica cessante adē, ratione, ita Decius cons. 1.n. 5. & 6. & cons. 2 17. Gregor. vbi sup. Carolus Molineus in additionibus ad Alex. cōf. 26.n.3. vol. 3. Cou. d. c. 38.n.

4. vers. Nono. Costa iā relatus, licet & hoc cā sōlu contratiū teneat Valascus vbi suprā. T Quod si fideicōmissum relictū esset à patruo magno, qui est aui frater, vel ab alio in remotiori gradu exilēte representationi locus nō erit, vt Decius & alijs proximi ē adducti affirmat, ex ratione pro Bal. & Cu 51 mano cōtra glos. adducta †. Si vero testator ad fideicōmissi successionē vocat fratres, vel filios fratrum, vel certū gradū personarū (qui est quartus casus) locus nō erit representationi, quoniam in testatore cōsideratur affectio, quā maior est, erga magis propinquos. l. heredes mei. 57. §. fin. D. ad S. C. Trebel. ita Carolus Molineus in additionibus ad Alex. cōf. 26.n.3. vol. 3. i. ē ad eundē, cons. 204.n.12. vol. 2. & in additionibus ad Deciū cōf. 79. lit. B. Gomez in. d. 1. 8. eau. nu. 17. Costa qui plures alios adducit in. d. trac. de patruo & nep. 2.p. num. 14. Valascus. d. q. 50.n.3 8. † Idē erit, si testator ad fideicōmissum proxiniores consanguineos vocasset, admittentur enim soli fratres fratru filijs exclusis, ita Decius cons. 1.n. 10. cū alijs Cou. d. c. 38.n.4. vers. *Tertio ad intelligētiā glossie*. Valascus. d. q. 50.n.3 6. quia verba fideicōmissi intelligi debet secundū veritatē, & nō secundū iuriū fictionē. l. fideicōmissum. 76. D. de cond. & dein. l. Statius Florus. 48. §. Cornel. Fēlici. D. de iure fisci. At vero filiū locū & gradū patris intrare non secundū veritatē est, sed potius secundū dum fictionem, vt sūpē diximus, ergo fidei cōmittam intelligi debet secundū veritatē & sic de proxinioribus qui veře proximō ressunt, sīcque tenendū est quicquid velit Ialo. cons. 159. vol. 4. Decius cons. 527. n. 1. 53 † Aliud autem esset, quando statutū vocaret ad successionē proxiniores consanguineos, nā eo casu locus erit representationi, quia cū statuta recipient interpretationē p̄ illiuā ex reguli, iuriū cōmuniſ. l. 1. §. 1. D. ad. leg. Falc. Bart. receptus in l. si quis seruo C. de furtis admittentur tūc filij fratris simul cū patruo, vt post alios resoluit Andr. Tiraquel. d. q. 40. n. 22. & cū alijs etiā Cou. 54 iā relatus. † Quod si simpliciter fideicōmissum familie vel cognationi relictū sit, representatione admitti non debet, iuxta opīmonē Bal. Cum. & Floriani, superius addūtā, quam exornant Cou. & Costa iam relati. Hęc de representatione, & de successionē legitima liberorū naturalium & legitimorum dixisse sufficiat, iūm de legitimis tantum dicamus.

De legitima filiorum adoptiuorum & adrogato- rum successione. §. 4.

- 1 Adoptivus filius iure ciuili Romanorū ab intestato cū filijs legitimis & naturalibus adoptiuo patri succedit, & quare.
- 2 Adoptivus filius consanguineis adoptantis patris non succedit.
- 3 Adoptio nō ius sanguinis, sed ius agnationis adfert.
- 4 Adoptivus filius nouiori iure Hispano extantibus legitimis filijs non succedit.
- 5 Forileges obseruande, quatenus sunt in ysu.
- 6 Adrogatus filius ab intestato etiā legitimis extantibus patri adrogatori iure ciuili & Regio Partitarum succedebat: nouiori attento non ita.
- 7 Adrogatus filius quartam quam in bonis patris adrogatoris ex constitutione. D. Pij habet bodie legitimis filijs extantibus non consequitur.

Exposcebat hic locus, ut antequam de legitima adoptiuorum & adrogatorū successione ageremus, de adoptionis origine, forma, & effectu diceremus, quæ quia late ad titulū supra de adoptionibus duximus, maximē tamen ad l. si adroga vtr. D. eo, ea que omnino præfari necessarium est, repetemus tantummodo, eadem enim sæpius inculcare nihil attinet.

Adoptionis ergo cū duæ sint species, Altera eorum qui in sacris paternis sunt, quæ propriè adoptio appellatur, Alia illorum qui iā sui iuris sunt, quæ adrogatio dicitur. l. 1. & 2. D. de adopt. duplex similiter est successionis ius, aliter enim adoptatus succedit, aliter adrogatus. Sed nunc de Adoptiu filij successione.

Filius † adoptivus cū in adoptantibz po testate sit, perinde ac si iustis nuptijs pro creatus esset, tex. in princ. sup. de adop. est similiter eidē suus heres, ex. §. sui. sup. de he red. qualit. l. 1. §. suos. D. de suis & legit. vnde eidē successionis iura legitima (quando manet adoptio) habet, quæ & naturalis ex iusto matrimonio. tex. in. l. si te parēs. C. de suis & legitimis & in. d. §. suos, & in. §. intestatorum. versic. nec interest. §, sed ea omnia hoc. ti. de hered. quæ ab int. §. sed hēc qui de sup. de exhered. li. §. sed hodie supra de adop. l. cū in adoptiuis. 10. §. sed ne articulo C. de adop. & cōsonat. l. 8. l. 9. ti. 16. p. 4. ex quibus adoptui filij vna cū filijs legitimis

& naturalibus & quis portionibus patri adoptati succedit, etiā si is extraneus sit, idest, neque paternus, neque maternus ascēdes, et si enim veteri iure antiquato cuius Iustinianus meminit in dictis locis, iam adoptivus filius in familiā adoptantis non transeat (nisi adoptans ex ascendentibus sit) proindeque nec potestatis, neque sui tatis iura habeat, neq; duodecim tabularū lege adoptatis legitimā hereditatē cōsequatur, adhuc ab intestato cum reliquis liberis naturalibus admittitur, siue legitimi & naturales sint ante, siue post adoptionē nat. tx. in. d. l. si te parēs in. d. l. 8. & 9. par. Ioan. Rojas de succes. ab intest. c. 18. n. 2. Pet. Gregorius. 3. p. Syntagmat. li. 45. c. 8. nu. 1. ergo adoptivus ab intestato iure Codicis & Partitarū adoptati patri ab intestato succe dit, † nō autē alijs proximis eius. d. §. sed ne articulū, verl. sed siquidē. In fi. Accurs. vers. ab intestato, in. d. §. sed ea oīa. d. l. 9. p. vers. Mas cō todo esto no se entiende, q̄ heredara por esta razó en los bienes de los hijos, nin de los otros parientes de el profijador, † quoniā adoptio nō ius sanguinis, sed ius agnationis adfert. l. qui in adoptionē. 23. D. de adop. s. sunt autem agnati ver. per adoptionē, infra de leg. ag. successionē quāvis olim ante Iustinianū in. d. §. sed hodie, & d. l. cum in adoptiuis, quia in familiā adoptantis tansibat, illis quibus agnatus siebat, nēpe patri adoptati, eiusque liberis in familia retentis, cognatus quoq; fieret, d. l. qui in adoptionē. 23. ad fi. tx. quem sic intelliges in. l. 1. §. cognitionem. D. vnde cognati.

Hodie † verò nouiori iure huius regni liberis legitimis & naturalibus extantibus alia est obseruatio, quia nec ab intestato adoptui admittuntur. tex. expressus in. l. § tit. 6. li. 3. fori. l. 1. tit. 22. lib. 4. fori quocūq; tēpore naturales ex iusto matrimonio nascātur, siue ante, siue post adoptionē, nā cū omnia bona patris, quinta tantummodo parte excepta, legitima filiorū sit. l. 9. tit. 5. lib. 3. fori, eiis in ea non poterit præjudicare, ne que adoptionis figmento grauamen inferre, ex regula. l. quoniā in prioribus. 32. C. de inoffic. test. cōiuncta. l. fi. vñquā. 8. C. de reuocādis donationibus quod nominatim in dictis legibus. §. &. 1. fori cautū est, & do cēt Gregorius in. d. l. 8. verb. muriesse fin testamento. ti. 16. p. 4. Rojas. d. ca. 18. atque ita iā vides dictis legibus fori iura codicis & Partitarū emendari. † Et quāvis Ioan. Rojas. d. cap. 18.

c. 18. no. 4. exsistat id admittendū esse his in locis in quibus dictæ leges fori sunt in vsu, & viridi obseruantia, iuxta l. 4. ti. 4. lib. 1. or din. l. 1. Tau. Actoriq. siue ei qui intentionē suam in vsu & obseruatia legū fori fundat, onus probandi in cumbere, iuxta multa ad ducta per Rodericū Suarez in procēsio le gū fori. Ego indūlīste idē proho ex dispo sitione l. 9. l. 12. Tauri. l. 7. l. 10. tit. 8. lib. 5. nouꝝ recopilat. ex quibus constat extantib us legitimis & naturalibus liberis, nullū alii filii cuiuscunq; conditionis, etiam per Principis rescriptum legitimatum admitti posse, nisi ad quintam tantummodo bonorum partem; cunque id expreſſe dictis legibus Fori cautum sit, proculdubio ho die cū naturalibus adoptiuos non admitterem.

Eadem hæc obseruantur in successione patris adrogatoris, cui adrogatus filius per adrogationē suus heres efficitur, d. l. 1. & 2. D. de adoptionib. proindeq; eadem il la duodecim tabularum lege qua sui natu rales vocantur, admittuntur etiam & ad rogati; inre quidem ciuili & Regio Parti tarum etiam legitimis naturalibus extantib us, ex iuribus supra num. 1. huius par agraphi adductis; nouiori, ita demum si nulli extent naturales filij, ex dictis legibus Fori, & paulo superius consideratis.

† Quoniam autem quartam quoque par tem bonorum patris adrogatoris ex con stitutione Diui Pij præter legitimā succel sionem adrogatus habet, l. si adrogator. 22. D. de adoptionib. l. fin. D. siquid in frau. patroni. cū alijs quæ latē adduximus in. l. d. si adrogator. An etiā & hodie conse qui eam adrogatus possit, videamus? & sa ne constat ex his quæ nos ibi diximus sub n. 10. non alias quattam adrogatum lucra ri, quām si is, mortuo patre adrogatore in tra eiusdem filij pubertatem superuixit set. l. 2. C. de adopt. d. l. si adrogator, quo niam post pubertatem adrogati si pater adrogator decedat, causa præstationis quarta: cessat, argumento. l. nōnumquam. 32. D. de adopt. vt eum alijs ibidem diximus. sic interpretantes. l. 8. titu. 16. part. 4. l. 5. titu. 22. lib. 4. fori quæ indistincte quar tam filio adrogato concedunt. Habetque eam adrogatus filius etiam naturalibus extantib us siue ante adrogationem, siue post eam natis, ex sententia d. i. si te parens &. §. cum autem de adoptionib. §. adoptiu.

suprà de exhered. liber. Accurs. Bart. & omnes in. d. l. si adrogator & in Authen tica in succelsione. C. de suis & legitimis. Idq; iure Ciuiti Romanorū, nō autē Hispa no propter. d. l. 1. titu. 22. lib. 4. fori. l. 5. titu. 6. lib. 3. eiusdem fori. Did. Segura in. l. colteredi. 41. §. cum filiæ. sub. num. 217. cum sequent. D. de vulgari. Ioann. Rojas. iam relatus capite. 17. num. 16. & videtur sentire Gregorius vers. La qua rta parte. licet cum distinctione loquatur. in. l. 8. titu. 16. part. 4. idque eadem illa ratio ne qua adoptiuos naturalibus extantibus excludendos esse diximus, videlicet, quod cum eo casu ultra quintam bonorum par tem non possit pater illis auferre. d. l. 5. titu. 5. l. 7. titu. 12. lib. 3. fori, & d. l. 1. titu. 22. lib. 4. fori, quæ nominatim hoc ca su loquitur, l. 28. Tauri. consequens est quartam adrogatum hoc casu non lucra ri. & ita tenetum est.

De legitima filiorum legitimitorum succel sione. §. 3.

- 1 Naturalis filius vel per curia oblationē vel per subsequens matrimonium legitimari solet. & num. sequ.
- 2 Legitimatio per curia oblationē & eius initium.
- 3 Naturalis filia curiali nuptia legitima efficiebatur.
- 4 Legitimatio per Principis rescriptum, & eius effo-Elus.
- 5 Legitimatus per Principis rescriptum quoad hono- res & dignitates similis est legitimis ex iustis nuptijs.
- 6 §. Quibus connumerari. hoc titu. sensus & inter pretatio.
- 7 Legitimatus per curia oblationem, legitimis non extantibus, iure ciuili, pari, & pater ipsi succedebat ab intestato.
- 8 Legitimatus per curia oblationem patris consan guineis non succedebat, nec consanguinei ipsi filio.
- 9 Legitimatus per curia oblationem patris agnatos in succelsione excludit.
- 10 Legitimatus filios legitimis extantibus ab intestato succedere posse putant nonnulli, dum tamen nō amplius habeat uno horum qui ab initio legitimis sunt inter omnes minus habente.
- 11 Contraria sententia ex Alphonso Montalvo & alijs.

- L. 9. titu. 15. part. 6. l. 5. l. fin. titu. 6. lib. 3.
Fori.
- 12 Concordia inter diuersas has opiniones.
- 13 Legitimus legitimis extantibus nouissimo Hispano iure non succedit.
- Legitimus extantibus legitimis quintam tantum modo paternorum, siue maternorum partem consequi potest.
- 14 Legitimi, etiam legitimis extantibus alimenta sunt relinquenda, si vnde commode ali possint non habeant.
- 15 Legitimi cum legitimis patris consanguineis ab intestato succedunt.
- 16 Legitimus an Hispanica nobilitate gaudet remissive.
- 17 Legitimus, legitimis non extantibus, ex testamento & ab intestato suorum iura etiam hodie habet.
- L. 6. Tauri. l. 1. titu. 8. lib. 5. no uie recopilat.
- 18 Legitimi per subsequens matrimonium in omnibus & per omnia similes legitimis ab initio sunt.
- 19 Legitimi per subsequens matrimonium in alienis praetudicium non admittuntur.
- 20 Legitimatio per subsequens matrimonium, licet olim aliquibus in casibus dotalium instrumentorum confectionem requireret: hodie non ita.

E Venit aliquando ut liberi, qui statim ut nati sunt in potestate parentum non sunt, in eam postea redigantur, qualis est is qui dum naturalis fuerat, postea cuius datus patris potestatis subiicitur. Nec non is, qui a muliere libera procreatus, cuius matrimonium minime legibus interdictum fuerat, sed ad quam pater consuetudinem habuerat, dotalibus postea instrumentis conceptis, in potestate patris efficitur. quibus modis cum suorum heredum iura nanciscantur liberi, superioribus eos esse connumerandos constat. §. fin. suprà de nuptijs. §. quibus connumerari iuf. hoc titu. de hered. quæ ab intest. def. l. si quis. 3. l. quoniam. 4. textus in. l. diui. 5. l. cum quis. 10. l. nuper. 1. & ferre per totum. C. de naturalib. liber. Authē. quibus modis naturales eff. sui. §. si quis. cum sequent. l. 4. §. & sequen. titu. 15. par. 4. explicat Michael Craesus de successiōnibus. §. successio ab intestato. quæstione. 19. Didacus. Coua. in. 4. 2. part. §. 7. num. 4. sed quia singularia quædam & antiquo & novo iure in horum successione sunt animaduertēda, de his sigillatim dicamus.

2 Filius ergo naturalis, a patre, siue a se ipso curia oblatus, quia in eius redigebatur potestate suusque eidem fiebat, ab intestato legitima successionis iura habebat, cum reliquis legitimis liberis, eique virtutissim pater succedebat. d. §. quibus commumerati, cum relatis supra num. proximo. id quod Reipublicæ fauore inductum fuit, olim enim cum aliquod oppidum incolis erat destitutum Triumuri Colonias ed deducebant, & decimum quemque contilio, siue curiæ adscribabant, qui inde Decuriones dicebantur, l. pupillus. 239. §. decuriones. D. de verbo. significatio. Coloniae autem a colendo, id est habitando erant quasi quædam examina populorum, qui ad minores vrbes habitandas ex maioribus vrribus, velut dominaticibus deducabantur, seu mittebantur: depe[n]debant enim minores vrbes ex maioribus, & hic vetus legendorum primo curialium nos fuit. Sed cum deinde multi fugerent curialia munera, (magnis quippe oneribus curiales siue decuriones subiiciebantur, vt late Brisonius lib. 4. select. antiquitat. Syluester Aldobrandinus. in. d. §. fin. ex. n. 1. sup. de nuptijs) atque ita ea occasione paulatim curiæ deficerent, & collaborerentur Theodosius Imperator statuit. in. l. si quis. 3. Imperat. Leo & Anthemius in. l. quoniam. 4. C. de natural. liberis. naturales liberos curijs ciuitatum datos fieri legitimos, vt hoc præmio plures allicerentur ad gubernandam reipublicam. sic enim necesse fuit propter aliorum penitiam spurious recipere, quod fieri recte posse Vlpianus grauter olim responderat. Hanc dein de Theodosij constitutionem, Iustinianus approbavit, in authen. quibus mod. nat. est. sui. §. si quis igitur. multaque addidit quæ eo pertinebant, præsertim quo ad iura successionis attinet. ¶ Quod & in foemnis sequendum erat, vt si naturalis filia curiali vxor daretur, ius filiæ fam. adipiscetur. d. l. si quis. 3. versiculo. sed & se filiam. C. de natural. liberis Franci. Hotom, in. d. §. fin. enuntiatione. 2. Sylvester Aldobrādi nus. num. 5. suprà de nuptijs. l. 8. Official de alguna ciudad o villa, que tienen de los mayores oficios en toda su vida, casando tal como este con fijo natural de alguno que ouiesse de amiga, estonze quando el padre la casa con tal ome la faze legitima. titu. 15. par. 4. ¶ Sed cum postea Decurionum munus, quod oneris & quodam mo-

modo dedecoris erat tantummodo olim erat, honoris haberetur, pluresque Decurionatus dignitatem imperij causa ambirent, hic legitimandi naturales filios modus paulatim in desuetudinem abiit, atque ab vsu recessit: succelsitque eius loco alter qui nunc in vsu est, & quotidie usurpat, Principis scilicet auctoritate, rescripto & privilegio, cuius tanta est vis atque potestas, ut filii legitimi de cætero habentur, ac si ab initio ex iustis essent procreati nuptijs, textus in authētica. Præterea. & in authētica. Item sine. C. de naturalibus liberis, latius in authētico quib. mod. nat. eff. leg. maxime in. §. si quis sanè coll. 6. & in auth. quib. mod. natur. effici. sui. maximè in. §. illud tamen coll. 7. consonat in. l. 4. titu. 15. part. 4. ibi. Yson dende adelante legitimos. l. 17. titu. 6. lib. 3. fori. l. 12. Tauri ad fin. l. 10. titu. 8. lib. 5. nouæ recopilationis † ex quibus quoad honores & dignitates inter filios legitimos, & legitimatos constat nullum esse discrimen, vt latè varias quæstiones disputantes prole- quuntur Craslus & Couarr. relati supra nu. 1. hoc. §. 1. omnes Tauristæ in. d.l. 12. in maximè Tellus Ferdinandæ & nouissimus Guillen de Ceruantes. Ioann Martinez & Alphonsus de Azeuedo. in. d.l. 10. Recopilatio, latè Ioann. Rojas de success. ab intestato capite. 23. Ioann. Gutierrez in repetitione, §. Sui supra de hered. qualit. & diff. ex num. 187. Ioann. Gracian regula. 197. Ludouicus Molina lib. 3. de Hispanorum primogenijs cap. 3. per totum. Dida. Spino. in Speculo testamentorum Glossa. 17. ex num. 124.

6 Quoad † successionem verò legitimam, de qua nostra est disputatio; quamvis Iustinianus in. dicto. §. quibus connumerari, hoc titulo de hered. quæ ab intestato. defer. insinuare videatur, inter filios legitimos ex iustis nuptijs, & legitimos per curiæ oblationem, sive Principis rescriptum differentiam non esse, (hic enim est sensus illorum verborum *Quibus connumerari* necesse est etiam eos &c. Quoniam cum in anteriori. §. Intestatorum, docuisset, intestatorum hereditates primum ad suos he redes sive naturales, sive adoptiūos pertinere, subiiciens postea his connumerandos esse legitimos effectos per curiæ oblationē, & hodie per Principis rescriptū, nullum est eodis factim esse affirmare videtur.)

7 † Aliud tamen dicendum est: iure enim civili filius legitimatus per curiæ oblationem si nulli alij extarent legitimi ex iustis nuptijs, præcipue intestato defuncto reliquos omnes agnatos & cognatos excudebat, ipsique patri legitimus heres fiebat, item & pater idem; † non autem alijs patris ascendentibus, aut cognatis; sicuti neque hi legitimato succedere poterant, l. communium. 9. C. de naturalibus liberis. text. in authenti. quib. mod. naturales effici. sui. §. filium verò. collat. 7. notat Ang. in dicto. §. fin. nunero. 2. Sylvest. Aldobrandinus. nume. 6. supra de nuptijs. Pet. Gregorius. 3. parte Syntagmat. lib. 45. cap. 7. nume. 7. & cum multis Ioannes Matienço. in. l. 10. Glossa. 2. num. 2. lib. 5. recopilationis qui potest esse sensus illorum verborum quibus connumerari necesse est etiam eos &c. † ut videlicet, quemadmodum suis filijs naturalibus, sive adoptiūis extantibus ab intestato agnati excluduntur, textus in dicto. §. intestatorum. 1. hoc titu. de hered. quæ ab intest. def. uncto principio infra de legit. agnat. successione. sic & extantibus filijs legitimatis per curiæ oblatione, & hodie per Principis rescriptum. à pari enim huiusmodi legitimations procedunt, ut suprà diximus nume. 2. hoc. §. & cum multis resoluit Ludouicus Molina lib. 2. de primogen. cap. 11. nume. 20.

10 Si verò legitimis filijs extantibus legitimati admitti, & succedere ab intestato velint, eos admittendos esse frequenter omnes docent, securè Bald. in. l. si te parrens. C. de suis & legitim. in. l. Imperialis. nume. 2. C. de nup. in. l. cum in adoptiūis. nume. 5. C. de adoptio. Bart. in. l. ex facto. nume. 3. D. de vulgari. Iaso. in. l. si is qui pro emptore nu. 278. D. de usu capionib. & cum multis alijs Ioannes de Rojas de success. ab intest. cap. 23. num. 34. quibus fauet textus in authētico. de intest. nuptijs. §. dubitatum. collat. 2. authen. quib. mod. nat. eff. leg. §. it igitur. collat. 6. authētico. quib. modis. naturales est. lvi. §. reliqui igitur. coll. 7. l. 9. ibi heredaran su parte como los otros hijos, que ouieren de mugeres legitimas. titu. 15. par. 4. l. fin. ibi. E sea heredero tambien como si fuese de muger de bendicion. titu. 6. lib. 3. sort. quod tamen in distincte non est admittendum, sed ita demum, ut legitimatus ab intestato succedens non amplius

amplius habeat vno horū, qui ab initio legi
timi sunt, & inter omnes minus habent, au
thentico quib. mod. nat. eff. sui. §. & quoniā.
collat. 7. Angel. in. d. §. fi. n. 2. & §. suprà de
11 nuptijs. † Cotrariū tñ , quinimo legitimis
excātibus legitimatos admittēdos nō esse,
securē etiā docet Alphonsus Mōtal. in d.l.
fin. versiculo. E sea heredero. titu. 6. lib. 3. fori.
& plures refertens Ioann. Matienço. in. l.
decima. Glosa. 7. n. 2. titu. 8. lib. §. nouæ
recop. quod & antiquo iure Hispaniæ vi
detur probari in l. §. d. titu. 9. lib. 3. fori.
vbi expresse cantum est, quod quem
admodum legitimis existentibus adop
tiujs filius non succedit, ita nec legitimatus
in illis verbis. T esto misimo sea por el hijo
de la barragana que fue recibido por hijo, e por he
redero. Atque iuxta hanc legem quintam,
& eius distinctionē, accipiendam esse, d. le.
fin. illius titu. notat Montaluu. d. versi
12 culo. E seaheredero. † Verum cùm in. d.l.fin.
& in. d.l. 9. p. & illarū verbis suprà relatis,
cū legitimis quoque legitimatiū admitten
dū ab intestato esse indistincte dictū sit, id
verissimū esse puto, dū tamen quo tēpore
legitimatur naturalis per principis rescri
tū, legitimiliberi iam extent, & corū mētio
Principi facta sit, tunc enim omnes simul
admittentur, cum eorum legitimam iure
possit minuere princeps, quod si legitimū
postea nascantur, legitimatum exclu
dent, quibus praeiudicium intulisse Prin
cipem dici non potest, cùm nec de eis cogi
tauerit quo modo superiores leges, & dissi
dētes opiniones in amicitia redigendas exi
stimo. hæc antiquo iure ciuili & Hispano.

13 Nouissimo autem. l. duodecimæ. Tau.
quæ est l. decima. titu. 8. lib. §. nouæ re
copilationis. longè diuersa est obseruatio,
nam indistincte filii legitimati, (si extent le
gitimi ex iustis nuptijs procreati, aut per
subsequens matrimonium legitimati) ne
que ex testamento, neque ab intestato ad
mitti poterunt, præterquam in quinta par
te bonorum patris, matris ve suæ, quam pa
rentes eis dountaxat relinquere poterant,
quemadmodum extraneis iuxta dispositio
nem l. 9. titu. §. lib. §. fori, notat Ioan. Ma
tienço in. l. 1. Glosa. 1. nu. 1. & sequ. titu. 6.
& in. l. 12. per tex. ibi. eod. titu. 6. lib. §. nouæ
14 recopilat. & omnes in dictis locis. † quam
quintam bonorum partem, si parentes fi
lijs legitimatis non reliquerint; neque ipsi
alias vnde coimmode ali possint, habeant,

ex testamēto, (id est contra testamentum,
sive facto testamēto: sic enim hoc verbum
hinc in legibus accipendum est . . . sive sunt
autem infrā de bon. possess. quod pauci in
telligunt) & ab intestato, consequi poten
tunt, aut eam saltem quintæ partis portio
nem, quæ vnicuique iuxta conditionem
sufficiat, iuxta ea, quæ latē scriptis Anto
nius Corduba de Lara in. l. si quis à liberis.
§. idem recripsit. ex n. 1. & in. §. sed si filius.
15 nu. 123. D. de liberis agnoscendis. † Sed
quāvis filij legitimati cum legitimis ne
que ex testamento, neque ab intestato ad
parentum bona non admittantur; quoad
alia à legitimis nihil differunt, atq; itē hoc
iure quoad consanguineorum successionē
legitimi putantur, emendata l. cōmuniū. 9.
C. de naturalib. liberis. ut cōstat ex d.l. 12.
ibi. Pero en todas las otras cosas así en suceder a
los otros parientes &c. & cum multis obseruat
Ioan. Matienço in. d.l. 10. Glosa. 7. ex nu.
1. Titu. 8. lib. §. nouæ recopilationis. vbi
16 Glosa. 8. latē disputat † an naturales sic
legitimati Hispana nobilitate gaudeat, &
nouissime Guillen de Ceruantes in. d.l. 12.
Tau. ex. nu. 129. Ioan. Garcia. lib. singulari
de nobilitate Hispana Glo. 21. nu. 69. om
nino videndus iuxta ea quæ supra resolu
mus, & distinctionē, quam ad leges Regias.
§. & fin. titu. 6. lib. 3. fori & l. fin. titu. 15. par
ti. 4. fecimus, quam & ipse nouioribus etiā
constitutionibus extantibus admittit &
17 cum multis probat. † quod si filij legitimū
non extent, tunc naturales legitimati ex
testamento & ab intestate ad parentū suo
rum bona admittuntur, nam per legitimati
onē ad suorum instar rediguntur ex tex.
in. d.l. diui. C. de naturalib. cum pluribus
alijs supra adductis, utramque successionē
habere manifestum est; Ergo à parentibus
præteriti testamentū rūpunt & infirmant,
vt cum Baldo, & alijs pluribus ex nostris
resoluit Ioan. Matienço in. d.l. 10. Glos
a. 7. nu. 3. & nouissimè Guillen de Ceruan
tes in. d.l. 12. Tauri. ex nu. 43. et in sequen
sic limitata l. 6. Tau. l. 1. titu. 8. lib. §. nouæ
recopilationis.
18 Quod † si filius naturalis legitimus esse
etius sit, non per curie oblationē aut Princi
pis rescriptum, sed per subsequēs matrimo
niū, quia videlicet pater, cū ea, ad quā con
fuetudinē habuerat, matrimoniu cōtraxit,
nihil omninoē ab eoqui ab initio existis
procreatus est nuptijs differre, tā quoad
suc.

successione testamentaria, quam quoad legiti-
tina, honores, & dignitates omnia iu-
ra Pontificia, Cesarea, & Hispana testan-
tur, generalique totius orbis consuetu-
dine receptum est, ut constat ex textu
in capitulo. tanta. 6. Qui filii sint legitimis.
I. cum quis. 10. l. nuper. 11. C. de natura-
lib. liberis. §. fin. supra de nup. §. quibus
connumerari. hoc titulo de hered. quæ ab
intest. def. Authenti. de incest. nuptijs. §.
fin. versiculo *venient igitur collat.* 2. Au-
thentico de eriente & semisse. §. si. ibi, & filii
sub potestate ipsius, & sui ab intestato heredes
genitoris. collat. 3. cum alijs, quibus confo-
net. l. in versiculo. *Otro se dezimos.* titulo.
13. part. 4. l. 12. Tauri. quæ est. l. 10. titu-
8. libr. 5. nouæ recopilatio. ibi. *O legitimata*
de per suscipiente matrimonio. quæ legitime
ab initio natos, & per subsequens matri-
monium legitimos effectos æquiparat: ex-
plicant, & ad plures utilissimas in praxi
questiones adducunt ordinarij in dictis
locis, maxime Anto. Gomez in dicta. l.
12. ex numero. 66. Ceruantes, ex nume.
19. Ioann. Matienço in dicta. l. 10. Glos-
sa. 8. Michael Crassus de successionibus.
§. Successio ab intestato. questione. 19.
per totam. Couarr. in. 4. 1. parte capit. 8.
§. 2. ex nume. 1. moderni Galli inconsuetu-
tudinib. Parisientib. titu. 1. §. 8. Glosa. 1.
quest. 7. And. Tiraq. de iure. primog. que-
stione. 34. Didacus Spino in speculo testa-
ment. Glosa. 15. num. 126. vnde ea om-
nia quæ iuxta successionem filiorum suo-
rum diximus ex initio huius capituli
In legitimo per subsequens matrimoniu-
m, & descendantibus ab eo admit-
19 tenda sunt; *†* Dum tamen meinineris hanc
legitimationem quantumvis favorabilem
in alicuius præiudicium effectum non tor-
teri, quoniam sic legitimatus verè legitim-
mus est à tempore contracti matrimoni-
i, sicut à tempore nativitatis; ergo si in-
tor eum, & alterum filium ex iusto alio
matrimonio natum ante illius legitimati-
onem de successione primogenij dispu-
tetur, potior erit causa filij legitimij ex
iustis nuptijs procreati, quamvis minor
natus sit, quam illius, qui cum naturalis
filius antea esset, per subsequens matri-
monium legitimus effectus est, vti post
magnam disputationem & numerosam
modernorum allegationem concludit Ioan.
Matienço, d. Glosa. 8. ex nume. 7. Guili-

len de Ceruantes in. d.l. 12. Tau. num. 77.
cum sequenti. Si vero contentio esset in-
ter ipsum legitimatum, & alterum filium
ex hoc eodem matrimonio procreatum,
vinceret sane naturalis legitimatus, cum
iani ipse verè legitimus esset, quo tem-
pore alter nascitur, gratiaque legitimus
naturali legitimato agere debeat, quia eius
beneficio ipse postea nascitur legitimus,
d. l. cum quis. 10. C. de naturalib. lib. d. §.
1. de hered. quæ ab. notat. cum alijs And.
Tiraquel. de nobilit. questione. 34. nu. 53.
& de primogen. questione. 34. num. 37. &
num. 47. Ludou. Molina de Primog. lib.
2. cap. 11. num. 23. & lib. 3. cap. 1. num. 6.
Matienço. d. Glosa. 8. num. 20. Ceruantes.
in. d.l. 12. num. 73.
20 Illud *†* autem, hac in re prætermitten-
dum non est, quod et si iure Ciuiti Ro-
manorum, qui legitimos habet filios, &
naturales post, vel antea genitos sequenti
matrimonio legitimos efficere affectat, nu-
ptialia instrumenta conticere omnino de-
bet, textus. in. d. Authenti. de incest. nupt.
§. fin. cum similib. Si vero non haberet le-
gitimos, instrumenta non sint necessaria,
authentico quibus mod. nat. effi. legiti-
mi. §. illud quoque, nisi maximis digni-
tatis decorati essent parentes, quibus
absque dotalibus instrumentis nuptias con-
trahere non licet, vt in. d. §. illud. authen-
tico vt liceat matri & auia. §. quia vero
legem. 1. collatione. 8. quæ iura, & alia plu-
ra ciuilia, quæ instrumenta requirunt, sic
sunt accipienda ex Baldo in l. cum multæ.
num. 10. C. de nuptijs. iure tamen Canonico,
quod hac in re vbique obseruandum
est; item & Regio Hispano, indistincte do-
talia hæc instrumenta non requiruntur,
sed solo matrimonio legitimi efficiuntur,
qui antea naturales erant, suique heredes
patris, ex testamento & ab intestato, ex. d.
cap. Tanta. vbi latè omnes &c. l. 1. titu. 13,
part. 4. vbi notat Gregorius, verbo *se cusa*
con ella, omnes in. §. fin. supra de nuptijs,
& in. d. §. quibus connumerari. hoc titu-
lo. de hered. quæ ab intest. def. Couar.
d. §. 2. n. 8. & Guillen de Ceruan-
tes. d.l. 12. Tau. ex.
num. 32.
(.)

De

De legitima filiorum Naturalium successione. §.6.

- 1 Naturalis filius iure Romanorum ut quis sit, multa requiruntur & numerus sequentur.
- 2 Concubinam boni authores quam appellant.
- 3 Pellec quæsit, & Numæ Pomplilij lex de ea loquens emendata.
- 4 Concubina Iuris authoribus fociaria, & ab uxore proximum distans.
- Concubina quæ esse posset.
- 5 Concubinarius coitus iure ciuili non damnatus Iure Pontificum reprobatur.
- 6 Naturalis filius iure Canonico is est qui ab eis nascitur, inter quos matrimonii contrahiri posset.
- 7 Naturalis filius is est iure Hispano, quem Pontifices naturalem appellant: sed à patre recognosci admitti non necessarium est.
- L.11. Tauri.
- 8 Naturalis filius an succedere posset iure ciuili Romanorum maximè controvrum.
- 9 Naturalem filium usque ad Constantini tempora quod ius successionis incognitum & incapace, ex aliquorum opinione.
- 10 Naturalem filium faculo l. C. successionis capacem fuisse pluribus probatur,
- 11 Diversæ hac in re sententiæ, & opiniones cœiliantur.
Naturalis filius antiquo iure ex parte & a se tamquam quilibet extraneus poterat institui: & legata capere.
- 12 L. si is qui ex bonis. 6. D. de vulgari.
- 13 Auth. quibus modis naturales efficiantur sui in principio & s. Discretis collat. 7.
- 14 Naturalis filius antiquo iure neq; contra testamentum neque ab intestato admittebatur.
- 15 Naturalis filius per Constantini leges paternæ successionis incapax omnino effectus fuit.
- 16 Naturalibus filijs Valens & Valentianus primi iura successionis quæ concesserint.
- 17 Naturalibus filijs qualiter Justinianus Imperator prouiderit.
- 18 Naturalis filius quintam bonorum partem etiam legitimis extantibus hodie consequitur ex opinione. Ioan. Matienço.
- 19 Naturalibus filijs quinta bonorum pars, siue quæ alia, alimentorum nomine necessario relinquenda.
- 20 Naturalis ab intestato quod ius in successione habebat.
- 21 Naturali filio iure nouissimo si legitimi extent, nihil prater quintū relinqui potest: si legitimi descendentes non exit omnia bona habere possunt.
- 22 L.10. Tauri. corrigit Authenticorum & Partitum ius.

23 L.6. Tauri, interpretanda ex l.1 o. Tauri.

24 Naturalis filius contra patris testamentū non succedit: quamvis alimenta petere possit.

25 Naturalis ab intestato, extantibus legitimis alime ta consequi potest: extantibus ascendantibus duas hereditatis vincias habebit.

26 Naturalis filius matri etiam extantibus legitimis succedebat iure antiquo ciuili, & Hispano, et si mater esset illustris.

27 Mater semper est certa.

28 Naturalis extantibus legitimis matri non succedit, quamvis alimenta petere possit.

29 Naturalis non extantibus legitimis descendantibus matri succedit ex testamento, & ab intestato, excluditque ascendentis etiā legitimos, & quoscumque matris consanguineos.

S Vo iure expicit hic locus, seriesq; stationis ut de natura alibus filiis eorum que successione, tam paternoru, quam maternorum bonorum respectu, quorum non una est causa, dicamus: sed illud in primis, quis naturalis filius dicatur, neq; enim quæ hoc paragrapgo dicenda sunt alias intelligi poterunt.

- 1 Sciendum ergo est, vt naturalis propriè quis dicatur multa requiri, Ripa in l. ex facto. 17. §. si quis rogatus. i. nu. 4. D. ad. S. C. Trebell. oportet enim ex concubina natu esse; quam nō adeò facile est reperire: tēc cubinā etenim non hic eam accipimus, prot apud Latinos autores, amicā quamlibet priuatam, cum qua rem habere soleamus, quamvis alteri nuptā, vt apud Suetoniu in Nerone, ca. 2.8. apud Cicer. lib. 1. de Oratore. Quintilianu lib. 1. cap. 3. t̄ non etiā hic de pellice intelligimus, cuius significatio magnā doctis viris etiā præbuerit cōtrouer siā, vt apud Laurēt. Valla. lib. 6. ca. 48. And. Alciat. lib. 4. de verbo. signifi. nu. 24. & in l. Massurius. 144. D. de verb. sign. frequētius dicitur, quæ cū eo cui vxor sit corpus miscet. vt Iulius Paulus lib. 10. ad leg. Iul. de adulterijs ex Gaij Flacci sententiā scribit in d.l. Massurius. cuius cōditionē probrosam fuisse, antiquissima Numæ Pomplilij Regis lege, niiniū licet molli ostenditut Pellec arā (sic legit Festus lib. 14. de verborū veterū significacione, & contentit Fran. Baldui, ad leges Romuli. cap. 15. n. 8. Agellius. ver. 5. lib. 4. cap. 3. & Brisonius de verbo. signifi. ca. lib. 14. pag. 488. adē) Iunonis ne targito, si tangat, Iunoni crinibus dimissis agnum fœminam cedito. t̄ Sed de paulo honestiore fœmina lo qui

qui nuptiis, quæ patrū ab uxoria differt coniunctiōne & alio nomine vocaria à recentioribus usurpatur. l. si ea cōditione. 3. vbi Bald. & Albericus. C. de cond. insertis l. 2. C. de donat. inter vir. est q. mulier quæ cum vxer non sit, uxoris tamen loco cū aliquo viuit, & sine nuptijs domi retinetur, cū qua sola quis eo affectu cohabitauerit, quam veluti uxore apud se custodierit, aluerit, cum qua nec stuprum, nec incestus cadere potuerit, cui & fuerit denūciatū (si sit ingenuo loco nata honesteq; vite) cōcubinā habitū iri, cū qua & is qui versatur cælebs omnino fuerit: quod si horum vel vnum tantummodo desit, dubium non est, nec illam concubinā, nec filios naturales appellari posse. deduces ex iurib⁹ quæ sic intelliges in d. I. Massurius. Toto titulo maxime l. 1. §. 1. l. 3. D. de cōcubinis. l. 1. C. codem. l. etiam si. §. 6. D. de ritu nup. l. donationes in concubinā. 3. l. D. de donatio. l. qui cōcubinā. 29. D. delegat. lib. 3. l. si uxori. 3. l. Stuprum. 34. D. ad leg. l. 1. l. de adult. l. cum tabulis. 16. §. quoniā. D. de his quæ vt indig. aut. l. deniq;. 8. D. de pignorib⁹. l. fin. C. cōmuni de manu missi. & toto titulo. C. de cōcubinis. Authē. de triente & semisse. §. consideremus. coll. 3. Authent. quib⁹ mod. nat. est. sui. §. si quis legitur coll. 7. ex quibus transcripta est l. 1. & 2. titu. 14. part. 4. explicat illustriss. S. R. C. Gabriel Paitotus libro sing. de notis spuriisque filiis. cap. 12. Rode. Suarez Tellus Ferdinand. & Didacus Couar. quorum, latè prosequutus, meminit Guillē de Cervantes in l. 1. 1. Tau. ex nu. 124. Velazquez de Auendaño, in eadem l. 1. 1. Glossa. 1. Ioann. Matienço in l. 9. Glossa. 2. ex nu. 2. titu. 8. lib. 5. nouæ recopilat. Vnde recte ab Oldrado consi. 196. Baldo consi. 456. vol. 5. & consi. 206. vol. 3. Alexand. consilio. 174. volu. 5. animaduersum est nullos serè hodie vere naturales reperiri. Hæc iure ciuli ita statuta, quo talis contus damnatus non fuit.

Pōtificio vero canonice secus sanctū est, hoc enim iure cōcubinatus quibuslibet omnino interditus est, notat Accurs. verb. intelligende. in l. in liberæ. 24. D. de ritu nup. Barr. in l. 3. D. de cōcubinis ita vt quicquid cum ea quæ legitima uxor non sit, rei uenere causa actum fuerit id adulterij crimen damnetur. cap. nem. 32. quæstio. 4. cap. meretrices. ea quæst. 4. cap. cōcubinæ. 32. quæstionc. 2. cap. 1. de filiis suscep-

tis. in vñib⁹. feud. Concilium Trident. Sess. 24. cap. 3. de reform. matri. & Sess. 25. cap. 14. leuerissimique pænis puniatur, vt diximus, in epitome de delictis, verbo. concubinatus. & late & accurate scribit nosler Don

6. Iohannes Vela & Acuña, de delictis cap. 6. ¶ Igitur hoc iure naturales sibi nō tātū illi intelliguntur qui ex concubina nati sunt, sed generaliter omnes qui ex duobus, qui nuptiarum adhuc expertes essent, aut illis foliatis, inter quos tamē matrimonium cōstituti potuissent. cap. annotuit. 20. de electio- ne. quos & per sublequens matrimonii legitimorum iura nunc adipisci certum est. cap. tanta. 6. qui filiis sint legitimi, pro vt olim in tantum soleant qui ex vero profecti essent concubinatu. §. fin. de nuptijs. diximus supra. §. 5. num. 18. explicant latè Rodericus Suarez in l. prima. titu. 6. lib. 3. for. ex colum. 3. ad fin. Tellus in d. l. 11. Tau. ex nu. 1. Couarr. in. 4. 2. par. cap. 8. §. 4. num. 2.

7. - Cuius iuris Pōtificij decisionē Hispaniz̄ cōsuetudine receptā esse, & d. l. 11. Tau. l. 9. tit. 8. lib. 5. nouæ recopilatio. approbatā testantur Coua. d. §. 4. nu. 3. ad fin. Tellus. d. nu. 1. cum infinitis omnino vidēdus Iohā. Matienço in d. l. 9. Gloss. 2. ex nu. 3. & quicquid inuoluant Ant. de Lara in l. si quis à liberis num. 28. D. de liberis agnoscendis. Guillen de Cervantes in d. l. 11. Tau. num. 128. existimantes in d. lege Regia nouam definitionem iuxta naturalium filiorum statum tradi, utramque & Pontificiam & Regiam conuenie cum magis cōmuni existimo. Ergo explosa illa solemnitatum & ceremoniarum multitudine, quæ non leuem peccandi occasionem præbebat hodie, vt filius naturalis quis dicatur, tolū requiritur quod tempore conceptionis, siue nativitatis filij, parentes possint, si velint, ab illo Pōtificis dispensatione matrimonium licite contrahere. Addit Textus in d. l. 11. Tau. & quod filius fuerit à patre recognitus. Con tanto que el padre le reconozca por su hijo puesto que no aya tenido la muger de quien le uno en su casa. quamuis huiusmodi recognitionem non semper requiri affirmet Couarr. d. §. 4. ex nume. 7. & disputat videndus Guillen de Cervantes in d. l. vndecima. Tau. ex nume. 134. andiuimus ergo quis & olim esset, & nunc sit filius naturalis, nunc de eius legitima successione.

Ad

8 Ad cuius rei explicationem obseruandum est, maximè controversum fuisse, an olim naturales filii à parentibus possent heredes institui, aut aliquid talitem ex eorum testamento capere. Alij existimant succedere potuisse ex parte & ex asse. Alij vero contra putant, eos omnino esse incapaces. Alij vniciam dumtaxat accipere potuisse, ita inter se pugnantes sunt leges, ut non immerito Doctores nostri in re tam obscura titubantes nihil certi aut explorati scriptum reliquerint. nec mirum cum & ipsi legum cunctiores contraria docere videantur. ¶ Nam naturales iure antiquo omnino incapaces fuisse usque ad Constantiū qui primus permisit ut eis aliquid relinquetur, Iustinianus docet in Authētico, quibus modis naturales essent. sui in principio. Contrā autē naturales ante Imp. Valentīnum & Valentinianum, nullo modo succedere potuisse, colque Cæsares primos de ijs capiisse in constitutionibus suis curam suscipere, idē Iustinianus admonet, in eodem Authētico quib. mod. natural. eff. sui. §. Dilcretis. ¶ Ex aduerso autem eos antiquo iure, seculo & ætate Iurisconsultorum, ex parte, & insolidum ex testamento capere potuisse, ex Iulio Paulo. in. l. Lucius. 45. D. de vulgari. Iaboleno in. l. qui filium. 11. D. de iure delib. Papiniano in. l. cu. n pater. 79. §. volo. Scœuela ip. l. Lucius. 88. §. Damæ & Pamphilo. D. de legat. lib. 2. Vlpiano in. l. ex facto. 17. §. si quis rogatus fuerit vt si sine liberis. D. ad Senatusconsultum Trebell. & pluribus alijs in locis. in quibus nunc à patribus in universum heredes institutos, nunc cum legitimis simul successisse, nunc ijs fiduci-commissa relicta fuisse legimus, & super illis Senatusconsulta aliqua habita fuisse, §. fin. infrā ad Tertullianum. §. penul. infrā ad Orficianum. Quarum rerum cum antiqui iure Consulti autores fuerint, mirum est satis quomodo hos usque ad Constantiū ignoratos dicat Iustinianus, & deinde primos Valentein, & Valentianum nominet, qui in eos benefici extiterint, quos ducentorum aut amplius annorum spacio post eam Iurisconsultorum ætatem in Imperium adscitos historiarum monumentis traditum est. Vnde mihi non est in huius rei explicatione tam varios interpretes esse. Quorū tamē omisisse opinionibus, ex his quæ eruditæ satis scrip-

runt Andreas Alciatus lib. 4. parerg. cap. 5. Gabriel Paleotus libro singulare de Novis sp̄cijis que filijs, cap. 35. & cap. 36. res sic paucis aperienda est.

11 Naturales liberi iure antiquo & ex parte, & ex asse heredes institui poterant, & solida legata capere. d.l.fin. D. de iure. de lib. cum alijs relatis supra. Neque obstat ¶ textus in. l. si is qui ex bonis. 6. D. de vulgari, quia omnia Interpretatione Card. Gab. Palæoti. dicēdū est nō loqui de naturali filio, sed de eo qui solidū capere nonpoterat ex lege Iuliā & Papiā, qua cauebatur ut ex libes nihil capere ex alieno testamēto possent, orbi & steriles decimā tantū hereditatis capere posset, & propter liberos alterius matrimonij totidē decimas, quod si amplius eis relinquetur ad fiscū pertineret, docet Vlpianus in fragm. tit. 12. & ut. 15. cum duobus seq. quæ interpretatio suadetur ex inscriptione dictæ legis, desumpta enim est ex Teretio Clemēte lib. 4. ad legē Iuliā & Papiā. Qua ratione interpretanda sunt & plurima alia iura quæ accurate & sat diligēter prosequitur eruditus Doctor Ioānes Pareja in suo otio Quadrimestri. 2. par. ex n. 1. maximè tamen. n. 2. qui iuxta dictā legem Iuliā & Papiā eius originē, non mutationē, & effectū est omnino vidē 13dus. Cui sentētiq; & opinioni qua cēlemus naturales tanquam extraneos olim capere potuisse non obstat tex. in. d. authē. quibus mod. nat. effic. sui in principio & in. d. §. discretis, colla. 7. iunctis accurate traditis à Carolo Moli. 3. lectione Dolana. n. 5. & n. 12. quoniā noto, quod quāvis naturales olim ex testamēto capere potuissent, id tamē nō tāquā liberi, agnati, vel cognati ex paterno testamēto accipiebant, sed potius tāquā ex tranei, vnde eorū nulla specialis mentio in Pandectis fit, quoniā quæ de extraneis dicta erant, ad eos quoq; extēdebantur. ¶ Ab intestato vero non admittebantur, quoniā de illis nihil lex statuerat. & hoc est quod Iustinianus ait in d. principio Naturalium nomē usq; ad Costātini tēpus Romanorū 15legibus fuisse neglectū. ¶ Is autē Costātinus cū leges severissimas quā plures tulisset, vt Eutropius, Victor, Sabelliusq; reserunt, dicitur primus de naturali successione, de qua nihil à legislatoribus eo usque sanctū fuerat, constituisse, nā cū omnibus parētibus liceret quæ vellent bona illis cōferre, vt ex superioribus relatis exemplis app. 40

apparet, etiam legitimis extantibus, d.l. Lucius. 45. D.de vulgari. duas edidit leges. Alteram, qua Senatorum & virorum illustrium cum infimis personis connubia dā nauit, eorumque filios exclusit; quæ adhuc extat in l. i. C.de natural.lib. Alteram quæ naturales filios quicquam ex patrum seu testatorum, seu in testatorum hereditate consequi prohibuit; hocque modo prius de naturalibus sanxisse dicitur, eo quod expresse patribus indixit, nequid ijs relinquerent, quod antea ut extantem licebat, tacit. l. fin. versiculo. *quasi scris!* C.eod. de natural.lib.

16 Hæc & sequuntur ad Valentini & Valentiniani imperium sic seruata sunt, qui constituerunt, ut naturalibus filiis vbi legitimi alij non superessent tres vneix, & sic hereditatis totius, siue ahsis quadriana, siue quarta pars, reliqui possent: vbi vero alij legitimi extarent vicia tantum: quæ constitutio extat in Codice Theodosiano in. l. i. C.de naturalib.lib. & ab Imperatore Theodosio iuniore in. l. 2. eiusdem tituli & Codicis confirmata est; & ab Arcadio & Honorio paucis tamen adiectionis, in. l. matre. 2. C.de naturalib.lib. ex quibus omnibus dissidentes leges, & iura de naturalibus loquentia facilime interpretaberis; intelligeisque; qualiter naturales olim & ex par. & ex aste institui potuerint; qui primum de eorum successione Constantinus sanxerit; & rursus qualiter Vallens & Valentinianus primi naturalibus indulgere cœperint; quæ ad plurium legum exactam interpretationem sunt obseruanda.

17 Sed nouiori Authenticorum siue Novellarum iure paulo aliter se res habet, ex humaniori Imperatoris Iustiniani legge, qua cautum est, vt si quis sine legitima prole decederit, polsit naturalibus filiis omnia bona sua vel viuens largiri, vel in testamento relinquere, excepta ea portione quæ superstibus parentibus (si extent) debetur. Vbi vero cum naturalibus, & alij iusti filij adfunt, tunc naturales, ad vnicam tantum vocari concessit, cæterum quod ultra id esset legitimis deserri. §. nos igitur. & §. Si vero habuerint, d. authētico quibusmod. naturales eff. sui. vno tantum calu excepto quo nec vicia naturalibus relinquere potest, vbi scilicet legitimus filius mi-

nus quam vicia à patre adeptus est, noluit enim legitimos vlla in re naturalibus inferiores haberi. l. communium. 9. §. sin. C.de naturalib.lib. quomodo intelliges tex. in authenticalicet. in l. part. C.de naturalib.lib. vt nominatiū asserit Aluericus. in. d. authētico licet. l. od. Suarez in. l. i. titulo. 6. lib. 3. fori. numero. 12. versiculo. *hoc limita* Greg. in. l. 8. verbo. *la vna. 1. tit. 13. part. 6.* Tellus Ferdinandus in. l. 9. Tau. † quod an hodie sit admittendum respectu Quinti quod pater etiā extantibus legitimis potest naturalibus relinquere vide Ioan. Matienço in. l. 7. Glosa. 4. ex numero. 2. titulo. 8. lib. 5. noua recopilat. vbi refoluit post integrum Quintum filio naturali relinquere & si tot extent legitimi, ut minorem vniquisque partem consequatur. Hæc dicitus super his qui in scriptis, & legitimis voluntatibus disponunt suam substantiam, ut prosequuntur latius Ioann. Rojas de success. ab intestato. cap. xi. per totum. vbi. numero. 10. 35. † filiis naturalibus, si extent legitimi ex matrimonio, quintam bonorum partem posse patrem relinquere probat, ex l. 9. titulo. 5. l. i. tit. 6. lib. 3. fori. l. 9. l. 10. l. 12. l. 28. Tau. alimenta vero necessaria eis esse relinquenda Authentico quib. mod. nat. eff. sui. §. si quis igitur habens. coll. 7. d. authētico licet. l. 8. in fine. tit. 13. part. 6. l. 5. tit. 19. part. 4. l. fin. tit. 8. lib. 3. fori. ex ornat Rojas. d.c. xi. ex nu. 37. nostra tes in dictis legibus Regijs.

20 Ab intestato † vero Antiquo iure ciuii. li Pandectarum nihil naturales capiebat, iure autem Iustiniani, duas tantum vicias hereditatis paternæ consequuntur, easque cum matre sua, si superest viriliter dividunt, d. authētico licet. tex. in authentico qui. mod. nat. eff. sui. §. Si quis autem defunctus. collatione. 7. authētico de Triente & semisse. §. consideremus. collat. 3. & consonat. l. 8. in. 1. p. tit. 13. part. 6. Rojas vbi supra cap. 13. ex num. 1. quod est admittendum si nulla legitima siboles extet. Ea enim existente nihil praeter alimenta filius capit, ex eisdem iuribus; Si vero descendentes legitimii non extent supersint tamen ascendentis, quia ex parte ab intestato naturales admittendi sint, valde controversum est, vt constat ex disputatione Ioannis Rojas. d. cap. 13. ex numero. 11. vbi ex veriori sententia resoluit

eos tunc duas vncias consequituros; quod & quæ superius resolutius, quia magna ex parte nouissimo iure Regni sunt immutata, accipe quæ tenas in ea quæstione.

21 Extat apud nos.l.10.Tauri. quæ habetur in.l.8.libtit.8.lib.5.recop.ex qua si alias regias constitutiones coniicias has conclusiones colliges. Si pater filium naturalem habet, extantque legitimi, nihil præter quintam bonorum suorum partē naturali relinquit. quod etiam probabis ex l.12.Tau.l.10.tit.8.lib.5.recop.vbi id extenditur, etiam si naturalis per Principis rescriptum legitimus effectus fuerit. Si vero legitimū non supersint descendentes, poterit pater, etiam si legitimos ascēdentes habeat, naturali filio bonorum suo

22 rum quod optauerit relinquere, † d. l. 10.Tauri.versiculo. Aunque tenga ascendientes legitimos, hac in parte corrigit ius Authenticorum & Partitarum, de quo in d. authenticō detriente & semisse. §.1. coll.3. d.authenticō quib.mod.naturales.eff.sui. §.ne igitur.d.l.8.tit.13.par.6.notat Ioan. Matienço in.l.8.glos.5.in.l.9.glo.1.num.4.tit.8.lib.5.recopilat. extat textus in.l.

23 1.ad fin.tit.6.lib.3. fori. † correcta.l.6. Tau.l.1. tit. 8. lib. 5. recopilationis. quæ dum probat ascēdentes necessarium ius successionis habere in bonis suorum descendētium, nisi descendētes liberos legiti:q; habeant, iuxta d.l.x. Tauri. intel ligenda est, scilicet, nisi descendētes filios naturales quos habent heredes scri pserint, tunc enim ascēdentes nihil conse qui poterūt, neque testamētū descendētium impugnare notat Ioan. Matienço in d.l.9.glos.1.num.4. Alfon. de Azeuedo in.d.l.8.recop.nu. 18. Contra testamētū

24 † autem patris etiam si legitimi descendētes, siue ascēdentes non extēt, sed ex tranei sint instituti succedere nō possunt, ex celebri Accur. sententia verbo. naturales. in.l.1.D.de bon.poss.contr.tabul. quā sequūtur plurimi quos accurate recenset Ioan. Matien. in.d.l.8 glossa.5. nu . 3. tit. 8.lib.5.recopilationis. quamvis hoc casu alimenta necessario naturali relinquantur, ipseque petere possit, vt diximus su-
25 p̄a nu.19.h.§. † quod si pater abintestato decedat extētq; legitimi descendētes, naturalis præter alimentorum ius nihil habet, cum omnia bona tamquam legi-

timam successionē legitimī percipiāt. l. 9.tit.5.lib.3.fori. est que indubiatum; relictis vero ascēdētibus duas vncias tan tum modo filius naturalis habebit, vt contendit Joannes Rojas. in.d.cap.13.ex nu. 13.Ioan. Matienço in.l.9.glossa. 1. nu.3. tit.8.lib.5. nouæ recopilationis. Hæc de successionē filij naturalis, quoad bona paterna.

16 Quoad matrem vero pertinet eiusque successionē alia est obliteratio, si quidē iure cōmuni succedēt naturales matri, auīz, alijsque per lineam fœmenianam ascēdētibus, simul cum filijs legitimis ex iustis nuptijs, cæteris omnibus ascēdētibus, agnatis, & cognatis exclusis l.hac parte. 2. l. si spurius 4.l. Modestinus.8. D. vnde co gnati. l. 1. §. sed & vulgò. l. 2. in princ. D. ad S.C. Tertull. l. si qua illustris. 5. C. ad Orſicianum. §. nouissime infiāde. S.C. Orſicia no quibus consonat. l. 11. tit. 13. p. 6. vbi, præter ordinarios in dictis locis, late pro lequitur Gregorius Lopez. & Tauristæ oinnes in.l.9. Tauri. Ioan. Matien. & Aze uedo in.l.7.tit.8.lib.5.recopilat. Ioan. Rojas de successi. abintestato. cap.14. Micha. Crassus eod. tract. §. succelsio abintestata. quæst.18.num.7. Ferd. Minchaca. §. 10. num.494. Ioan. Gutierrez lib.2. Practica-

27 rum quæst. cap.105. cū sequentibus † Cu ius observationis ratio s. 1. constat, & refertur in.d.l.11.p.ibi. las madres siempre son ciertas de los hijos que nacen de ellas. & antea in.l.5. ad fi. tit.19. p.4. sumpta ex l. quia semper. 5. D. de in ius vocando. coniuncta l. vulgò concepti. 23. D. de statu hominū. quod eo iure admittendum erat, & si mater illustris esset. d.l. si qua illustris. versiculo. fin au:em. coniuncta glossa ibi. verbo. concubina sequuta à Bart. in.l.fin. nu. 4. D. de his quib. vt indig. Angelo in.d. § nouis simè, Rojas. d. cap.13.nu.4. probataque d. l. 11. p. versiculo. Eſſo miſmo, coniunctis illis verbis. Casi eſte a tal ouieſſe hijos de aque llos que ſon llamados eſpuriouſ, nou denuen heredar los bienes de ella, el Eſpuriou con el legitimo. ergo ſi non spurius, ſed naturalis esſet filius etiam matri illustri abintestato ſucce deret, etiam cum legitimis.

28 Quod tamen nouiori iure quo nūc. vi timur emendatur ex.d.l.9.Tau l.7.tit. 8.lib.5.recopilationis, & indistincte filius naturalis, legitimis extētibus, matri, alijs ve maternis ascēdētibus nō ſuccedit, licet que

que tantummodo ei, quintam honorū partem relinquere, ultra quam, nec alimentorum nostrisne aliquid consequi poterunt.

29. Quod si legitima proles non existat, naturales tā ex testamento, quā ab intestato in bonis maternis, aliorūque maternorū ascendentium legitimis sunt heredes, omnesque ascēdētes, agnatos, & cognatos excludunt, limitata. L. 6. Tauri. l. 1. tit. 8. lib. 4. recopilat. ex quibus veliter infert Ioā. Rojas. d. cap. 13. quod quemadmodum iure Civili Romanorum naturalibus filijs vel exhereditatis à matre, vel præteritis querela in officiō testamenti concedebatur, Accursius in d.l. si qua illustris. verbo. cum legitimis. & probat expresse l. si suspecta 29. §. 1. D. de in officiō. ita & hodie, si legitimi non extit. ex d.l. 9. Tauri. ibi. legē herederos legitimos ex testamento sic enim hæc verba accipienda sunt, id est contra testamentum ex §. sunt autem infra de bonorum possess. quod iure communī præter supra relatos cum multis defendunt. Ioannes Bap. Caccialupus in l. si qua illustris. num. 94. & ibi Hieronymus Cagnolus num. 43. C. ad Orficianum And. Tiraquelius in l. si vñquam verbo. sucepit liberos. num. 51. C. de reuocand. donat.

De legitima aliorum illegitimorum filiorum successione. §. 7.

- 1 Illegitima proles Romanis quæ diceretur. & nū sequentibus.
- 2 Illegitimi erant qui ex alienigena patre, matre & procreati essent.
- 3 Matrimonii iustū iure ciuii tātū erat inter Cives Romanos: cum exteris ius connubij non erat.
- 4 L. vñica. C. de nuptijs Gentilium. tit. 4. lib. 3. Codicis Theodosiani.
- 5 Illegitimi filij quicunque natū ex ciuibus etiam Romanis qui iuxta legum præcepta vel uxori, vel concubinarie non coierant.
- 6 Illegitimorum multæ species, & varia nomina.
- 7 Spurius filius quis propriè dicatur.
- 8 Spurius filij quicunque illegitimi etiam dicuntur.

- 9 Spurijs filij nec ex testamento nec ab intestato in bonis paternis iura successionis habent: quod iure Romanorum Hispanorum omnium, Aragonie, Lusitanie, Valentie, Cantabrie receptum ostenditur, & multis exornatur.
- 10 Clericorum filij patribus speciali lege non succidunt.
- 11 Clerici filijs suis non succedant.
- 12 Successio ab intestato mutua & reciproca tam affirmativa, quam negativa.
- 13 Spurius patris propinquus succedere non potest.
- 14 Spurius patris propinquus non succedunt.
- 15 Spurius alimentaria sine inter viuos, sine in ultima voluntate relinquenda.
- 16 Spurijs alimenta relinquenda iuxta eorum qualitatem, dum tamen quintam bonorum partem non excedant.
- 17 L. 9. Tauri.
- Spurius alimentorum que consequuntur sive libera dispositionem habet. Nisi ex tacita vel expressa testatoris voluntate contrarium colligatur. nu. 18.
- 18 Spurius in tempus. 62. D. de heredibus. instituendis.
- 19 Spurius in tempus capiendo hereditatis, & sub conditione si à principe legitimetur, recte instituuntur.
- 20 Spurius in tempus restituū posuit hereditas ab herede à patre simpliciter instituto, & qui fidem nūquā accommodauit. & nu. seq.
- 21 Spurius vtrum restituū posuit hereditas ab herede à patre simpliciter instituto, & qui fidem nūquā accommodauit. & nu. seq.
- 22 Spurijs filij socio omnium bonorum si paterna hereditas relinquatur, poterit filius spurius dividiam partem hereditatis consequi sed non tutum consilium quoad forum animæ.
- 23 Spurijs filij matrimonium contrahentibus si quinta bonorū pars dotis, aut donationis propter nuptias nomine dentur, reliqua bona genero, nūru ve, spurijs sic omnia bona consequentur. Sed id patri tutum non est.
- 24 L. si. D. de his quibus ut indignis.
- 25 Spurijs filij si dotis, aut donationis propter nuptias nomine omnium bonorum vsumfructum pater dederit, ea lege ut post illorum mortem bona pleno iure ad spuriorum liberos revertantur, omnium bonorum quodammodo dominos eos relinquunt.
- 26 Spurijs filij si dotis, aut donationis propter nuptias nomine omnium bonorum vsumfructum pater dederit, ea lege ut post illorum mortem bona pleno iure ad spuriorum liberos revertantur, omnium bonorum quodammodo dominos eos relinquunt.
- 27 Spuriorum liberis clericis quicquid velit relinquere poterit.
- 28 Nepoti ex incestuoso, sine damnato coitu (propter S 1. 2)

- pter quod mater p̄nam mortis naturalis incurre
ret) nato nihil pr̄ter alimenta relinqui potest.
29 Spurijs vt bona paterna relinqni possint, plu-
res alia cautela, remissione, & nu. seq.
30 Spuris ex substitutione pupillari, vulgari vel
fideicommissaria succedere an possit.
31 Spurijs, an executores testamenti paterni, qui
pauperibus elargiri bona testatoris iussi sunt,
possint aliquid eo nomine dare.
32 Spurijs inter viros à patre an aliquid possit do-
nari.

EX varijs coniunctionibus quæ olim
inter homines erant, quafdam lex
Romanorum approbavit, vnde legiti-
mi filiorum, & appellati sunt: quafdam nec
recepit nec damnauit, vnde naturales pro-
dierunt: quafdam eo est odio prosequuta, vt
quod inde prouenisset, nec filiorum no-
mine dignum censuerit, sed omnem eam
prolem illegitimam appellauit, vt ex no-
mine ipso quicque intelligeret, contra le-
gum præscripta talem omnino coitum ex-
titisse; de priorum legitima successione di-
ximus suprà, dicamus nunc de filiis illegi-
timis. Horum principaliter duo genera iu-
re nostro tradita leguntur. † Alterum
eorum qui patrem, matrem ve alienigenas
habuissent, idest non ciues Romanos,
3 † nam cum inter exteris, & ciues Roma-
nos iustum connubij ius non esset, si qui
inde nascebantur liberi, sub potestate pa-
tris non erant, sed illegitimi censabantur,
vti deduces ex Iustiniano in principio su-
prà de nuptijs. Caio lib. 1. institut. tit. 4. de
matrimonijs in principio, Cicerone in To-
picis, vbi Boetius, Vlpiano in fragm. tit.
5. Seneca lib. 4. de beneficijs, promisi tibi,
ait, filiam in matrimonium, postea peregrinus ap-
paristi, non est mihi cum extraneo connubium.
Macrobius lib. 1. Saturnaliū. cap. 6. & ex
Liui lib. 37. & lib. 43. Prudentio lib. 2.
contra Symmachum. & ex his quæ accura-
tè scripsit doctiisi. Brissonius. libro singu-
lari de iure connubiorum. pag. 6. Conna.
lib. 2. comment. cap. 16. num. 1. Gab. Pa-
leotus. libro de nothis & spurijs. cap. 3.
4 num. 5. & cap. 16. num. 1. † vnde origi-
nem habuit Impp. Valentini & Valen-
tis const. quæ extat in l. vnica. de nuptijs
Gentilium tit. 4. lib. 3. in Codice Theodo-
siano, qua iubebatur, vt Nullus Romanorum
barbarum cuiuslibet gentis habere
præsumeret vxorem; neque Barbarorum
coniugijs mulieres Romanæ in matrimo-

nio coniungantur, quod si fecissent capita
liter vt expiatetur.

Alterum illegitimorum genus est, illorū
qui de Romanis quidem Ciuib⁹ nat⁹
erant, parentes tamen eorum secundum le-
gum præcepta non coierāt; de quibus mul-
ta possem, & de iure connubiorum hoc lo-
co afferre cognitu quidem iucunda, sed fu-
sius alii scripterunt, apud quos videre lice-
bit, scilicet, Quintilianus lib. 5. cap. 10.
Plutarchus in Problematis. Vlpian. tit.
9. 22. & 29. Agellius lib. 4. cap. 3. & 4. &
lib. 18. cap. 6. Cælius Rhodiginus lib. 15.
antiq. lect. Volaterran. lib. 30. comment.
Vrbis. Budæus in adnot. ad Pandect. ALEXANDER ab Alexandro lib. 2. Genial.
dierum. cap. 5. Guarinus in Catulo in Epi-
talamio Iuliæ & Mallij. Perionius in Con-
cione. 147. Liuij And. Alciat. in adnotatio-
nib. ad Cornelium Tacitum. lib. 4. Iaco-
bus Cuiacius. lib. 7. obseruat. cap. 7. Fran-
cis. Hotom. in partitionibus Iuris Civil.
tit. 7. de iure vxorum. & ad leges. 12. Ta-
bularum. 3. p. cap. 4. Carolus Siganus lib.
1. de iure antiquo Ciuium Roman. c. 9.
Barn. Brisi. lib. de riptu nuptiarum & lib.
de iure connubiorum. Gabriel Palæo-
tus lib. de nothis. ex. cap. 3. Francis. Con-
nanus. lib. 8. commentariorum. ex capite.
2. Petrus Gregorius. 2. parte Syntagmatū
lib. 8. ex cap. 1. cum multis sequentibus.
Generaliter ergo constituendum est vbi
cunque patrum coniunctio, aut vxoria,
aut concubinaria nō fuit, illegitimos sem-
per filios oriti, quocunque alio modo
fuerint concepti; † Verumtamen quoniam
hic concubitus vnde tales illegitimi pro-
creantur, varius esse potest, propterea &
varix illegitimorum species in iure tradit-
ur, prout multiplices illecebræ ex esse
solent, quæ parentes ad eam illicitam con-
iunctionem ineundam deducere potue-
runt. Sunt enim Spurijs, vulgo concepti, Va-
rij, Manzeres, Incestuosí, Nefarij, Adulteri-
ni, Sacrilegi, Nothi, Hybridæ, & Bastardi,
quorum omnium differentias expli-
cuerunt late Gabriel Palæotus iam rela-
tus, cap. 16. cū sequētibus. Ioan. Rojas de
success. ab intestato. cap. 1. & cap. 19. Frac.
Conna. lib. 2. comment. cap. 16. ex nu. 2.
Petrus Plaza lib. 1. de delictis cap. 41. ex.
num. 1. qui omnes spurijs appellari fre-
quenter solent, vt in d. c. 16. num. 4. resol-
uit Gabriel Palæotus, & cum alijs Ioan.
Ma.

Matienco in l. 6. glossa. 3. num. 2. & in l. 9. glossa. 2. titulo. 8. lib. 5. recopilationis. Guillen de Cervantes in l. 9. Tav. nu. 23.

7 † quamvis enim spurius proptie dicatur qui ex muliere ad quam omnibus patet aditus procreatus fuit, Spurius enim ex diverso semine orti patrem non habent certum unde prouenient, sed quasi ex hominum colluuiione geniti idcirco spurijs dici sunt, ut Iustinianus ait in. 9. si aduersus supra de nuptijs. Conna. & Palæot. supra vel quod olim (ut Plutarchus existimat) his duabus literis notarentur. S. P. id est si ne patre, quas vulgus de nomine spurijs interpretatus est, cui videtur assentire Caius in Institutionibus, qui ait, spurijs appellari sine patre filios, notat Couar. in. 4. 2. parte cap. 8. §. 5. in principio. plura ad ducens Gomezius in c. 1. numero. 47. de constitut. lib. 6. Conna. Palæotus & Cervantes. iam relati; † generaliter tamen spurius omnes in vniuersum comprehendit, quiunque non iuste sunt nati, nihilque ab illegitimis significatione differt, cum ad eos omnes pertineat qui ex illicito quounque congresu orti fuere, latissime que hoc modo sumitur. iuxta Bart. in l. fi. D. de his quib. vt indignis. Ioann. Bapt. Caccialup. in l. siqua illustris. col. 1. C. ad Orfician. Paleot. Cervant. & Ioannes Matienço in locis suprà relatis. unde in hac nostra tractatione spurios pro illegitimis, & e conuerso illegitimis pro spurijs accipimus, cuiuscunque speciei his sint, tum maxime, nam quoadiū Civile Romanorum attinet, inter eos si de successione agamus parum, aut nullum est discrimen, sed iam de iure successionis, & in primis de paterna dicamus.

9 Filij ergo spurijs nec ex testamento nec ab intestato successionis iura in bonis paternis habent, quia nec sui heredes, nec agnati parentibus esse possunt, nec aliquos quos consanguineos habere, l. vulgo concepti. 23. D. de statu hominum. iuncta l. si spurius. 4. D. unde cognati. & inde successionis incapaces esse constat, & probat l. qui contra 4. l. si quis incesti. 6. & textus in authentica ex complexu. C. de incestis nuptijs. l. 2. iuncta glossa. ibi. verbo. conditionem. C. de hereditibus instituendis. l. non intelligitur. 3. iuncta communis interpretatione. D. de iure fisci. Authentico quib. mod. nat. eff. lui. §. fin. Authentico. quib.

mod. naturales effic. leg. §. fi. coll. 6. notat vbiique. Accurs. & probat apud nos. l. 4. ad fin. tit. 3. l. 10. tit. 13. part. 6. l. 17. tit. 6. lib. 3. Fori. l. 10. tit. 5. lib. 3. eiusdem Fori. l. 11. tit. 20. in Foro Cantabriæ. idemque statutum est in Foro Regni Valentia, in Foro, qui incipit. do filii que sera procreat, & nat. titulo. de his quib. vt indignis. & in Foro Regni Aragonum lib. 5. titulo. de natis ex damnatio coitu. Foro. 1. Otca à Iacobo. 1. editio. anno. 1247. in illis verbis. non posse unquam petere partem. & alias illius Regni constitutiones adducens refoluit Molinus. verbo. Bastardus. & ibi in additionib. Hieronymus Portoles, qui ex nostris plures retulit sub num. 10. & rursus. verbo. Successio. num. 30. & videbitis iuxta horum & aliorum illegitimorum successiones apud Lusitanos, quæ habentur lib. 4. ordinatio nu. tit. 71. & tit. 81. & generaliter præter ea quæ scribentes in locis ordinariis adducunt, plura hanc conclusionem & regulam exornantes cōgerunt. Ioan. Baptista Cacialup. in d. l. siqua illustris. nu. 69. & seq. Gualdenis de arte testandi. tit. 1. cauēta. 14. Matthæus de Afflictis. decisione. 96. Boerius decis. 227. Michael Crassus qui alios adducit tract. de successori. ab intestato. §. successio ab intestato. q. 20. Petrus Gregorius. 3. p. Syntagmatum. lib. 45. cap. 9. Couarr. in. 4. 2. p. cap. 8. §. 5. nu. 3. Roderic. Suarez in. l. 1. todo home. nu. 21. & sequentibus. tit. 6. lib. 3. fori. vbi in additionibus plurimos congerit Iacob. Valdes. §. Prædicta de naturalium. lit. A. & cum ampliationibus & limitationibus Petrus Ducas reg. 366. Ioan. Rojas iā relatus. cap. 20. Ioan. Matienço in l. 6. glossa. 3. tit. 8. lib. 5. Recepil. & ibi. Alphonſ. de Azeuedo. & in l. 7. illius tituli. Ioan. Gutierrez. lib. 3. practi. quæst. cap. 55. per totularissimè Didacus Spino in Speculo testament. glossa. 16. principali de filio spurijs. qui sub nu. 1. infinitos re prosequentes adducit, videndi ad plures quæstiones præter Ant. Gomez. & alios Tauristas in l. 9. Tauri.

10 Quæ omnia & si generaliter in omnibus spurijs filijs sint admittenda, maxime tamen in filijs clericorum, ut expresse d. l. 6. tit. 8. lib. 5. recopilat. caueatur, iuxta quam illud obseruandum est, quod & si, ea lege solū filijs clericorum in bonis parentum successionis prohibita videatur; † eadem tamen ratione, ipli parentibus in bonis filiorum

prohibita est, ut docuit Azo in summa. C. de legitimis heredib. Couarr. in epitome successi. ab intestat. nu. 13. Ant. Gomez in l. 9. Tauri. nu. 45. & alij, quos refert Ioan. Rojas. d. cap. 20. nu. 135. & cap. 30. nu. 26.
 12. Dueñas vbi (supra ampliatione) 7. † Est enim in hac tractatione regula perpetuo obseruanda, ius legitima successionis mun-
 tuum & reciprotum esse inter eos de quo ruin successione agitur, vt in hac specie probabis ex d. l. si spurius. 4. D. unde cognati, & generaliter ex l. lege duodecim tabularum. 14. versic. cum & aliam. C. de legitimis here. l. communium. 9. authenticarum. versic. hi ergo. C. de naturalib. liberis. Auth. quib. mod. naturales eff. sui. §. filium & §. de neptibus. l. 8. tit. 13. p. 6. tradit Ia-
 so. in rub. nu. 27. D. de acq. posse. docens eam regulam tam affirmatiue, quam negatiue procedere. nisi data paritate ronis. An-
 ton. Gomez in d. l. 9. Tau. nu. 51. Ioan. Ma-
 trienço in d. gloss. 3. nu. 11. Paleoth. c. 39.

13. † Vnde & illud infertur, quod quoad-
 modum spurius clerici nec patris propin-
 quis succedere potest, quia nephe ilhis nec
 agnatus, nec consanguineus est, d. l. si spurius.
 l. fin. C. de natural. lib. d. §. filium. l. fi-
 tit. 13. par. 6. l. 6. d. tit. 8. lib. 5. recopilat. ibi
 si puedan auer, ni heredar los bienes de sus pa-
 dres clérigos, ni de otros parientes de parte del
 padre. vbi gloss. 4. num. 1. plures retulit

14. Ioan. Matienço; † ita nec propinqui, si-
 uie consanguinei patris clericu succedere
 spuriu filio ab intestato poterūt, vt resolu-
 uit Greg. in. l. 11. tit. 13. p. 6. glossa magna
 ad fin. contra Cifuentes relatum, & satis
 probatur ex tex. d. §. filiu & regula proximi-
 mè adducta, quam pulcherrimè explicant
 Matienço, & Palæotus vbi proximè.

15. Verum hæc omnia limitari debent vbi
 pater filio spuriu alimentorum caufa ali-
 quæ suæ substatiæ portione testamēto suo
 reliquit vel viuus donauit, est enim spurius
 huius legati capax, si non iure Ciuii;
 ex tex. in authenticæ ex cōplexu. C. de in-
 cestis nuptijs (iuxta cōmunes interpreta-
 tiones quas tamen nunc non dispuo de
 quibus per mox referendos) iure quidē Ca-
 nonico ex tex. vulgari in. cap. cū haberet.
 §. de eo qui duxit in matri. quā poll. per
 adulter. & cap. per venerabilē. 13. qui filij
 sint legitimi. ex quibus cōstat etiā spurius
 à patētibus suis alendos esse; quod & Re-
 glio iure cauetur in l. 5. tit. 19. p. 4. l. 2. tit.

7. p. 2. l. 9. Tauri. l. 7. tit. 8. lib. 5. recopila-
 tio. l. 1. in fine. tit. 20. in foro Cantabriæ;
 16. † quibus tamen illud Pontificijs canoni-
 bus aditum est; quod & si Pontificio hoc
 iure alimentorum quantitas taxata non
 esset, sed relinquenda, aut inter viues præ-
 standa iuxta parentum facultates, hodie
 tamen spurijs his filijs ultra quintam bo-
 norum suorum partem relinquere non
 poterit pater, vt ex eisdem legibus caue-
 tur, iuxta quas, & plures quæstio-
 nes, quæ circa alimenta illegitimis præ-
 standa quotidie occurunt, videndi sunt
 omnino rem hanc latissimo sermone
 disputantes. Ioannes Rojas. d. tractatu
 de successi. ab intestato. cap. 21. per totum,
 cum pluribus seq. Gabr. Palæotus libro
 de nothis & spurijs filijs. ex ca. 41. & qui
 infinitos ex nostris, & exteris refert Lara
 de Cordoua in l. si quis à liberis. §. idē rescri-
 ptis. ex. nu. 4. D. de lib. agnoscend. alios re-
 fert Iacobus Valdes in additionibus ad
 Rod. Suarez in. l. 1. Todo home. tit. 6. lib. 3.
 Fori. §. Secundum est. Ioan. Matien. in l. 7.
 glo. 4. & in l. 8. glo. 1. tit. 8. lib. 5. nouę Re-
 co. Ioā. Gutier. l. 3. præst. quæst. c. 55. & c.
 93. omnes Tauristæ in d. l. 9. Tau. maximè
 nouissimi Velazquez de Auēdaño, & Guil-
 len de Ceruantes, & ij quos retulimus su-
 præ numero. 9. h. §. Greg. Lopez Madera
 lib. sing. animaduert. c. 32. ex nu. 1.

17. Quibus illud addes, quo casu spurius fi-
 lius alimentorum legatum accepit, siue à
 patre suo, ciuile heredibus & successorib-
 us, siue testamenti executoribus, posse
 postmodum, vel viuum cui voluerit dona-
 re, vel testamento suo relinquere. ex dicta
 l. 9. Tau. ibi. y de la tal parte, despues que la onie
 ren puedan disponer en su vida o al tiempo de su
 muerte los dichos hijos illegitimos. l. 7. tit. 8. lib.
 5. recopilationis. quod & in filiis naturali-
 bus disponit. l. 10. Tauri. versicul. de la qual
 parte. l. 8. tit. 8. lib. 5. Recop. Etiæ enim anti
 quo iure ciuili alimenta filiis legata vel do-
 nata, seu tradita ad heredes filiorum mini-
 mè pertineat ex Baldi doctrina. in. l. eam
 quam. nu. 41. C. de fideicommissis. quam
 exstant statim referendi; iure tamen hu-
 ius regni hoc ita expresse dispositum est,
 vt ex eisdem legibus notarūt plures, quos
 adducunt Ioan. Rojas. d. cap. 21. numero
 84. Ioan. Matienço in d. l. 7. gloss. 10. & in
 d. l. 8. gloss. 2. Iacobus Valdes in additioni-
 bus ad Rod. Suarez. ad. l. 1. tit. 6. lib. 3. fori.
 §. Secun-

¹⁸ §. secundum est. litera. A. † quod tamen tu li mitabis nisi expressa vel tacita voluntate testatoris colligatur noluisse quintū spuriō legatum, ad eius heredes transmitti, vt si quid annuum legauit, quod vita finitur. argu. tex. in l. cum hi. 8. §. si vni. §. vult igi tur. versi. modus autem. D. de transactionib. vel quādo fructus alicuius prædiij relictus est. l. dominus. 64. D. de vſufructu. vel si pa ter filium suum spuriū grauauit post mor tem restituere, quod recte efficerē potuit, vt notat. Ant. Gomez in d. l. 9. Taur. nu. 41. Ioan Matienç. d. gloss. 3. nu. 5. Quod si spurius de alimentis, vel quinta parte pro alimentis relista non disposuerit, ad eius, non ad patris pertinet heredes, vt cū alijs resoluit Ioannes Matienç. vbi proxime. num. 6.

¹⁹ Quod si pater, mater vē filio spuriō alias incapaci præter alimenta aliquid relinque re velint, tutius nihil occurrit, quam vt ip sum spuriū heredem instituant sub conditione si à principe fuerit esse cœtus legitimus, tuac enim sequuta legitimatione, patris, matris vē hereditatem absque anima periculo obtinebit, quia placuit incapacē, 20 in tēpus quo capere † possit institui pos se. l. in tempus. 62. D. de heredib. instituē. l. sicut. 3. & ibi glo. in princ. D. quib. mod. vſufruct. amittatur. Nec obstat regul. l. si alienum. 5 o. §. in extraneis. D. de hereditibus instit. quæ procedit in conditione ext rīnseca, secus in conditione intrīnseca, & quæ à iure intelligitur, qualis hæc. Cum capere poterit heres. quinimo spurius ita institutus, pendente conditione bona petere poterit, & ea vt curator administrare ex bonorum possessione secundum tabulas. ex. l. si quis instituatur heres in diem. 23. D. de heredib. instituend. coniuncta. l. 2. §. si sub conditione l. hi demū. 6. l. si sub conditione. 5. D. de bonor. doſſ. secundum ta bul. hocq; modo secure patrem testari, & spuriū institui scriplerunt post Bald. Aretinum, & Alexandr. in l. Gallus. 29. §. instituēs. D. de liber. & posthumis. & alios antiquiores à se relatos. Ioan. Lopez de Palacios Rubios, in rubri. de donationib. inter virum. §. 29. num. 4. Anton. Gomez in d. 9. Tauri. num. 18. & num. 19. Petrus Dueñas. regul. 366. limitatione. 1. Couar. in 4.2. part. cap. 8. §. 7. num. 12. Costa. in 2. part. §. & quid si tantum. num. 172. Didacus Segura, & ibi Didacus Perez. in l. coheredi. 41. §. cum fili⁹. numer. 121. D.

de vulgari. Ferdinan. Menchaca. qq. illu strium. cap. 102. nu. 19. & in. l. si quando. num. 69. C. de inofficio testamēto. Ioā. Matienç. in. l. 6. gloss. 8. num. 19. & in. l. 10. gloss. 1. num. 19. titul. 8. lib. 5. nouæ Re copilationis.

²¹ Proximum superiori consilium erit, si idem pater eodem illo testamento, quo spuriū, si princeps eum legitimauerit, heredē fecerit, aliquem amicum ei valde fidum heredem simpliciter instituat, cui secrete filium commendet, caueat tamen ne eum taceat vel expreſſe testituere incapacis filio roget. Poterit enim is qui simpliciter intitutus est post modum filium illum spuriū vel heredem instituere, vel ei restituere hereditatem quoniam postquam heres à patre institutus hereditatem adiuit, iam non est hereditas, sed heredis patrimoniū. tex. in. §. 1. suprade heredū qualitate. l. sed si plures. 10. §. filio impuberi. D. de vulgari. Vnde si ipse aliquid filio incapaci dederit, spurius restē accipiet, quia non à patre suo, sed ab herede instituto, cui prohibitum non est succedere, accipit, ita consulit Speculator. tit. de success. abintest. §. 1. versi. quid si pater. num. 30. & potest confirmari ex doctrina Accursij verbo, partcipium, in Authentico quib. modis natural. effic. sui. §. fin. collation. 7. Bart. in. l. fin. numer. 9. D. de his quib. vt indign. estque communis cautela ex Ludouico de Sardis, cuius meminerunt Anton. Gomez in dict. l. 9. Tauri. nu. 18. Couar. in dict. §. 5. num. 11. alios eam probantes referētes.

²² † Caterum ego quāuis videā probari eā non male posse, ex I.C. Modeslini sententia, in l. qui Titij testamentum. 7. D. de his quib. vt indign. non satis tutum spuriū existimarem, neque in foro conscientiae, neque in foro exteriori, periculum enim est, ne fraus legi facta præsumatur, vt Bartol. sentit vbi proxime, nisi institutus heres legitimus filius testantis esset, quo qui dem heredem instituente filium spuriū, præsumendum esset, potius fraterno amore, quam patris iussu instituisse spuriū, vt insinuat Baldus in dict. l. eam quam. nu. 54. C. de fideicommissis. Couar. dict. num. 11. quanuis vſu receptam eam viderim, & tunc sine scrupulo cum institutus à patre spuriū est illustris aut nobilis persona in qua cessat dolosa præsumptio.

²³ Poterit etiam pater, si spurius filius cū aliquo omniū bonorum suorum præsen-

tium & futurorum societatem contra-
xerit, spurij filij socium hæredem insti-
tuere, vel ei magnam suę substantię
portionem legare, eo etenim ipso di-
minia hæreditatis, vel legati pars Spu-
rio acquiretur, ex regula l.3. §. cum spe-
cialiter. l. cum duobus. § 2. §. socium
vniuersa bona. l. si societatem. 73. D. pro
socio. quibus consonat l. 6. titulo. 10.
partita. §. vti consuluerunt post Ludo-
vicum. de Sardis & alios Cepola. tra-
ctatu Cautelarum, capite. 38. versiculo.
Septima cantela. Baldus. in. l. 1. ad finem.
C. pro socio Gabriel Mudæus. in. d. §.
cum specialiter. Bartol. per textum ibi
in. l. si is qui duos. 30. versiculo. quod si
socij sint. D. de liberatione legata. Ioan-
nes Lopez de Palacios Rubios in rubri-
ca de donation. inter vir. §. 65. numero.
11. Couarruias. d. §. §. numero. 11. Ve-
rum hoc consilium mihi quo ad forum
animæ spectat non omnino tutum vi-
detur propter fraudis non leuem conie-
ctoram, non enim expedit, hisce vti do-
lis ad Sanctissimarum Sanctionum effu-
giendas iustissimas prohibitiones vti idē
Couarruias paulo superius relatus ani-
maduertit.

24 Quare longè securius erit si clericus
qui filiam spuriam vel filium spuriū
habet, quintam partem bonorum dotis
nomine, vel ex causa donationis pro-
pter nuptias eis assignet, reliquum vero,
donationis titulo genero, aut nurui con-
cedatur. nam & si Ioannes. Andr. & Car-
dinalis. in. Capite. 1. de testamentis exi-
stimauerint, hoc genus contractus fra-
udis suspicione argui posse, contrarium
nruole defendit Petrus Dueñas. regu-
la. 366. versiculo. Porro circa hanc regulam.
& sequitur licet non referat Antonius
Gomez in. d. l. 9. Taur. numero. 17. Ioan-
nes Yáñez Parladorius. lib. 1. rerum quo-
25 tidianarum. capite. 16. † & probari
videtur ex. l. final. D. de his quib. vt indi-
gn. vbi si gener socerum heredem reli-
querit taciti fideicommissi suspicionem
sola ratio paternæ affectionis non ad-
mittit. nam quod in genero ibi defini-
tut, in sacerdotio quoque recipiendum est,
correlatiuorum enim eadem est discipli-
na, vt vulgo dicitur. quod & in specie
probat textus expressus. in. Capite. 1. de
testamentis. vbi episcopus nurum suam

heredem instituit, neque tamen frau-
dis suspicione talis institutio vitiatur. Sed
hæc cautio, licet non legi, ipsi tamen cle-
rico captiosa videtur; quia forte si filia,
aut filius sine liberis decesserint, clericus
bona genero, nurui ve data, simul cum
filii perdet. hoc igitur periculum cum
subire oportet; nam si pactio comprehendens sit, vt filio, filia ve, sine
liberis defuncto, defuncta ve, ad cler-
icum bona reuertantur, aperta legi frus-
tit; & proinde sequenda esset opinio lo-
nis Adrex.

26 Quo ergo pacto cautius clericu-
suli poterit? eo sanè, vt bona quæ in
dotem danda, aut propter nuptias do-
nanda sunt, non proprietatis, sed vnu-
fructus iure ipsis filiis quoad vixerint,
concedantur; ea lege & conditione, vt
post ipsorum mortem, ad filiorum li-
beros, idest clerici nepotes bona pleno iu-
re reuertantur, nam eo casu non facile vnu-
fructus estimatio quincuncis quantita-
tem egreditur, ac proinde legitima erit
dotis constitutio, vt post Bartolum cui
hæc cautela prius placuit, in. l. fin. D. de
his quib. vt indignis. & Roder. Suarez. in
l. 1. tit. 6. lib. 1. fori. §. predicta de naturalium
successione existimat Parladorius. dicto ca-
pite. 16. nu. 9. quod si casu filia filius ve
sine liberis decesserint, clericus bona non
perdet, cum vnufructus ad proprietate
redeat. Addo ego apud Lusitanos quo-
ad medietatem bonorum quæ in dote nurui
data sunt, & vt ea filio spuriō acquirantur,
turissimam superiorem cautelā esse, apud
quos ex solis nuptijs omnia bona sunt co-
munia. lib. 4. ordinationū. tit. 7. in princi-
pio notat Petrus Barbola. in. l. si constate.
25. in prin. nu. 135. D. soluto matrimonio.
Ioan. Gar. de coniugali acquæstu. nu. 2. er-
go si clericus nurui omnia bona sua dona-
uerit, eo ipso dimidia omnium bonorum pars
spuriō cōmunicabitur, & è conuerso si ge-
nero dederit medietatem spuria lucrab-
tur, quod menti tenendum est.

27 Filiorū autem liberis, hoc est clerici ne
potibus, clericū expressè recte relinquere
& in eorū favore fideicomittere posse du-
bitari nō potest, & lenit glossa. verbope-
nus. per tex. ibi. in. l. fin. C. de naturalib. li-
ber. nō solū si nepotes ij ex spuriō filio na-
ti legitimi, aut naturales sint, verum etiam
& si & hi quoque sint spurij. vt cum linol.
Ale-

Alexandro & Baldo resoluti doctiſſ. Roder. Suarez. in.l.9.tit.11.de los pleytos. lib. 1. fori sub numero.5. & in.l.1.todo home. numero.17.tit.6.lib.3, fori Ant. Gonbez in. d.l.9. Taur. numero.17. vbi Castillus & alij Couarr. d. capite.8.§.§.num.13. Pine-
lus. in.l.3.numero.22. C. de bonis mater-
nis, & cum infinitis, quos referre & tran-
scribere otiosum sane eslet. Iacobus Val-
des in additionibus ad Rodericum Suarez
in.d.l.9.§.1.litera. D. Ioan. Matienço. in.
l.6.glossa.8.numero.24.titul.8.lib.5.re-
28 cop. † quod tamen limitandum est in
nepote nato ex filio incestuoso, hic ere-
nium ab auo institui non potest, etiam fi-
lijs legitimis descendantibus secundum
Bald. per textum ibi.in.l.siquis incesti nu-
mero. 2. C. de incestis nuptijs. resoluti,
Couarr. d. numero. 13. cum infinitis Matienço. in.d.glos.8.num. 23. quemadmo-
dum neque ab auia materna, nepos spurij
ex damnato coitu nati, propter quem ma-
ter incurrit poenam mortis institui pote-
rit, nec ei succedere vt late probat Tellus
Fernandez in.d.l.9. Tauri ex numero.24.
authoritate Matthesilani. de success. ab in-
test.2.membro.1.articul.nu.2. versiculo.
Ideo dico, Ioan. Baptista in. l. siqua illustris
num.56.C.ad Orfician. Matienço in. l.7.
gloss.8.numero.3.tit.8.lib.5.recopilat.
29 Sunt & alij plures inodi quibus spurijs
filijs ultra alimenta aliquid potest relin-
qui, quos omnes quia sigillatim prosequi,
neque otij, neque instituti nostri est, qui
de successione abiate statu agimus; eos in-
dicasse sit satis. duodecim congesit Ludo-
vicus de Sardis. tractatu de legitimatione
fol.vlti. transcribit Cepola tractatu caute-
larum cap.38. tres alios addit Gualdensis.
de arte testadi titulu.1.cautela.14. fol. 23.
nonnullos adducit Didac. Perez. in.l.1.
tit.2.lib.5.antiq.ordinam. pagina. 69. &
30 alij, quos referunt supra relati. † Cate-
rūm præter modos suprà relatos; ille vti-
lior, vt spurius filius alteri filio legitimo
impuberi, sicque fratri suo impuberi pu-
pillariter substituatur, sunt enim quiputēt
consequi eum sic, vtriusque & patris, &
fratris hereditates posse, sed an sit ve-
rum disputant omnes per textum ibi in.
l. si is qui ex bonis.6.D.de vulgari, nouis-
sime Ioannes Matienço. in.l. 6. glossa.3.
ex numero.5.d.titul.8.lib.5.nouæ reco-
pilat. Ioan. Gutierrez omnino videndus.

lib.3.practic. questionum questione. 55.
& Guillen de Ceruantes qui questionem
proponit in matre ex priuilegio pupilla-
riter substituente in.l.9. Tauri.ex. nume-
ro.127. An autem ex substitutione vulga-
ri, vel fideicommissaria videbis eundem
31 Matienço. vbi proxime. † An autem
executores testamenti paterni, qui pau-
peribus elargiri testatoris bona iussi sint,
spurio eiudem testatoris donare aliquid
extra alimenta possint, videbis Ioan. Lopez
de Palacios Rubios. in rubrica de do-
nat. inter vir. & vxor. §.65.numero.49, &
in capite per vestras.3.notabili. §. 24. nu-
mero.2.Ioan. Matienço. in.l.7.tit.8.glos.
§.numero.3.Ioan. Gutierrez.lib. 3. capi-
32 te.55.numero.41. & numero.43. † Et an
spurijs possit à patre inter viuos aliquid
donari, vide per eundem Matienço. in.d.
1.6.tit.8.glossa.6. & glossa 8.ex numero.
1.vbi etiam glossa.7.numero.2. & nume-
ro.14.disputat an sub figura emptionis, si
vera intercedat numeratio possit pater fi-
lio spurio aliquid vendere. & late in. l.8.
tit.8.glossa.1.numero.8. An spurio defi-
cientibus filijs legitimis possint alimenta
quintam partem bonorum excedentia re-
linqui. Hæc indicasse sit satis iuxta succes-
sionem filiorū spuriorū in bonis paternis.

De successione spu- riorum filiorum quoad bo- na materna; & interpre- tatione.l.9.Tauri.l.7. Titulo.8.lib.5.no- uæ recopil.§.8.

- 1 Spurius iure Pandectarū, Codicis, & Partitarū etiam legitimis extantibus matrī succedit.
- 2 Spurius illis iuribus matrī illustri non succedit.
- 3 Naturalis filius matrī cuiuscunq; conditionis etiam legitimis extantibus succedebat.
- 4 Mater spurijs & naturalibus qui succedere por-
runt, sucedebat.
- 5 Illustres matres quidem remisiue.
- 6 L.9.Tauri.l.7.tit.8.lib.5.nouæ recopilat.
- 7 Spurius legitimis non extantibus matrī, nouissi-
mo quoque iure ex testamento & abintestato
succedit.

- 8 Spurius matris inofficiosum testamentum dicere possunt etiam si illustris sit, contra plures.
- 9 Spurius legitimis extantibus matri etiam non iultra, novo iure non succedit, & quare?
- 10 Spurius, eis legitimis extent, potest mater quintam honorum partem relinquere.
- 11 Spurius, qui ex eo coitu natus est ob quem mater paenam mortis naturalis incurrit, etiam legitimis non extantibus matri non succedit.
- 12 Spurius hoc casu ad consanguineorum ex parte matris successionem admittuntur.
- 13 Mors civilis mortis naturali similis cum idem ex viraque resultat effectus.
- 14 Corpus damnatus & punibilis, quanvis dicatur quicunque lege damnatur: in hoc tamen casu si corpus damnatus dicitur, si propter eum mater mortis naturalis paenam incurrit. & num. 16.
- 15 Cottum eius modi esse, ut filius a successione excludatur, quanvis mater neque condemnata, neque rea postulata sit, satis est. & nu. 19.
- 16 Filius ex adulterio muliere natus matri non succedit.
- 17 Adulterij pena in muliere, olim mortis: non erat, sed ex legis permissione & mariti voluntate mors ei infligitur.
- 20 Filius ex adulterio & soluta matris succedit, & quare? num. 21.
- 22 Filius incestuosi matris succedere possunt, nisi ex eis qui primo gradu coniunguntur nati sint. & num. seq.
- 23 Incestus potest appellari qualibet illicita coniunctio.
- 24 Incestus dicitur coniunctio inter affines, siue consanguineos.
- 25 Incestus pena qua iure Regio? & num. seq. & conciliata. l. 15. tit. 17. & l. 3. tit. 18. p. 7.
- 26 Incestus inter ascendentes & descendentes, & inter fratres & sorores pena mortis naturalis punitur: in alijs gradibus arbitratia.
- 27 Affinitas ex copula fornicaria in tertio & quarto gradu transuersalium neque impedit, neque dirimit matrimonium.
- 28 Filius natus ex coitu inter affines in tertio & quarto gradu ex copula fornicaria, naturalis est, & patris & matris respectu.
- 29 Filius ex muliere qua cum Indaco, vel Mahometico coit matris non succedit, quia is coitus pena mortis naturalis punitur.
- 30 Filius ex muliere raptum committente, cui pena mortis infligitur, matris non succedit.
- 31 Filius ex ea qua proprio seruose immiscerit, qua capitaliter plectetur, matris non succedit.
- 32 Filius natus ex congressu famulis cum domina sua, vel cum filia, aut consanguinea vel affine

domini sui, an matre succedere possit? & num. sequen.

33 L. 4. l. 6. tit. 20. lib. 8. Recop.

Cobijera olim, que hodie Camerera appellatur.

- D**icit Iustinian. in l. si qua illustris. s. C. ad S. C. Orficianum. spurius filium legitimis extantibus illustri matri neque ex testamento, neque ab intestato succedere: ergo si mater non sit illustris, etiam superstibus legitimis spurius admittendum esse satis expresse probat, neque putas argumentum hoc à contrario sensu dissonum hinc esse, siquidem hoc ipsum expresse iure Digestorum cautū reperties. l. hac parte. 2. l. si putius. 4. l. Modestinus. 8. D. vnde cognati. l. 1. §. sed & vulgo. l. 2. in prin. D. ad S. C. Tertull. l. si suspecta. 29. §. 1. D. de inoffic. test. consonat text. in §. nouissime. infra de S. C. Orficiano. notat ubique Accursius. Sicque generaliter dicendum est antiquo iure spurius cum legitimis ad matris successionem ex testamento & ab intestato ex proxime adductis, admitti, 2 nulla tamen enim illo iure inter naturales & spurius, quoad maternam successionem attinet differentia erat, sed pariter omnes admittabantur ex illa ratione, quam iā supra de naturalibus loquētes animaduertimus, videlicet matrem semper certā esse. l. quia. 5. D. de in ius vocando. l. 5. tit. 19. part. 4. l. 11. tit. 13. par. 6. itaque vulgo quāslibet liberi matris, & mater talium liberorum hereditatem habent, item & fratres ipsi inter se, quia sunt inuicem sibi cognati. Quod & no uiori iure Codicis admittendum etiā fuit in naturalibus filiis, cuiuscunq; conditio- 3 nis mater esset, ex d. l. si qua illustris. tamen in spuriis non ita, quia licet matri vulgari & plebeia legitimis successores essent, non tam illustri, ex dict. l. si qua illustris. quam probauit l. 1. tit. 13. l. fin. tit. 14. part. 6. latè Ioan. Rojas de successi. ab intest. cap. 26. 4 tamen vbi ex nu. 4. cum seq. ad illius tex. expli- cationem quā sint illustres mulieres expli- cat. Qui tamen tamen, (vt obiter id dicamus) ma- nifeste errat, dum supremos Principis cōsilios, quos illustres esse dicit, silentiarios in iure vocari existimat, eo p̄ Principis lecreta seruari sint obnoxij, sicq; accipiebat esse titulū. C. de silentiarijs & decurionib. eorū. lib. 12. sed manifeste errat, vt multi alij anti quiores, verius enim est, silentiarios nō à secretis Principis esse, sed qui curā habēt, ne quis

quis in Principis palatio strepitus excitaretur, & vt silentium seruaretur. Procopius. lib.20.de bello Persico ait. Romanī ad ea quæ quietis sunt in palatio ministerium silentiarum vocant. qui eis præerant Decuriones silentiarum dicebantur, vt toto titulo de silentiarijs, & exacte obseruat Guidus Pancirolus ad notitiam vtriusque Imperij. cap.61. Is magistratus apud alios Comes Spathariorum dicebatur, nunc dicere possumus Capitan de la guarda, ex ijs quæ scientissime, accuratissime quoque adducit Dominus Garcia de Loaysa in magna collectione Conciliorum Hispaniæ in notis ad Con.viii. Toletanum. pag.461.

Sed vt ad d. l. si qua illustris redeamus, eius decisionem, quamvis legibus partitæ comprobata nouiora iura Castellæ emendarunt, nau ex.d.l.9. Taur. l. 7. tit. 8.lib.5.recopil.sancitum est, & generaliter traditum vt existentibus legitimis, mater ultra quintam bonorum partem spurijs neque relinquere neque donare possit: his verò deficientibus, omnem suam substantiam ex testamento & abintestate spurijs accipere, duobus exceptis casibus, videlicet si filius habitus sit ex coitu propter quem mater damnari posset ad mortem naturalem. Item quando filius ex clero, vel altero qui religionem professus sit, quæ quia quotidiana paulo attenuatus sunt examinanda. † Consonat ergo, vt iam vides ius nostrum regium antiquo ciuili Romanorum, utroque enim si nulli extenti legitimi liberi ex testamento & abintestate spurijs admittuntur, † dicunt que matris testamentum inofficium si præteriti sint. d.l.suspecta.29.§. 1. D. de inofficio. testam. hic est sensus. d. l.9. Tauri.ibi. le se an herederos legitimos ex testamento. vt suprà notauius. §. 5. nu. 14. quāuis non ita interpretetur Matienço in.d. l.7.glos.7.n.1. qui existimauit ex testam. tūc spurijs succedere cū instituti à matre sunt, errat tamē, conuinciturq; expresse ex §. sunt autē. infra de bon. posselli. estq; concors sententia spuriū contra matris testamentū admitti deficientibus legitimis descendantibus etiā si mater legitimos he redes ascēdentes habeat, ex eadē lege.ibi. aunque tenga padre, o, madre, o, ascendentes legitimos. quod præter ordinarios ibidē explicuit & notauit Couar.in.4.2.p.ca. 8. §.4.

in fine. ita decisum in Rota testatus, secū dū Casiodorū decis. vnicā de succel. abintest. quod etiā admittendū est & si mater sit illustris, quāuis enim in. d. l. si qua illustris. matri illustri spurijs nō succedit legitimi extatibus, si tamē legitimū nō extēt esse ex testamēto & abintestate admittendos magis probō, cū Angelo. Ioā. Bapt. & Tello Fernan. quos lequutus refert lo. Matien. in. d. l.7. glos. 7.n. 2. quia ante dictā legē indistincte spurijs admittuntur, siue mater sit illustris, siue nō sit illustris, hic autē illud tantummodo expressum est vt legitimis existentibus nō admittantur spurijs ad materna bona, ergo eis deficiētibus, nihil spurijs admitti impediet, yti clare insinuare videtur. l. 1. ibi. nō deue heredar de los bie-nes de ella el espurio con el legitimo. tit. 13. p. 6. † Extantibus vero legitimis descendentiis, spurijs nūquā succedit, nulla habita distincti. illustris mater sit, an infimæ & abiectæ cōditionis, correeto & antiquato hac in p. veteri iure Digestorū, Codicis & Partitarū per nouiores has leges. 9. Tauri. & 7. tit. 8.lib.5.recopilationis, & merito, quoniā & si verū sit ipsa natura considerata, sanguinisq; ratione attenta nō minus si lios esse spurijs & naturales, quam legitimos. l.2.l.4.l.8. D. vnde cognati. l. 1. 9. ius naturale. D. de iust. & iur. expedit tamen Reipublicæ cui castitatis obseruatio præcipuū debitū est, spurijs filios nō nasci, natos nō ita vt legitimos ali, ex pluribus etiā sacræ paginæ authoritatibus, quas adduxit alios referens. Ioan. Matien. in. d. l. 7. gloss. 3. runi. 3. Velaz. de Auend. in. d. l. 9. 10. gloss. 3. n. 3. † quāuis possint eis matres vel in vita vel in morte quintā bonorum suorū parte donare ex eisdē legibus, iuxta quas præter ordinarios, videbis Ioann. Rojas. de successi. abintestate. cap. 14. & cap. 15. & cap. 26. Couarr. d. cap. 8. §. 4. & §. 5. Mieres. in tract. de maioratibus. 2.p. q. 2. nu. 4. cum alijs.

11 Sed hic illud notandum est, quod suprà numero. 6. diximus filios spurijs legitimis non extantibus, ex testamento & abintestate succedere, primò limitadū esse quoties ex dānato & punibili coitu nati sunt, tunc enim non solum patri non succedunt, iuxta tradita superiori. §. 7. verum nec matri, nec alijs ascēdentes. ex Authentica ex complexu. C. de incestis nuptijs iuncto. §. fin. ibi. neque alienus

dus est a parentibus. in Authentico quibus modis naturales effic. sui. collatione .7. 1. penultima titulo. 13. partita. 6. notat Bart. in d. l. fin. D. de his quibus, vt indignis. late Gabriel Paleotus. lib. de nothis & spurijs. capit. 43. si coitus talis sit, vt propter eum mater poena, mortis naturalis puniatur. ex. d. l. 9. Taur. ibi. Salvo si los tales hijos fueren de dañado y punible ayuntamiento de parte de la madre. iuncto. versiculo. y queremos, &c. & his quæ in eius proposito scripserunt Antonius Gomez & Ioannes Matienço. & 12 alij, + iuxta quam legem (antequam casus in quibus mater poenam mortis naturalis incurrit prosequamur.) & si valde sit dubitatum, an ad consanguineorum ex parte matris successionem filii hi spurijs damnati admittantur? sintque plures qui eos excludendo existiment, verissima sententia est, eos admitti oportere, vt ex multis resoluit Velazquez de Auendaño. in. d. l. 9. Taur. glossa. 6. ex numero. 3. quem omnino videas.

13. Deinde & illud obleruabis quod & si in iure nostro soleat sâpe civilis mors naturali æquiparari, vt ex. l. Gallus. 29. §. & quid si tantum. D. de libertis & posthumiis. deduxerunt ibidem communiter doctores maxime Angelus numero. 1. Galiaula. numero. 8. Salomonius numero. 23. & probat textus in. l. actione. 66. §. publicatione. V. pro socio. l. 1. §. fin. ad finem. D. de bonorum posses. contra tabul. l. si necem. 4. §. si deportatus. D. de bonis libertorum, id tamen cum indistinctè recipiendum sit, cum idem ex vtraque morte resultat effectus. iuxta superiora iura quæ sic intelliges, & textum expressum. in. d. §. & quid si tantum. & in. l. cum pater. 79. §. hereditatem. in. 1. D. de legatis. lib. 2. l. ex ea parte. 121. §. in insulâ D. de verb. obligationibus l. Statius Florus. 48. §. Cornelio Fælici. D. de iure fisci. & in casibus tantummodo à iure expressis, vt notant omnes in. d. §. & quid si tantum & cù pluribus Velazquez de Auendaño. in. l. 4. glossa. 4. numero. 2. in legibus Tau- 14 ri. + in hoc casu, vt fili⁹ à matris successione excludatur, huiusmodi esse delictum oportet, ob quod poenam mortis naturalis mater incurrat, ex dicta l. 9. Tauri. ibi. y queremos que entonces se diga dañado, y punible ayuntamiento, quando la madre por el tal ayu-

tamiento incurriere en pena de muerte natural, nec eam ciuilem incurriere satis erit, vt non minatim ibidē aduertit Palacios Rubios. sub num. 33. Velazquez de Auendaño. 15 glossa. 9. num. 9. + Sufficiet autem delictum fuisse cōmissum, & ex eo filium procreat, quamvis mater, neque condēnata, neque rea postulata sit. ex. dicta l. 9. ibi incurriere en pena de muerte natural. vt post Speculatorum notauit Socinus. in consilio. 148. nu. 4. & 5. Gabriel Paleotus. de nothis & spurijs cap. 40 nu. 6. Tellus Fernandez. in. d. l. 9. Taur. numero. 12, & numero. 13.

16. Sed qui sint iure nostro coitus dannati & punibiles audiamus oportet: & sanè quoniam regulariter, punibiles & dannati coitus dicantur illi qui aliqualege dannantur. Julius Clarus. lib. 5. receptarum sententiarum. §. Fornicatio. numero. 5. qui septendecim casus exterio- ri poena punibiles refert, & explicat, post Bartolom. in. l. fin. numero. 4. D. de his quibus vt indignis, & ita secure doceant & recte. Palacios Rubios. numero. 30. Tellus Fernandez numero. 3. in. d. l. 9. Tauri. Gregorius. in. l. 11. verbo. Ne- tus ex coitu damnato. titulo. 13. partita. 6. Couartuñas. in. 4. 2. parte. §. 5. numero. 15. sub capite. 8. Ioannes Martinez Ola- no in concordia iuris verbo. coitus. numero. 41. Gabriel Paleotus de nothis & spurijs: capite. 16. numero. 5. Idemque iure Regio in vniuersuni admittendum quoad alios effectus sit, vt dictam. l. 9. explicantes, recte notarunt Olano. vbi proxime. numero. 42. Velazquez de Auendaño, in eadem. l. 9. glossa. 9. numero. 5. Quo ad hunc tamen effectum successionis de quo agimus, non solum lege coitum damnari & puniri, verum propter eum matrem poenam mortis naturalis incurriere oportet, vt ab eius successione filius excludatur.

17. Ecce si filius ex adultera matre suscep- tus sit, siue celebs sit pater, siue coniugatus; si etenim filius etiam prole legitima deficiente inatri non succedet, notat ex iure ciuili Romanorum Accur. verbo. ad- mitti. in. §. nouissime. in frā de S. C. Oficia no, sequuntur plures quos referunt Ioan- nes Matienço. in. d. l. 7. glos. 11. nu. 6. Velaz- quez de Auendaño. d. glossa. 9. numero. 9. Ceruantes, ibidem. num. 45. qui & iure nostro

nostro Regio idem quoque admittendū rectè docent, & fecurè post magnam disputationem Tellus Ferdinand. in.d.l.9. Tauri numero.9.ad.13. Couarruias.d.5.5.numero.15. Ioannes Roras de successionibus abintestate capite. 26.numero.29.contra Gregorium. in.d.18.l.11.verbo. *natus ex coitu damnato.* † Nā & si iure communi & regio Partitarum in adulteram mulierem pœna mortis nō sit statuta, Authentica sed hodie. C. de adulterijs. l.15.titolo.18.partita.7. exornat Andreas Tiraquellus. ad leges conubiales. capite. 13. numero. 19. Cautumque nouioribus legibus sit, eam marito tradendam, vt vel dimittat, vel occidat, aut aliis pro arbitrio puniat. l.1. titolo.7. lib.4. fori. l.2. in fine. titolo.15. lib.8. ordinamenti. l.1. titolo. 20. lib.8. nouæ recopilationis l.80. cum sequentibus in legibus Tauri. exornat Dominus Ioannes Vela de Acuña.lib. de delictis. capite. 1. pagina.7. Satis tamen est ex permissione legis & voluntate mariti adulteram morte naturali puniri posse: † quinimo iuxta notata supra. nu. 15. secute resoluendum, adhuc filium ex adulterio suscepsum, quamvis maritus vxori pepercit, & pœnam remiserit succedere non posse, neque filii legitimis aut cognatis quibus ad vxi bona ius quæstuum iam est, præiudicium irrogari quod menti tenendum est. Idque longe magis admittendum si adulterium cuius incestu mulier commisit. ex.l.si adulterium cum incestu.38. D.ad legem Iuliam de adulterijs. & ijs quæ resoluuit post alios Velazquez de Auendaño. in.d.l.9.glosa.9.numero.7.Ceruantes num.43.

20 Si vero ex Adultero & soluta muliere procreatus filius sit, aliud dicendum est, nam & si negari non possit huiusmodi coitum damnatum esse & punibilem, vt constat ex his quæ referunt Angelus Arctinus. in. d. §. nouissimè. infra de. S. C. Ofciano. Ioannes Baptista in.d. I. figura illustris. columna.2. Decius consilio. 306. Couarruias d.5.5.numero. 15. versiculo. ex quibus dubium. Aegidius Bosisius in praxi. titolo. de coitu damnato. ex.numero.22.& ex. 1.3.titolo.15.l.5.titolo.19. lib.8. recopilationis. cum alijs relatis per Dominum

Ioannem Vela & Acuña. vbi supra. ca-
21 pite. 6. pagina. 28. † cuin tamen hoc casu mulier pœnam mortis naturalis non incurrat, fed exiliij vnius, duorum & annorum, & pœna vnius marchi argentei. l.23.l.24. titulo. 3.lib.1.ordinamenti. l.1. titolo.19.lib.8.recopilationis declara-
randis iuxta adducta per Ioannem Lopez de Palacios Rubios. in repetitio-
ne. Cap. per vestras. §.21.numero.14. Pe-
trum Nuñez de Auendaño. de exequen-
dis mandatis, 21parte capite. 26. Auiles.
in capite. 47. Prætorum. verbo. *manceba.*
numero.1. Antoniū Gomez in.l.80. Tau-
ri numero.20. consequens est, filium ex
huiusmodi congressu procreatum ex te-
stamento, & abintestate legitimum ma-
tri heredem esse, vt cum multis alijs post
Didacum Couarr. iam relatum resoluuit
Velazquez de Auendaño in. dicta l.9.
Tauri. glosa.9.num.2.& ante eum Anto-
nius Gomez. nu.14.

22 Sed an incestuosī filij matri succedere possint, valde dubitatur, est autem in-
cestuosus, qui ex eorum congressu sus-
cipitur, qui vel consanguinitatis vel af-
finitatis vinculo, saltim quarto gradu,

23 coniuncti sunt: † & si enim incestus iux-
ta sermonis proprietatem quælibet illi-
cita coniunctio appellari polsit, quasi
in ea defuerit Veneris cestus, idest cing-
ulum, quo antiquitus nuptiarum so-
lemnia celebrabantur, vt ex alijs do-
cent Petrus Gregorius lib.9. syntagmat.
capite.11. & lib.39. capite.7. Couarr-
uias in.4.2. parte capite.6.§.8.numero.1.

24 † placuit tamen, quia maior prohibitio
inter affines & consanguineos est, ince-
stum appellari coitum inter consanguineos
sive coniuctos, cap.lex illa. 36.
quæst.1.docent Couarr. & Petrus Greg.
vbi suprà Ant. Gomez in.l.80. Tauri.nu-
mero.15. Iulius Clarus.lib.5.5.incestus.
numero. 1. Bernardus Diaz in practica
Criminali. capit.78. & ibi Salzedo. Auen-
danius Senior responso.7. & in dictio-
nario verbo. *incestus.* & l.3.titolo.18. par-
tita.7. Incestuolum ergo matrinon suc-
cedere, † eo quod propter huiusmodi

25 coitum mater incurrit pœnam mortis na-
turalis, plures docent; quibus iure no-
stro fauet textus expressus in.l.3. tit. 18.
part.7. qua lege imponitur viro incestum
committenti pœna, quæ propter adul-
terium

terium infligitur , quæ est poena mortis l. 15. titulo. 17. partita. 7. mulieri vero eadem illa , vt constat ex versiculo. *Essa misma pena deue auer la muger que a sacerdotibus hiziere esse peccado . quæ verba litteret* Gregorius ibi. verbo. *la muger, existimauerit benignius accipi posse, quasi ve-*lit, mulierem incestum committentem incurere pñnam adulterij , quæ illo iure respectu mulieris , erat poena detrusiōnis in monasterium , text. in authentica. Sed hodie. C. ad leg. Iul. de adulterijs. l. 15. titulo. 17. partita. 7. cuius interpretationem . & opinionem secure fit mat Guillen de Ceruantes in.d.l.9. Tauri. ex numero. 40. congruentius tamen multò ad pñnam mortis , quæ viro adulterium perpetranti imponebatur , referenda sunt , vt idem Gregorius Lopez sibi contrarius scriplerat in l. penultima Glosa magna. titulo. 13. partita. 6. sequitur Tellus Fernandez. in. d. l.9. Tauri. numero. 6. Ioann. Rojas de successione ab intestato. cap. 26. numero. 27. Ioannes Matienço. in. d. l. 7. glos. 11. numero. 11. Velazquez de Auendaño. d. glos. 9. nu. 8.

26. Sed ego rem sic cōprehendo, quod quāuis commisso incestu in secundo , tertio , vel quarto gradu consanguinitatis, vel affinitatis, ex copula matrimoniali proueniunt, sunt qui putent, pñnam arbitrariam esse, imponendāq; iuxta gradus proximitatē, & qualitatē personarū, soleātq; nobis pecunaria pñna multari , & in exiliū mitti; Plebejifustigari, & ad tritemes dānari. vt deduces ex Ant. Gom. in.l.8o. Tau. nu. 15. Pet̄ro de Auend. respons. 7. nu. 3. quorū opinione, & quotidiana praxi admissa superiora limitabis etiā quoad pñnam. d.l.9. Tau. cū Ant. Gom. ibi. nu. 14. ver sic. tertio , resolues tamē indistincte filiū à matris success. excludēdū esse quoties ex incestu cōmesso inter consanguineos primi gradus procreatus est; siue inter ascēdentes, & descendentes, vt si ex patre & familia, aut matre & filio, quē coitū nefariū appellamus, nefariosq; filios inde susceptos dicimus. Accurs. in rub. C. de incestis & nefarijs nuptijs. & probat. l. quin etiā. 6o. D. de ritu nup. §. ergo. supra de nuptijs. Authe. de incestis & nefarijs nup. in pri. coll. 2. & in. l. 1. §. si qua. D. de cōcubinis. Ioan. Rojas de success. ab intest. c. 1. n. 14. Gabr. Paleot. lib. de nothis & spurijs. ca. 16. nu.

11. Brison. de verb. sig. li. 12. fol. 427. pag. 2. & pñna mortis naturalis imponendā el. se cōstat, ex iā adductis supra proxime, & Leuitici ca. 18. l. 13. tit. 2. p. 4. probat Gre. in. l. penul. glo. magna col. 1. in medio. tit. 13. p. 6. & in. l. 3. tit. 18. pa. 7. siue ex fratre & sorore , quibus similiter pñna mortis imponendā est, ex supra relatis , ex quibus & alijs ita sēpius iudicatū fuisse testantur Iul. Clarus lib. 5. receptarū. §. incestus. n. 2. Boerius decit. 318. Petr. Greg. lib. 36. syn. tagm. cap. 7. num. 7.

27. Qua in re ineminiisse oportebit , quod & si incestus cōmittatur inter affines vsq; ad quartū gradū etiā si ex fornicaria copula oriatur affinitas, vt cū alijs resolut Ioa. Matien. d. glo. 11. nu. 3. hodie tamen cū in 3. & 4. gradu impedimentū nullū sit , neque impedies, neq; dirimēs matrimonī , si ex illicito coitu originem affinitas habet, ex noua Cōcil. Trident. lege, de reformatione matrimonij. cap. 4. cōiuncto motu proprio Pij Quinti, incipienti, Ad Romanum Pontificē fol. 5. 8. † sicq; inter coeuntes in huiusmodi gradibus nullū sit impedimentū quin licite & solēniter matrimonī absq; dispensatione cōtrahi possit, filius ex eo cōgredsu suscep̄tus, cum naturalis reputetur hoc iure matri succedere poterit, vt resolut Anton. de Lara. in. l. si quis à libe. in princ. nu. 9. 1. Guillē de Ceruan. in. d. l. 9. Tau. nu. 34. & cū alijs aliud agens obseruat dominus Ioānes Velade Acuña tractatu de de-
29 lictis cap. 17. pagin. 93. † Deinde pñna mortis naturalis cū puniatur mulier coīes cū Iudeo vel Mahometico, vt de hoc criminē agētes notāt Iul. Clar. di. lib. 5. §. fornicatio. nu. 26. Bosisius in praxi. tit. de coitu dānato. nu. 20. Boer. decit. 316. num. 5. Paul. Grillan. Tract. Omnipotēs coitus. q. 12. Couar. in. 4. 2. p. ca. 6. §. 11. nu. 3. Ant. Gomez. in. l. 8o. Tau. nu. 26. l. 9. tit. 24. l. 10. tit. 25. p. 7. filius ex eo coitu suscep̄tus ei nō succedet, vt nominatim in. d. l. 9. dixit Tellus. nu. 7. Velaz. de Auend. d. glos. 9. nu. 11. Ioan. Matien. in. d. l. 7. glos. 11. n. 5.
30 Rursus neq; ille, qui ex ea muliere habitus est, quæ raptū cōmisit, nā cum raptus cōmittatur quoties quis de loco ad locum per vim mulierē, aut virū abducēdi animo, & libidinis causa amouet , vt deduces ex tex. in. l. vñica. C. de raptorib⁹, & ca. lex illa. 36. q. 1. fœminas quoq; raptū cōmittere posse cōstat, docet Accur. ver. spōsa. in. d. l. vñica,

vnica, sequuntur plures relati ibi per Hippolytū de Marsilijs. nu. 223. & in. l. si quis viduam. nu. 6. D. de quæstionib. Antonius Gomez in. l. 80. Tau. nu. 37. Angelus in. d. l. vñica. in fine, vbi refert se vidisse Florentia quæ quandam meretricem comburi, quæ adolescentulum rapuerat. & inde pœnas raptoribus iniunctas sibi, ijdē Doctores resoluunt, & ita obseruandu est, licet contrā Sentiat Iulius Clarus. lib. 5. §. rapitus. num. 6. Paulus Grillandis de diversis criminibus lib. 3. q. 10. num. 23. pluresque foeminas hoc delictum commisisse constat ex Andrea Tiraquello de utroque retractu lib. 1. §. 20. num. 5. & in legibus cōnubialibus. l. 9. ex num. 112. cum autē cōstet omni ferè iure pœnam mortis natura lis raptoribus imposita esse, d. l. vñica. C. de raptoribus. l. si quis non dicam raperet. 5. l. raptore. 41. C. de Epis. & cleri. l. qui cætu. 5. §. qui vacante. D. ad leg. Iuliam de vi. §. Item lex Iulia de vi. infra de publicis iudicijs. l. 3. titulo. 20. part. 7. l. 2. titulo. 23. partita. 7. l. 2. titulo. 13. libro. 8. recopilationis. explicat & ornat videntas omnino Dominus Ioannes Vela de Acuña libro singulari de delictis, cap. 29. & plures alij quos retulimus in epitome de delictis, sub num. 83. sequitur filium foeminae raptum perpetrantis, iuxta tex- tū. inf. in d. l. 9. Tau. ab eius successione remouendum, vt ibidem animaduertit ex ijs quos ego vidi, solus Guillen de Ceruan tes num. 47.

31 Punitur etiā pœna mortis mulier quæ proprio seruo se immiscuit. l. 1. C. de mulieribus quæ proprijs seruis se immiscuerunt. l. 15. tit. 17. par. 7. Iulius Clarus lib. 5. recept. sent. §. fornicatio. nu. 20. Anto. Gomez in. l. 8. Tauri. num. 23. explicant Gregorius Lopez. in. l. 14. verbo. librado. titulo. 23. partita. 3. Couar lib. 2. variarū. cap. 10. numero. 9. & in specie notat Tellus in. d. l. 9. numero. 10. Velazquez de Auendaño. d. glos. 9. numero. 12. Ioan. Rojas de successi. cap. 26. numero. 38. vnde filius ex eo coitu suscepitus maternæ successionis incapax erit.

32 Controuerlum autem est, an si filius natus sit ex congressu famuli cum domina sua, velcum filia, consanguinea, vel affine domini sui, matri succedere possit, & quamvis Ioannes Rojas. d. capit. 26. numero. 24. existimauerit hoc cap.

su pœnam mortis naturalis imponi vi-
ro sic coeunti, non autem mulieri, cam-
que domino suo tradendam, vt ei quam
maluerit, etiam mortis pœnam impo-
nat: ego indistincte filium matri tue-
cedere non posse aio, + quoniam mu-
lieri quoque pœnam mortis iniungi vi-
deo. l. 2. titulo. 19. partita. 7. l. 1. titulo. 15.
lib. 8. ordinamenti. l. 4. titulo. 20. lib. 6. re-
copilat. & magis in. l. 6. titulo. 20. lib. 8.
recop. vbi postquam hac pœna punien-
dum famulum coeuntem cum consan-
guinea, affini, concubina domini sei,
nutrice filiorum domini, aut cubicula-
ria dominæ suæ, aut qualibet alia vir-
gine ibi commorante in illis verbis man-
damos que qualquier que hiziere fornicio con-
la barraganæ conocida del señor, o, com donzella
que tenga en su casa, o concobigera de la señora
(idest, Camarera) al fin. titulo. 14. partit. 2.)
de aquellos que la an, o con parienta de aquel
con quien viviere, morando la parienta en casa
del señor, o con el ama que cria su hijo, o, hija, en
quanto le diere leche, que lo maten por ello. quæ
pœna mortis, flammatum olim erat in. d.
l. 2. titulo. 19. partita. 7. statim eandem-
quoque pœnam mulieri imponendā esse
statuitur, y la que este yerro hiziere, que sea
puesta en poder de aquel con quien viviere, que
le de la pena que quisiere tambien de muerte, co-
mo de otra manera. quibus verbis satis con-
stat eandem illam pœnam, hanc mulie-
rem subire, quam adultera mulier de qua
supra numero. 17. vnde quemadmodum
filium ex ea susceptum à successione re-
pellendum resoluimus, sic & hunc qui ex
huiusmodi congressu natus est. quod no-
minatim resoluit Tellus Fernandez in
d. l. 9. Tau. numero. 8. Ioan. Matienço in.
d. l. 7. glossa. 11. numero. 5. ad fi. & contra
Ioannem Rojas iam relatum Velazquez
de Auendaño. d. glos. 9. numero. 13. Cer-
uantes. numero. 48. Quod si non ex virgi-
ne, consanguinea, &c. Sed alia muliere iux-
ta dominum cōmorante, eidēq; seruicti
filius suscipiatur, quia non pœnam mor-
tis, sed alijs in dictis legibus expre-
sis puniri coeuntes debent, suc-
cedere filius po-
terit.

An

An clericorum spurij filij Matribus iure huius re- gni succedant ad interpre- tationem l.9.Tau.Ver.

*Saluo si fueren hijos de cle-
rigo, &c. §.9.*

- 1 Spurios clericorum an matris succedat? & numer. sequentibus. Negativa pars multis argumentis, & authoritatibus probatur. usque ad numero. 6.
- 2 Filii ex damnato & punibili coitu natu nec patri, nec matri iure communi succedunt.
- 3 Filii clericorum adulterini, & incestuosi appellantur.
- 4 Clericis longe magis decet honestas & castitas.
- 5 Filii clericorum servi & mancipia ecclesiae cuius pater est ministri, quando.
Cap. cum multa. 15. quest. vltima. & eius vera lectio.
- 6 L.9.Tau.ibi. saluo si fueren hijos de clero, &c. inducitur contra filios clericorum, iure. Etis duabus legibus de Soria.
L.22.tit.3.lib.1.ordinam. & l.2.tit.3. lib.5. ordinam.
- 7 Spurij clericorum filij matris succedere possunt ex alia opinione que probatur usque ad numerum. 12.
- 13 Spurios clericorum filios matribus succedere non posse cum magis communi defenditur.
- 14 L.9.Tauri.sensus.
- 15 Clericorum appellatione etiam in minoribus ordinibus constituti continentur.
- 16 Clerici in minoribus constituti filius indistincte matris succedit, contra Bartolum & numer. sequentibus.
- 18 Clericus in minoribus constitutus etiam si beneficium habeat matrimonium tamen contrahere potest.
- 19 Clericus in minoribus qui beneficium habet, si matrimonium contrahat illud statim ipso iure amittit: & numer. sequentibus usque ad numerum. 23.
- 22 Clerici sacris iniciati matrimonium contrahere non possunt: quamuis Grecis uti coniugio ante matrimonium contractu licet.

¶ 1 **C**elebris est, praxi & vsu forensi quotidianus questio, Vtrum spurij clericos

rum filij matribus suis succedere ex testamento vel ab intestato possint? & eos incapaces huius successionis esse frequentius placuit, & defendant Abbas, & Praepo. & Cardinalis in cap. cum haberet. infine. de eo qui duxit in matre quam polluit per adult. idem Abb. in. cap. per Venerabilem. num. 32. qui filij sint legitimi. & in cap. innotuit. nu. 19. de electione. Ioan. de Platea in princ. infra de S. C. Orificiano. Syluester in Summa verbo. *Filiij. quest. 7.* Bermonodus Choueronius in tractatu de concubinarijs, pag. 356. Roder. Suarez in. l.1.nu.29.tit.6.lib.3. Fori late Ioan. Rojas. de success. ab intestato. cap. 27. ex nu. 1. Michael de Cifuentes num. 5. Didacus Castillo. glossa *En la ley.* Ioann. Lopez de Palacios Ruuios num. 37. Antonius Gomez. num. 15. Tellus Fernandez. num. 34. verbi. ex *vltimis verbis.* Guillen de Certantes num. 66. in. d. l. 9. Tauri. Melchior Mieres tractatu. de maioratibus. 2.p. q.2. num. 16. Ferd. Minchaca de success. creatione. §. 10. num. 497. Ioan. Matieno in. l.7. gloss. 12. & Alfonsus de Azebedo in. l.1.num. 32. tit. 8. lib. 5. nouæ recopilat. Co uarr. in. 4. 2. part. cap. 8. §. 5. num. 17. Dida cus Spino in speculo testamentorum glos sa. 16. principali. num. 91. & nouissime ne mine relato Pater Ludouicus Molina, de iustitia & iure disputatione. 167. con. 5. pagina. 950.

2 † Proqua sententia primo facit, quoniam certi iuris est filios ex damnato & punibili coitu natos nec patri, nec matre succedere posse, d. authentica ex complexu. C. de incest. & nefar. nup. & magis in Authentico quib. mod. nat. eff. sui §. fin. † At clericorum filij adulterini sunt, glossa. verbo. adulterinus. in. d. cap. per venerabilem. Quam ibi mente tenendam dicunt Abb. num. 32. Couarr. d. num. 17. Petrus Plaza de delictis. cap. 41. num. 3. & incestuolos eos appellat glossa. verbo. *filiij.* in. l. 2. C. de Epis. & clericis vbi Bald. num. 2. & ibidē Bart. & Angelus. Felinus. in. cap. cum dilectus. num. 5. de accusat. Rolandus cons. 6. vol. 4. num. 12. Paulus Grillandis tract. Omnitariam coitus. cap. 15. Decius in cap. at si cleric. §. de adulterijs. de iudicijs. Ioan. Baptista in. l. si qua illustris. col. 5. C. ad S. C. Orificia. Ioan. Lopez de Palacios Ruuios. in repetitione Rub. de donat. inter virum. §. 36. num. 6. Nefarios vocat Bartolus.

ius in l. 2. n. 3. D. de accusat. ergo matris sue cedere non poterunt. † Deinde nam cum maxima castitas, & longe maior honestas in clericis, quam in alijs requiratur, iuxta illud Eliae, mundanini qui fertis vasa Domini, & Levitici. Si sacerdos qui est unius peccaverit, faciat delinquere populum, & Pauli ad Timoth. 1. c. 3. Sic ministrent, ut nullum crimen habeant. & alia quæ deduces ex c. omium sacerdotum. 3.2. dist. c. necesse est. 1. q. 2. c. magna de voto, & ex Speculatore in rub. de vita, & honest. cleric. Albero Trocio de vero, & perfecto cleric. c. 70. n. 12. † si contra se cerint, eorum filii exosi habentur, & statim cum nascitur serui & mācipia ecclesiæ, cuius pater est minister & sacerdos, c. cū multæ. 1. q. vlt. (quem textum restituit illustrissimus Garcia Loaysa in magna collectione Conciliorum Hispaniæ, in notis in Concilium IX. Toletanum. pag. 487. & pag. 488. Petr. Plaça de delictis. lib. 1. c. 41. n. 32. Couar. d. n. 17. & recte interpretatur, quo casu mulier sciéter sub figura matrimonij, cum eo coit, quamvis Ioannes Faber in §. servitus. n. 2. Romanus singulari. § 20. generaliter & male eum acceperint, recte tamē Abbas in cap. 2. n. 5. de cohab. cler. & mul. Rojas. d. c. 27. n. 18.) & ita notat glos. 1. in c. eos qui. 3.2. distinctione.

6 Præterea & fortius hæc sententia probatur iure Regio Hispano ex d. l. 9. TAU. 1.7. tit. 8. lib. 5. nouæ recopi. in versi. Saluo si fueren hisos de clérigos, ó frayles, ó de monjas professas, que en tal caso, aunque por el tal ayuntamiento no incurra la madre en pena de muerte, mandamos que se guarde lo contenido en la ley que hizo el señor Rey Don Ioan el primero en la ciudad de Soria, que habla sobre la sucesión de los hijos de los clérigos. Quam legem ut inducas, necessario animaduertere debes, à Ioanne Rege duas editas fuisse iuxta ciuitatem de Soria constitutiones. Altera habetur in l. 2. tit. 3. lib. 1. ordinamenti. Alia in l. 2. tit. 3. lib. 5. eiusdem ordinam. & in l. 6. tit. 8. lib. 5. nouæ collect. ergo si relatio tñ in d. l. 9. Tauri. fit ad l. 2. hoc modo induci debet, quod cum ibi dispositum sit, filios clericorum patribus suis succedere non posse, statuanturq; in d. l. 9. Tauri. idem in iuatum successione obseruādum esse, cōsequens est, filios spurios clericorum ab hac quoq; sucesione priuari, quomodo argumētant Ant. Gomez, & Ioannes Rojas, & cæteri Hispani pro hac opinione adducti. Nam ex rela-

tione ad legem de Soria eadem sicut videatur prohibito in matrem bonis. Si vero non ad dictam legem 2. titulo. 3. lib. 5. ordinamenti sed potius ad d. l. 2.2. tit. 2. lib. primo erit enim ordinamenti, hunc textum referamus; prout referri potest, non tantum ex relatione, verum & ex verbis quoque prohibitam maternam successionem constat, ait enim textus: Otro si per nocturna occasion, que las mugeres así viudas como virgenes sean barraganas de clérigos, si sus hijos heredasen sus bienes, y de sus padres, o sus parientes, &c. Vnde constat, hanc opinionem & iure & ratione probatam esse, spurious clericorum filios non tatum à paterna, verum & à materna quoq; successionem remouēdos esse.

7 Contraria tamen sententiam defendit Alphonsus de Montalvo in l. 10. verbo en adulterio, ad medium. titu. 5. lib. 3. fori. doctorissimus Gregorius Lopez, verbo, los de e' madre. in l. 3. tit. 21. partita. 4. Didacus Peñaz in d. l. 2.2. tit. 3. lib. 1. ordinam. glossa, nō ayan ni hereden, ad finem, & neruose contendit Ludouicus Velazquez de Auendaño veriorem esse in d. l. 9. Tauri, glossa. 10. ex n. 4. saltim eo casu quo mulier ex qua clericus filium suscepit, nec coniugata erat nec eius consanguinea, nec concubina, sed soluta mulier ad quam ipse confuetudine non habebat, asserentes filium ex simplici fornicatione à clérigo susceptum inatri succedere ex testamento, & ab intestato posse.

8 Quibus in primis faret, quod late supra resolutum est paragraplio octauo, ex l. 2. l. 4. l. 8. D. vnde cognati. l. si qua illustris. 5. C. ad Senatus Consultum Ofic. 5. nouissime, infra eodem spurious filios matribus suis, cuiuscunque sine conditio- nis, legitimis non existentibus succede- re. † Deinde facit textus in l. 11. titu- lo decimotertio, partita sexta: quæ lex solum excludit filium spuriū à suc- cessione materna, quando mater erat coniugata, religiosa, vel consanguinea, vel illistris: ergo si libera & soluta sit non excludetur filius.

10 † Ulterius induci possunt, dicta l. 2.2. tit. 3. lib. 1. ordinam. ibi, de sus padres clérigos. & l. finali, titulo. tertio, libro quinto or- dinamenti, ibi, no hereden los bienes de los clérigos sus padres: quæ leges cum expresse paternam successionem prohibeāt, mater- nam non interdicere, sed omittere potius

Tt viden-

- videntur ex regula. l. cum Prætor. 12. D.
de inditijis cum vulgatis.
- 11 Rursus, nam quemadmodum diximus,
filium à conjugato, & soluta suscepimus,
ex testamento, & ab intestato matri succe-
dere, quod & probant Ioani de Platea, in
principio, infra de S.C. Ofici. Angel. in §.
nouissime eodem tit. Decius consi. 306. &
Ioan. Lopez de Palacios Rub. in l. 9. Tau-
num. 27. cum clericus cum Ecclesia matri
monium contrahat, cap. per venerabile
qui filii sint legitimi, cap. inter canonicos,
ac electione, si ex soluta suscipiat filium pa-
riter admittendum quoq; videtur.
- 12 Præterea & pro hac ientetia induci po-
test tx. in d.l. 9. Tauri, & contra Gomeziū
& alios retorqueri, hoc modo ut constat
ex verborum serie, quā supra adduximus
caueri noster tx. iuxta maternam succelso-
nem, quoties spurijs clericorum filii de ea
agunt, obleruari quod dispositum est in ea
lege quā loquitur de successione filiorum:
clericis à Rege Ioāne primo lata. At in hac
lege illud tantum disponitur ut patribus
clericis non succedant, nihil autem de ma-
ternasuccessione agitur nec deciditur: er-
go cum lex Tauri relationem cōtineat ad
legem de Soria idem quod ibi statuitur,
hic quoq; caueri videtur, nec in hac mate-
ria quā odiosa est & pñalis, l. cum quidā
19. D. de liberis & polth. l. cum hi. 8. D. de
transactionib. priuationis pñam à mater-
na successione inducere debemus, argum.
cap. is qui. desententia excom. lib. 6. ex qui-
bus hanc Gregorij opinionem defendere
poteris.
- 13 Sed mihi magis prima placet, ex ijs,
quā pro ea adduximus, neque proxime
relata mouere debent, nam eti successi-
rit spurius matri succedat, non tamen
spurius clericis, singulari ratione à nobis
animaduerta, & relata in dicta l. 22. or-
dinamenti, por no dar occasion, &c. quā lex
ibi, scilicet barraganas, quamvis videretur tan-
tum in concubinis loqui, iuncta l. octaua
titulo decimo sexto, partita sexta, & ijs,
qua notat Ioannes Matienço in dicta l.
6. glossa. 2. barraganas de clero, titulo octa-
uo, libro quinto nouæ recopilationis. idē
quoque & in quacunque alia muliere di-
cendum est, cum ex quocumque coitu sa-
cerdos puniri possit. Nec dicas, exten-
sionem hoc casu fieri in materia pñali,
nam cum à nostra lege Tauri fiat, quā
si sic non interpretetur inanem continet
decisionem, nihil impedimento est. Qua-
re securè tenendum est, spuriū clericis
à matris successione remouendū, hunc.
14 que totius legis sensum esse. † Naturales,
sive spurijs filios ex testamento & ab inte-
stato deficiētibus legitimis descendētibus
admitti, his vero existētibus, quātā
maternorum honorū partem accipere
posse. Quod vtique sic est accipendum,
nisi ex eo coitu suscipiantur, propter quē
pñam mortis naturalis mater incurat,
tunc enim eti nulli legitimi extent, des-
cendentēs succedere non possint, aut si
ex clericis, aut religioso, quoniā eti
exhūmū modi coitu pena mortis non ora-
tur, pariter priuandi materna successio-
ne sunt, quamvis posteriorib. his quo-
que casib. similiter quātā partis heredi-
tatis maternæ sint capaces. Hactenus de
spurijs sacerdotum, & aliorum, qui fa-
cias sunt initiati ordinib. filii dixisse
sufficiat.
- 15 Sed cum, clericis generali verbo compre-
hendi omnes qui diuino cultui ministeria
religionis impendunt, doceat Imperator
in l. 2. C. de Episcopis, & clericis in Theo-
dosiano, veluti, Hostiarium, Psalmistam, Le-
ctorum, Exorcistam, Acolytum, subdiaconum, Dia-
conum, Presbyterum, quam definitionem pro-
bat D. Isidorus lib. 7. Etymologiarum ca.
12. & tx. in c. cleris 21, distinctione. c. duo
sunt. 12. q. 7. Concil. Triden. Sels. 22. de re-
for. c. 4. cum sequentibus: unde clericorum
appellatione, etiam in minoribus constitu-
tos comprehendri receptissimum est, gloss.
& Abbas, & oīnes in c. non licet. de præ-
bendis, vbi Decius num. 17. Rolandus, con-
si. 16. num. 10, volu. 4. Ioan. Lopez de Pala-
cios Rubios. in rubrica de donatio. inter
virum, §. 42. num. 8. non solum in materia
fauorabili, sed etiam in odiosa, argum. cap.
clericis in principio, de vita & honestate cle-
ricorum. † Maximē inter nostros dubita-
tur, vtrum dispositio, sive prohibitio hu-
iūs tx. in hac l. 9. Tauri, ibi: salvo si fuerit bi-
jos de clericis, locum habeat, atque admittenda
sit in filiis clericorum, quorum pa-
rentes in minoribus ordinibus constitu-
ti tantummodo sunt: † & rem distinc-
tione componit Bartolus in L. in concubina-
tu, numero 5. D. de concubinis. Ut si pa-
ter clericis in minoribus constitutus be-
neficium Ecclesiasticum non habet, filius
qui

qui tunc, nisi aliud impedit, naturalis est, & patri, & mati succedat. Sin vero Ecclesia sticum beneficium pater obtineat, filius non succedat. Vtrumq; proprijs rationibus. Nani naturalis filius is est, quorum parentes matrimonium absque dispensatione, vel conceptionis, vel nativitatis tempore contrahere poterant, vt late supra §. 6. ex nati. i. diximus, & constat hoc casu, parentes potuisse contrahere, sicut filium legitimum procreare. Spurium vero eum e conuerso appellamus, inter cuius parentes nuptia consistere non poterant, eratq; concubitus legibus interdictus, & punitus ut late supra diximus, vnde cum clericus qui beneficium Ecclesiasticum habet, rebus sic stantibus, & prout nunc matrimonium contrahere non possit, suscep- tum ab eo, eo tempore, filium maternæ etiam successionis incapacem esse probauit Bartolus dicto numero quinto, cuius opinionem probarunt Abbas numero trigesimo tertio, Ancharranus numero nono in capite, tanta, qui filii sint legitimi, & alij plures, quorum meminerunt Rojas, Plaça, Velazquez de Aueda, & Spino statim referendi.

18 Sed longe Bartolus & sequaces opinione falluntur, quia multo verius est, filium natum ex clero, etiam beneficium Ecclesiasticum obtinente, in minoribus tamen ordinibus constituto naturalem esse proindeq; vtriusq; successionis, & parentæ & maternæ capacem, iuxta late scripta supra, §. 6. notissimum enim est, clericum in minoribus, qualecumque habentem beneficium posse matrimonium contrahere, cap. i. & 2. de clericis coniugatis, Vecilio capelle Thololanæ, 239 Ioannes Bernardus Diaz de Lugo, in praxi criminali, cap. 80. & extat celebris extrauagans Ioannis Vigesimalis secundi, incipit antiqua concertationi, de voto † licet ipso facto amittat, beneficium dicto capite primo. c. 3. cum alijs ibi, de clericis coniugatis, late cum alijs Iosephus Mardanus, de probationibus, volumine primo, conclusione 182. num. 6. & omnes regressus, accessus, atque alia quælibet iura ad beneficia Ecclesiastica ipsi contrahenti competentia glossa in capite i. de clericis coniugatis, libro 6. sequuntur Paulus, & Alexander in l. si à primo. D. de liberis & posthumis, Nauarrus in cap. si quando ex

ceptione §. de rescriptis, Couarru. in 4. 20 2. p. cap. 6. §. 3. n. 4. † qui idem de ecclesia sticis pensionibus affirmat, sequitur Hieronymus Giga, tractatu de pensionibus. q. 54. Ioan. Baptista, eodem tractatu. q. 30. Nauar. tracta de oratione, cap. 21. nu. § 3. 21 † etiam si matrimonium carnali copula minime fuerit consummatum aut vxor ante copulam religionem ingrediatur, inixa communem Abba, & aliorum doctrinam in cap. i. de clericis coniugat. quam cum alijs nouissime sequitur Ignatius Lopez de Salzedo in additionibus ad Bernardum Diaz, in praxi, dicto c. 80. litera E. Ergo cum clericus sacris non initiatus matrimonium contrahere possit, suscep- tum filium ab eo naturale esse constat, & matri ex testamento & ab intestato posse succedere. 22 Pro qua opinione expendo ego verba dicta l. 9. ibi. Saluo si fueren hijos de clérigos o freyles, o frayles, o monjas profesas, quæ duas personas æquiparat, & coitum ab ipsis habitum simili eademque pena punit in clericis sacris ordinibus insignitis loqui manifeste probat, qui matrimonium contrahere non possunt, capite, presbyteris, 27. distinctione. cap. decernimus. 28. distinctione, & in canonibus Apostolorū, c. 15. concilium Tridentinum, sel. 24. canone. 9. quāvis Græcis licuerit vti coniugio contracto ante sacram suscep- tum ordinē non autem post, cap. Syracusanæ. 18. dist. cap. cum olim. 6. de clericis coniugat. Ioannes Maior in 4. distinctione vigesima quarta, questione secunda, & distinctione vigesima septima, questione prima, Alphonsus à Castro, libro secundo de heresibus, verbo, sacerdotium, Couarriuias, dicto paragrapho tertio, & cum infinitis grauitat omnino videndus Salzedo vbi supra, capite 80. litera A. ficut neq; monachi, Concilium Toletanum octavum capite 7. Concilium Turonense secundum sub Pelagio primo Pontifice, canone. 16. & extat l. 4. i. tr. 6. partit. 1. quod si de sa-cto contraxerint, grauius imis afflictuntur pennis, in dictis canonibus expressis, & iuxta religiosos Sanctissimæ Societatis Ie- su, qui bienino peracto, & post emissio-nem trium votorum, tametū simplicium vere sunt religiosi, extat motus proprius Gregorij Decimiertij, anno. 1584. editus quo nullum esse matrimonium decretum est, si du in eadē fuerint Societate contraxe

Tt 2 rint

rint, hos ergo omnes coitus, & filios ex eis suscepitos similes cū dixerit noster tx. de cler. sacr. initiat. & insignit. loqui appetet.

Dentq; ordinamentileges supra adducte videlicet l. 22. tit. 3. di. 1. & l. 2. ti. 3. li. 5. quibus clericorū filiis quicquā quo cunq; titulo, etiam donationis, venditionis, à parentibus suis, & à parentum consanguineis, relinquiprohibitum est, pro hac opinione induci possunt, cum necessario in clericis sarcis ordinibus ornatis intelligi debeant, non in alijs qui filios naturales generant, paternæ successionis & bonorum omni iure & causa capaces, iuxta quas leges hanc 9. Tauri intelligendam ex eius verbis, & relatione constat: atque ita securē affirmā dum filios clericorum in minoribus ordinibus existentium, siue parentes Ecclesiastica beneficia habeant, siue non habeant. successionis capaces esse; quam sententiā ex Ioanne Andreæ, Nicolao de Vbaldis & alijs antiquioribus contra Bartolum & sequaces amplectuntur Ioannes Rojas de succession. ab intestato, c. 27, n. 21. Greg. Lopez glos. sc. casa con ella, versi. & procedit etiam. in l. 1. tit. 13. part. 4. Couar. in 4. 2. p. cap. 8. §. 2. num. 3. & §. 5. n. 17. Didacus Perez in d. l. 22. versi. queritur, columna. 168. Tellus Hernandez in d. l. 9. Tau. n. 34. Velazquez de Auenda. n. 1. sub glossa. 10. Cervantes. n. 85. Didacus Splno in Specu. Testamentorum, glos. 16. principal. n. 93. Petrus Plaça lib. 1. de delictis. cap. 41. num. 33. & videndi sunt quos retulit Ioannes de Barahona in additionibus ad Ioānem Lopez de Palacios Ruuios in cap. per verstras. 3. notab. §. 2 1. num. 2 1. litera. L. sed iam ad Iustin. redeamus tempus est.

§. Intestatorum. I. huius tituli de hereditatibus, quæ ab intest. deferuntur.

- 1 Legis duodecim tab. verba de suorum heredum successionē.
- 2 Successio ab intest. primo suis heredibus defertur.
- 3 Suos heredes nullos dici posse.
- 4 Sui heredes qui dicantur, & qui extranei.
- 5 Adoptui filij patri adoptiu ab intestato succedūt.
- 6 Sui non sunt qui in patria potestate non sunt.
- 7 Naturalis adoptiu oppositus intelligitur legitimus & naturalis ex iustis nuptijs.

In tx. ibi. lege duodecim tabularum.

CVius verba quāvis hæc verba circū feratur, Intestatorū hereditates primo suo rum heredū velint nolint sunt. His deficitib; agnatus proximus familiam habeto. Aha tamen esse supra insinuauimus in initio capitulo vñci, ex numero. 3. Hæc successio, quia à lege detercbatur legitima dicebatur l. 3. s. de illo. D. pro socio. l. conficiuntur, 8 D. de iure codicillorum. l. lege obuenire, 130, D. de verborum signi. quod latius lu pra in rub. ex n. 27. diximus.

In tx. ibi. primum ad suos heredes. Prima igitur † causa in successione intestati est filio ruin suorum heredum, quibus iure diuino naturali, & civili, parentum debetur hereditas, ex nostro tx. & §. sui. verl. unde. supra de heredum quali l. scripto. 6. D. vnde libe ri. l. nam eti parentibus 15. D. de inoficio so testam. l. cum ratio. 7. D. de bonis damnatorū. c. Rainuntius. 16. de testam. l. 1. §. si filius D. de suis & legi. here. l. in suis. 11. D. de lib. & posthumis. Authentica in successione. C. de suis & legit. Authentico de heredib. ab intestato venientib. §. 1. l. 1. tit. 6. lib. 3. fori. l. 3. titulo 13. partita. 6. l. 1. tit. 8 libro 5. nouæ collect. explicant ibidem Ioann. Matienço, Antonius Gomez. 1. tomo. c. 1. num. 2. Michael Grassus vbi sup. q. 2. Vaconius. lib. 3. cap. 50. Bellonus lib. 1. cap. 3. Rojas in Epitome successionum capite. 1. & latè nos supra dicto capite vni co. ex num. 1. cum sequentib. in initio.

Sed † obstat, nullos heredes esse, nam aut suus heres ideo dicitur quia sui ipsius est heres, aut patris viuentis, neutro tamē modo suus appellari potest, igitur nulla erit eorum causa in successione. Patet antecedens ex definitione heredis, de qua in rubrica, supra de hered. instit. quia neque hereditas, neque heres sui ipsius est, sed defuncti. l. heres. 36. D. de acquirenda hereditate, bene facit regula. l. 2. D. de stipulatione seruorum, & cap. fin. de institutionibus, sed neque patris viuentis. l. qui superstitionis. 93. D. de acquirenda heredit. l. 1. D. de heredit. vel actione, vend. ergo.

Sed responde † filios alios suos heredes dici, alios extraneos, sui heredes sunt, qui in potestate morientis sunt (siue naturales sint, siue adoptiui) in eaque à nemine præceduntur, & sui quidem heredes ideo appellantur, quia domestici heredes sunt, & viuo quoque patre quodam modo

modo domini existimantur, qui & necel-
larij decuntur, quia iure ciuii sive & in
sive nolint, futuri sunt omnino tam ex te-
stamento, quam ab intestato heredes tex.
noster & d. §. sui, & sic eis debita est here-
ditas, ex d. l. in suis. cum iam relatis, ut
mortuo patre non hereditatem percipere
videantur, sed magis liberam bonorum ad
ministratiōnem consequi. Extranei vero
heredes appellantur cæteri qui testatoris
iuri subiecti non sunt, filius ergo emancipa-
tus suorum heredum numero nō est, quia
extra potestate patris est, §. cæteri. su-
pra de hered. qualitate. Horum ergo filio-
rum qui sui sunt prima causa est in succe-
sione ab intestato.

In tx. ibi. Naturales sint an adoptiu.

5 † Naturales, & adoptiuos ad intestati
successionem pariter admittendos esse Iu-
stinianus probat, idem in §. sed hodie, sup.
de adopt. l. cum in adoptiuis. 10. §. sed ne ar-
ticulum. C. eodem. in l. 1. §. suos. D. de suis
& leg. l. 8. & 9. t. 16. par. 4. late supra. d. c.
vni. §. 4.

6 Sed obstat naturales suos heredes non
esse, quia in potestate non sunt, tx. in prin-
cipio de nup. l. item in potestate. 3. D. de
his qui sunt sui. l. 1. tit. 17. parti. 4. iuncto
d. §. sui. & l. lege Cornelia. 12. D. de testam.

7 † Sed responde, naturales filios dici, qui
& legitimi sunt, & naturales ex iustis nup-
tias procreati, quoties adoptiuos oppo-
nuntur, qui legitimi filij appellantur, ideo
quia ab ipsa lege generantur. In quo
senſu naturalis filius hic dicitur, qui &
legitimus est, & in §. admonendi. in §.
sed ea omnia, in §. atij qui, in §. minus.
infra eodem, in dicta l. 1. §. suos. D. de suis
& leg. in l. 1. D. de cōtra.tab. in l. non po-
test. 3 l. in l. si pater naturalis. 29. D. deado-
ptio. in l. parentis. 6. in l. patris. 7. D. de in-
ius. voc. Filius ergo adoptiuus, qui legitimus
dicitur, ab intestato succedit ut ceteri
naturales ex nostro textu. Quod tamē
iure Regio non admittitur, extantibus
enim legitimis, & naturalibus, adoptiuus
intestati successionem non habet, ex l. 5.
tit. 6. libro 3. fori. l. 1. tit. 22. libro 4. eius
dēfori, notat Gregor. verbo. marieſſe
in testamento, in dicto l. 8. tit.

16. parti. 4.

§. Quibus connu- miciati. 2.

- 1 Naturalis filius legitimus per curie oblationem, aut subsequens matrimonium effectus, cum suis ab intestato succedit, & num. seq.
- 2 Legitimatio quæ Principis rescripto fit, successit lo-
eo illius, quæ olim per curie oblationem fiebat.
- 3 Legitimis extantibus, naturales non possunt legiti-
mari, nec succedere, §. n. 4.
- 4 Authentica, Præterea, C. de naturalibus liberis.
- 5 Naturales legitimi per rescriptum effecti, quate-
nus hoc iure Hispano succedant.
- 7 Naturales legitimi per subsequens matrimonium
effecti ab intestato cum suis succedunt, sui iteo
iam effecti.
- 8 Consensus nuptias facit, non coitus, nec dotalium,
instrumentorum confectio.
- 9 Instrumentorum dotalium confectio iure ciuij qui-
busdam casibus necessaria, ut filij legitimi effici-
rentur.
- 10 Iure canonico, & Regio nullo casu requisitur.

1 **V**enadmodū ad intestati successio-
ne primo illi vocātur qui ex iustis
procreati nuptijs, & lege legi-
timi facti tēpore mortis defuncti sui here-
dis nomē habuerūt, admittuntur & illi, qui
etli & nati fuerunt in parētis potestate nō
erāt, postea in eius potestate redacti sunt,
legitimatione sequuta, vel per curie obla-
tionē, vel subsequēs matrimonii cōtingē-
te tx. hic, & in l. si quis. 3. l. quoniam. 4. l. cum
quis. 10. l. nuper. 11. C. de natural. lib. auth.
quibus modis naturales est. sui. §. si quis cū
seq. l. 4. 5. & seq. tit. 15. par. 4. explicant late
& vulgare Mich. Gral. de succel. ab intest.
§. successio ab intest. q. 19. C. huius. in 4. 2. p.
cap. 8. §. 7. num. 4. cum alijs, quos adduxi-
mus d. cap. vñico. §. 5.

In tx. ibi: eurij ciuitatum data.

- 2 † Filius ergo naturalis à patre, vel à se ipso
curie oblatus legitimus efficietur, &
suorum heredū iura nancicebatur, ex tx.
nostro cū iā citatis, hæc tamen legitimatio
ab vnu recedit, & altera eius loco crebrò
contingit quæ principis rescripto fit, auth.
præterea. C. de natural. lib. quo filij legiti-
misi facti, suorum heredum iuro fangen-
tut. l. 17. tit. 6. lib. 3. fori. l. 4. d. tit. 15. par. 4
l. 2. Tali. l. 10. titulo 8. lib. §. nouæ tecop.
Grassus. vbi sup. Couarru. dicto. cap. 8. 7.

Tt 3

7.85

7. & sequentibus Ioannes Gratian in regula 197. Antonius Gomez. & alij in dicta l. duodecima Tauri Ioannes Matien. in dicta l. 10. tituli 8.lib. 5. & aliqua per Didacum Spino de testamentis. glossa 17.ex num. 124. qui alios referunt. Rojas in Epitome. success. c. 23.

- 3 Sed nostro textui ,ibi, quibus connumerari dum filios legitimatos cum suis admittendos esse probat obstat videtur. d. authenticæ, præterea ex textu d. authenticæ, quibus mod. nat. eff. sui. §. si quis vero legitimos, quibus probatur extantibus legitimis naturales non posse legitimari, & inde nec succedere ab intestato, nec ex testamento. † Sed responde, verba illa nostri textus, quibus connumerari, sic accipiebat esse, ut quemadmodum filij legitimis naturales & adoptiui sui heredes intestato patre defuncto primam causam in successione habent, sicut & legitimati ceteris agnatis, vel cognatis exclusis. † Deinde respondebis illa verba d. authenticæ præterea, ibi, qui legitimam non habet prolem, non prohibere ea stante filij legitimationem, iuxta §. si quis sicut fuerit. in d. authenticæ. quibus modis. † Et hodie etiam legitimis extantibus naturales legitimantur, non tamen ad hereditatem, nec ex testamento, aut ab intestato admittuntur, nisi in quinta bonorum parte, quam eis potest pater alimentorum loco relinquere, d.l. 12. Tauri, et si quoad honores & dignitates à legitimis non differunt, vt in eadem lege cum alijs supra adductis, de quibus late scribentes citati, quinimo admittuntur cum legitimis, ita tamen, vt non amplius habeat vno horum qui ab initio legitimis sint. d. authenticæ, quibus modis nat. eff. sui. §. & quoniam notat Angan s. si. num. 2. & 5. supra de nuptijs.

- 7 In versi. Nec non eos. † Est etiam in prima causa successionis intestati primo loco agnittendus filius naturalis per subsequens matrimonium, & dotalia instrumenta legijimus factus, quia suorum nomen nascitur ex his & in §. si. vbi omnes, super de nupt. in d.l. cum quis. 10. d.l. nuper. 11. C. de natural. authenticæ de incest. nupt. §. fin. versi. venient igitur. coll. 2. authenticæ de triente, & tenuisse, §. finali. ibi, & filii sub potestate ipsius. & sui, & ab intestato heres genitorij. collat. 2. cum alijs quibus conuenit l. 1. in 2. parte. tit. 13. partita. 4. dicta l. 12. Tauri,

ri, ibi, & legitimado por subsigiente matrimonio, quæ legitime natos, & legitimos per matrimonium factos æquiparat, vt notabiliter Antonius Gomez ex numero. 66. dicta l. 10. titulo 8. libro 5. nouæ collect. vbi eleganter Ioannes Matienço. glossa 8. elegantissimus textus in capite tanta. 6. qui filii sint legitimis, late & utiliter Michael Græsus, vbi sup. & Dida. Couarr. d. 2. p. c. 8. §. 2. ex num. 1.

- 8 Sed nostro tx. & similibus, quibus dotalia instrumenta necessaria esse probat, vt matrimonium, cum ea contractum quām quis initio maritali affectione nō habuerat validum sit, maxime obstat, solum consensum nuptias facere. l. nuptias. 30. D. de regulis iuris, authenticæ de nuptijs, §. nuptias. collat. 4. authenticæ quibus modis nat. eff. leg. §. illud. collat. 6. l. 2. D. de sposal. cum alijs adductis per Decimum, in d. l. nuptias, quibus consonat l. 5. titulo 2. partita 4. Igitur dotale instrumentum necessarium non erit, vt in dicto §. nuptias, ibi, Nuptias itaque textus alterius facit dotalium, non egens augmento. Secundo etiam obstat textus in dicto capite, tanta. 6. vbi solo subsequenti matrimonio, naturales filios antea natos legitimos esse probat Summus Pontifex Alexander Tertius.

- 9 Quibus vt satisfacias aduerte, hac in re discriben constituendum esse, interius Caſareum & Pontificium, item etiam & eodem iure civili distinctione eo casu opus esse. Namq; si quis legitimos habens filios naturales post, vel antea genitos sequenti matrimonio legitimos efficeret affectasset, nuptialia instrumentalia necessaria erant, textus in dicto paragapho finali, authenticæ de incest. nupt. cum alijs similibus. Si vero non haberet legitimas, etiam instrumentis non consequens filii naturales legitimis habebantur, authenticæ, quibus modis naturales efficiuntur legitimis. §. illud quoque. Nisi maximis dignitatibus decorati sint parentes, quibus, absque dotalibus instrumentis, nuptias contrahere non licet, vt in dicto paragapho, illud, & in authenticæ, vt licet in matre & uxore, §. quia vero legem, collatione. 8. siveque interpretaberis iura ciuilia desiderantia instrumenta dotalia ad filiorum naturalium legitimationem, vt didicisti ex Bal. in l. cum multis. 20. num. 10. C.

10. C. de nuptiis iure verò Pontificio, & Regio indistincte dotalia hæc instrumenta non requiruntur, sed solo matrimonij contractu liberi antea nati legitimi efficiuntur, & sui heredes patri & ex testamento, & ab intestato, ex d. c. tanta, vbi late per Abb. & alios, & d.l. 1. tit. 13. part. 4. vbi notabiliter Greg. verbo, se casâ con ella, & post alios Dida. Coua. in d. §. 2. num. 8. 1.

¶ Ita demum. 3.

- 1 Suus heres est ille qui in patria potestate est, in eaq; à nemine preceditur.
- 2 L. si filius heres. 16. D. de liberis & posthumis. & num. 7.
- 3 L. qui in aliena 6. §. interdū. D. de acq. her. & n. 39
- 4 L. scripto. 6. D. unde liberis, & nu. 43.
- 5 L. fin. D. de collat. bon. l. si. D. de assignandis liberis, & n. 44.
- 6 Accursij interpretatio ad d.l. filius.
- 7 Reprehenditur ea sententia.
- 8 Alia Accursij solutio, quæ rejecitur. nu. 10.
- 9 Suum heredem habent non potest, qui in alterius est potestate.
- 10 Bartoli interpretatio ad d.l. si filius.
- 11 Suitas tollitur datione substituti vulgaris iuxta communem opinionem, quæ sequentibus numeris probatur.
- 12 Vulgaris substituti datione filius qui heres est necessarius, efficitur voluntarius, & n. 19.
- 13 Conditio suspendit actum, impeditque transmissionem.
- 14 Suitas tollitur datione coheredis extranei, iuxta communem.
- 15 L. unica s. in nonissimo. C. de caducis tollendis.
- 16 L. unica s. in nonissimo. C. de caducis tollendis.
- 17 L. si ita legatum s. illi si volet, D. de legatis. 1.
- 18 Vulgaris substituti datione ius transmissionis tollitur in legatis.
- 19 Suitas non tollitur datione substituti vulgaris in filio iuxta vetiorem sententiam, tollitur tamen necessitas.
- 20 L. si. versi. altera vero species, D. de condit. institutio.
- 21 Abstensionis beneficium non tollit suitatem in filio.
- 22 Suitasem filij pater tollere non potest.
- 23 Emancipare inuitum filium pater non potest.
- 24 L. iam dubitari. D. de hered. instituendis.
- 25 Vulgaris substitutio non inducit conditionem in filij persona, sed in persona substituti.
- 26 Conditio resolutua non facit actum conditio-nalem.
- 27 Legatum etiam ignorantis acquiritur, & quare?

29 Communis quæ probat datione substituti vulgaris tolli suitatem in filio, limitatur nepote iuxta Galli formulam substituto.

30 Interpretatio d.l. si filius heres. ex Christophoro Castelloneo.

31 L. ventre præterito. 84. D. de acquir. hered. I. M. 1. 4. §. si. D. de bon. poss. contra tab.

32 L. si quis filio exheredato. 6. D. de iniusto rupto.

33 L. finali. versculo. nam superior, D. de cond. in stitutio.

34 L. cum quidam. 30. §. quod dicitur. D. de acquirenda hered.

35 Ditta l. si filius. 16. D. de liberis & posthumis. ver. §. interim.

36 Ditta l. si filius, versi. posthumo nonnato.

37 Iacobi Cuiusvis intellectus ad eam legem relatus & reiectus.

38 Ditta l. si filius. Versi tam patri quam suo heredem futurum.

39 L. qui in aliena. 6. §. interdum. D. de acquirenda hered.

Accursij ad eū textū explicatio relata, & reiecta.

40 L. 1. §. sed eti patruus. D. de contingendis cum emancip. liber.

41 Bartoli interpretatio refertur & exploditur.

42 Verus intellectus. d. §. interdum.

43 §. cum autem infra hoc titulo.

44 Suus heres nemo est ante quam nascatur.

45 Versi. Postbumi, badius q. ita demum.

1 **I**ntestatorum hereditates primum ad suos heredes pertinere, in §. 1. supra eo. dixit Imperator, & inter suos filios adoptiuos, naturales per curia oblationem, & sublequens matrimonium legitimos factos connumerari, ibi, & in §. seq. expressit, nūc explicans quæ ad suitatem consequendā necessaria sint.; cum præter patriam potestate, cuius in d. §. 1. meminerat, in ea pri-muni locum habere oportere, qui suus futurus est, tempore mortis illius, de cuius hereditate agitur necessarium sit, in hoc §. cui similius est tex. in §. sui sup. de hered. qualitate. in l. si quis filio exheredato, 6. in prin. D. de iniusto rupto. l. 1. §. si filius suus D. de suis & leg. 21. tit. 3. part. 6. Anto. Gomez. primo tomo. c. 1. numero. 8. Michael Grasius vbi supra. §. suitas. quæstione. 1. & §. Pinelus in Rubrica. 2. parte. numero 37. C. de bonis maternis. Sarmiento, in l. in suis. 1. D. de lib. & post. & passim Doctores.

2 Quæ decilio difficilis primo redditur, ex l. si filius heres. 16. ibi. nepotiztā patri quam

Tt 4° aue

- 3 *auo suum heredem futurum D. de libe. & post.*
Secundo ex l. qui in aliena . 6. §. inter-
dum. ibi: nepos patrem suum faciet heredem. D.
de acquir. hered. cui coniunges l. filius pa-
troni , 13. ibi. non per se metipsum, sed per alium
ad hereditatem admittitur. D. de bon. libert.
- 4 *Tertio ex §. cum autem . infra eodem. l.*
scripto. 6. ibi. nepos ex illo susceptus, D. vnde
lib. d.l. 1. §. sciendum. D. de suis & leg. d.l. si
quis filio ex her. versi. planè. D. de iniu. rup.
- 5 *Quarto ex l. fi. ibi: de liberis qui sunt in po-*
estate senatus loquutus est, ergo de posthumis nihil
hoc Senatus consulo cautum est. D. de assignan.
libert. l. fi. ibi. antequam nascatur non potest dici
in potestate moriētis fuisse. D. de collatione bo-
norum, igitur posthumus non erit suus he-
res, cum in potestate non sit. d. §. sui. & d.
§. intestatorum supra cum vulgatis.
- 6 *Quibus ut satisfaciant interpretes miserè*
fluctuant, reiectis tamen eorum erroribus
& varijs opinionibus veriores tantummodo
referentes, sed illū in primis Africani no-
dum dissoluamus, in d.l. si filius heres.
- 7 *Cui difficultati varij varia respondent*
*Accursius tamen, ibi, verbo, *auo*, in fine in*
ea est sententia ut existimet, nepotem ibi
exitisse patri suum heredem, & per me-
diām eius personam exitisse suum here-
*dem *auo*. † Qui tamen intellectus, &*
menti & verbis Africani repugnat dicen-
*tis, nepotem, tam patri quam *auo* suum*
heredem exitisse, si tamen verus esset Accur-
*sius intellectus non esset suus heres *auo*,*
nisi patri tantum, & ita eum reprobant
Bartolus, & alij Doctores, & notat Iaso,
- 9 *ibi, numero. 12. † Vnde idem Accurs.*
verbo, si interim, aliter illum textum intel-
*ligit, nepotem ibi effectum fuisse *auo* suum*
heredem ex substitutione vulgari, quoniam
filius viuo patre decepsit, atq; ita nepos in
*eius locum ingreditur, & *auo* suus heres*
- 10 *efficitur. † Verum hic intellectus profe-*
cto peior est priore, nemo enim est qui
non videat quantum errorem contineat,
quoniam si filius viuo patre decepsisset,
nullo modo nepos potuisse ei suus heres
existere, iure enim isto filius fam. nō habe-
bat heredem, neq; ex testamento, nec ab in-
testatōniū nihil posset in bonis habere. l. pla-
cet. iuxta vulg. allegationem. D. de acqui.
hered. iuncta l. lex Cornelius. D. de vulgari
l. 1. & 2. D. de castren. pecul. per argum. ab
- 11 *speciali. † Deinde cum hic filius in patris*
sui potestate esset, nepotem in sua potesta

te habere non potuit, filius enim familia
 sub potestate alterius existens, nec suum
 heredem, nec in potestate aliquem habere
 potest, l. si adoptauerō, 16. D. de precario,
 l. sic euenerit. 21. D. ad legem Iul. de adult.
 & inde nepos licet *auo* suus heres existat,
 filio tamen non posset. Præterea, quia cū
 hic nepos non fuerit in patris, sed avi po-
 testate, impossibile est patri suum heredē
 esse, iuxta tx. in §. sui, supra de hered. qua-
 lit. & hoc textu, cum alijs pluribus iuribus
 quæ ad fuitatem patrī potestatem desi-
 derant, et sic contra hunc intellectum argu-
 mentatur Paulus num. 3. ibi.

† Vnde Bartolus num. 1. ibi. intelligit
 ea ratione, ibi, nepotem suum *auo* extitisse,
 quoniam per dationem vulgaris substi-
 tuti sublata fuit suitas in filio, ac propter
 ea nepos effectus fuit *auo* suus heres ex
 substitutione vulgari, quam sententiam
 plerique probarunt ex latrone ibi, n. 14. &
 post alios Antonius Gomez. in primo to-
 mo. c. 3. n. 15. secundum quem intellectum
 textus ille ad hoc frequentissime citatur,
 vt datione vulgaris substituti suitas tolla-
 tur in filio: quam opinionem ante omnes
 scripsit Accursius in l. Papinianus. 8. §.
 quarta autem, verbo, ad substitutum, ibi, Res-
 ponde, imo hoc casu. D. de inofficio testam.
 quam sequuntur innumeri ab Antonio
 Gomez iam citato relati, & adducti à Sar-
 miento. nu. 9. & 10. in dicta l. si filius he-
 res. Pro qua sententia post Africani res-
 ponsum ibi, quod omnes ad id extollunt,
 & expressum putant. † Primo facit, quia
 13 pater dando substitutum vulgare filio
 videtur cum insituere sub conditione, si vo-
 luerit, & per consequens dare licentiam ab
 stinendi, & efficitur heres, voluntarius sicut
 qui libet extraneus tx. in l. l. §. si propo-
 nat D. si quis omis. cau. test. tex. in l. verba
 hæc. D. de cōd. instit. tex. in l. Cornelius.
 D. de hered. instituen. tex. in l. iam dubi-
 tari eodem titulo. † Sed conditio de sui
 natura semper suspendit actum, & impe-
 dit transmisionem etiam in filijs, & in
 actibus in quibus alijs de iure fit trans-
 missio. tx. in l. vni. c. §. sin autē aliquid sub
 cōditione, in fi. verb C. de caduc. tol. & ibi.
 glo. ordinarij. & cæteri scribentes, tx. in l.
 vni. C. de his, qui ante aper. tab. ergo subla-
 ta erit suitas, quæ nihil aliud est, quod ad
 hunc articulum attinet, quam quædam ne-
 cessitas se immiscedi.

† Dein-

15 † Deinde facit, quia per dationem coherdis extranei tollitur suitas & transmissio, tx. in l. apud Julianū. 1 i. §. idem Julian. D. ad S.C. Trebel. ergo à fortiori per dationē substituti vulgaris, cum potētius sit ius substitutionis, quā ius accrescēdi vt in l. 2. §. si duo. D. de bon. poss. secundū tab. in l. vnic. §. in primo, & §. pro secundo. C. de caduc. 16 toll. cum similibus. † Præterea pro eadē senten. & quod datione vulgaris substituti suitas sit sublata in filio. vrget tx. sing. subtiliter inductus in d. l. vnic. §. in nouissimo. C. de cadu. col. vbi habetur quod hereditas non adita non trāsmittitur ad heredes, nisi ex potentia suitatis, & postea dicit tx. in s. cū autē eius d. l. vnicæ. quod si heredi est datus substitutus vulgaris, hereditas non adita pertinet substituto & nō transmittitur: ergo bene sequitur quod suitas fuit sublata per dationē substituti vulgaris.

17 † Rursus & pro hac parte facit tex. in l. si ita legatū. §. illi si volet. D. de leg. 1. vbi habetur, quod licet legatarius ipso iure trāsmittat legatum nō agnatum ad quoſcūq; heredes, tamē debet intelligi, præterquā si sit relictū sub cōditione, ſi voluerit, ergo in nostro casu filius amittet suitatē & transmissionē per cōditionem, ſi voluerit inducta in substitutione vulgari, iuxta l. 3. C. de he red. inst. & ea quæ post Bart. notarunt vniuersi ad l. 1. D. de vulgari. † Ultimò hæc Accurs. & Bart. doctr. quod datiore vulg. substituti suitas in filio tollatur. illo argumen to poterit cōfirmari, quia per dationē substituti vulgaris tollitur trāmissione in legatis particularibus, tx. est in l. si legata. C. de legat. & ibi. notat & cōmendant Doct. ergo tolletur & trāmissione quæ fit ex potētia suitatis. Et inde his & alijs argumētis cā sententiā post Bart. & Accurs. late prosequitur Socinus ad l. 1. n. 47. D. de vulgari, Benedictus in c. Rainutius, verb. mortuo itaque in 1. n. 190. de testam. & alijs quos Doctor. Anto. Gomezius, vbi sup. citauit.

† Quibus non obstantibus contraria sententia prior est, imo quod substitutio vulgaris 19 nō tollat suitatē existentem in filio, nec effectus eius, sed tantū necessitatē præcīlam adeūdi, inducta fauore patris de iure antiquo iuxta l. necessarijs 57. D. de acq. here. quomodo omnia argum. pro cōtraria parte adducta intelligēda sunt, nō quod ratione vulg. substituti tollatur in filio suitas, sed tantū necessitas illa qua iure antiquo

20 se immiscere tenebatur. † Pro qua sententia... rget ix. singularis in l. si. vert. altera ve ro species. D. de cond. inst. quē ad id notauit Paul. hic. n. 11. qui tx. sic inducēdus est. ibi enim dicitur, quod si filius si institutus tab cōditione potestatua quę ultimo vitæ spiritu potest impleri, & nepos substitutus est, si filius decebat nō impleta conditione nepos nō admittitur ex substitutione nisi filio perfecte mortuo, ratio est, quia quo vi que viuit filius potest impleri cōditio etiā in ipsa spiritus exhalatione, & effici potest heres ex institutione, ergo nepos nō efficietur suus ex substitutione, quia intelligitur substitutus si filius heres nō erit; sed filius potest effici heres quoſq; in eo etiā spiritus inētalis: ergo substitutio cessat quoſq; libi spiritus est. Nūc ad ppositū, si per dictā substitutionē vulgarē sublata effet existētia sui heredis, nō esset verū quod ibi dicitur, imo in vita ipsi filij nepos admitteret, quod sic pbat, nā tūc si voluntarius effet effectus requiretur eius voluntas ad hoc vt heres efficeretur, sicut in quolibet extra neo iuxta l. verba hęc. D. de cond. inst. d. l. Cornel. l. iā dubitari. D. de here. inst. tūc sic cū ipse filius incipiet mori antequā perfecte mortuus effet perderet voluntatē, vt in simili scriptis Imp. in l. hac cōsultissima, ver sic. at cū humana. C. qui test. fac. poss. ergo licet, cōditio adhuc posset impleri, quoſq; sit pfecte mortuus, nō est expectādū, quia frūstra expectatur euētus qui nihil operatur. l. aliquādo. D. ad S.C. Vellei. & sic huius tx. argum. cōtra comm. tenet Paul. d. n. 11.

21 † Præterea ea sent. pbat elegāti ratione, quia beneficium abstinenti concessum filiis à iure prætorio, de quo in d. s. sui. d. l. necessarijs. & in l. si filius qui patri. D. de vulgari, nō tollit eis suitatē & effectus eius, sed tantū necessitatē, ergo eodem modo licētia patris abstinenti, quæ colligitur & cēsetur esse in substitutione vulgari, nō tollet suitatē & trāmissionē, sed tantū necessitatē, & in expreſſo ita probat Papi. in l. si filius qui patri. 12. vers. etenim. D. de vulgari, his verbis. Etenim tuus dicitis propositū fuit, liberos oneribus hereditarijs nō spōte ſuceptis liberare, nō autem eos inuitos ab hereditate removere. Et inde posterio rē hāc senten. quod suitas nō tollatur datione substituti vulg. post Bal. Angel. Paul. & Aretin. ibi sequitur nouissime alijs citatis 22 Anto. Gom. d. 1. to. c. 3. nu. 15. † Relinquitur ergo ex superioribus Bart. sententiam,

Tt 5 & ur-

- & intellectu ad d.i. si filius heres admittendum non esse, ea enim communis traditio quae habet datione substituti vulgaris suitate in filio tollivera non est, ut latius sup. ostendim⁹, quam multis argum. improbat Ias. ibi. n. 41.
- 23 † Quibus addendum est, quod cum suitas sit obligatio quædam passiva ex iure succedendi quod filius habet in bonis patris, non debet esse in potestate patris, atque eius arbitrio eam tollere quædācumq; velit, nisi in casibus à iure expressis argum. l. nemo potest. s. D. de leg. 1. facit vulgar. reg. tx. in l. sub hac. D. de obli. & acti. l. in vēdētis. 13. C. de cōtrah. empt. l. nō vtiq; 3. D. de eo quod cert. loco.
- 24 † Itē & præterea quia pater inuitū filium emācipare non potest, iux. gl. si. in fi. §. fi. sup. quib. mod. ius patriæ pot. sol. cōmuniter receptā, vnde neq; suitatē tollere in eius erit arbitrio. † Neq; illud argum. deductū ex l. iā dubitari. infi. D. de hered. inst. aliquid obstat; versus enim est, quod cōditio, si voluerit non tollit suitatē in filio, sed potius suspe dit, ita ut filio volente non voluntarius, sed necessarius patri efficiatur, vti aperte colligitur ex d. l. iā dubitari, in fi. alias enim frusta. ib. dubitaret. l. C. an huic filio cōpeteret ius abstinenti, & colligitur ex l. cōditionib. pupillus. s. D. de cōd. & dem. † Secūdo est aduertēdum, non esse verū dicere per vulgare substitutionē cēseri filiū institutū sub cōditione, si voluerit, quoniā cōditio, si heres non erit, vel si noluerit esse heres, sub qua cōcipitur vulg. substitutio, vt in l. 1. D. de vulg. in pri. inst. eod. in est substitutiō, & nō institutiō institutio enim pura est, & purē & sine cōditione cōcipitur neq; reddit cōditionalis p. substitutionē, argum. l. sub conditione. 73. D. de hered. inst. l. si in diē 46. §. fi. D. de cōdi. & dem. vti explicuit Aret. in l. 1. in 10. col. D. devulgar. Corn. in l. cū proponas. n.
- 27 4. C. de hered. inst. † Et indeterior videtur in pposito resolut. quod facta substitutio ne subintelligatur cōditio, nisi institutus esse heres noluerit, que cum sit resoluta non reddit dispositionē cōditionalē iuxta. tx. in l. 2. D.
- 28 de in diē addictione. † Quēadmodū dicimus in legato, in quo non subintelligitur conditio, si legatarius voluerit, cum legatu acquiratur etiā ignorati. l. cū pater. §. surdo. D. de leg. 2. quod vtiq; non acquireretur si subintelligeretur prædicta conditio iuxta. tx. in d. l. si ita legatum. §. illi si volet. D. deleg. primo. & tamē certum est inquocunq; legato intelligi conditionē illā (nisi legatarius nolue

rit) l. servū filij 46. §. primo. D. deleg. 1. l. 1. §. vtrū D. si quid in fraude patroni, legit filio repudiāte resoluteur institutio, & admittetur substitutus, interim tamē filius ipse antequā repudiet, tāquam purē institutus suus 29 heres manebit. † Et quāvis vera esset prædicta cōmunis, quod scilicet datione vulgaris substituti suitas tollatur in filio, ea communis limitāda esset, vbi vulgaris substitutus est nepos ex eod. filio, qui ex cōsilio legis Velleiae erat institutus iux. l. posthumorū. D. de iniust. rup. §. posthumorū. sup. de exher. liber. nā p. hui⁹ substituti dationē non tollitur suitas in filio. iux. d. l. si. vers. altera vero species. D. de cond. inst. Rurlus hīc Bar. intellectus ea ratione non procedit, quoniam secundū eū illa verba, omisso posthumo, es sent superflua & nullū denotaret iuris mysteriū. † Vnde in rāta difficultate placet senten. quæ cōmuniter in scholis circūferuntur, quā scripsit (sequutiq; sunt oēs præceptores nostri) subtilitatū princeps Christop. de Castellione docēs ppterēa filiū non potuisse effici patri suum heredem qm posthumus qui erat in vtero erat præteritus, unde ipse filio quādiu vixit nūquā potuit deferrī patris hereditas, neq; ex testam. quod dubiū erat an rūperetur posthumī nativitate, neq; ab intest. qā dubiū erat an posthumo nō nato valitūrū esset testamentū: unde postea nō nato posthumo nepos efficitur suus heres aeo ex vulgari substitutiōc, qā filio iā mortuo hereditas nō potuit deferrī. quē Castel. intellectū Paul. Aret. & la so. ibi. n. 18. Alci. in princ. lilius legis Costa in scholijs ad eandē. Sarmi. ibi n. 5. Roman. in l. apud. Iulia. §. idē Iulia. n. 42. D. ad Tr. & esse cōmunē affirmat Gozadinus in l. q. 3. se patris. n. 5. 2. C. vnde liber. † & cōprobatur ex l. ventre præterito. 84. vers. ergo spele no. D. de acq. here. l. illud. §. si. D. de cōt. tab. ex testam. enim quod sperat rūpi nullus potest esse heres, vt d. iurib. nec etiā potest dici filius suus heres ab intest. qā donec sub est spes successionis ex testam. nunquā defertur hereditas ab intest. l. qdū. D. de acq. hered. & ideò cū per mortē filij destinatur 1. gradus. & sit locus 2. erit in eos substitutus suus qā nō precessit alius suus. † Nēque obstat tx. d.l. si qā filio exhereditato. vbi vt quis succedat tanquā suus debet tenere 1. locū tēpore mortis, quia ea reg. pcedit vbi vult succedere rūpendo testamentū tāquam præteritus; Cæterū si succedat tanquā institu-

institutus, vel substitutus satis est ut in moriētiſ fuerit potestate, & quod hereditas an te ipsum nemini fuerit delata iux. ratione. I.C. in l. scripto. 6.D. vnde lib. siue id cōtingat ppter exheredatione iux. l. qui in alie na. 6. §. interdū. D. de acq. hered. siue ppter pēdentiā nativitatis posthumī prēteriti, vt in d.l. filius, † siue ppter pēdentiā cōditio nis potestatiue. iux. l. si. ver. nā superior. D. decod. inst. vbi si pater instituat filiu subcō ditione potestatiua quæ vltimo vitæ spū ad impleri nō potest, & ei nepotē ex eod. filio vulgariter substituat, & ipse filius cōditiōe nō impleta decedat, nepotes ipsi, filio moriētiſ & in vltimo vitæ spū existēte, auo sui heredes ex vulgari substitutiōe efficiūtur. Cuius rei effēctus hic est, quod cum pater moriētiſ retineat filios in potestate iux. l. 1. §. si emācipato. D. de collat. bo. nepotes ip si iute patria potestatis ipsi filio morienti adquirūt hereditatē ipsumq; moriētiſ filiu efficiūt auo suū heredē iux. l. placet. D. de acq. here. vt in d.l. fi. n. 4. Bar. notauit. Paul. n. 1. 1. Imol. n. 1. o. Costa. in 3. §. par. nu. 1 1 2.

34 Præterea nō obstat huic interpretationi, filij suitatē ſpe nativitatis posthumī nō im pediri. ex l. cū quidā. 30. §. quod dicitur, ver lic. ſuum heredem. D. de acq. here. qua motus. Bart. ab hac opinione diſcessit. Quoniā te x̄tus ille loquitur quādo vēter vacuus erat, ſicq; falſo posthumū nasciturū ſperabatur cū autē lex ipso iure filiu l. bū, etiā ignoran tē faciat heredē, eiq; deſerat ſucceſſionē ſiue magis continuationē dñi. l. in suis. 1 1. D. de lib. & poſth. legis virtus, & potentia nō potuit falſa filij opinione temorari, ne que, ppter filij incertitudinē vitiari potuit iuriſ effectus. & ita cū Christoph. teuendū el, quē ab alijs impugnationib. recte defen dit Frac̄. Sarmin. in ead. l. si filius. ex d. n. 5.

35 Ex quo † veriſſimo intellectu colligitur explicatio ad tx. in d.l. si filius heres, verb. interim, nā reiectis Accut. interpretationib. intelligendū est, interim, id est, dū pēdet an

36 poſthumus nascatur, vel nō. † Præterea ex eod. intellectu colligitur explicatio ad d. legē in illis verbis. poſthumus nō natus, ſcilicet, nō natus, nā necessario eli intelligēdum poſthu mū cōceptū & in utero fuſſe, qā ſi venter fuſſet vacuū & nihil fuſſet in utero, nō pēce deret ille te x̄tus: quāniā filius heres inſtitutus efficeretur patri ſuus heres etiā ignorās iux. l. vētre prēterito. 83. ver. ſed ſi vacuo. D. de acq. her. † Vnde cauēdū est à Cua. l. 3.

Obſeru. c. 2. & trac. 4. ad Africānū, in ſcholij ad illā legein, qui tentauit intelligere in ea lege poſthumū natū fuſſe eiusq; natūtate rupū fuſſe testamentū, & nepotem ſimul cū poſthu. qui erat eius pātruus ex titiſſe ſuū heredē auo ab intest. iux. tx. in § cū filius. h. t. de here. quæ ab. Quoniā is intellectus Cuiac. verus nō eſt, quia illa verba, poſthumo nō nato, nō ſignificat poſthumū nōdum natū fuſſe, ſed ſignificat rei exitū hoc eſt poſthumū nunquā fuſſe natum, & abortū fuſſe factū, argumēto tx. in l. duobus. §. ſi. abi. nō nato poſthumo. D. de leg. 1. & in l. vtrū. 8. O. de reb. dub. nā ſi poſthumus fuſſet natus cur Africān. omiſſet id quod p̄cipue erat ſcripturus, & in quo conſtebat totū negotiū. Et confundit p̄terea is Cuiacij intellectus ex vers. quod ſi ne mo, vbi variatur caſus ex eo quod filius nō habuit vulgare ſubstitutū atq; ita ſignificat I.C. in priore parte illius legis, nepotē extitifle auo ſuū heredē ex vulgari ſubſti tutione. ¶ Deinde ex p̄dicto vero illius tx. intellectu infertur explicatio ad eundē tx. in vers. tā patri quā auo ſuū heredem futurū, nā Aretin. exiſtiuabat nepotē prius extiſſe ſuū heredē auo, & poſtea extiſſe ſuū heredē patri; inquit enim ipſe quod cū filius moritur, & eſt in vltimo vitæ ſpū, ne pos efficitur auo ſuus heres, ſed cū filius eſt perfecte mortuus ne pos efficitur ſuus ipſi filio. Qui intellectus procedere non potest quoniā profeſto nepos prius fuit effēctus ſuus heres patri ſtatiꝝ mortuꝝ, & poſtea poſthumus nō nato & abortu per mulierē facta fuit effēctus ſuus heres auo, ex vulga ri ſubſtitutione, vt aperte ſignificat Afric. ab ord. liter. & maniſta ratione p̄batur, quia tēpore quo filius decellit pēdebat ad huc nativitas poſthumī p̄teriti, vnde ſi cū ipſe filius non poterat effici patri ſuus heres, ita neq; nepos, quia tūc demū ſuit effēctus ſuus heres auo cū certum eſt poſthu mū non nasci, & mulierē abortū feciſſe.

Nec minus elegans, ſubtile & diſſicile eſt, quod Africān. in vers. quod ſi nemo deducit, ex quo habetur, quod ſi poſthumus ſit p̄teritus & ſolus filius ſit heres inſtitutus, & dū pēdet poſthumī nativitas fili⁹ decedat, deſerit patri ſuus heres ab intest. Cuius rei ratio eſt, quia eo tēpore quo moritur filius certū eſſe incipit nemine ex testam. fore he redē, vnde eo momēto testamētu m fit irri tu, & hereditas incipit ab intest. deſerit, & ſic

sic cū hereditas ab intest. deferatur succedit legis dispositio quæ ipsum moriente filium facit patri suū heredē. Est tamē intelligendū quod exiit patri suus heres p dī midia, nā fuit habēda ratio posthumī q̄ erat invtero iux. l. cu quidam. s. suū heredē. D. de acq. her. & mouetur ibi l. C. ex ēplo filij instituti sub conditione potestatiua, qui ea nō impleta decedit, quæ cōparatio ut apta sit, intelligēda est de cōditione potestatiua quæ in vltimo vitæ spū impleri nō potest, qualis est conditio, quæ in faciēdo cōsistit argum. l. s. vers. nā superior. D. de cōd. inst. l. apud Julianum. D. de hered. instituendis.

39 † Rursus. d. s. Interdū nodus varijs modis dissiolutur, Accur. enim. ibi verb. faciet heredem, existimat filiu exheredatū pro mortuo haberi ex l. 1. s. sed & si patruus. D. de coniug. cū emācip. lib. vnde nepotē nō præcedet, sicq; nepos suus heres erit auo. Sed cōvincitur quia verius est exheredatū pro mortuo nō estimari. Primo argum. l. si q̄s posthumos. 9. s. si filiu. D. de lib. & posth. l. si quis filio exheredato, in princ. 6. D. de iniuit. rup. l. illud. 4. s. si quis filiu. D. de cōtra tab. Secundō ex toto tractatu de inoff. testam. si enim mortuus esset querela ei nō daretur. Tertio expresso tx. in l. quēadmodū. 7. D. de inoffic. ibi. Et ponamus in potestate fuisse eū. Quartō, quia exheredatis filiis impuberibus substitutio pupillaris fit. l. 2. ibi. vel exheredati. D. de vulg. s. non solū. sup. de pup. l. 6. tit. 5. par. 6. ergo in potestate sunt. d. l. 2. & princ. sup. de pup. l. 5. d. tit. 5. par. 6

40 † Neq; tx. in d. s. sed et si patruus obstat q̄a debet intelligi, filiu haberi p mortuo, quod attinet ad effectū illius tituli, cū nullo iure neq; ciuili propter emācipationem, neq; prætorio propter exheredationē admitti possit. † Vnde Bart. eo in loco ait filiu exheredatū nepoti obstarē si velit contra aui volūtatem succedere. d. l. si quis filio exheredato. d. s. si filium, nō ita si iuxta aui volūtatem, vt quia ab eo institutus sit, ex d. s. interdum, & est tx. in d. l. filius patroni, quem Bart. intellectū sequūtur cominuniter Doct. ibidem. Sed male quia differe ntia ratio nō redditur: deinde, adhuc vrget, nepotem licet institutū suo effici non posse heredem filio licet exheredato existente in potestate ex iuri reg. cui testator derogare nō potest, argum. l. nemo potest.

41 55. D. de leg. 1. † Quare his relictis dicēdū est, nepotē. ibi. auo suum heredē effici, quia

mortuo patre statim filius exheredatus fuit exclusus ab hereditate, & consequenter à tutate argum. l. 3. s. filius. D. de lib. & posth. iūctis traditis à Bart. in l. 3. n. 3. D. de leg. 1. ideo filio exheredato nepos in hereditate succedit, & auo sit suus heres, quia & si post mortem testatoris contingat, satis est nepotem ipsum in eius suisse potestate tēpore mortis, & eā hereditatē propter exheredationē filio, qui nepotē præcedebat, nūquam suisse delatam, ex d. l. scripto.

43 Deinde non obstat tx. in d. s. cū autem inf. cod. cum cōcord. nam in illis iuribus ne pos destituto testam, ab intestato succedit, quo casu viuo auo eū cōceptum fuisse sufficit, & nulli alij ante eū legitimā aui hereditatem delata fuisse, iuxta elegātissima verba Papiniani in d. l. scripto. ibi. Nec potest dī heredem non suum nepotem fore quod proximū gradum in unquā tenerit cum & ipse fuerit in potestate, nec pater eum, in hac successione præuenit. & in d. l. si quis filio exheredato, ibi. ab intestato vero is succedit Qui ante eum nulli alij est delata hereditas. & in d. s. sciendū. ibi. quoniam nec delata est filio hereditas. in d. s. cum autem. ibi. quo tempore certum est aliquem sine testamento deceſſisse. & ibi. quo tempore certum est intestatum patrem deceſſisse. Secus si is nepos quem pater mortis tēpore præcedebat cōtra testamentum succedere voluisse, tunc enim testamentum nō rumpit, cum nec exheredari ab auo deberet, neq; agnoscendo rumpet is, quem mortis tēpore pater præcedebat. dīct. l. si quis filio exheredato. in princ. & in verl. vtrumq; proprijs rationibus.

44 Tādem nō obstat vltimum argum. quia & si cōtrouersum sit, an posthūmus dū in vtero est suus heres sit, verius est neque in potestate, neq; suū heredem esse. d. l. fin. D. de coll. bon. d. l. s. de alsig. lib. s. cū autem. sup. de tutel. l. 1. s. toties, & s. sed & si certum. D. de vent. in possessionē mitt. l. Gallus. s. nunc de lege. D. de lib. & posth. l. cum quidam. 30. s. 1. D. de acq. hered. l. posthumus. 6. D. de inoffic. testam. l. posthumo. 11. C. de collati. l. posthumo nato. 2. C. de contra tab. l. 3. C. de posth. hered. inst. quibus omnibus nō suumi iam esse, sed futurū esse. 45 Ostenditut si viuo patre natus esset. † Neque cōtrarium prebat Iust. in hoc veric. Posthumi, cui vix, aut sine cauillatione responderi posse propositetur Iaso in l. si à primo. nu. 18. D. de lib. & posth. & in d. l. posthumo nato. n. 3. qui de posthumo iam na- to lo-

to loquit. vt plane probabis. i. ex verb. posthumus. id est post mortem sive humationem patris nati. l. 3. vers. 1. D. de iniust. rup. l. nomen filiarum. l. 64. D. de verb. signif. Secundo, ex illis verbis. si viuo pater nati esset. quibus de posthumio iam nato loqui constat, mortuo tamē patre, eūq. suū herede esse, si natus eo viuo in potestate eius foret: elegāter notat Pinelus in d. Rub. de bon. mat. 2. par. n. 37. & videbis Andr. Tiraq. in l. si vnuquam, verbo, suscepit liberos, ex num. 144. Minch. de succels. creatione. §. 19. n. 65.

§. Sui autem. 4.

1 Suus etiam ignorans est heres.

2 Suus etiam inuitus iure ciuili fit heres.

3 Hereditate acquirens causam hereditatis acquirendam, vt intelligat est necessarium. & num. 4.

5 Suis, & reliquis agnatis qui ab intest. succedunt, etiam ignorantibus ius successionis defertur.

6 Furiosus nullū consensum, nullū iudicium habet.

7 Furiosus hereditatem acquirere nō potest, nisi suis heres sit, qui etiā inuitus, & ignorans acquirit. n. 8.

8 Dominum ipso iure in suis heredes continuatur: possessio non ita.

9 Hereditas iacens an in suis herebus detur? remissio sive usucatio pro herede, an in suis herebus detur remissio.

1 N tex. ibi. ignorantes. Igitur suus etiā ignorans est heres, id ē in l. 1. §. qui sunt in potestate. D. si quis omisla cedula. l. in testamento. 3. §. est autem. abi. quoniam & ignorans heres sit. D. de suis. & leg. l. fi. §. 1. C. de curat. furios. cuin alijs adductis ab Ant. Gomez. d. 1. to. c. 9. n. 17. ex vers. Octavo infero. Ario Pinelo d. 2. par. nu. 36. Michaelle Grasso. d. §. suitas. q. 7. nu. 7. Greg. in l. 21. vbi bonus tex. tit. 3. par. 6. † Nec id solum sed & inuitus heres patrii iure ciuili existet. §. sui. sup. de hered. qualit. l. necessarijs 57. ibi. iure ciuili tencantur. D. de acq. hered. quo iure inde necessarius dicitur, quia omnino sive velit, sive nolit, tam ab intestato, quā ex testamento ex lege duodecim tabularum heres sit, desert enim ei lex paternam hereditatem, sic ut neque aditio, neque voluntas ipsis necessaria sit. l. in suis. 11. D. de lib. & posth. l. in suis. 14. D. de suis & leg. Tametsi iure Praetorio abstinenti beneficium habeat, ut in dictis iuribus, vbi late interpretes, & iam citati.

1 Sed obstat, quia qui heres sit, & hereditatem

acquirit causam acquirendam hereditatis intelligere debet. l. is qui heres. 13. §. si quis dubitet. l. is qui putat. 15. l. & è contrario. 16. l. nec is. 17. l. si is ad quem. 22. l. in repudianda. 23. l. heres institutus. 32. l. quod si dubitet. 33. l. sed & si de sua. 34. l. pater. 93. D. de acquir. hered. l. 13. ibi. E que sibi. l. 34. per totam. tit. 6. part. 6. ergo ignorans heres non fiet.

4 Sed responde prædictas leges accipieras esse in aditione hereditatis extranei, & successione, qui quin adire vult certus esse debet, an p. parte, an ex astre, an ex institutione, an ex substitutiōe, an ex testamentō, an ab intest. an tanquā suus, an tanquā extraneus, an tanquā volūtarius, an tanquā necessarius, an testator viuat, an mortuus sit, tandem ut ex qua causa hereditas ad eum peruenit intelligat, vt in exemplis earū legum. † Quod tamen in successione legitima (id est ab intestato) necessarium nō est, cum ipsa duodecim tabularū legē suis herebus, & illis deficientibus proximis agnatis deferatur, his verbis. Intestatorum hereditates primo suorum heredum velint nolint ve funto his deficientibus agnatus proximus familiam habeto. Hoc tamen addito, vt in suis quia ipso iure heredes existunt, nulla aditio, nulla voluntas necessaria sit, quia dominium continuatum est. d. l. in suis: sive ex testamento sive ab intestato succedant, locus in extraneis agnatis, quibus inuitus aut nolentibus non acquiritur, licet ius succedendi deferatur.

6 In tex. ibi, licet furiōsi sint. Difficilis est hic tex. dum furiosum hereditatem adquirere posse probat, cū eius nullū cōsentium nullū iudicium esse constet, nullumque negotiū cum gerere posse, l. cum prætor. 12. versic. natura. D. de iudicij, l. in negotijs. §. l. iuris. 40. V. de reg. iuris. §. præterea, sup. quib. non est permitt. §. furiosus. inf. de inutilib. l. 2. §. furiosus. D. de iure codicill. l. 1. §. adipiscimur. D. de acquir. possessione. l. 2. §. furiosus. D. de procurat. l. vbi non voce. 164. §. furiosus. D. de reg. iuris. l. 4. tit. 11. part. 5. & l. 4. tit. 4. part. 3. l. 13. tit. 1. part. 6. late Ioan. Gracian, reg. 214. grauitate & docte omnino videndus Dom. Aegidius Ramirez de Arellano extemporalis epanorthome sive disputatione. l. 2. §. si à furioso. nu. 21. D. pro emptore.

7 Vnde † cum ad acquirendam hereditatem scientia & animus desideretur, ut dimicimus

ximus sup. eum heredem esse non posse vi
debatur: quod & in speie probat expre-
sus tex.in l. Antistius. 62. §. fi. (alias.l.fu-
riolus.63.) D. de acqui.heresl.vbi furiosum
acquirere libi cum modum hereditatis non
posse probatum est.

8 Sed huius rei facilis est explicatus, si id in
extraneis furioso herede instituto proce-
dere notes, vt ex testamento acquire-
re nullo modo possit, cum ad eam acquisi-
tionem animus saltim necessarius sit, vt in
l. pro herede. 20. D. illo titulo cum alijs,
quo tamen furiosus destitutus, vt in d. l.
cum prætor.cum timilib.Qui tamen in fu-
rioso suo herede non requiritur, cū statim
ipso iure etiam absque aliquo actu heres sit
d.l.in suis,& magis in d.l.fin. §. 1.ibi.cum illi
eo appareat, & suus heres existat.C. de curato-
re furioso.cum enim & suo nolenti,& igno-
ranti paterna succelsio de lata sit, non mi-
rum furiosum ab intestato succedere, quia
ex quibus causis ignorantibus nobis acqui-
ritur, ex ijs causis & furioso acquiri potest
l.si a furioso. 12.verl.nam ex quibus.D. li cer-
tū pet.l.si à furioso. 23. D. de oblig. & act.
eleganter Conanus lib.7.cap. 1. nu. 14. Et
inde suis heredibus pupillis aut furiosis si-
ne tutoris autoritate, aut curatoris assensu
hereditas acquiritur ipso iure, ex nostro
tx.cum concord. Quæ tamen in extraneis
successionibus desiderantur, ex tit. sup.de
author. tut. D.cod.C.de curat.furiosi. l. 13.
verl.mas si el heredero. tit.6.l.17.tit. 16. par-
tita.6.

9 In tex.ibi. *Quasi continuatur dominium.* Hoc
ipso iure contingit, ex d.l in suis: dicitur au-
tem quasi continuari dominium in suū he-
redem, quia et si filius viuente patre quo-
dammodo dominus existimat dominium
tamen vere habere non potest ex reg.l. si vt
certo. 5. §. si duobus vehiculum. D. comod.
eo tamen decedente, quia vna persona cū
filio reputatur. l. si. C. de impub.sic conti-
nuatur, vt filius nihil noui iuris acquirere
intelligatur sed magis liberam bonorum ad-
ministrationem percipere. d.l.in suis. & ad
propria bona penè venire.l. 1. §. largius. D.
de succes.edidit. Non tamen continuatur pos-
selsio, ex reg.l.cum heredes. 23. D. de acq.
poss.& notanter Accursi. in l. cū miles. 30.
verbo.coniunctim.D. ex quibus causis maio-
res communis ex Grasso.d. §. 7.n.8.& an suo
existente detur hereditas iacens? item an
& vsucatio pro herede locum habeat, late-

Sarmiento in d.l.in suis num. 6. Grassus iā
relatus, Pinelus. d.2. par.num. 38. Ant. Go-
mez. dicto 1. tomo. cap. 9. nu. 19. qui alios
refecit. & nos in §. sui.sup.de here.& qual.

§. Interdum. 5.

- 1 Postliminium facit quem tanquam suum heredem succedere, et si in morientis potestate non fuerit.
- 2 Postliminium fingit ciuem ab hostibus captum, & reuersum.nunquam captum fuisse, sed semper in ciuitate mansisse.
- 3 Lex Cornelii fingit captiuum eadem captiuitatis hora, liberum tamen, decesse.
- 4 L. captum. 9. C. de captiuis.
- 5 L. fin. C. quibus ex causis maiores.
- 6 Sons, aliquando patri heres non est.
- 7 Parentum infaelix casus liberis nocere non debet:
Pena suos sequitur authores,
- 8 Eity propter parentum delicta puniuntur in ali-
quibus delictis.
- 9 Perduellionis crimen maximum aduersus Princi-
pem & rem publicam.

In tex. ibi. *In postliminij.*

- 1 **E**T si qui tanquam suus heres succede-
bat eum in morientis fuisse potesta-
te necessarium sit iuxta. §. ita demum
vbi diximus supra eodem. interdum tamē,
licet in potestate parentis mortis tempo-
re suus heres non fuerit, tamen suus he-
res parentis efficitur, veluti si ab hosti-
bus quis fuerit reuersus post mortem
patris sui, ius enim postliminij id facit.
Quod vt recte intelligas præmitte Roma-
nos vt ciues ad bella inuitarent, captiuo-
rum iura duplice fictione conferuas. Post
liminij & legis Cornelij. † Quarum pri-
ma captiuum ab hostibus reuersum nun-
quam captum fuisse, sed semper in ciuita-
te mansisse fingebant l. postliminij. §. l.re-
tro 16. l. bona eorum. 22. §. primo. D. de
captiuis, l. illa institutio. 32. §. primo. D.
de hered. instit. §. si ab hostibus. sup. qui-
bus modis ius patriæ potest. soluit.
- 3 † Altera in eadem captiuitatis hora eum
decetissime iudicabant, l. in omnibus 18. D.
de captiuis. l. cura hic status. 32. §. si am-
bo. D. de donat. inter l. prima. C. de ca-
ptiuis. quæ legis Cornelij fictio ideo
appel-

appellatur, quia à Lucio Cornelio Sylla, & Quinto Metello introducta fuit, ut obseruat Franciscus Hotoman. in indice legū Romanarum ad legem Corneliam de testamētis. Anto. Augustinus, de legib⁹, pag. 51. de qua Cōsulti in d.l. bona eorum in l. lege Cornelia. 12. D. de testam. in l. lex Cornelia. 28. D. de vulg. & d. §. li ab hostibus. & in §. fin. l. up. quib⁹ non est permīss. de qui bus fictionibus latè Bartolus, & cæteri, in l. si is qui pro emptore. D. de vſucap. & vides integ. tit. 329. de captiuis, par. 2.

Iure ergo postliminij filius, aut alter qui mortis tempore in potestate parentis non fuerat, reuersus suus heres est, ex nostro textu, & dict. hui. §. interdum. D. de suis, & leg.

4. † Sed obstat tex. in l. captum. 9. C. de captiuis, postliminio reuersis, vbi captiuū ab hostibus siliū lege Cornelia, reuersum suū heredem fieri, probant Imperatores. Cui difficultati non satisfacit Hotomanus hīc quem tacitē reprehendit Iacobus Cuiac. in notis ad Iulium Paulum, lib. 3. Sent. tit. 4. versic. qui ubi hostibus, cui magis probatur Accursij interpretatio, licet eum non referat, in d.l. captum, verbo. legis Corneliae, versic. vel dic & patrem. vt ibi, lex Cornelia referenda sit, non ad reuersum siliū, sed ad patrem, qui decelsit apud hostes, quo casu postliminium non sufficit, vt filius patri heres fiat, quia & si eum nūquam captum, sed in ciuitate semperfuisse fingamus, tamē cum pater apud hostes dececerit, non posset ei heres existere, nisi lege Corneliae patrem ciuem Romanum decelsisse fingatur. d.l. lege Cornelia. 12. D. de testam.

5. † Quam interpretationem probabis ex l. vlt. C. quibus ex causis maior. vbi filium ab hostibus reuersum legis Corneliae beneficio ad paternam & maternam successionem Imperat. Dioclet. & Max. admittunt, quia pater & mater cum eo capti apud hostes dececerunt. Et licet dicta l. captum. in vulgatis Codicibus Gregorio inscribatur, tamen in nonnullis inscribitur Lycinio, cui etiā inscribitur. d.l. vlt. vt refert Taurellus in Proemio Pandectarum Pisanorum, vt hinc conjectura sumi possit utramque legem in eadem specie esse intelligendam, in qua patre apud hostes defuncto, filius in ciuitatem reuersus est.

6. In tex. ibi. Per contrarium. Vides cœntraliter aliquando posse, vt is qui fuus heres om

nō futurus erat, quia in familia defuncti inmortis tempore fuit, ex eius delictis, & sui heredis nomine exuat, & hereditatem amittat. Quæ sententia dissc. est. † Primo, quia parentum in factis calus tamen si delictum redoleat liberis nocere non debet, l. filiam tenetoris. 9. D. de senatorib. l. generali 34. §. fin. D. de riu nupt. neque filio maculam villam patris criminis infligere potest. l. crimen. 26. D. de poenis, namque vñusquisque ex tuo admillo fortis subjecitur. d.l. crimen. l. lantunus. 22. C. eodem l. 9. titulo. 31. part. 3. nec alieni criminis facti censor constituitur, quia delicta morte extinguntur. l. defuncto. 6. D. de publi. iud. l. i. l. 3. l. fin. C. si reus vel accul. mortuus fuerit. l. 7. l. 8. l. 23. l. 25. titulo 1. part. 7. Sacrorumque librorum confirmat authoritas, filius (ait dominus) non portabit iniqtitatem patris, Ezechiel. cap. 17. & in cap. Iudæi. 1. quæst. 4. Iosephus lib. 4. antiquit. Iudaicarum, cap. 6. Ergo filius ob defuncti patris delictum, post mortem criminis iudicati, ius suitatis, neque hereditatem amittet.

8. Verum cum Iustinianus quo casu patet defunctus perduellionis reus iudicatus est, filium à suitate, & hereditate paterna arceat, mirum videri non debet: Namq; constat quod ex d.l. crimen. paulo ante probavimus, sic recipi solere nisi crimen execrabilis sit, & grauissime detestandum, quia hec sit diuina vel humana maiestas. l. quilibet quis. §. filii. C. ad leg. Iul. maiest. authien. Gazaros. C. de hereticis. cap. accusatus. 8. §. in eo. illo tit. lib. 6. c. fœlicis de poenis. eodem lib. d.l. 7. & 8. tit. 1. par. 7. † Perduellionis autem crimum, aduersus principem & républicā machinatur. l. is qui 11. D. ad leg. Iul. maiest. antiqui enim hostes perduelles dixerūt. l. quos nos 254. D. de ver. signif. vnde quæ hostili animo aduersus ré publicam & principem crimina patratur, perduellionis rei dicuntur, & mortalitate non extinguntur. Aiquum enim est, & rationi consonū publice male meritum cum suis heredibus qui personam eius referunt, ad deterrenda maleficacia egestate laborare & opprimi, quibus ex misericordia vita cōceditur, vt perpetua egestate lordētibus & mors solatium sit & vita supplicium. d. §. filii. notat elegāter Ioā. Cora. in d.l. filiam. num. 4. D. de senatorib. & latè Anto. Gomez. 3. to. cap. 1. ex num. 78.

§. Cum

§. Cum filius. 6.

- 1 Nepotes, ad cui successione cū patruis suis admittuntur, & num. 5.
- 2 Suorum in successione prior est causa.
- 3 Proximior in legitima successione remotorem excludit, & num. 4.
- 6 Representatio inter collaterales in uno tantum causa locum habet.
- 7 Nepos per representationem quamvis in patris locum succedat, ex sua tamen persona.

In tx. ibi. Pariter ad hereditatem cui vocantur.

- 1 **N**epotes † in cuius successione, loco patris lui præmortui, cum filio viente, suo nepe patruo admittuntur ex hoc tex. & l. vt intestato. 3. C. de suis & legatum. authen. cessante, & auth. post fratres, la 2. C. de leg. hered. authē. vt fratum filii in princ. collatione. 9. e. 1. §. his vero deficiensibus, de successione fratrū in vlib. feud. & l. 3. tit. 13. part. 6. auth. in successione. C. de suis & leg. auth. de hered. ab intest. veni. §. 1. coll. 9. explicarunt interpretes in d. locis plurimos disputantes retulit ex Alfano. collectanea 117. Petrus Brosseus in suis notis. intemissione ad hunc tex. optime Hottom. illustrium quæstionum ca. 2. & 3. Zasius. lib. 1. responsorum. cap. 7. Did. Coua. in praet. cap. 38. per totū. Ant. Gomez. ad l. 40. Tau. Peralta in l. cum ita legatur. §. in fideicon. missio ex. nu. 18. D. de leg. §. 2. Ludsonic. Molina. lib. 3. de Hilpan. primogen. c. 6. Melchior Pelaez tract. de maioratibus 2.. part. quæst. 6. num. 17. Michael Crallus de succell. 2b intest. §. succellio ab intestato. quæst. 2. ex nu. 6.

- 2 Sed obstat in successione intestati primā causam esse filiorum ex §. intestatorum. cū ibi notatis. sup. eodem. authen. in successione. C. de suis & leg. & §. sui. ibi. Nepos qui præceditur suis non erit. tūp. de hered. quæst.

- 3 † Quod & insuccessione collateraliū admittendum esse planè probat tex. in. §. inf. tit. 1. vt is qui gradu proximior est remotorem excludat, atq; in successione patrui præmortui patruum, defuncti fratre in ceteros omnes excludere scripsit. in §. si plures, illo. tit. ergo nepotes cū patruo suo non admittentur.

- 4 † Præterea intestati successio proximiori semper defertur. l. 1. §. Proximus, §. gradatim. D. vnde cognati. d. §. 1. verific. non ta-

men, infra. tit. 1. sed filius nepote proximior est vt constat, ergo ei soli defertur succelio, non nepoli etiam.

Sed tacitus est explicatio, si aduertas, quod in d. §. intestatorum scriptimus, & d. regu. 11. traditum est, vt in successione intestati prima causa sit filiorum intelligendū esse, cum ipsi, ceteris exclusis patr. heredes sint: fecus tamen si de cui successione disputeatur, quo casu etiā iuriis rigore attento dicendum videatur eos tanquam remotores non esse admittendos, cuī patruo ad successione aut ex æquitate tamen propter beneficium succelionis quod representatione appellat admittuntur, ex nostro ix. iii. Equeum enim esse videtur nepotes nepesque in patris sui locum succedere. Et in l. 1. §. ibi filius. D. de suis & leg. hered. quod. & lege duodecim tabularum admisum fuisse probat. d. l. vt intestato. 3. C. de leg. hered. & Iustin. in. §. item vetustas. versic. quemadmodum infra hoc tit. † Quæ representatione cū à lege in successione alcedentium tantum instituta sit, non verò successione collateraliū, fratri filius in patris sui demortuilo cum non succedet, vt patruī mortuī patrimoniu cū patruo viuo partiatur, ex d. §. si plures. Hodie tamen ex nebullosa lust. lege in auth. de hered. ab inst. ven. §. 2. versic. huiusmodi. coll. 9. priuilegiū representationis locum habet, in patruī tantum successione, in qua filius patris præmortui cum fratre patruī desuncti admittitur: non vero si de succedēdo trasuersali remotoři agatur, quia tunc nulla datur representatione, sed iuris regula obliteratur, vt qui gradu proximior est vltiorem excludat. ex iuribus sup. adduct. & l. auunculo. 6. C. communia, de succell. d. auth. post fratres. 2. Est igitur correcta iam decisio text. in d. §. si plures. quæ representatione in fratrū succelione nō admittebat, ex d. §. 2. & auth. in success. C. de suis & leg. & l. 8. Tau. ibi. Mādamos que succedā los sobrinos cō los tios ab intestato a sus tios instirpē, y no in capita. vbi latē Ant. Gomez & omnes sup. citati. l. §. tit 8. lib. §. recop. & ibi Matien. & Azeuedo. † Illud tamen hac in success. notabis, nepotes in patris sui locū succedere si vt eius gradū subeant, qā sicut filius obtinebat primum gradū, ita nunc nepotes ex eo, filio sublato de medio, eūdē gradū tenebūt, nō tamē ex patris persona, sed ex p̄pria aūo heredes sint, in locū tamē patris ex Bar. & alijs quorum meginis Minisig

Mynsing. hic. nu. 4. & latius sup. adducti.
Et inde cum iij nepotes in patris sui locū
succedant, non in capita, sed pro æquali-
bus portionibus, sed in stirpes debent ad-
mitti, ita videlicet ut licet plures sint ne-
potes non tamen maiorem portionem.
ha-
beant omnes, quam pater eorū si viveret
habitur esset. ex tex. nostro. & d.l.8. Tau.
Quæ omnia ad fideicommissi & primo-
genij successionem, vt & in ea filij p̄t̄mor
tui nepotes succedant, excluso tamen pa-
truo admittenda sunt, vt latè probarunt,
quorum suprà meminimus, quos vide, &
quæ latè diximus sup. h.t. capite. vnico. §.
2. & §.3.

§. Cum autem. 7.

- 1 Interpretatio huius paragraphi. remissinè.
- 2 *Nepos in aui vita conceitus*, vt ab intestato
succedat, quando requiratur.
- 1 In tex. ibi. destituto testamento. ibi. quia quo
tempore certum est. vide quæ diximus. in §.
ita de inurn. ad 3. argumentum.
- 2 In versiculo, plane eti conceptus. † idem
in l. 1. §. sciendum. D. de suis & lég. in l. Ti-
tius. 6. cum duabus seq. eod. l. 1. versiculo,
ceterum. D. de iniust. rup. l. 1. §. si quis proximior.
D. vnde eng. quæ leges intelligendæ
sunt cum de aui successione dilputatur; se-
cū si agatur de successione liberti auiti, nā
ad eam etiam nepos post mortem aui con-
ceptus admittitur. l. Paulus. 47. §. Paulus.
D. de bon. lib. & ad has leges videbis limita-
tiones quas scripserunt Ant. Gomez. 1. to.
cap. 1. nu. 8. Socinus. in l. si cognatis. nu. 30.
D. dereb. dub. And. Tiraq. lib. 1. de retract.
§. 1. glossa. 9. ex nu. 90. Alciat. lib. 1. dis-
pūct. ca. 2. Molina lib. 1. de Hisp. primo-
gen. cap. 6. nu. penultimo.

§. Emancipati. 8.

- 1 Emancipati, qui iure ciuili non succedunt, iure
Prætorio admittuntur, ex testamento & ab intestato.
- 2 Emancipationis & patriæ potestatis differentiae
sublatæ sunt noua Iustinianæ lege.
- 3 Emancipatus licet hodie iure ciuili succedat tan-
quam suus, non tamen cum suorum qualitatibus.
- 1 Postquæ de suorum heredum legitima
successione, in præcedentibus Iusti-
nianus scripsit de emancipatis sermo-

nem instituit, & eos, licet iure Ciuii succe-
dere ab intestato nullo modo posse pro-
bet, iure Prætorio, ad successionem intesta-
ti patris cum suis heredibus pariter admit-
ti docet. Idemque & in successione ex testa-
mento obseruandum est, vt aut institui, aut
exheredari debeant. 9. emancipatos. sup.
de exhered. liber. Quamvis enim filius
per emancipationem fieret extraneus. §.
cateri. sup. de hered. qualit. cum alijs, &
familiam paternam iusque cognationis ad
mitterent, vt in l. pronuntiatio. 195. §. fa-
milia. 2. D. de verbo. sign. l. capit. x. 1. D.
de suis & legit. & inde iure ciuili ab intesta-
to non succederet, nec esset instituendus,
vt hic. & d. §. emancipatos. naturali tamen
æquitate motus, (quam præ oculis prætor
semper habet. l. quod si Ephesi. §. D. de eo
quod certo loco) sicut in successione testa-
mentaria filiis emancipatis subuenit per
bonorum possessionem contra tabulas, d.
§. emancipatos. & toto tit. de bonorum pos-
sessione, contra tab. ita & ad legitimam
hereditatem parentū eos vocat, concedens
bonorum possessionem, vnde liberi. per quā
recessa eorum emancipatione, l. led cum
patrono. 6. de bonorum possessionibus, per
inde ab intestato succedunt, ac si in mori-
tis fuissent potestate, ex tex. nostro. & §.
suos autē. versiculo, Primo loco, infrā de bo-
norū poss. to. tit. D. vnde liberi. l. 3. & ibi
Grego. versicul. el fijo. tit. 13. p. 6.

- 2 Sed cum hodie, vt populariter docetur,
antiquæ emancipationis & suitatis differē-
tia sublatæ sint. l. meminimus. 15. C. de leg.
heredi. in authentico de hered. ab intest.
ven. §. 1. ibi. siue sua potestatis. & §. nullā vero
coll. 9. emancipati filiis cum suis etiam iure
ciuili adiutentur ab intestato; vnde eman-
cipatus qui olim succedat patri per bo-
norū possessionem prætoriam intra an-
nū. l. §. largus D. deluccess. edit. l. emaci-
pata. 4. C. qui admitti. (cui adde. l. 34. ti. 9.
l. 2. tit. 6. par. 6.) poterit ei succedere intra
triginta annos de iure ciuili, ex glo. in l. li-
cet. 8. verbo, longe. C. de iure de liber. quā
sequitur Decius qui alios refert in l. vni-
ca. nu. 9. C. quādo non pet. part. Portius lib.
3. conclusionū. conc. 35. Ant. Gomez 1. to
mo. cap. 9. nu. 28. † Notabis tamen, quod
eti hodie iure ciuili cum suis emancipati
admittantur, sintque quo ad effectum suc-
cedendi suis similes, ex d. iuribus, & §. cæte-
rū. inf. tit. 1. non tamen cum prærogatiis

Vv & qua-

& qualitatibus suorum admittuntur, neq; sui sunt, neq; esse possunt, qui in potestate non sunt. Vnde hereditatem nō aditam nō transmittūt, quia eis aditio necessaria est, eleganter obseruat Mynsinger. in. §. sed h̄c quidem. num. 4. sup. de ex hered.lib. Anto. Gomez in.d. i. toḡ. cap. 9. nu. 24. & Emanuel Costa in §. & quid li tātū. 3. par. ex nu. 207. Minchaca de success. creatio-ne. §. 19. nu. 7. & sequ. Couar. in cap. Ray-nutius. nu. 5. in princ. de testamētis. quos videbis pro hoc §. & quæstione. an in totū antiquū emancipationis & patriæ potesta-tis dīscrimen sublatum sit.

§. At hi qui. ix. & §,

Admonendi. x i 1.

- 1 Emancipatus qui extraneo se adrogandum dedit quasi filius nec cimili nec prætorio iure ab intesta-to patri naturali succedit. & nu. 4. & 7. & 10.
- 2 §. Admonendi. 12. infra hoc tit. & num. 5.
- 3 Naturalis patris iura per adoptionem non dissol-uuntur. & nu. 6.
- 7 Emancipatus ab extraneo adrogatus, & ab eodem emancipatus, ad bona naturalis patris ex capite vnde liberi. ab intestato admittitur. quod ta-men limitatur. nu. 8.
- 9 L.liberi. 2. D. vnde liberi.

Filios emancipatos ad bona naturalis patris intestati defuncti sile arroga-dos alij extraneo dederunt, neque iu-re ciuili, neque prætorio Iustinianus probat admitti. Cuius rei illa potest commen-dari ratio; nam cum per arrogationem, in familiam patris adrogatoris transleant, eiq; sui heredes sint legitimi. §. intestatoru. ibi. an adoptiui. sup. co.l. 8. l. 9. tit. 16. p. 4. l. cum in adoptiuis. 10. §. fi. C. de adopt. miseratione Prætoris digni visi nō sunt, ex hoc tex. & d.l. cum in adoptiuis. l. fin. D. vnde 2 liberi. † Sed obstat tex. in §. admonendi. 12. infra eodem. vbi filium adoptiu patri naturali ab intestato succedere probatū 3 est. † Secundo obest tex. in. §. sed ea omnia. infra eodem. §. sed hodie. Suprà, de adoptionibus. d.l. cum in adoptiuis. 10. in principio. quibus probatum est iura patris naturalis per adoptionem non dissolui, sed integra sic filiis reseruari, ac si in patris natu-ralis potestate permanissent. † Hæc tamē

te turbare non debent quia facilis explica-tio est, si defendas, id quod Iustinianus hic docet, emancipatos filios, in adoptionem postea datos extraneo, si cum pater natura-lis moreretur, in adoptiu familia fuissent, ei ab intestato quasi liberos nō succedere. † Neq; tex. in d. §. admonendi. cōtrariū pro-bat, nam ibi filij emancipati, & ab extra-neo adoptati succedunt, adhuc in potesta-te adoptiu constituti, non quasi liberi, sed tanquam cognati; id quod Imp. hic insinuat. ibi (*non admittuntur ad bona naturalis pa-tris quasi liberi*) & optime, quia duos patres habere non possunt, & iura ciuilia eman-cipatione, Prætoris autē beneficiū adop-tione amiserunt; reliquum ergo est, quia naturale ius cognitionis, emancipatione & adoptione non dissoluitur. §. fi. sup. de leg. ag. tut. l. iura sanguinis. 8. D. reg. iuris. eos tanquam cognatos succedere, ita tamē, si neque sui heredes liberi, neque emācipati, obstant, aut nullus cognatus interueniat, ex d. §. admonendi. vbi omnes. † Minus obstat tex. in d. §. sed ea omnia. qui non de filijs emācipatis qui se in arrogationem de-derūt, loquitur; sed de filijs familias, qui à patribus suis naturalibus in adoptionem alijs dantur, & iura patris naturalis retinēt, nisi auo paterno vel materno dati sint. ex d. §. sed hodie. versic. Si vero. d. l. cum in adoptiuis. §. si vero.

7 † Quæ vera esse notabis, si quo tempo-re pater naturalis moreretur, emancipatus filius in adoptiu familia fuerit. Nam si vi-vo eo emancipatus ab adoptiu patre es-set, perinde admittitur ad bona naturalis patris, ac si nunquam in adoptiu familia fuisset. tex. h̄c. versiculo, *nam vivo eo.* & in l. liberi. 2. versic. bi emm. D. vnde lib. quod utique Prætoris beneficio factum est, qui cum omni spe destitutos naturales filios videret, hoc est, & naturalis & adoptiu patris hereditate exclusos, æquitatem, natu-ræque ius amplexus eos agnatis omnibus anteposuit. † Quod si (vt ex nostro tex. vides) post naturalis patris mortem eman-cipati à patre adoptiu fuissent, utriusque & naturalis patris, & adoptiu legitimā he-reditate priuantur. Patris naturalis ideo, quia quæsum fuit ius alijs ab intestato, vel etiam ex testamento succedentibus, iniquumque esset, in potestate adoptiu patris esse, ad quos bona naturalis patris pertinerent, & sic succedendi ius ex alieno atbi-

arbitrio penderet, contra regulā. l. illa institutio. 32. D. de hered. inst. cum similibus. Adoptiui vero patris quia emancipatione dissoluta est adoptio. l. in omni. 13. D. de adopt. l. 1. §. liberos. ibi. quia adoptionis iura dissoluta sunt emancipatione. D. si tab. test. null. extab. l. 2. §. obiectur. D. ad S. C. Terrell. d. l. cum in adoptiuis. in principio. l. 2. 9. versiculo. hi enim. D. vnde liberi. † Adde, nisi ab eodem patre naturali adoptati fuissent, & rursus emancipati, nam & si tunc adoptionis iura dissoluta sint, ius tamen habent naturalium liberorum. d. l. 2. in fi. † Illud tamen omnino obseruabis quod sive post mortem naturalis patris, sive in adoptiuā familia sint, tanquam cognati admittentur ex. d. §. admonendi.

§. Minus ergo. 10.

1. *Adoptiū filius minus iuris habet, si emancipatus sit, quam naturalis emancipatus.*

2. *Liberi. 2. D. vnde cognati.*

1. **E**x his quæ paulò ante notavimus, videlicet, minus iuris adoptiū filios habere, quā naturales post emancipationē, cum naturales beneficio prætoris admittantur, non ita adoptiū.

Sed obstat tex. in. l. 2. in fi. D. vnde liberi. vbi filij adoptati & emancipati ius habent naturalium liberorum. Secundo obstat tex. in. §. intestatorū. ibi. nec interest. supra eodem. vbi inter adoptiū & naturales nullum esse discriminē probatur.

2. Facilis tamē est explicatio, nā tex. in. d. l. 2. in fi. loquitur de filijs naturalibus emaciatis, iterum adoptatis, & nouissimè emancipatis, qui & si quo tempore in familia adoptiuā erant, vt adoptiū haberetur, dissoluta tamē adoptione, per emancipationē, ius naturalium liberorum recuperant, quod nec prima, nec secunda emancipatione fuit dissolutum, neque amissum adoptione, cum hæc sit rescissa. At si non essent naturales, sed extranei, adoptione soluta per emancipationē nihil iuris habent, cum adoptio iuris ciuilis, ciuili emancipatione sit perempta.

Neque tex. in d. §. intestatorum obest, quia procedit quando & naturalis & adoptiū in familia adoptiuā sunt, secus post

emancipationem ex nostro tex. cui adde l. 9. & 8. tit. 1. 6. par. 4.

§. Eadem. II.

1. *Explicit hoc paragrapho Iustinianus quæ superioribus de emancipatis, & adoptiis dixerat.*

2. *Ab intestato qui succedere non potest, non potest neque contra testamentum venire.*

3. *Ab intestato qui succedere potest, non semper succedere poterit contra testamentum.*

Naturalis filius qui succedere potest ab intestato, non potest succedere contra testamentum.

4. *Filius non institutus, neque exheredatus, cui aliquid particulari titulo relatum est, an præteritus dicatur, remissione.*

1. **Q**uod de filiis naturalis emancipati, & adoptiū emaciati successione ab intestato supra notatum est, vt filius naturalis emancipatus per bonorum possessionem vnde liberi, ad bona patris naturalis admittatur; filius verò adoptiū emaciatus à parentis adoptiū successione excludatur, vt in. §§. superioribus, ad testamētariam successionem protrahendum est, vt & si aliás filius naturalis emancipatus, neque institui, neque exheredari debeat. d. §. emancipatos. rectè tamē per bonorū possessionem contra tabulas admittatur. d. §. emancipatos. Filius adoptiū emaciatus quemadmodum ab intestato nō admittitur. d. §. at hi qui. ita neque contra testamentum. Discriminis rationem scripsit Imperator in d. §. minus. suprà, nam quamvis filius naturalis emancipatus, neque suus heres fit, neque agnatus, vt diximus in d. §. emancipati, filius tamen est. Filius verò adoptiū, quamvis quo tempore est in posteritate adoptantis, iura suitatis habeat, indeque necessariò debeat institui vel exheredari. §. adoptiū. de exhered. lib. si tamen emaciatur, extraneorum loco est, & grādū filii perdit. d. §. at hi qui. vbi docuimus in finalibus verbis, & in d. §. minus. in fine. sup. cod. Igitur neque contra testamentum succedit, ex nostro textu, † quem notabilem dixit Iaso in. l. Gallus. §. & quid si tantum. nu. §. 7. prima lect. D. de lib. & post. vt qui non potest ab intestato succedere, non admittatur contra testamentum. Decius in rub. n. 2. C. vnde liberi. quod negatiū lem

3. *per procedit, vt hic, † non tamen affirma-*

Vv 2 tuē,

tiue, vñ qui ab intestato admittitur, succedit, & contra testam. vt vides in filio naturali, qui & si nullis extantibus legitimis filiis intestato patri succedat, Authent. licet. C. de natur. lib. l. 9. Tau. non tamen cōtra eius testamentum. glo. verbo. *naturales*. in. l. i. D. de contra tab. communiter recepta ex relatis ab Ant. Gomez. d.l. 9. Tau. nu. 11. Couar. in. 4. 2. par. c. 8. §. 4. per tot.

Planè si naturalis filius emancipatus tēpore quo naturalis parens moreretur in adoptiuā familia fuisset, vt ad successionē ab intestato tamquam filius non admittitur, vt in. d. §. at hi qui itaque neque contra testamentum, ex hoc. §.

- 4 In textu, ibi. *Institut.* † An filius qui neq; institutus, neq; exheredatus est, habet tamen legitimam portionē titulo particulari legati, vel fideicommissi præteritus dicatur (quia huius loci disputatio nō est) videbis Costam in. l. Gallus. §. & quid si tantum' 3. par. nu. 40. & in cap. si pater. verbo, *Institut.* nu. 23. Suarez in. l. quoniā in prioribus. limitatio. 15. Hotoma. lib. i. disrupt. Ant. Gomez. 1. tomo var. c. 11. n. 1.

§. Sed ea omnia. 13.

- 1 Adoptiūs retinet hodie iura naturalis patris.
- 2 Adrogatus quartam partem in bonis patris adrogatoris habet.
- 3 Adoptio extribus maribus quæ.
- 4 Adoptiūs amittit iura patris naturalis cum ab ascendentī adoptatur.

Filius familias ab extraneo adoptatus omnia iura naturalis patris retinet, & ab intestato tātū adoptiū patri legitimus heres fit, ex noua Iustin. constituzione. in. l. cum in adoptiūs x. C. de adoptio. §. sed hodie, sup. de adopt. §. intestatorum infi. sup. h. tit. l. 8. & l. 9. titu. 16. par. 4. latē Conanus lib. 2. cap. 15. per totū.

Sed obstat tex. in. l. Papinianus. 8. §. si quis impubes. D. de inoffi. testamen. l. si adrogator. 22. D. de adopt. vbi in omnē euenuit adoptiūs filius quartam partem ex bonis patris adoptantis habet.

Cui difficultati resp. discrimen esse inter filios fam. adoptatos, & eos, qui cum iam sui iuris essent similiter ab extranea persona adoptati sunt, illi enim in bonis adoptiū patris nihil vñquam præter successionē ab intestato habuerūt, ex nostro tex.

vnde quia facile adoptio dissolui potest (ta enim est eius facilitas vt polsit in ipso die, & filius fieri & extraneus inueniri) per emācipationē dissoluta adoptione nouo iure recautū est filium famil. adoptatum natura

- 2 lis patris iura non amittere. † At si quiā sui iuris sunt in adoptionē detur, (quæ adoptionis species arrogatio dicitur. l. 2. D. de adoptio.) quia & sua ad patrem arrogatorē transmittit, cautione tamen præstata de illis bonis restituendis à patre arrogatore, l. si pater. 15. cum sequentib. de adoptio. §. cum autem supra illo tit. quartam partem semper habet in bonis patris arrogatoris, ex. d. iuribus, quæ incorrecte adhuc sunt. d. l. cum in adoptiūs. §. fin. l. 8.

- 3 titu. 16. part. 4. Intex. ibi. *Extribus maribus*, Quæ esset hæc ex tribus maribus adoptio cuius hic & in d. l. cum in adoptiūs. §. quæ autem. men. init. Iustinian. non satis percepit Accurs. neque ceteri antiquiores, quorum existimationibus omissis, dic. Sabinia no. S. C. cautum esse, vt si quis adoptaret vnum extribus fratribus quartam bonorū partem ei relinquere deberet, quam si adoptans non reliquisset ipsummet. S. C. adoptato dat actionē aduersus heredes ad eam petendam, quod tamen noua Iustiniani leg. sublatum est, hic & in d. §. quæ autem. Vt & alterum eius d. S. C. Sabinianī caput quod vni horum filiorum senatuī dato à curia liberationē præstabat. l. si. in fine. C. de decurionib. lib. 10. Hodie igitur & si ex tribus maribus quis adoptatus sit, cum nec eo casu iura patris naturalis amittat, nec patri adoptiū nisi ab intestato succedat, hanc bonorum quartam partem non habebit, didici ex Theophilo, & recentioribus hic Hotomano de senatus consultis. versi. S. C. Sabinianū. Ant. August. de legibus & Senat. Consultis pag. 209. Conano lib. 2. cap. 15. num. 13. Cetacio in d. l. fin. ex quibus notabis Alciat. qui lib. 4. Parer. c. 3. iudicabat potius legendum esse (ex tribus maribus) à quo nō omnino dissentire videtur Baldui. Hotom. & Minsyng. sed eos refellit omnium codicum qui vñquam extant fides, & grauitate conuincit Conanus, & Cuiacius iam relati.

- 4 In tex. ibi, quem parens naturalis adoptandum suscepit. † quod supra diximus per adoptionem naturalis patris iura minime dissolui, non procedit quando filius naturali patrēi paterno vel materno se in adoptio nem

nem dedit, quo casu propter duplex & ci-
vile & naturale vinculum pristina iura ta-
li adoptioni reseruantur. dicta. l. cum in
adoptiuis §. Si vero. §. Sed hodie. lvp. de
adopt. l. 9. ibi. a tal ome que non fuisse abnolo.
d. tit. 16. par. 4.

§. Item vetustas. 14.

- 1 Familiae per masculos conseruantur, non per fœ-
minas.
- 2 Cognati descendentes olim ab intestato iure ciui-
li non admittitur, secus hanc. & num. seq.

O Via dignitatum ordo & familiarum
conseruatio, quæ publicè interest.
l. 1. §. quamvis. ad medium. D. de
ventre inspicendo. non sic p. t fœminas,
quæ familiæ caput & finis sunt. l. pronun-
ciatio. 19. in fine. D. de verb. significatio
ne. vt per masculos retinebatur; † antiquo
iure exclusis nepotibus neptibusve
ex filiabus delcedentibus soli ex virili se-
xu descendentes ad tuoru legitimam suc-
cessionei vocabantur; & his defientibus
agnati, post hos delcedentes & agnati ex
fœminis admittebantur. † Quod iniquum
Divi principes arbitrati, quia cōmune ne-
potis & pronepotis nomen est, tam qui
ex masculis quam qui ex fœminis delcen-
dant, vetus ius corrigentes nepotes & ne-
ptes ex filia, vna cū nepotibus ex filio ad
eam partem quam mater vel auia eorū ac-
cepisset, admirerūt, vt vides in versiculo,
Dim, sed cum diminutione tertiz partis
hereditatis, quæ nepotibus ex filio cedere
debebat. l. si defunetus. 9. C. deluis & leg. l.
illam. 19. C. de collat. l. 3. & 4. ti. 1. de legi-
timis heredibus, lib. 5. Cod. Theodosiani.
Quod si nulli ex virili sexu descendentes
essent, sed ex filia, nepteve, nepotes, pro-
nepotesve, aut inferiores alij, quia agnat-
us, quorū potior successio esse solebat illa-
lata iniuria videbatur (tāquā Falcidia) quar-
ta hereditatis pars præstabatur vt in ver-
sic. Sed nos. insinuat Imperator, & expresse
4 cautum fuit. d. l. 4. C. Theod. † Quæ om-
nia corrigens Iustinianus statuit delceden-
tes ex filio & descendentes ex filia æquali-
ter ad audiucionem vocandos esse; ex
clusis penitus agnatis, & sine villa diminu-
tione trientis vel quadrantis. d. l. illam. 19.
coniuncta Authētica quæ tertia. C. de col-

lat. l. quoties. 12. coniuncta Authētica in
successione. ibi. non disinguendo sexum. l. le-
ge. 12. tab. 14. C. de legit. hered. Authēti-
co de triente & semisse. §. neque illo de ce-
tero. coll. 3. Authentic, de hered. abintest.
veni. §. si quis igitur. & §. nulla vero. colla-
tione. 9. Id quod expresse apud nos cautū
est. l. 3. ibi. quier Sean varones quier Sean mu-
geres. tit. 13. part. 6. l. 6. ibi. como lo son los de-
scendientes a ellos. in leg. Tauri; ita tamen ut
succelsio nō in capitaled in stirpes fiat. d.
Authentic. in successione. & cōducit toxt.
in §. cum filius. in fin. cum ibi notatis su-
prā hoc tit.

Titul. III. De legiti- ma agnitorum suc- cessione.

I N R V B R I C A M.

- 1 Legitima successio ea quæ ab intestato defertur?
- 2 L. 3. §. de illo. D. pro sociis. & l. lege obuenire:
130. D. de verb. signific.

E G I T I M A successio &
hereditas ea est, quæ ab inte-
stato defertur. l. 3. §. de illo.
D. pro sociis. notat Bart. in l.
is potest. nu. 5. de acq. hered.
& dicit cōmūnem Paul. Partisius consi. 20.
nu. 1. Benedictus in c. Raynulph. verb &
vxorem. nu. 37. de testam. cum multi. And.
Tiraquel de morte declaracione 7. 2. par.
num. 8.

† Sed obstat tex in l. lege obuenire. 130.
D. de verbo. significatione. coniuncta l. ver-
bis legis. 120. cod. ut l. penultima. ibi. &
obtinuit. D. leg. 1. cōmūncta l. Gallus. 29. in
principio. D. de lib. & post. ex quibus con-
tra cōmūnem defendit Alciat. lib. 4. para-
dox. cap. 7. legitimæ hereditatē etiam esse
quæ ex testamēto obuenit. Cui difficulta-
ti omīssis varijs interpretū solutionibus
ijs quæ iuxta ea iura notarunt Decius &
alij in l. vnicā. num. 8. C. quando non pet.
partes. Minchaca de success. creatione.
§. 11. nu. 42. Coua. in Rub. de test. 1. part.
nu. 5. Belonus. lib. 3. lupp. cap. 3. verissi-
mum illud esse arbitror, legitimæ heredita-
tis appellatione, illā etiā cōprehendi, quæ
ex testamēto defertur. ex. d. l. lege obueni-

xe. Nec obstat tex. in l. §. de illo, vbi non ideo legitimæ hereditatis appellatione, te statim etaria nō cōtinetur, quia ad ea contra hētiū verba extēdi nō poterant: sed quia contrahētes de omni hereditate non conuenierunt, si enim id voluissent conuenis- sent per verba, vniuersalia, omnis vel quācū- que hereditas, vel per indefinita. vt hereditas, &c. vnde cū cōtrahētes nō omnē heredita- tē cōmunicari voluerint, sed quē iusta esset atque ita aliquam excludetur te- stamētaria, quia non tam legitima sicut alia est. l. legitimam. 8. D. de petitione hered. l. illud. 7. 6. D. de acq. heredit. l. si quis ita heres instituatur. 8. 2. D. de hered. inst. cōq infinitis alijs locis vbi legitima hereditas pro ea tātū accipitur quā ab intestato defertur, proponiturque vt diuersa à suc- cessione ex testamento, & non obscurē de duces ex tit. D. & C. de suis & legitimis heredibus. D. & C. de testamentaria & le- gitima tutela, ex Cornelio Tacito lib. 18. pag. mihi. 479. vbi successionem ex testa- mento, vt diuersam ponit à successione le- gitima, quā & eleganter obseruat Pinelus in l. 2. ex nu. 5. C. de bonis mat.

Principium tituli, iun- cto §. Ad legitimam. fin. infrā eod.

- 1 Agnati ab intestato admittuntur, suis heredibus deficientibus.
- 2 Pater, deficientibus liberis, admittitur ab intesta- to. & num. 5. & seq.
- 3 Suus heres, agnatus est. & num. 9.
- 4 L. 1. §. post suos. D. de suis & leg. & num. 10.
- 5 Pater intestatis filij bona olim iure peculij occu- pabat.
- 6 Pater emancipato filio, nisi contracta fiducia emā- cipasset, ab intestato iure ciniſli non succedebat.
- 7 Pater omnibus filiis etiam emancipatis iure cini- li succedit.
- 8 Idem iure Regio Hispano, fratribus defuncti ex- clusis.

9 **Q** Via si nulli sui heredes defuncto ex- tant, aut alij qui inter suos à nouis con- stitutionibus vocantur, vt naturales per curiæ oblationem legitimati facti, & des- cendentes ex filia, nepte, pronepteve. §. quibus connumerari. & §. item vetustas.

sup. tit. 1. vel cum suis à Prætore admittū- tur, vt emancipati. §. emancipati. infrā eod. tit. 1. lege duodecim tabularum. quā hac de re sic pronunciat. Si pater fam. intesta- tus moritur, familia, pecuniaq. eius agnatorum gentiliumq. esto. & alibi. agnatus proximus fami- liam habeto. ad agnatum proximum perti- net hereditas cuius legis meminit Vlpianus in fragmentis. tit. 26. de legit. hered. l. 1. &c. 2. D. de suis & leg. hered. postquam de suorum, & illorū qui inter suos connumerantur successione Iustinianus superiore titulo disputauit, de legitima agnatorum successione in hoc sermonem instituit, illud initio tradens post suos, & qui suorū loco sunt, proximū agnatum ab in- testato succedere; quod & probavit Vlp. iam relatus Paulus lib. 4. tent. tit. 8. & cō- sonat l. 5. tit. 13. pat. 6.

2 † Sed obstat, nam intestato sine liberis defuncto, pater non consanguinei aut ag- nati succedunt. l. nam eti parentibus. 15. D. de inoff. test. l. iure succursum. 6. D. de iure dotium. l. scripto. 6. in fi. D. vnde. libe- ri. l. in successione. 2. Authentic. defuncto C. ad S. C. Terryll. l. 4. tit. 13. p. 6. l. 6. Tau- ri. in princip. † Secundo obstat, nam qui suus heres est, agnatus est. tex. in §. sui. Iu- pra, de hered. qual. §. intestatorum. versicu- lo. sui. sup. tit. 1. coniuncta l. filius patri. 12. D. de suis & leg. quibus filium & suum & agnatum esse probatur, ergo perperam Iu- stiniā. agnatos à suis hic distinguit. † Ter- tio obest tex. in l. 1. §. post suos. l. 2. in prin- cipio. D. de suis & leg. vbi post suos, pri- mum consanguineos admittendos esse, & post consanguineos, agnatos, probatum est, ergo post suos non admittuntur agna- ti, vt hic traditur.

4 Sed his non obstantibus verissimum est, suis heredibus deficientibus, itemque illis qui cum suis vocantur, ad proximum agna- tum hereditatem intestati lege duodecim tabularum pertinuisse, vt hic Iustinia. pro- bat. Neque argumenta adducta contrariū probant. Non. 1. cui vt satisfacias aduerte, intestato filio defuncto, antiquo iure, iure hereditario patrem nō succedere, sed eius bona occupasse iure peculij, idque non so- lum in bonis profectitijs vel aduentitijs quā patri ratione patriæ potestatis ad- quirebantur. l. placet. 79. D. de acq. hered. l. 1. D. si à parente quis fuerit. manumissit. sed & in peculio castrensi vel quasi. tex. eleg. in l. 2.

1.2.D. de castren. pec. cui omnino adde Ia
so in l. qui se patris. nu. 60. C. vnde lib. Mē
dez de Castro. in l. cū oportet. 3. p. n. 154.
C. de bon. quæ lib. Ant. Gom. in l. 6. Taur.
ex nu. 2. Ioan. Matiēo in l. 1. glo. 3. n. 4.
tit. 1. lib. 5. Recop. quod admittebatur, cū
6 filius in sacris paternis commorabatur. †
Quod si emancipatus erat filius pater non
succedebat, nisi cū cōtracta fiducia emanci
pationis. tex. in. §. ad legitimā. fin. infra eod.
quia tūc præferebatur agnatis, non aliter.
l. si ad patrē. x. D. de suis & leg. l. 2. §. obijci
tur. D. ad Tertullian. quæ nouiofis legis
authoritate semper subintellecta cēsetur,
d. §. ad legitimā. l. si ab eo. i. 1. C. de leg.
hered. l. fin. ibi. & legitimā iura omnino habere,
& si nos specialiter hoc sibi reservaueris. C. de
emancip. lib. † licet postea nullo discrimi
ne habito inter emācipatos & filios famili.
pater succederet, quia sublata erat differē
tia patrī potestatis & emācipationis. Au
then. de hered. ab intest. veriēt. §. nullā ve
ro. colla. ix. ita tamen vt si fratres aut soro
res intestati esent, vnā cū patre admittē
rentur pro virilibus portionibus. d. Auth.
de hered. ab intest. ven. §. si igitur defun
ctus. & in Authen. defuncto. C. ad Tertyl.
8 1.4. ibi. E si hermanos ouiere. titu. 13. p. 6. †
Quod tamen iure nouissimo Regio corre
ctū & emendatū est, quo solus pater succe
dit, nec cū eo alteri filij fratresq; ipsius de
functi admittuntur, expressa. l. 7. Tau. l. 4.
tit. 8. lib. 5. nouē Recopil. obleruant post
alios Ant. Gom. d. l. 6. Tau. Did. Spino de
testam. glo. 1. n. 30. & seq. iuxta superiora
ergo dicendū est, post suos statim agnatos
admitti ex nostro tex. nisi & pater super
eset, qui cōtracta fiducia filiū emācipa
set, nā cū per eam legitimā omnia iura sibi
reservasset emācipationis tēpore, perinde
erat, ac si quoad successionē eū filiū in po
testate retinuisset, omnibusq; alijs præpo
nebatur, dicebaturq; fiduciarius heres. ar
gum. l. Seius Saturninus. 46. D. ad Trebel.
atq; sic intelligo tex. in. d. §. ad legitimā.
9 † Secunda vero obiectio patrū facit, nāq;
etsi verū sit, suum heredē agnatū esse, non
tamē agnatus semper suus heres est; cū ad
suitatē patria potestas, & in ea primus gra
dus necessarius sit. §. sui. sup. de hered. qua
lit. §. sui. & §. ita demū. supra. tit. 1. quā pa
triā potestatē, nō omnes agnati defuncti
habēt, sed filij tātū ex iussis nuptijs pro

creāti. text. in. §. 1. de patria potest. l. itē
in potestate. 3. D. de his qui sunt sui. l. 1. ti.
17. par. 4. vnde cum non omnes agnati sui
sint, recte Iustin. inter eos discrimē consti
tuit, & post suos agnatos succedere pbat,
videbis Pinel. in. l. 3. n. 12, C. de bon. mat.
10 Nec tūc vrget tertia difficultas ex d. l. 1.
§. post suos, & d. l. post consanguineos. 2.
vbi ante cognatos, cōsanguinei admittun
tur, quia cū Accurs. ibid. recepto, cōsanguini
neos ibi fratres defuncti interpretor, qui
cū eodē patre nati sint, agnati sibi sunt, itē
& cōsanguinei vocātur, text. in §. sunt au
tē. ibi. itaq; eodē patre nati. intrā eod. vbila
tius, & in. §. cōterū. in fi. intrā eod.

§. Sunt autē agnati. 1.

- 1 Cognatio est genus sub se cognitionem, & agna
tionem comprehensio.
- 2 Cognatio in genere, quæ?
- 3 Agnatio, quæ?
- 4 Cognatio in specie, quæ?
- 5 Agnati, & cognati, quatenus differant.
- 6 Agnati consanguinei, qui?
- 7 Cognatio civilis, qu
- 8 Posthumus agnatus est eis, quibus per virilem se
xum coniungitur, si in eorum vita cōceptus sit.
- 9 Adoptio consanguinitatis & agnationis iura tri
buit.

1 **P**ost suos ergo cū agnati admittātur, vt
vides, qui agnati sint, Iustinianus hic
docet, quod vt tu facilius intelligas
præmitte, in iure nostro cognitionis & ag
nationis nomē reperiri. † Cognatio autē est
ius quoddā inter certas personas quæ natura, vel
legis fictione inter se cognatae sunt. hæc duplex
est, naturalis, & civilis. l. nec ci. 17. §. 1. D.
de adoptionib. l. nō facile. §. cognitionis.
de gradibus. Naturalis cognitione est cōmu
nio sanguinis quā habet i) inter se qui ex
eodē progenitore orti quasi riuali, qui ex
eodē fonte deducti dimanarūt. l. 1. D. vnde
cognati. l. nō facile. 4. §. 1. D. de gradib.
Vuiditurq; in agnationē, & cognitionē (nā
cū altera species certo nomine careat, mu
tuatur nomen sui generis, quod & in ado
ptione cōtingit. l. 1. & 2. D. de adopt. tex.
in prin. & §. seq. sup. eod.)

3 † Agnatio est per mares cōsanguinitas &
cōiunctio. tex. hic, & in §. sunt autē. 4. sup.

Vv 4 de leg.

de leg. agnat. tut. l. sunt autem. 7. D. de leg.
 4 tut. † Specialis cognatio naturalis est per
 5 foeminas coniunctio. † Agnati igitur sunt
 qui per virilis sexus personas cognitione
 iūcti sunt, veluti frater, soror ex eodem pa-
 tre nati, fratri filius, neposve ex eo, itē &
 patrui filius, neposve ex eo. Cognati qui
 per foeminas nobis iunguntur, vt filia sor-
 oris, filia amitx, & ab eis descēdētes. Porro
 agnati & cognati in hoc dissidēt, nā cogna-
 ti generale nomē est, agnati speciale, & ta-
 mē in agnatis & cognati cōtinētur, in co-
 gnatis nō vtiq;, vt puta, patris frater, agna-
 tus est & cognatus; matris autem frater, co-
 gnatus est non agnatus. l. inter agnatos. 5.
 D. vnde legitimī. l. Iurisconsultus. 10. §. 1.
 D. de gradib. Iulius Paul. lib. 4. sent. tit. 8,
 Vlpia. in frag. tit. 26. & in l. 2. D. de suis &
 6 legit. † Agnati verò cōsanguinei tantū di-
 cuntur fratres, ex nostro tex. & Cassio in
 7 d.l. 1. §. post suos. D. de suis & leg. † Ciui-
 lis vero cognatio, cōtingit sine naturali cō-
 sūstitione, quæ & legitima, vt Modest. ait,
 appellatur, & per adoptionē constituitur,
 ex tex. nostro, versi. per adoptionem. d.l. non
 facile. §. 1. & §. pen. l. 1. §. cognitionem. D.
 vnde cognati. l. 2. §. parui refert. D. de suis
 & leg. deduces ex recētioribus in præsen-
 ti. Hotom. Brison. Berrucio, & Prateio de
 verbis iuris, verb. agnati, & verb. cognati.

In versiculo, Iij etiam.

8 † Non solū illi qui in vita defuncti inte-
 stati natuerāt iura cōsanguinitatis habent.
 Verū & qui post eius mortē nascūtur: ille
 ergo qui relatione habita ad patrē posthu-
 mus dicitur, quia post mortem eius natus
 est. §. ita demū. versi. postbumi. sup. tit. 1. l. 3.
 §. 1. D. de iniust. rupt. fratribus consanguineus erit, reliquis autē agnatus, vt hīc, & in
 d.l. 9. in fin. ibi, & qui nūquā. D. de suis & le-
 git. Cū tamē 12. tabularum lege illi primō
 vocentur agnati, qui moriente eo de cuius
 bonis quæritur in rerum natura fuerint, eū
 ante intestati mortem saltim conceptum
 fuisse necessarium erit. dict. l. 1. in fine. ibi,
 vel in vtero. l. Titius. 6. cum l. seq. ibi, vel si
 viuo eo conceptus est. illo tit. cōceptus enim
 quodammodo in rerum natura esse existi-
 matur, vt ibidem testatur Consultus, atq;
 quoad suum cōmodum & vtilitatē pro-
 iam nato est. l. qui in vtero. 7. & 26. D. de
 statu hom. l. 2. tit. 23. part. 4. late Pinel. in
 rub. 2. p. nu. 36. in fin. C. de bon. maternis.

In versic. Non tamen omnibus.

Quæ ad huius versic. interpretationē perti-
 nēt, notabimus sub §. si plures. 4. infrā cod.

In versic. Per adoptionem.

9 Nō tātū per generationē & sanguinē ag-
 natio cōtingit, vt sup. diximus, verū & per
 adoptionē etiā ius cōsanguinitatis existit.
 l. 1. in fi. l. 2. §. parui refert. D. de suis & leg.
 l. non facile. 4. §. 1. D. de gradib. l. si is qui.
 44. D. de adopt. l. 2. §. sed etsi & ipsa. D. ad
 Tertyl. Impropiet autē cōsanguinei ado-
 ptivi appellātur, cū nō natura, sed lege ado-
 ptionis agnati existimētur, indeq; rectē lu-
 sti. eos impropriē cōsanguineos appellā-
 ri probat, & Vlpia. iura cōsanguinitatis ha-
 beret scriptis, in d.l. 1. §. fi. in fi. cōsentit Pro-
 culus in d.l. si is qui. 44. aliud enim est con-
 sanguineū esse, aliud cōsanguinitatis iura
 habere, quā rē cāteris dilucidius explicat
 F. Hotom. hīc, enuntiatione. 9.

§. Cāterum. 2.

- 1 Agnati vsque ad decimum gradum, lege 12. ta-
 bularum legitimī heredes sunt. & nn. 5.
- 2 L. si quis incesti. 6. C. de incestis nupt. & nn. 6.
- 3 L. fin. D. de veteran. & milit. success. & nn. 7.
- 4 §. multis. inf. à de success. libertorum. & nn. 8.
- 5 Incestus pēna, remissione.
- 6 Fēminis iure agnationis (nisi sorores essent) suc-
 eessio non deferebatur.
- 7 Fēminas admisit Prātor per bon. possessionem
 vnde cognati.
- 8 Fēminis Iust. quale ius in successione tribuerit?
- 9 A Gnati ergo ex lege 12. tabul. et si lō-
 gissimo gradu essent (idest, decimo.
 §. fi. inf. de succel. cogn.) legitimā he-
 reditatē vltro citroq; capiebāt, vt suprā in
- 10 prin. notauimus. † §. Sed obstat tex. in l. si
 quis incesti. 6. C. de incest. nupt. vbi vltro
- 11 tertii gradū nō succeditur. † Secūdo obij
 cio tex. in l. fi. D. de veter. & milit. succel.
 vbi veterano militi nō succedūt, qui intra
 quintū gradū ei nō iūgūtur. Tertiō obest
- 12 tex. † in §. multis. inf. de succel. lib. quo in
 testato liberto patroni agnati in quinto
 gradu nō existentes heredes legitimā non
 sūnt. † Quibus tñ nō obstatibus defendē
 dū est deficiētibus descēdētibus legitimā
 hereditatē agnatis deferri, vlsq; ad 10. gra-
 du, seruata cuiusq; gradus prærogatiua (vt
 audiēmus in d. §. si plures) notat glo. in Au-
 thē.

thē. de her. ab intest. ven. §. si vero nec fratres. verb. cognatos. coll. 9. probata Regia l. 6. vers. fasta en el dezeno grado. tit. 13. p. 6. pro sequitur Ant. Gom. in l. 8. Tau. nu. §. Ioan. Matieco ad l. 5. gl. 1. n. 2. ti. 8. lib. 5. Recop. & Did. Spin. de test. gl. 1. sub. n. 36. † Nec in cōtrariū adducta quicquam mouere debet. Nā in d. l. si quis incesti singularis est causa ob quā successionis gradus coarctantur, vt scilicet, sic incesti crinē, & nuptiæ incestuolæ puniātur, quas contrahentibus olim nō succedebatur vltimatū gradum, ex d.l. si quis incesti. hodie verò soli ex alio legitimo matrimonio filij ijs succedūt, Auth. de incest. & nefā. nup. §. si vero cōtingit. colla. 2. l. 3. ti. 18. p. 7. & l. 50 & l. 51. ti. 14. p. 5. de cuius criminis poena (qā præter sup. relatā, & alia est) videbis l. 7. ti. 20. lib. 5. Recop. Ant. Gom. in l. 80. Tau. n. 15. 7 Iul. Clar. lib. 5. recept. §. incestus. † Atque codē modo dissolues argum. de l. fin. D. de veter. & milit. succel. quā ego interpretor, iuxta specie l. 1. eiusdē tit. vt similes alicuius militaris criminis dānatus sit, agnatus qui extra quintū gradū extiterit ei nō succedat, sed fiscus. † Nec tex. in d. §. multis. obstat, quiloquitur in successione liberto rū, quibus ab intestato defunctis, agnati patroni vsl; ad quintū gradū legitimī heredes fiūt, nō vltierius, nec est obscuratio, nam agnati agnato proprio iure succedūt, liberto vero vt heredes patroni, & inde nō mirum, si eorum successio sit restricta.

In versic. Quo ad fœminas.

9 Magna fuit in deferēdis successionibus intestati veteris iuris variatio circa fœminas, quousq; per Iustin. antiquæ agnationis & cognationis differētia fuerunt sublatæ, vt mox dicemus. Media enim iuris prudētia, quā post leges 12. tabul. & ante Principū cōstitutiones obtinuit, agnatorū successio in fœminis per mares cōiunctis restricta & arcta erat, sororibus enim consanguineis ex eodē patre natis tātūmodo deferebatur successio, reliquis omnibus exclusis, quib⁹ tū agnati masculi, et si lōgissimo gradu essent, legitimī siebāt heredes, quod tu exēplo Iustin. hic in initio relato plane intelliges. Hocq; ideo sic cātū erat, quia vt hereditates ad masculos cōfluerēt, cōmodius videbatur, per quos familiarū & dignitatum ordo magis cōseruatur. l. 1. §. sed et si seru⁹. D. de vēt. inspic. cōiunctal. pñtiatio. 195. 10 in fi. D. de verb. sign. † Quod tñ cū Preto

ribus qui iuris ciuilis rigore & asperitatē semper sunt moderati, iniquū sanè videtur, eas fœminas agnatas p̄ bonū possētionē. Vnde cognatis admiferunt, alio ordine cognatorū inuēto, ita tamē si neq; agnatus 11 vllus, nec p̄xiūmior cognatus esset. † Sed cū Prætoria equitate, nec adhuc satis agnatis fœminis esset, puīsum, Iustin. noua sua cōstitutione, legē 12. tab. secutus, quā oēs agnatos siue masculos siue fœminas cuiuscunq; gradus admittēbat, oēs agnatas, hoc est fœminas per virilē sexū cōiunctas admitti iussit. l. pen. & final. C. de leg. hered. Quā omnia sā hodie emēdata sunt, omnes que trāuersales succedunt, siue per fœminas, siue per masculos descēdat & nobis iū gātūr, ex Auth. de her. ab intest. ven. & agnat. iure sublatō. §. 1. & §. nullā vero. Auth. post fratres. 1. & 2. C. de legit. quod latē prosequūtur Ant. Gom. & alij sup. relati.

§. Hoc etiam. 3.

- 1 Fœminæ, quanuis olim iure agnationis generaliter non succederent, id in sororis filijs limitabatur qui ex capite cognatorum, ad agnatorum caput translatæ cum eis admittebantur.
- 2 Huius paragraphi, decisio nono iure emendata, & quid iure Regio obseruetur.
- 1 Vāuis ad agnati successionē, veteri iū te agnati masculi admitteretur, aliter q; de fœminis esset dispositū, vt paucū ante vidisti, & nouioribus cōstitutionibus emēdatū: & inde existētibus agnatis, cognatis locus nō esset, noua tñ Iust. lege sororis cōsanguinea filius aut filia, cū cōsō brinis auūculi, ad legitimā successionē admittūtur, & ex capite cognatorū, ad agnatorū caput trāsferūtur, & perinde habentur, ac si agnati essent. l. pen. in fi. C. de leg. hered. idq; in primo tātū cognationis gradu admittebatur nō vltierius. Quod similiiter cū omnes agnationis & cognationis veteres differētia nouellarū iure sit immutata, in omnibus vslque ad decimū erit obseruādū, ex notatis in §. cāterum. in fine. † Quibus addendū est huius paragraphi decisionē, ibi scilicet, vbi frater & soror superflites nō sunt, correctā esse, ex Auth. de her. ab intest. ven. §. siigitur defunct⁹. & Auth. cēfante. C. de leg. her. l. 8. Tau. l. 5. tit. 8. lib. 5. Recop, quib⁹ fratres, & fratru filij simul admittūtur in stirpes tamē, nō in capita, vt inde etiā vides posteriora verba huius §. ibi, hereditate nō in stirpes, sed in capita dividenda,
- 2 Vv § emen-

emendata ijsdem legibus esse. Quæ quidem successio in capita, inter remotiores tantum admittitur, ut in d. Authentic. §. si vero neque fratres. Authentic. post fratres. Ia. 2. C. de leg. hered. l. 5. vbi. Greg. glo. por. cabeças. tit. 1. 3. par. 6. quod & ex ea l. par. erit obseruandum quando ipsi filii fratrum inter se succedunt, qui est causa huius §. in quo filii fratrum simul tantum succeedebant.

§. Siplures. 4.

- 1 Agnati proximiores admittuntur ab intestato, ceteris omnibus exclusis.
- 2 Representatio inter collaterales, præterquam in filiis fratrum, non admittetur.

- 1 **Q**uod t̄ suprā diximus non existentibus suis vel alijs qui cum suis admittuntur, agnatorū legitimā successionem esse, non intelligas velim, ut tunc omnes simul agnati coniunctim admittendi sint, sed agnati vel agnatū proximus intestato, ceteris omnibus exclusis. Itaq; si Titius decedat qui ex præmortuo fratre filium, & alterum fratrem superstitem reliquit in Titij intestati successione frater potior habetur, quia gradu proximior est, quod & sup. docuerat lūst. in p̄tinc. vers. Non tamen omnes. & in l. lege duodecim tabularū. 14. C. de legit. hered. l. 2. §. hereditas. D. de suis & leg. l. 1. §. si quis proximior. D. vnde cognati. l. Iuris consulus. 1 o. D. de gradibus. cum alijs quibus consonat. l. 6. titul. 1. 3. par. 6. explicant Ant. Gomez, Ioan. Matienço, & Didacus Spino iā relati.
- 2 Sed obstat text. in §. cum filiis. ibi. nec qui gradu proximior est ultiore excludit. suprā de hered. quæ abi test. vbi præmortui fratri filius cum patruo ad legitimā hereditatem aui vocatur, nec propter gradus proximitatem patruus nepotē excludit, quod nos ibi non ineptē exornauimus.

Sed facilis est explicatio, nam Iustin. ibi, in cuius successione loquitur, in qua filius, & ex altero filio præmortuo nepos neptisve pariter admittitur, locum patris sui intrādo, & eius gradū subeudo ex propria tamen persona; quæ representatio in ascendentium tantummodo successione cū instituta sit, ad collaterales non progreditur ex nostro text. cum similibus. Quod tamen hodie in primo collateralium gradu

emendatum est, admittiturq; filius præmortui fratri cum patruo suo ad alterius patrui successionem. Authentic. de hered. ab intestato ven. §. 2. vers. huicmodi. Auth. post fratres. 2. C. de legit. hered. l. 8. Taur. l. 5. tit. 8. lib. 5. nouæ Recopil. vbi latè Anton. Gomez, & Ioan. Matienço, quæ quia latius ibi diximus, molesta repetitione vti superfluum erit.

§. Proximus. 5.

- 1 Proximitas in successione, quo tempore consideranda sit.
- 2 Qualitas adiuncta verbo debet intelligi secundū tempus verbi.

- 1 **Q**via de legitima agnatorū successionē disputamus, & proximū agnatum alijs exclusis admittēdū esse ad intestati hereditatē diximus, nec solūmodo in testatus ille est, qui omnino testamētū nō fecit, sed etiā si nō iure fecit, aut id quod se cit ruptū, irritūve factū est, aut si ex eo nō heres extiterit, tex. in prin. sup. de heredib. quæ ab intest. (vbi latè notauius) quo tempore certū est nullum heredē ex testamento futurū esse intestatumq; defunctū fieri proximitas attendēta est, l. 2. §. proximum. & §. vnde velle quāri. D. de suis & leg. l. si ex duobus. 4. D. vnde legiti mi, idemque in suo herede obseruarit traditū est in. §. cū autem. sup. tit. 1. eaq; potest huius rei ratio cōmendari, t̄ quia qualitas adiuncta verbo debet intelligi secundū tempus verbi, l. indecītis. 4. §. si extraneus. D. de noxalib. act. l. ad testiū. 2. 2. D. de test. in §. 1. & inde cū lege duodecim tabularū ad agnatū proximū deferatur hereditas intestati, quādo quis intestatus fit, proximitas erit attendenda. Vnde quo calu testamentū factum nō est, mortis tempus expectatur, si vero testamento facto quis decedit, cū certū esse cōperit nullū ex eo testamento heredē extiturū, tūc enim propriè quis intestatus deceſſisse intelligitur tex. hic, & in l. 1. D. de suis & leg. her. Quare si quis extraneo herede instituto decesserit, relicto fratre, item & patruo, & scripto herede deliberante frater mortem obiit, post modum scriptus heres hereditatem omisit, patruus vt proximus vocatur, quoniā tūc certum est intestatum defunctū esse.
- 2 §. Pla-

§. Placebat. 6.

- 1 Proximiori agnato legitimam hereditatem non agnoscere, lege i. 2. tabl. successio si scire deferebatur. & num. 5.
- 2 Successio inter agnatos in legitimis tutelis. & numeri 6.
- 3 Commone sequuntur quem sequuntur incommoda.
- 4 Successio est in cognatorum successionsibus.
- 5 Successio est in agnatis novo iure.

Vixiniore agnato hereditatem non ad eantem sequens in gradu non admittebatur, sed hereditas ethicie batur caduca, filio quae deferebatur, tex. hic. & in l. 1. in principio. l. fin. D. de success. edito.

2 Sed obstat, nam in agnatorum tutelis ad ministrandis antiquo iure fuit inter agnatos successio. l. tutela. 3. §. non tantu autem. D. de leg. tut. Sed quo tutela vadit, eo & hereditas pertinet. l. quo tutela. 73. D. de reg. iuris. tex. in principio. supra. de patro norum tutela. ergo in hereditate successio inter agnatos admittenda fuit. ¶ Se cundo secundum naturam est ut quem sequuntur incommoda sequuntur commonda. l. secundum naturam. i. o. D. de reg. iuris. c. quis sentit. cap. ratione. codem. tit. li. 6. l. 29. tit. 34. part. 7. sed proximo agnato tutelam non gerente, sequenti desertur. ex d. §. non autem. onusque tutela subire cogitur, igitur & ad eum in hereditatis commondum spectabit. ¶ Tertio. Agnatorum successio potentior est successione cognatorum, vt patet. nam ante cognatos agnati admittuntur, vt vides ab ordine titulorum, & prob. his ex tex. in principio huius tituli. Praterea agnati lege duodecim tabularum admittiuntur, cognati iure pratorio, vt in fratre successione cognatorum. Sed in cognatis successio locum habet. d. l. 1. D. de success. edito. ergo à tortiori in agnatis admitti debuit.

5 His tamen non obstantibus recte antiquo iure, attenta duodecim tabularum lege, quæ ad intestati hereditatem proximum agnatū tātū vocabat, cuius legis in principio huius tit. metionē secundus, successoriū editum non admittebatur. quod vt tu intelligas, obserua. Relata duodecim tabularum lege, intestati hereditatem nō ad quē cuncte agnatum, sed ad proximum tantū

pertinere, nec enim satis est agnatum esse; nisi & proximus agnatus sit, quia lex eo verbo vla est. Si quis ergo cum fratre & patruū haberet intestatio decessit, eiusq; hereditatem iacentem frater noluisset, patruo non desertur, quia lex proximo agnato cī que loli, non etiam remotiori eam tribuit. Nec obstat si obijcas, agnatum proximum esse, qui non adeunte p̄iore, proximus inuenitur; nequaquam enim id adimiti potest, cum satis constet, quo tempore intestatus decessit, proximum non inueniri, indeque à lege vocatum post fratrem patruū nō esse, neque alium remotorem, qui proximitatem quo tempore intestatum esse, constat, non habebat. Excluso ergo sequenti agnato, item & ceteris omnibus nec cognati admittebantur, quia cognatorum ordo, qui mero iure Pratorio inductus fuit. l. 1. ¶ Vnde cognati, legi duodecim tabularū in cognitus erat. Fiebat hereditas caduca & vacas eo casu, at stāte republica publica batur, & à Questoribus in ærarium reponeretur, oppressa vero republica redigi in siccum cœpta est. l. 1. & fin. D. de success. edito.

6 ¶ Nec tunc obstat, quod quēadmodū in tutelis deficiēte proximo agnato, onus spectabat ad sequentem, sic similiter in hereditatibus obseruari debuit. Nam respondendum est inter hereditatem & tutelam plurimum interesse quoad delationē, vt ex. d. l. quo tutela. satis constat, & magis ex. l. 1. D. de leg. tut. Praterea lex duodecim tabularum proximo agnato tribuit hereditatem, & paulo ante diximus, tutelam vero agnatis desert, d. l. 1. ibi. lege duodecim tabularū, legumque tutelæ agnatis delata sunt. & in princ. de leg. agn. tutel. ibi, agnati sint tutores itaq; proximitas nō requiritur in tutelis, quotempore legitima tutela agnatis desertur, sed agnatum esse sufficit. Adhuc tamen negari non potest, quin illud sit admittendum, quod quemadmodum in onere tutelarum, deficiente primo gradu, sequens succedit, idem quod in onere, in luce admittendum sit, ¶ & successionem esse in agnatis, quā nouo iure Iustinianus hic vel ea consideratione obseruari iubet. Sed huius nouæ constitutionis beneficium vanum iā hodie est, cum agnationis & cognitionis sublatæ sint differētia. d. Auth. de heredib. ab intest. venient. §. nullam vero. & praianu notauimus; quemadmodum ergo

Prator.

Prætorio iure inter cognatos successorū edictū admittebatur, ex d.l. 1. D. de succēs. edict. etiam inter agnatos, et si à Iustin. hīc cautuni non esset, amplectendum erat.

§. Ad legitimā. 7.

1. Liberi nisi ter venditi à patre sui iuris nō siebat.
2. Pater fiduciarius in liberorum emancipatione adhibitus.
3. Pater, qui contracta fiducia filium emancipabat iure ciuilī ad eius successionem admittebatur: si sine ea tute Prætorio.

Vamuis (vt suprà in principio hius tituli docuimus) huius text. & l. fina. C. de emancipat. lib. deciſiones quibus fiduciam cōtractam esse, vt naturalis pater emancipato filio succedet semper intelligi, cautum est, inutiles sint, cum nouellarum iure longe melius consultum sit parentibus. Vt tamen nihil antiquitatis penitus ignoretur, sciendum est, olim quidem lege Romuli, quā Dionyſius Halycarnaseus in quartam tabulam retatam scribit, cautum fuisse. Vt si pater filium ter vendidisset, isque ab his quibus fuerat venditus, ter manumissus fuisset, ne deinceps in patris sui potestatē, sed sui iuris ac potestatis esset, quam legem sic retulit Vlpi. in fragm. sub tit. qui in potestate mancipiove sunt quemadmodum eo iure liberentur, si pater filiam ter vendidauit, filius à patre liber esto, notat Caius in institutionib. tit. 6. quibus modis filij exeunt de potestate, quæ emancipatio trina hac imaginaria venditione simulata & dicis causa, nempe uno seſtercio, non vero iusto prelio fiebat, vt Caius iam relatus testatur †; adhibebaturque in ea præter certum, & naturalem patrem, alius pater qui fiduciarius appellabatur, cum quo pater naturalis pactus erat, vt bina mancipatione sibi venditum filium, bina manumissione ex sua potestate dimitteret, postremoque tri na mancipatione sibi venditum, patri remanciparet ac venderet; vt sic ius successionis in eum tanquam in libertum suum adipisceretur, eum sibi reuenditum manmittens. l. 1. D. si à parente quis fuerit manumissus, quā sic intelligi volo, l. 2. §. obij-

citur. D. ad Tertyll. qua conuentione inita ni pater manumisisset, filio extraneus siebat, ac omne ius quod in caput & fortunas filij habebat, amittebat; atq; extraneus manumisso ius patronatus in eum nanciscebatur. text. in. §. sunt autem. intrā, de bon. poss. † Pater ergo qui contracta fiducia, filium emancipabat, ad eius intestati hereditatem ante agnatos admittebatur: quod si eū non manumisisset, sed fiducia omisla emācipasset Prætoris æquitate bonū possessionē habebat. l. si ad patrem, 10. D. de suis & leg. deduces ex Caio. tit. 6. & obſeruant And. Alciat. lib. 3. parerg. cap. fi. Ioan. Corasius lib. 6. miscell. cap. 9. Fran. Connarus lib. 2. cap. 14. nu. 4. quide solennitatibus, contractæ fiduciae late agunt. Omnia tamen iam in dissuetudinē abierūt, tam quæ ad trinam venditionē, & emācipationē pertinēt, vides ex §. præterea. suprà quibus mod. ius pat. potest, soluit. l. fi. C. de emancip. lib. l. fin. C. de adopt. notant ex Caio, proximè adducti quādā quæ ad patris successionem obtinebant ex d. Authentic. defuncto. C. ad Tertyll. & magis ex d.l. 7. Tau. l. 4. ti. 8. lib. 5. nouæ Recopil. quod & diximus in principio huius tit.

Titulus III. De Senatusconsulto Tertyliano.

IN RVRICAM.

1. S. C. Tertyllianum quo tempore, & à quibus factum. contra Anton. Augustinum & alios.

A R I A M fuisse iuris ciuilis iactationē in successionibus intestatorum deferendis præterquā ex superioribus duobus titulis palam delimitur, maxime tamen ex hoc nostro, in quo Iustinianus quicq; in filij intestato mortui successionē materna statueret antiquitas, quidque tandem hodie post varias constitutionum vicissitudines obſeruandum sit dilucidē explicat; quas & nos sigillatim exponemus, adjiciemusque quid hodie iure Regio Hispano sit obſeruandum, in §. sed cū antea in frā cod. † interim autem quo

quo tempore hoc S. C. Tertullianum factum fuerit aperiamus oportet, varia enim est hac in re interpretū existimatio. Vlpianus in l. i. §. sed & vulgo quæsti. D.h.t. meminit cuiusdam rescripti Imperatoris sui ad Quinum (sive ut alij legunt Junum) Tertullum, quasi ab hoc Tertullianum fuerit appellatum. Rutillius vero potat huius S.C. sualorem fuisse iuris consultum Tertullianum quem Iustinianus in l. vltima. in principio. C. decurtor. furioso. Idem tamen noster Imperator in principio huius tit. versiculo. postea autem, Diu Hadriani temporibus factum esse comme morat, quod lecure sequitur Antonius Augustinus, lib. delegibus. capite. de Papia Poppæa, pag. 3. ad med. & lib. de S. C. §. Tertullianum. Sed ego cum Hadriani Temporibus eo nomine Cōsulem appellari neminem videam, certoque sciam S. Consulta omnia ex Cōsulatu referentium nominibus appellata vt obseruat F. Hotom. lib. sing. de senatu. cap. 9. versiculo. Senatus Consultum Claudianum, & testatus etiam sum in l. 3. & 7. C. de muri legul. lib. xi. nu. 35. Antonio Augustino assentire nō possum. Contendo igitur, Aurelij Antonini Pij sacerculo & ætate, anno autem Imperij eius vigesimo, Tertullo, & Licinio Sacerdote consuli bus hoc senatus Consultum, ab antiquiori consule sic appellatum, factum fuisse, testa te Zonara, quē sequuti fuere Baldui. Hotoni. & Cuiacius in notis ad principium huius tit. Idem Cuiacius ad Iulium Paulum. lib. 4. tit. 9. in principio. P. Gregorius. 3. parte. Syntagma natu. lib. 45. cap. 9. nu. 5. Nec contrarium suadet Iustiniani authoritas in principio. huius tit. in illis verbis. [Quod Dini Hadriani temporibus factum est] quoniam obseruo Imperatorem Aurelium Antoninū Pium, ab Hadriano antecessore adoptatum fuisse, vt ex supra. relatis cōsideratur, & ex nostris recentef, Ambrosius de Morales lib. 9. Hispanicæ Historiæ, ca. 37. adoptionisque iure Hadrianum nomē fortitum fuisse, quod & alijs etiam Imperatoribus non infrequens fuit, quomodo accipiendæ sunt & plures alię leges quas Cuius retulit hic.

Principium tituli.

1 Matres lege duodecim tabularum filijs non succedebant.

- 2 Suos heredes agnatos ve ex se fœmina habere non potest.
- 3 Mater succedebat ab intestato filius iure Prætorio per bonorum possessionem. Vnde cognati. post suos & agnatos heredes.
- 4 Mater quæ quatuor peperisset filios in eorum bonis ex Imperat. Claudi constitutione, ius successionis habebat.
- 5 S. C. Tertulliano quid Claudi constitutioni adiectū fuerit, qualeq; ius mari in success. cōcessū.
- 6 Filius in iusu eius in cuius est potestate hereditatem adire non potest.
- 7 S. C. Tertullianum potius auo, quād matri succurrere videri.

QVadruplex ius in filij intestato defuncti lucessione deferenda refert imperator Iustinian. in hoc princ' cipio. 1. ex lege duodecim tabularum, quā omnino matres à filiorum successionibus sic exclusas esse constat, vt inter eas, filios & filias hereditatis capiendæ ius non esset, vtrò, citroque, idest, vt Theophilus interpretatur, vt neque mater filio. neque filius matri legitimus posset existere heres. quod & docuit elegater Vlpianus. in fragmentis. tit. 26. versiculo vltimo. Iulius Paulus. lib. 4. sent. tit. 9. & vbique notat eleganter. Cuiac. idem & alijs nouiores hic. Balduinus ad leges. 12. tab. cap. 28. nu. 53. Petrus Gregorius. d. lib. 45. cap. 9. nu. 3. & sequet: quamvis enim verba illius legis duodecim tabularum expresse matres à filiorum intestato mortuorum, & è conuerso, non excluderent, ea tamen id factum fuisse & Iustinianus hic. & Vlpianus iam relatus ideò probant, quia ea lege intestatorū hereditates primò suis heredibus, his deficientibus consanguineis, quod si neque ij extarent, agnatis delatè sunt; & post agnatum proximum fisco, quia in legitimis ante Iustinianum successioni locus nō erat. §. placebat. supra. tit. 1. Vlpianus. d. tit. 26. versiculo. 2 si plures. † mater ergo tamquam sua admitti non poterat, neque filius eius bona eo iure occupabat, vt qui suus ei esse non potest. §. fœminæ, supra. de adoptionibus, §. ceterum. suprà. de hered. qualitat. 1. nulla fœmina. 13. D. de suis & legitim. item neque agnationis iure adiuvicem filius & mater sibi ipsis succedebant, cum inter eos agnatio esset nulla, vt ex eius definition, quam in. §. 1. sup. tit. 1. Iustinianus scripsit, latis constat. reliquum ergo est ea lege matres 3 omnino esse exclusas. † Vnde Prætores natu-

naturali æquitate commoti , quam semper præ oculis habent. l. quod si Ephesi. D. de eo quod certo loco. eas personas ad successionem , bonorum possessione unde cognati accommodata,admittebat. l.2. D. vade cognati. Sed post suos & agnatos omnes , & ipsi cognati succedebant, text. in princip. infra de success. cognatorū. quod cæteris latius & elegantius expli cat hic Hotomanus in principio. & hoc ius Prætorium secundum est quod à Iusti-
4 niano de matris successione refertur. † Cui tertium succedit Imperatoris Claudij Ne-
ronis constitutione introductum , quo in-
testati sine liberis defuncti filiij successio
simpliciter delata matri est, si modo ea qua
tuor peperisset filios. idq; est quod in Clau-
dio scribit Suetonius Claudiū Cæsa-
rem concessisse fœminis ius quatuor li-
berorum , quod scilicet satis eslet , vt filiis
intestatis succederet; etiam si eos amississet;
illi autem amissi filij sunt, qui in acie ceci-
derunt, qui per perpetuam gloriam viuere
intelliguntur. tex. in principio. supra de ex-
cuſat. tutorū. † Postea autem Divi Pijs
(cognomine Hadriani) temporibus, Ter-
tullo & Licinio sacerdote Consulibus S.
C. factum fuit Tertullianum appellatum,
quod matri ingenuæ ius trium liberorum
habenti , libertinæque quatuor , quarnuis
in patris potestate eslet, liberorum intesta-
torum hereditatem deferebat. tex. hic, &
in.l.2. D. h. t. vbi & sequē. legibus late Vl-
pianus explicat. omnino vidēdus Iulius Pau-
lus. d. lib. 4. sent. tit.9. & ad eum Iacobus
Cuiacius. Quo Senatus cōsulito illud Clau-
diij constitutioni fuit additum , vt ingenuæ
mulieri tres filij, yt eorum legitimam cōle-
6 queretur successionem sat essent; † quia ta-
men filia, etiam post nuptias in patris sui
potestate manebat. l.2. §. quod si in patris.
D. solut. matri. cum pluribus alijs quæ ple-
na manu congerit Andreas Tiraquelus ad
leges connubiales, gloss. 1. ex nu. 1. illius
iussus cuius iuri subiecta erat ad acquisitione
nem legitimæ hereditatis erat necessarius,
vt hic in finalibus verbis Iustinianus do-
cet , & probatur ex regula. l. qui in aliena.
6. cum similibus. D. de acquire. heredit. &
in terminis Modestinus in l. filij mater. 6.
D. h. tit. quod & in filiis ad maternam suc-
cessionem ex S. C. Orphiciano admissis
procedit tex. in principio. infra. tit. 1. con-
iuncta. l. pen. D. h. tit.

7 Sed tunc quidem illud obſtare videtur,
quod cuī hereditas filiæ fām. quæ sita, iplo
momento ad patrem eius tranſeat ex hoc
tex. coniuncta vulgari l. placet. 79. D. de
acq. hered. videtur hoc S. C. auo potius quā
matri , & quæ autem lororiibus & fratribus
ipsius , quam ipsimet consulere , patre
enim mortuo bona hēc in patriis hereditate
confusa, inter liberos diuidebantur. l. inter
filios. C. fam. erciscun. cum similibus.

Sed reſponde leges benignus de paren-
tum erga liberos tuos animo p. xlumere,
cogitare que avum filiæ ſuā eam heredita-
tem relicturum: ſaltimquæ utlius eſſe ma-
tri istius hereditatem partem nancisci, quā
totam omittere.

§. Præferuntur. 1.

- 1 Matri in filiis successione, defuncti liberi natura-
les & adoptiui: naturalis pater, frater, & ſoror
consanguinei præferuntur. & num. 4.
- 2 L. æquissimam. 5. §. si ex filio. D. ad S. C. Ter-
tyll. & num. 1.
- 3 Adoptiuius pater in filiis successione an matrem
naturalem excludat? & num. 6.
- 4 Mater auo, & proauo præfertur in filiis successio-
ne, ſi cum eis concurrat ſolum.
- 5 Regula, ſi vincō vincentem te, à fortiori vincam
te (que, remiſiū ē illuſtratur) limitatur in no-
ſtro textu.
- 6 L. 2. §. obijcitur. D. ad S. C. Tertyll. accurate ex-
pliſatnr.
- 8 Frater & ſoror qualiter ab intestato admitteren-
tur, remiſſione.

- 1 P Ræferuntur matri in intestato defun-
cti filiij successione, omnes liberi cuius
cunque gradus & ſexus ſint à filio re-
lieti, etiam adoptiui; præfertur naturalis pa-
ter, præfertur consanguineo frater, ſoror
autem defuncti consanguinea pariter cum
matre , admittitur. idem late probat I. C.
in l. 2. §. liberi. &. §. obijcitur. cum ſequēt.
l. æquissimam. 5. l. in ſuſpenſo. 8. D. h. tit. l.
quoties. 4. C. ad S. C. Orſicianum. Vl-
pianus in fragmen. d. tit. 26. in fi. l. ſi matre.
11. C. de ſuis & legit. hered.
- 2 Sed obſtat difficultis tex. in d. l. æquissimam.
5. §. ſi ex filio. vbi auus etiam defuncti ma-
tri præfertur, cuius contrarium probat no-
ſter tex. ibi. non etiam auus & proaauus matre
anteponitur.

Secun-

3 Secundo contra nostrum textum , versiculo , *pater iuncta glossa eodem verbo . & dicta l. 2. §. obijicitur . versiculo , pater autem . D. eodem . quibus probatur patrem natura lem tantam , non etiam adoptiuum matri obesse , obstat sequens argumentum . Filius adoptiuus matrem à Tertulliano S. C. beneficio excludit , dict. l. 2. §. liberi . & notat glossa . hic , verbo , liberi . ergo & pater adoptiuus matri erit præferendus , ex correlatiui natura & ratiocinatione , de qua in l. fina . C. de indist. viduit. toll. quam late exornat Nicolaus Euerardus in centuria legali , cap. de Correlatiuis , dispositu enim in uno ex correlatiuis , & in alio dispositu censemur , ex dict. l. fin.*

4 Sed his non obstantibus textus noster defendendus est , neque adducta argumenta obstant , non primum , quoniam obseruo patrem defuncti filij matri ex S. C. præferri , ex nostro textu . & dicta l. 2. §. obijicitur . Obijicitur (inquit Vlpianus) matri pater in virtusque bonis tam filij , quam filia , sive heres , sive bonorum possessor existat , sed neque auus neque proauus matri nocent , quoniam fiduciam contraxerint : mater igitur auo & preauo præfertur , matri vero pater præponitur , scilicet cum inter eos solos matrem & patrem ambigitur , vt noster textus probat , qui sic accipi debet , reiecta Accursi . interpretatione , verbo , inter eos , hic , quod si inter patrem & matrem , & auum defuncti , concurrit fiat , auus anteponitur . Nam si mater excluserit auum manumissorem , ex dict. §. obijicitur . versiculo , sed neque . & nostro textu , versiculo , non etiam auus . edito prætoris induetur pater defuncti , quo admisso desinet S. C. Tertulliano locus esse , & rursus auus vocabitur , vt in dict. l. & quissimum . §. si ex filio . & in l. 1. §. 1. D. si quis à par . fue . manumissus . igitur rectius est auo suum ius conseruare , qui & contra scriptos heredes bonorum possessionem accipere solet .

† Vides ergo ex hoc nostro textu , & dicta l. & quissimum . §. si filio , limitari vulgariter illam regulam , si vinco vincentem te , à fortiori vincam te , de qua in l. de accessionibus . 14. versiculo , nam qui me . D. de divers . & temp . præscrip . quod & obseruavit Accursius hic , & in l. Claudius . 17. per textum expressum , ibi , versiculo , igitur nec tertius creditor . D. qui potio . vbi post Bartol . teste explicat Fulgos . idem Accursi . in l. assiduis . verbo . licet . C. qui potiores . & Ol

dradus consil . 198. Coras . in l. qui liberos . nu . 119. D. de ritu nupt . Balduinus tractat . de hypothecis . cap . 19. col . 3. Hugo Donelus eodem tract . cap . 13. Portius lib . 3. commun . opinionum . regul . 27. quos non retulit Alfanus collectanea . 983. qui sunt addendi . d . l . de accessionibus .

6 Nec obstat secundum argumentum , quoniam inter filium adoptiuum qui in familia relictus est , & adoptiuum patrem magnum est discriumen ; ille eniun patre suo legitimo intestato defuncto eius matri anteponitur , quoniam filiorū iura habet , & quādū durat adoptio quod attinet ad intestati successionē à legitimis & naturalibus filijs nō differt , tex . in . §. intestatorum . versiculo . nec in : erest . (vbi explicuimus) suprà de hered . quae ab intest . def . l. 1. in fi . versiculo , non solum autem naturales . D. de suis & legitimis . & in specie . I. C. in . d . l . 2. §. liberi . versiculo . tamna turales . D. hoc titul . quod si emancipati essent , matri nō obstat , emancipatione , namque omne ius adoptionis dissoluitur . §. minus . vbi diximus suprà de hered . quae ab int . nisi adoptuii emancipati liberi , ex naturalibus liberis defuncti essent , vt puta nepos ~~realis~~ à patre adoptatus , nam licet si ~~emancipatus~~ , bonorum possessione accep ~~tari~~ obstat , d. §. liberi . versiculo , adoptimi . l. liberi . 2. versicul . h̄ enim . D. unde liberi . † Quod in adoptiuo patre admitti nullo modo potest , verius enim est , cum pater esse desierit à matre eum excludi , d. l. 2. §. obijicitur . l. patre . 3. D. h. tit . quod & omnes hic notant , & ego sic explico : quoties de intestati filii successionē agimus , eum emancipatum fuisse necessario supposuitus , quo ad patrem spectat , & vt ipse intestato filio succedere possit , vel tanquam manumissor , si contra ~~et~~ fiducia eum emancipauit . §. ad legitimā . suprà tit . 1. & l. 1. & per totum . D. si quis à par . fuer . man . vel tanquam bonorum possessor , ex edito unde decem persona . §. & primo loco . versiculo , tertio . infra , de bonor . possess . vbi dicemus , quoniam si non emancipatus , sed in potestate erat filius intestato defunctus eius bona pater iure peculij occupabat . l. si filius . 2. l. pater . qui castrense . 17. D. de castrensi peculio . notauimus in principio suprà de legitima agnati successionē . & post ibi relatos obseruat Balduinus ad leges duodecim tabularum . capite 28. numero 60. cum ergo emancipatio

- patione omnia iura adoptionis dissoluantur ex dicto §. minus. in fine. & adoptiuus pater, iam pater esse desinat, ut dicto. §. obijcitur, docet I. C. consequens est nullum ius successionis cum bonis filij adoptuii emancipati habere, & sic à matre ex Senatus Consulto vinci & excludi, quæ est verissima explicatio. d. §. obijcitur. & d. l. patrem. Quibus tamen ex proxime notatis alsignari potest, elegans & nouus intellectus, quod si naturalis pater, filiū suū emancipauerit, & rursus cum adoptauerit, & iterum emancipauerit, is adoptiuus pater, qui tamen ex naturalibus ascendētibus sit, etiam post emancipationem matri preferatur ex ratione. d. l. 2. §. liberī. & d. l. libe
ri. 2. versiculo. hi enim. U. unde liberī.
- 8 Qualiter autem frater consanguineus, itē & soror consanguinea intestato defuncti admitterentur, luculenter explicat Iust. in presenti. verificulo. frater. I. C. in. l. si quis. 7. & in l. 2. §. si sit consanguinea. D. eo. & est tex. in. l. in successione. 6. C. de legitimis heredibus. & in. l. 2. C. de nuptijs. in Theodosiano. & omnes ad nostrū texti. Hæc de successione matris ex S. C. Tertulliano.

§. Sec. OS. 2.

- 1 Mater et si nullum alium peperit filium, nisi cum de cuius successione agitur, nouo iure ei succedit. Mulieribus semper Iustinianus fauit.
2 L. 1. C. de iure liberorum. & num. seq.
4 L. 2. C. de infirmandis penitentibus.

¶ Si nullos mulier siue ingenua siue libertina liberos habuerit, sed eum eam ve tantum modo de cuius successione agitur, hodie ex noua Iustiniani lege, correto iam & antiquato S. C. Tertulliano, itē & antiquiori Diui Claudi constitutione ius legitimæ successionis habet. l. 2. C. de iure liberorum. l. vltima. C. h. t. quod Imperator nimis fauens mulierib[us] lexui statuit, cuius semper admodum misertus fuit, ut non male deduces ex hoc nostro tex. & d. l. si. ex l. lege. 14. C. de legitimi heredib[us]. l. attinguis. s. qui potior. in pig. & ex nouella 162. prope fin. ibi, quod & gratiosissimum est hoc attribuat matri, oportet enim maiore eam studio prosequi, quæ partus doloribus distet. fuit, quæ peperit, quæ nutrit. &c. eleganter exor-

nant hic Hotomanus, Balduin. & Mynsin-gerius.

- 2 Sed grauiter Iustiniano hic obstat. l. 1. C. de iure liber. vbi Imperatores Honorius & Theodosius sic scribunt. Nemo posset habere ius liberorum petat, quod simul hac lege omnibus concedimus. ergo si ius liberorum generaliter omnibus concessum erat, ita ut quæ mulieres non pepererat tres, aut quatuor liberos, iuxta constitutionem Diui Claudi, & S. C. Tertulliani. nihilominus ius legitimæ successionis haberent, id à Iustiniano statutu non debuit; Principe enim (ut Cato dicebat) nec de iustis orari, nec de iniustis exorari decet, l. 1. C. de thesau. lib. 10. Quæ difficultas etiæ grauis nimis sit, & ab interpretibus omnibus hic pratermissa, sic dissoluitur. Inter alias quæ à Romanis statutæ fuere poenæ contra illos, qui matrimonio contracto filios non procreabant, illa, ut solidum ex coniugis primogeniti hereditate habere non possent, sed decimam partem, ut deduces ex Vlpiano tit. 15. de Decimis, nisi forsan ius liberorum à principe impetrassent, ex eodem Vlpiano tit. 16. de Solidi capacitatem inter virum & uxorem, vbi eleganter exornat Iacob. Cuiacius, Ant. August. lib. singulari de legibus. cap. 4 de lege Papia Poppæa. ¶ Quæ poena nē & aliae omnes cœlibatus, & orbitatis cum abijsdē AA. Honorio & Theodosio infirmaretur in. l. 2. C. de infirm. poen. cœlibat. cuius l. 2. pars est. d. l. 1. C. de iure liberorum. vt & ex inscriptionibus & ex subscriptiōnibus cœstat, & aduertit Cuiacius & Aug. proximè relati, cōs. quæ est, in eadē etiam specie esse accipiendā, ut omnes coniuges ius liberorum iā habentes solidū capere possint. Nec enim se ius dicat, triū aut quatuor liberorum dare in. d. l. 1. l. mpp. sed ius liberorum, id nempe quod proximè explicuimus. & inde iam superflua non redditur Iustiniani constitutio hic. & in. d. l. 2. C. de iure liber. qua ius trium aut quatuor liberorum omnibus mulieribus concessum est, ad legitimam filiorum intestato mortuorum successionem obtinendam; quod est notabile ad nostrum tex. & d. l. 2. C. de iure liberorum. Et de iure liberorum præter alios est omnino videndum Francisus Duarenus lib. 1. disput. anniuers. capi- tc. 40.

§. Sec

§. Sed cum antea. 3.

- 1 Mater in filij successione fratribus & sororibus consanguineis defuncti admittitur, & ex qua parte, num. sequen.
- 2 Authentica & cum solis. Authentica defuncto. C. ad Senat. C. Sertull.
- 3 Mater nouo Hispano iure filij intestato defuncti fratres & sorores excludit.
- 4 Mater ut à filij successione excludatur statuto an effici posse, remissiuē.

Domi Claudi constitutione, item & Senatusconsulto Tertulliano quod ad ius liberorum attinet antiquatis, qua ex parte mater ad filiorum intestato mortuorum hereditatem admittatur explicat Iustinianus. Statuēs omnibus agnatis & cognatis eam præferri, consanguineis tamen fratribus & sororibus eam adiungi, quemadmodum hīc docet Imper. & in d. l. fin. C. hoc titu. ita videlicet, vt si quidem solum sorores agnatae vel cognatae, & mater defuncti, vel defunctae supersint, dimidiā quidem mater, alteram vero dimidiā partem omnes sorores habeant. Si vero matre superstite, & fratre, vel fratribus solis, vel etiam cum sororibus quis intestatus moreretur in capita & pro virili portio ne distribuatur hereditas.

Sed obstat tex. in Authē. & cum solis & in authentica defuncto. C. hoc titu. quibus cōsonat, l. 4. tit. 13. par. 6. quibus probatur, & cum solis fratribus, & cū solis sororibus matrem ad intestati filij successionem in virilem tantum portionem vocari.

Sed facillimo negotio is nodus dissoluitur temporū adhibita distinctione. Quando ex S. C. Tertull. mater admittebatur, ea frater excludebat, soror autem si sola esset cū matre pariter admittebatur. Quod si frater & soror erant, à fratre exclusa matre, inter fratre & sorore diuidebatur hereditas, s. præferuntur, supra hoc tit. l. 2. §. si sit consanguinea. l. si quis. 7. D. cod. † Postea Constantini & aliorum Cæsarū ante Iustinianū rēporibus, si mater ius liberorum haberet, & filius defunctus patruos, aut patruorū filios reliquisset, vel etiam illorū nepotes, omnes iij cū matre simul admittebantur; sed mater duas hereditatis partes habebat, alij vero tertiam. Quod si defuncti fratres superstites essent, duas partes habebant, & mater tertiam, inductique erant & alij mul-

- ti successionis modi, qui partim matrem adiuvabant, partim eam prægrauabant, vt latius deprehendere licet ex. l. 1. 2. & sequent. titulo. 1. de legitimis hereditatis bus. lib. 5. Codicis Theodosiani. † Deinde succelsit Iustiniani prior ætas, qua matres admittebantur, eo ordine qui in nostro textu describitur, & in d. l. fin. C. eodem. † Posteriori verò eius saeculo introducta alia succelsio fuit, de qua in d. authentica & cum solis, & in d. authentica defuncto. approbata, in d. l. 4. part. & in l. 4. in fine. titulo. 6. lib. 3. fori. † Quæ tamen omnia nouissimo huius Hispani regni iure emendatur, & matre, aut patre, alijs ve ascendentibus defuncti existentibus fratres aut sorores illius non admittuntur, ex l. 7. Tau. l. 4. titulo. 8. lib. 5. nouæ recopilat. soli enim ascendentes admittuntur. salua cuiuscunque prærogativa, vt notat Gregorius. in. l. 4. part. Antonius Gomez & alij in. dicta. l. 7. Taur. Ioann. Rojas, de succelsio. ab intestat. cap. 29. num. 29. & sequenti. Joan. Matienço, & Alfonso de Azeuedo in d. l. 4. nouæ recopilationis. Idem Matienço, in. l. prima Glossa. 3. num. 8. titulo. 1. lib. 5. recopilationis, late etiam de matris succelsione egit Cassaneus ad consuetudines Burgundiar. rub. 7. 8. §. 6. † Vbi disputat an lege, statuto vel consuetudine induci possit ut mater à successione filij excludatur.

§. Sed quēadmodū. 4

- 1 Mater quæ intra annum mortis patris, aut reieti, excusati ve tutoris, alium filio impuberi non petierit, eius successione priuatur.
- 2 Tutorēm si impuberi consanguinei non petierint, eius successione priuantur.
- 3 Mater tutorem filio confessim petere olim debebat, idest quam primum posset, hodie intra annum, & num. 6.
- 4 L. matres. 3. C. ad S. C. Tertull. & num. 7.
- 5 L. 2. C. si aduersus delictum & num. 8.
- 6 Mater & auia tutelæ officio fungi possunt, sed si secundas velint contrabere nuptias, tutorem filiis impuberibus petere tenentur, alias successione priuantur.
- 7 E T si ex veteribus & novis constitutis nibus mater legitima iam filij intestato defuncti succelsionem habeat, ea tamen priuatur, si intra annum mortis

- patris, aut excusati, reiecti ve alterius tutoris, alium tutorem impuberi filio non postulauerit. idem in.l.2. §. si maternon petierit, vbi luculenter explicat Vlpianus. D. hoc titu. textus in.l.2. & in.l.3. & in.l. credendum. & per totum. D. qui pet tut. in.l. locū. 3 in.l. matris pietas. 6. in.l. cū à matribus. 8. in.l. nepotibus. 11. & in.l. matres. 12.
- 2 Cillo titulo. in.l. omnem. 6. C. hoc. titu. † Quid & in alijs consanguinels qui ab intestato impuberi legitimi sunt heredes probant, sciant. 10. C. de legit. hered. & exprelse apud nos. l. 12. titulo. 16. part. 6. vbi grauiter explicat Gregorius verbo, no piden guardador. Antonius Gomez in.l. 14. Tau. nu. 18. Robert. Marata in.l. is potest. num. 252. D. de acq. hered. plures retulit Rojas. de successi. ab intestato. cap. 30. nu. 36. Baeça, de decima tut. cap. 4. num. 53.
- 3 Sed nostro textui ibi, intra annum petere obstat. d. l. 2. §. si mater non petierit, ibi confessim. D. hoc titulo & in.l. Diuus ibi, confessim. D. qui pet. tut. in quibus probatur, confessim tutorem à matre petendum alio qui eam hereditate priuari.
- 4 Secundo obstat textus. in. l. matres. 3. C. hoc titulo vbi mater succedit filio cui tutorem non petijt.
- 5 Tertio obstat. l. 2. C. si aduersus delictum vbi mater quæ minor est. 25. annis, ob non petita tutelâ filij successione nō priuatur.
- 6 Quæ tamen argumenta Iustiniano non obstant, non primum ex d. versiculo confessim. quoniam omilla Bartol. interpretatione ibidem, quam retulit Paulus in. d. l. sciant. nu. 1. C. de legitim. hered. dicendum est, quod etli oln Diu Seueri cōstitutione inspecta) quam retulerunt Iurisconsulti in d. locis) mater confessim tutorem filio petere teneretur, id est, quam primum posset, & Prætoris copiam haberet, hoc autem tempus interduni longius, interdum brevius esse posset, quod vtique iudicis arbitrio relinquendum esset, an iuste causa interuenissent, quæ matrem excusarent à non petitia statim tutela, argumento vulg. regula. l. 1. D. de iure delib. hodie post Constantium in.d.l. sciant, & Iust. hic certum tempus statutum est, videlicet annus, intra quæ si mulier filio tutorem non petijt eius successione priuatur, quæ iura sic in amiciuam reducenda sunt, etli aliter sentiant interpretes omnes quos viderim.
- 7 Non obstat Secundum ex. dicta. l. ma-

tres. Quoniam textus noster accipiendus est, quoties filius impubes decelsit cui mater tutorem non petierat, non si iam pubes & adultus factus, vt noster textus probat. ibi, impuberum morientium successione obseruat Accursi. hoc eo verbo & post cum alij Antonius Gomez in.d.l. 14. Tau. nume. 18. & expresse. d.l. matres. C. hoc titulo.

- 8 Minus obstat tertium & d. l. 2. C. si aduersus delictum, speciale enim est, favore minoris ætatis, vt ibidem dilucide ostenditur, & notant omnes proximè citati † Quæ quidem omnia, cum iam hodie, mater, item & auia tutelæ officio fungi possint, admittenda sunt, quando ipse tutrices esse noluerint, vt intra annum filio, aut nepoti impuberi tutorem petere teneantur; quod si officium hoc subierint, & ad secundas voluerint transire nuptias, similiiter petere tutorem debent antequam secundum matrimonium contrahant, quod si contra fecerint, eo ipso, & tutela, & successione priuantur. l. mater. §. C. hoc titulo authentica ex testamento, C. de secund. nupt. obseruant relati supra in principio & Ioann. Matienço in.l. 3. Glossa. 2. nu. 15. titulo. 1. lib. 5. recopilat.

§. Licet autem. 5. & vltimo.

- 1 Spurijs, & vulgo quæsitis filijs mater succedit.
2 L. si qua illustis. C. ad. S. C. Orficianum. & nu. 4.
3 Reciproca est & mutua successio ab intestato.
5 Incestuoso mater non succedit.
6 Naturali filio mater succedit etiam illustris.

1 **N** On tantum filijs ex legitimo matrimonio natis ab intestato defunctis mater succedit, verum etiā & vulgo quæsitis & spurijs; id probat. l. 2. in principio. D. hoc titulo. l. 2. versiculo itaque, & l. si spurius. 4. vnde cognati. l. 8. in fin. titu. 13. par. 6. vbi obseruat Gregorius verbo, manera, & est text. in authentica licet, versi. H. ergo. C. de naturalib. liber. textus in authentico, quibus modis naturales effi. sui. §. fin. versiculo. De nepotibus, notat Anto. Gomez, in.l. 9. Tau. num. 8.

2 Sed obstat textus. in. l. si qua illustris, C. ad Senatusconsultū Orficianum. Vbi probatum est filium spuriū matri non succedere, ergo, neque ei succedet matee quia

3 quia † successio ab intestato est reciproca,
& illis potest quis succedere qui ei possunt
succedere, non alias, tex. in. l. lege duodecim tabularum. 14. versiculo. cum & aliam. &
in. l. fin. in principio C. de legitimi hered. &
in. l. h. ab eo. C. illo titu. & in terminis text.
yud. authen. quib. mod. naturales effici. in.
§. filium vero, versiculo. nullum tamen vbi ex
presso notat Bartolus per text. in principio
ibi, sed etiam alterum infra de serui. eog.
sequitur. Gregorius in. d. verbo. manere.
Ant. Gomez in. d. l. 9. Tau. num. §. i. Ioann.
Matieno in. l. 6. Glossa. 4. num. xj.

4 Cui difficultati. Respōdēdūm, est quod
etsi verum sit filios etiam spūios & vulgo
conceptos matribus suis ab intestato, luci-
cedere, ut probat Iustinianus, in. §. nouis-
ime, vbi dicimus infra titu. 1. Ad Orfeiam
num. tamen id non admittetur quando ma-
ter est illustris. ex. d. l. si qua illustris, l. 1. ibi,
dueña de noble linaje, titu. 13. part. 6.
bis enim in mulieribus castitatis obseruatio
principium debuit esse, ut ait Iustinianus
in. d. l. si qua illustris, vnde ea poena & fi-
lius & mater (pr. tēr. alias etiam quas ma-
ter incidit) multantur, ne in uicem sibi suc-
cedant. † Quod idem & in incestuoso filio
omnino erit obseruandum ex. d. §. fin. in
authentico qwb. mod. naturali eff. lui. & in
qua elegāter resolvit Antonius Gomez
in. d. l. 9. Tau. ex. nu. 45. & licet Angelus in.
§. præteruntur. ad fin. supra hoc titu. etiam
illustrem matrem filio spūio & vulgo co-
cepto succedere probet, & c. conuerso,
eius tamen sentētia. expresse conuincatur,
ex. d. l. si qua illustris. † Posset tamen ad-
mitti si filius esset naturalis ex illustri fe-
mina, tunc enim cum inter parentes matri-
monium consistere posset, recte filius illus-
tri matri, & mater filio succedit, ex nota-
tis ab Antonio Gomez in. d. l. 9. Tau. nu. 9.
Rojas. de success. ab intest. cap. 14. ex nu. 1.
& latius in. d. §. nouissime, dicimus.

Titulus IIII.

De senatusconsulto Orficiano.

In Rubricam.

- 1 Matri filias ab intestata lege duodecim tabularum succedere non poterat.
- 2 Matri iam ex. S. C. Orficiano, agnatis, & cognatis

exclusis, filius succedit.

3 L. sacratissima. 3. D. ad S. C. Tertull.

4 Orationes Principes in senatu quando babebant.

Vm ex duodecim tabula-
rum lege nulla eslet inter si-
lum & matrem intesta-
to mortuos legitima succe-
sio, ut luti. in principio tu-
perioris tituli aīn. onuit, ibi,
utero utroq. &c. recte adnotāte eo loci Theo-
philo, cuam Senatusconsulti Tertulliani
benesilio mater legitimam successionis
iūs in filiis intestato defuncti haberet; q̄m,
vt in. §. fin. illius tituli docuimus successionis
ab intestato debent esse reciproca,
& quoniam sunt, & naerati & quitati cohue-
nientis, filium similiter matris successionem
habere, s̄ Igitur Diui Marci, & Commodi
temporibus Cornelio Scipione Orfito, &
Velio Ruffo consulibus, Senatusconsultū
factum est; Orfitanum appellatum; quo
iūs legitiua successionis in maternis bonis
filio concessum fuit, cateris omnibus ag-
natis & cognatis exclusis; quod in huius si-
tuli principio obseruat Iusti. & ex Celsio-
daro & alijs bonis autoribus ibidem nouio-
res. Hotomanus, & Anto. Augusti. de Sena-
tusconsultis verbo. Orfitanum. Vlpianus in
fragmētis titu. 16. versiculō penultimo &
in. l. 1. & l. 2. §§. D. ad Tertull. in. l. qui in
aliena: 6. versiculō, & si legitim. D. de ac-
quiren. hered. in. l. 2. versiculō. fin. D. vnde
legitimi. & toto titulo. C. ad. S. C. Orfitia.
exhortat Raynaldus Corsus lib. 2. indaga-
tionum cap. xj. & Jacob. Rebardus de auct.
prudent. cap. 12. P. Gregorius. 3. part. Syn-
tagmatum lib. 45. cap. 2. ex nu. 3. Belonus
lib. 4. supp. cap. 6.

3 Sed obstat filios ad matrem suarum inte-
stato decedentium successionem; & statio-
ne Diui Marci esse almissos, non S. C. Orficia-
no, vt expresse probat Vlpianus in. d. titu.
26. versic. penultimo, Caius in. l. sacratissi-
mi. 8. D. ad Tertull. & Iulius Capitolinus
in Marco Antonio Philosopho.

Facilis tamen est explicatio, quoniam
ad horum iurium, & aliorum plurium ob-
seruationem & interpretationem noto, An-
tequam Senatus aliquid censeret, a Princi-
pibus in eodem Senatu orationē haberi sol-
tam, de ea re de qua Senatus consulebatur;
quod post eam censebatur senatusconsultū
erat, vt probabis ex l. 1. & l. non fit. 12. D.

de reb. eorum. l. 1. l. si ad resoluendam. 7. C. de prædijs minorum, l. cum hic status. 33. in principio. D. de donat, inter vir. obseruat Brisonius lib. 1. select. antiquit. cap. 16. & lib. 13. de verborum significacione, versi. Orationes principum. Præterius eod. verbo. Iacob. Cuiacius. lib. 1. obseruatio. cap. 18. Igitur oratione à Diuo Marco in Senatu de successione filiorum in maternis bonis habita, eis legitima successionis iura cōcessa fuere, quo quia Officio & Ruffo Consulibus in senatu sicut recitata, & ab eodem probata & sequuta, S. C. Orficianū dictū fuit, quomodo intelliges: d. l. sacratissimi.

Principium tituli.

- 1 Matri ingenuæ, & libertinae etiam conditionis successione filius ex S. C. Orfi.
- 2 Senatus consultū Orficianum quod in filijs loquebatur, ad omnes descendentes extensum postea fuit.
- 3 Mater filijs, & filij matri iure Hispano succedunt.

EX S. C. Orficiano liberi quorū mater intestato decepsit. legitimam successionem habent; quod idem probat l. 1. D. ad Tertull. l. 1. & per tot. C. hoc. tit. l. qui in aliena. 6. in principio. D. de acqu. hered. l. 2. in fin. D. vnde legit. quod & in ingenua & in libertina matre admittitur, d. l. 1. D. ad Tertull. & in ancilla etiam quæ post moram ab herede, aut fideicommissario factam, peperit, l. fin. C. hoc titulo. †. Et quamvis in liberis primi gradus S. C. loque retur, postea tamen nouis constitutionibus, de quibus in l. si defunctus. 4. C. de legitimis heredibus lib. 5. in Cod. Theodos. ad viteriores etiam, nepotes videlicet & pronepotes extensum est, vt hīc Iustinianus probat. † Cuius quidem conclu. apud nos Hispanos in confessio est ex l. 3. titulo. 13. part. 6. l. 6. in legibus Tau. l. 1. titulo. 8. lib. 5. noue recopilat. vbi nominatim scripsit Ioan. Matienço, Glos. 4. num. 3. & passim alij autores, latè Rojas de success. ab intesta. cap. 3. cum sequen.

§. Sciendum. I.

- 1 Capitis diminutio non perimit successiones ex S. C. Tertulliano, aut Orficiano.
- 2 Legitimæ successiones sunt quæ ex S. C. Tertulliano, & Orficiano deferuntur.

- 3 Capitis diminutio legitimas successiones perimit, & num. 6.
- 4 Successiones aliae veteres, aliae nouæ, & quæ veteres, & quæ nouæ dicantur.
- 5 Capitis diminutio nouas successiones quia naturaliter deferuntur, non perimit.
- 6 L. Sacratissimi. 8. D. ad S. C. Tertull. noua explicatio, & n. sequen.

I Us successionis quod ex hoc S. C. Orfianus filius habet in bonis maternis, item & illud quod ex Tertulliano in bonis filiij matricconcessum est minima capitis diminutione non perimit. idē m. tutelas. 7. versiculo ex nouis. D. de cap. diminutione. l. 1. §. capitis minutio. l. sacratissimi. 8. versiculo. tametsi. D. ad Tertull.

- 2 Sed obstat idius successionis ex Tertulliano & Orfianiano cōpetens legitimū esse, textus hic ibi hereditates legitimæ, tex. in. d. l. 2. §. fin. D. vnde legitimū; † At legitimæ successiones capitis diminutione perimuntur. l. tutelas. 7. in principio. D. de cap. diminutione. l. capitis. xj. D. de suis & legiti. Ergo.
- 3 2. §. fin. D. vnde legitimū; † At legitimæ successiones capitis diminutione perimuntur. l. tutelas. 7. in principio. D. de cap. diminutione. l. capitis. xj. D. de suis & legiti. Ergo.
- 4 Sed ut huic difficultati satisfacias, cum Iustiniano hīc dilectionem constitue, inter legitimas successiones antiquas, & nouas, veteres successiones vocamus, quæ ex lege duodecim tabularum descendunt, & suis, & agnatis coepitunt, sic eas appellat Iurisconsultus in d. l. tutelas iuncta, d. l. 1. §. capitis ibi. nam vetus, & induci potest, d. l. capitis. Nouae autem hereditates dicuntur, & nouum successionis ius, quod post leges duodecim tabularum introductum est, quale ex Senatusconsulto Tertulliano, & Orfianiano, & Imperatorum constitutionibus relatis in. s. penult. & fin. supra de hered. quæ ab intest. §. ceterum, cum sequen. supra de legi. ag. success. §. sed nos, cum sequent. supra de Senatusconsulto. Tertull. & principio huius titu. in fin. verbis, & alibi paſsim. Differentiationem uno verbo explicuit Iulus Paulus int. d. l. tutelas, versiculo ex nouis. † Quoniam nouæ hereditates sic deferuntur, ut personæ naturaliter designentur, ut ecce deferunt hereditatem Senatusconsultata matris & filio, quæ nominata naturalia, minima capitis diminutione tolli non possunt ex l. eas obligationes. 8. D. de cap. diminutione, vulga. textus in. §. sed naturalia, institu. de iure, naturali gent. & ciuili, † Antiquæ vero successiones ex legibus

gibus duodecim tabularum descendentes, personis civiliter designatis deferuntur, vi delictet suis heredibus, & agnatis; quæ fuitatis & agnationis qualitas ipso iure civili inducta, eodem etiam perimitur, §. minus supra de hered. quæ ab intest. §. minima lupa de cap. diminutione. d.l. capit. d.l. tute las in principio, quod recte etiam sensit Ac cursius. hic verbo. deferuntur licet non sic explicit. & omnes huius. §. interpretes.

7 Ultra quos ego ex his infero interpretationem ad difficultem textum, cuius veram mente in interpretes alias non sunt aequat. in. d. l. sacratissimi. 8. ibi, tametsi in aliena potestate sint. D. ad Tertull. & ad similia verba luttiniani, in principio huius tituli ibi, etiam si alieno iuri subiecti sint. Cuius quidem l. 8. argumento. Alciat. lib. 4. paradox. c. 3. Lancellot. Politus. tract. de vulgari, nume. 43. Ryminaldus in. l. prima. nume. 329. C. qui: admitti, & Baldus. in principio supra hoc titulo. nume. 3. existimant ante nouam Constantini legem de qua in. l. 1. C. de bonis. mater. bona mater ha hereditaria paternam acquisitionem effugere, de qua in. §. 1. supra per quas pers. & apud filium manere.

8 Sed recte eos conuincit doctissimus Pinenelus in. l. 1. par. ex nume. 19. C. de bonis mater. qui recte considerat Iurisconsultum, ibi loqui de iure succendi, non vero de effectu acquisitionis, de qua nihil ibi tractatur, quo etiam modo interpretanda est, l. 2. ibi sibi quererent. C. hoc titulo & l. idem est etiam. 14. ibi, si legitima hereditas filij obuenit. D. de acquir. hered. & fatis probatur ex l. qui in aliena. 6. versicu. lo, sed & si legitima. D. de acquir. hered. † Pinenelus tamen neque alij non explicant cur de filijs in aliena potestate constitutis mentio fit, in. d. l. sacratissimi. & in principio huius tituli: errant enim qui existimant, Orationem Diui Marci loqui, de filijs constitutis in potestate patris naturalis, de quibus nulla potuit esse dubitatio cur minus succederet, quam cæteri qui sui iuris sunt. Intelligenda est ergo ea lex ex superioribus, in filijs qui ante mortem matris, in adoptione vel adrogatione, pax sunt minima capitis diminutionem iuxta. d. §. minima, l. 3. l. fin. D. de cap. diuin. l. 4. ver siculo penultimo. D. de gradibus; qua et si legitima antiqua successio amitteretur ex d. l. capit. non tamen amittitur.

legitima successio ex Tertulliano, & Orficiano, ex nostro textu. Pro qua interpretatione pôderatur verbū illud aliena potestate d. l. sacratissimi. & verbum alieno iure principijs huius tituli in nostro textu in principio supra tit. 1. ibi, licet in potestate parentis sit.

§. Nouissime. 2.

- 1 Spurius, & vulgo quæsus filius matri succedit, & num. 4.
- 2 L. si qua illustris. §. C. ad S. C. Orfician.
- 3 Authentica ex complexu, C. de incestis nup.
- 4 Spurius legitimis extantibus iure Hispano matri non succedit.

1 **Q** Vemadmodū ex S. C. Tertulliano admittitur mater ad hereditatem filij etiā vulgo quæsus, ut diximus per textū ibi, in. §. hec supra titu. 1. ita & filius vulgo quæsus in maternis bonis legitimam successionē habet idem in. l. 1. §. sed & vulgo. D. ad Tertull. l. 2. D. vnde cognati. l. xj. titu. 13. par. 6. l. 9. Tau. in. 2. par. 1. 7. titu. 8. lib. §. nouæ recopilat. explicant Ant. Gomez, & alij in. d. l. 9. Tau. Ioan. Mutieno, Glossa. 6. in. d. l. 7. nouæ recopilat. & ibidem. Alfonso de Azeuedo, ex nu. 20. latissime Ioan. Gutier rez lib. 2. praet. questione. quæstione. 105. cum tribus sequen.

2 Sed obstat lex. in. l. si qua illustris. §. C. hic titu. vbi filius spurius matri non succedit alij liberis legitimis existentibus, cui consonat. d. l. 1. part. an fin. & d. l. 9. Tau. in principio.

Secundo abstat tex. in. auth. ex complexu. C. de incest. nup. & d. l. xj. part. versicu. fieras ende & d. l. 9. Tau. verbi salmo si los tales hyos. quibus decemur filios ex incestuoso & nefario, atq; damnato coitu natos neq; patri neque matri succedere.

3 Quibus difficultatibus ut satisfiat obserua: filios vulgo quæsus matri lux succedere etiam legitimis extantibus de iure authenticorum, & Partitarum, & nostro tex. cū similib. nisi matér esset illustris & filius esset spurius, quo casu legitimis extantibus spurius excludebatur, ex. d. l. si qua illustris. & d. l. xj. par. & diximus in. §. hec. sup. titu. 1.

4 Hodie vero si legitimis liberis extant, nulli alij neque naturales, neque spurius succedunt matri, d. l. 9. Tau. quamvis alimenta eis & à patre & à matre relinqui possint, ut

Xx 3 ibi-

ibidem cauetur. legitimis verò non extantibus filius quounque modo quæsus matri succedit etiam illustri, dum tamen natus non sit ex damnato & punibili coitu & illo admisso delicto cui pæna mortis naturalis condigna sit, vt in d. l. 9. Tertius ad fin. traditum est & late explicant citati quomodo hodie accipies nostrum text. & d. l. si qua illustris. & text. in d. authentica ex complexu.

§. Si ex pluribus. 3.

- 1 *Ius accrescendi in legitimis hereditatibus locum habet.*
- 2 *Ius accrescendi inductum est, iuxta communes opiniones, ne quis decedat pro parte testatus, & pro parte intestatus.* & num. 5.
- 3 *L. 1. C. de his qui ante aper. tabulas & num. 6.*
- 4 *L. si solus. 8. D. de acquir. hered.* & num. 8.
- 5 *Hereditas non adita non transmittitur ad heredes: quod an in legitima hereditate locum habeat disputatur. nume. 7.*

Textus iste, vt omnes post Accursij hic Gloss. 1. recte notant ad vniuersum tractatū de hereditatibus, quæ ab intestato deferuntur pertinet, & docet 1. Imperator [†] ius accrescendi non modo locum habere in causa testamenti, verū etiā & in causa intestati, & legitimis hereditatibus, si modo, & qui deficiunt, & qui adeunt pari eodemque gradu sint. Idem in l. 1. §. si nemo. D. ad Tertull. in. l. si pluribus. 9. D. de suis & legit. in. l. 1. §. his itaq;. C. de cadiis toll. quod etiam in bonorum possessionibus est obseruandum, l. 3. in fin. l. 4. l. 5. D. de bon. possess. l. 1. §. si ex nepotibus. D. de coniung. cum emancip. lib. l. 1. C. quādo non pet. partes. §. si. infra de bon. possell. facit tex. in. l. cum pater. 79. §. libertis. D. de leg. 2. & consonat. l. 2. titu. 6. l. 34. titu. 9. par. 6. & late explicat Francis. Duare. lib. 1. & 2. de iure accresc. maxime tamen. cap. 20. d. lib. 1. Petrus Gregorius. 3. part. Syntagmatum. lib. 46. cap. 9. & sequenti. Anto. Gomez. 1. tomo. variarum. cap. x. per totum. & nos in. §. si ead. sup. deleg.

2 Ceterum grauiter videtur obstatore. nam, vt communis sententia docet, ius accrescendi, inuentum, aut introductum à lege fuit, ne testator decederet, pro parte testatus, & pro parte intestatus, Gloss. verbo, accrescunt.

in. l. seruus cōmunis. 66. D. de acq. hereditate cum pluribus alijs quæ notant cōmuniter interpres in. l. reconiūcti. D. de leg. 3. maxime ibidem Ioan. de Villaloga in præludijs verbi. Quarto quero, & videtur probari in. §. hereditas verliculo. neq; enim supra de hered. inst. & l. ius nostrum. 7. D. de reg. iu. Sed hæc ratio cessat in successione ab intestato, in qua nulla ex parte quis testatus decedit, ergo contra nostrum tex.

3 Secundo contra illa verba, & licet ante decesserint iuncta Accursij expositione, eodē verbo, docentis non aliter accrescere portionem non adeuntis, quam iam aditione ab alio facta; obstatore videtur l. 1. C. de his qui ante apertas tabul. vbi etiam filius qui non adiuit & decessit, ius accrescendi ad heredes transmittit.

4 Tertio obstat cōtra illa verba reliquis quib; adierint accrescit quibus ostenditur nouā alia aditionem deficientis siue vacantis portio- nis non esse necessariam, obstat. l. si solus. 80. in. 2. part. ibi, iterum adeundum esse. D. de acq. heredi, vbi noua aditio est necessaria. Quibus difficultatibus ut satisfacias obserua, quod etiā alia etiā præter cōmūnem reddi possit iuris accrescendi ratio & causa, vt elegāter explicat Duarenus vbi supra. lib. 1. cap. 1. & 2. ea tamē quæ & cōmuniter traditur nostro. §. & successione ab intestato accommodari recte potest. lex enim quæ naturalē rationē sequuta fuit, plures ad eā dē hereditatē vocat, putā liberos defuncti, aut agnatos eius proximos, quod si forte pars vnius deficiat, ea alijs accedit, quasi hereditas delata sit cognationi, aut gradu collectiū, quamvis enim singulari numero vīsa lex duodecim tabularū proximū vocauerit, tamē dubiū non est, quin si plures sint eiusdē gradus omnes admittantur. §. si plures supra de legit. ag. successionē, ergo omnes qui eius gradus ab intestato admittuntur, loco vnius personæ tantūmodo à legi habētur; vnde quēadmodū, quando vna tantū persona à testatore instituta, hereditas pro parte adiri, & pro parte repudiari non potest, vt in vulgatis: nec testator potest heredē pro parte instituere, & pro parte non instituere, quia impossibile est pro parte viuus ab herede representari, & pro parte tamquā mortuus haberi, item etiam quemadmodum duobus heredibus institutis deficientis portio, adeunti accrescere, quia is ab initio ad omnē hereditatē vocat^{cen-}

censetur; sic etiam non dissimili modo, inter venientes ab intestato locus est iuri accreendi, si eiusdem gradus & proximitatis sint, omnes enim viius personae loco reputantur, & inde portio non adeuntis adeundi accrescit, qui in omnem hereditatem vocatus tunc censetur ab ipsa lege. Hęc deduces ex Villalonga, & Duarenio iam citatis, eorum sententijs paulo attenuatis & subtilius animaduersis, & perpenitus.

7 Non obstat Secundum argumentam quoniam illud certissimum est, hereditate non aliis ad heredes transmitti, quam si adita fuerit, vniuersaliter, in nouissimo. C. de caducis tollit, pacis casibus exceptis, de quibus post interpretes in. d. l. 1. C. de his qui ante apert. tabul. inter quos ille praecipios, quando liberi defuncti superflunt, qui etiam ante apertas tabulas hereditatem ad finos heredes transmittunt, [†] Quod antea admittendum sit, in ea hereditate quia ab intestato filii obuenit valde dubitatur. Aucturis hic verbo ante deferrent in fine in personis liberorum & latius. an. d. l. vnicam. verbo. in liberis in fine verbis arbitratur, d. l. vnicam C. de his qui ante apert. tabul. in succedentibus ab intestato admittendam esse quasi, casu limitetur etiam regula. d. s. in nouissimo, & hodierni textus in fine; cuius sententiam communem esse resoluit Alexand. numero. tertio. Alciat. nume. 36. in. l. ventre. D. de acqui. hereditate. Bald. in. l. si filius heres. D. de lib. & posth. Alexander consilio. 101. vol. 3. & Fulgos. consilio. 4. Romanus consilio. 44. Sed longe fallitur Accursius, quia verius est, d. l. vnicam solum procedere, cum testamentum est conditum, vt ex eius verbis non obscure patet, & ex rubrica satis colligitur; Quod ut constet magis, obseruandum est, legem Papiam de Caducis, quo magis aerarium fisci locupletaretur induxisse, vt si heres vel legatarius ante apertas tabulas decederet efficerentur caduca hereditas, vel legata, l. 1. §. in primo. C. de caducis toll. à qua regula excipiebantur descendentes usque ad tertium gradum, dummodo soli essent instituti, non cum extraneis; & dummodo ferrent se heredes, quod cotrigens Theodosius in. d. l. vnicam. C. de his qui ante apertas tabulas, statuit, des-

cedentes sive soli sint, sive cum extraneis, sive leuerint, sive ignorauerint, transmettere hereditatem ad descendentes; unde sequitur post eā legē transmittere hereditatem eo casu, quo efficiebatur caduca. cui proximum illud est, vt in successione ab intestato, intelligi non possit, in quo esset ab caducorum ratio.

8 Non obstat ultimum ex. d. l. si solus. quoniam, vt ibidem Iuris Consultus explicuit, quod dici solet, temel' admittendum esse, in eadem persona admittitur, id est, cum eadem persona ipsa libet quærerit, quo casu una aditio sufficit; ad totam hereditatem luctandam, secus autem erit cum per alium acquirenda est hereditas; discriminis ratione in, vnam & altera prole quitur eo loco Accurs. Glosa ultima.

Titulus. V.

De successione Cognatorum.

In Rubricam.

- 1 Cognati sunt qui sanguinis naturali ratione ad hereditatem vocantur & num. 3.
- 2 Agnati, qui usus agnationis amiserunt, ex capite. Vnde cognati admitti possunt.
- 4 Bonorum possessio. Vnde cognati naturali aequalitate a Praetore inducta fuit.

9 Si omnia ferè que in hoc titulo lustinianus de successione cognatorum tradid immutata sint, vt tamen nihil antiquitatis penitus ignoretur sciendum est, [†] Cognatos eos in hac tractatione non cupari, qui sanguinis ratione naturali ad hereditatem vocantur, l. 1. in principio. l. 2. cum alijs. D. vnde cognati ergo comprehenduntur illi qui & civili & naturali coniunctione iunguntur, quos agnatos appellamus per virilis sexus personam venientes de quibus in. §. 1. & per totum super de legit. agnat. successione. [†] Qui si capite diminuti subtili quodam iure ius legitimæ successionis ex lege duodecim tabularum descendens assident, iuxta. l. tutelas. 7. D. de cap. dim. & l. capit. 1. 1. D. de suis & legit. tanquam cognati iure prætorio admittebantur, l. legitimis.

Xx 4 5.D.

3. D. vnde cognati. + Comptehenduntur etiam qui naturali tantum coniunctione per feminas cognati sunt, vt in l. non facile. 419. cognitionis. D. de gradibus iuxta quæ intelliges tex. in principio. ibi, nam agnati. & tex. in §. eos etiam infra hoc titu. + Quæ bonorum possessio cognatis delata, nudam habet prætoris indulgentiam, cum enim lege duodecim tabularum à legitima hereditate cognati prorsus excluderentur, neque vijo vel S.C. vel Principis rescripto adiuuarentur. Prætor ex naturali æquitate Iuris Ciuiiis rigore temperato illos admisit, vt in l. 1. D. vnde cognati. quod optime Iustinianus hic explicat.

Principium tituli.

1. Cognati post suos, & agnatos & eos qui inter illos admittuntur succedunt.
2. L. fin. C. de legitimis heredib. & num. 4.
3. Gradus quatuor Prætor in successione constituit. Vnde liberi, Vnde legitimi, Vnde cognati. Vnde vir & vxor.
4. Agnationis, & cognitionis differentijs sublati gradus. Vnde legitimi & vnde cognati, personæ mixti sunt.

P Ost suos & agnatos & eos, qui inter hos & illos vel iure Prætorio, ovel, nouis constitutionibus, aut S. C. admittuntur, in successione ab intestato vocantur cognati. idem in l. 1. & per totum. D. cod. titu.

Sed obstat textus. in l. fin. C. de legit. heredib. vbi Iustinianus emancipatos filios, quos cognatos esse constat, lego Anastasiiana cum agnatis vocatos esse tradidit.

Cui difficultati, et si facillime satisfiat, pro explicatione nostri tex. aduerto, quatuor à Prætore successionis ab intestato ordines sive gradus inductos fuisse, qui enumerantur in l. 1. D. si tab. test. nullæ ext. Primus est liberorum. quo ordine admittuntur illi qui sui heredes cum intestato essent, suita tem amiserunt aliqua capitum minima diminutione, vel cum nollent tanquam sui Iure Ciuiili succedere, Prætoris beneficium maluerunt. de quo late in toto titu. D. vnde liberi & diximus in §. emancipati, supra de hered. quæ ab intest. Secundus est legitimorum. id est fratribus consanguineorum, & ceterorum agnatorum, & patronorum, item & aliorum, quibus ex S. C. & nouis

constitutionibus hereditas ab intestato defertur, sed hæc bonorum possessio non erat eis valde necessaria cum alijs Iure ciuili admittantur. de quo in titu. D. vnde legitimi, & D. vt ex legibus senatus & consultis bonorum possessio detur. Integros autem & liberi etiam sunt, qui omisso edicto vnde liberi, tanquam agnati admitti poterunt. Tertius est cognitorum vt, d. l. 1. D. si tab. test. & in hoc titu. & l. 1. & per tot. D. codem & diximus in rubrica. Quartus est, vnde vie & vxor, deficiente enim omni cognatione, ad uxorem bona mariti intestati, & vicissim ad matrem uxoris pertinet. l. 1. D. & C. vnde vir & uxor + Hæc circa successiones ab intestato statuebat antiquitas, quæ hodie aliquantulum sunt inservata. Nam secundus & tertius ordo permixti sunt, & nulla habita agnationis & cognitionis differentia, omnes consanguinei, salua proximitatis prærogativa succedunt, ex d. l. fin. C. de legit. heredib. & authentico de hered. ab intest. venient. In principio & §. nullam vero, & in rubrica. eiusdem Auth. Auth. cessante. Auth. post fratres. C. de leg. her. l. 5. & 6. titu. 1. 3. par. 6. l. 10. titu. 6. lib. 3. for. late explicat Rojas de success. ab intest. cap. 32. per totum.

§. Eos. I. versic. liberi.

Adoptiu quidam adoptio manet, quo iure ad bona naturalis partis admittantur.

Liberi naturales & legitimi qui in adoptiva familia sunt, quamvis ad naturam patris hereditatem, neque tanquam sui, neque tamquam agnati admitti possent. quoniā capitum diminutione successione legitimā amiserant, vt diximus in §. sciendū supra de Oficiano, item neque ex edicto vnde liberi, vt diximus in §. At ij qui supra de hered. quæ ab intest. per tex. ibi admittuntur à prætore ex edicto vnde cognati ex hostro tex. & §. admonendi, supra de hered. quæ ab intest. l. 1. §. cognitionem. D. vnde cognati. Sed hodie aliud dicendum est, nam cum adoptiu filius iura omnia naturalis patris retineat; ei succedit ab intestato, quemadmodum eti nuncquam fuisse adoptatus, sed in patria potestate retentus, §. sed hodie supra de adopt. §. sed ex omnia, supra de hered. quæ ab intest. & utrobique diximus. ideo hic repe-

tere non licet; nam eadem saepius dicere
quid attinet?

§. Vulgo quæsitos. 2.

- 1 Filij vulgo quæsiti, matri, eiusque propinquis ex cap. unde cognati succedant.
- 2 Iure Regio limitatur, si nati sint ex damnato, & punibili pœna mortis coitu.

Filius vulgo quæsitus qui neque agnationis neque consanguinitatis iure successionem habet, succedit matri tamquam cognatus, & alijs qui per matrem ei iunguntur, sunt enim inter se cognati, tex. hic & in. dict. l. 2. & in. l. s. spurius. 4. l. Modestinus. 8. D. vnde cog. Concordat ix. in. l. 12. tit. 13. par. 6. vbi late explicat Gregorius Anton. Gomez. in. l. 9. Tau. sub. n. 50. & seq. Ioann. Rojas de success. ab intest. cap. 26. num. 46. Azeuedo in. l. 7. tit. 8. libr. 5. nouæ recopilat. sub num. 20. ¶ Quod tamen hodie iure quo utimur limitandum erit, si huic modi filii nati essent ex damnato & punibili coitu, cui pœna mortis naturalis esset condigna, vt in d. l. 9. Tau. nam cum eo casu inter inatem & filium ius successionis non esset ex eadem lege, non erit neque inter eum & cognatos, vt docte animaduertunt Greg. & alij supracitati.

§. Hoc loco. 3.

- 1 Explicatio huius textus remissiæ.

Priorem huius textus partem late explicavit in §. cæterum, scholi. i. supra de leg. ag. successione & consonant. l. 6. titul. 13. p. 6. explicat ibi. Greg. & alij quos retulimus. d. scholio primo, & Ioann. Rojas de success. ab intestato capite. 33. sub nume ro. 23. Posterior quæ de cognatis agit est iam coriecta, cum sit omnino sublata agnationis & cognitionis differentia, vt sèpè admixtum, ex authentico de hered. ab intest. ver. in principio, & §. nullam verò, in principio huius tituli ad finem. Igitur etiam cognati usque ad decimum gradum succedent, huius. §. decisione antiquata.

De gradibus cognitionum.

In Rubricam.

- 1 Gradus cognatorum, & affinium quas ob causas l*is* ris consultus nosse debet.
- 2 Graduum explicatione qui prosequatur remissiæ.

RA D V S cognatorum & affinium Iuris consultū nosse debere testatur Iulius Paulus Consultus in. l. fi. D. hoc titu. Iust. in principio infra eod. & proceriu. tit. 6. par. 4. quia legibus hereditates, & tutelæ ad proximum quemque agnatum redire consueverunt, textus in principio, & §. 1. & per totum supra de leg. ag. tutel. & de leg. ag. successione & utroque diximus, Præterea Prætor suo editio proximo cuique dat bonorum possessionem. l. 1. §. proximus, cum seq. D. vnde cog. textus in principio supra titulo primo. Item lego publicorum iudiciorum contra affines & cognatos testimonium dicere non cogimur. l. legi Iulia. 4. D. de testibus. l. 1. titulo. 16. p. 3. Deinde multæ sunt personæ à quarum nuptijs abstinerre necesse est, graduum di numeratione quadam habita, vt ex. §. 1. sup. de nuptijs, & l. 1. & sequen. titulo. 6. parte. 4. et si hac in re tanquam in mete spirituall iuri Canonico standum sit, vt in cap. non debet. 8. de consanguin. & affinitate. & per totum illum titulum & eodem in. 6. & Clementinis, & in Sacro Concilio Tridentino. Ses. 24. de ref. matrimonij cap. 2. cum seq. Nostrum ergo institutum id exposcit, vt l. C. & Iustinianu hic, & omnes interpretes antiquos & neothericos sequentes, cognitionum & affinitatum gradus dilucide explicemus, ¶ quia de re videndi sunt Iulius Paulus lib. 9. sent. tit. 11. & ibidem Cuiacius, & idem Cuiacius libr. 6. obseruat. cap. 40. Franciscus Hotomanus, disputatione de gradibus, Ant. August. libr. 2. emendat. capite. 5. Petrus Grægorius. 2. parte syntagma. lib. 9. cap. 9. Connarus libro. 8. cap. 5. ex num. 1. Duarenus ad titu. D. Solut. matrimoni. §. de nuptijs versiculo. Inter quas personas contrahantur. Couar. in. 4. 2. pa. cap. 6. §. 8. & seq. alios refert. Ioan. Matieçco in rubr.

tituli. 1.ex nu. 173. lib. 3.recopilat. Quia tam
men in numerandi calculo aliis modus iu-
ris Civilis, alias iuris Canonici est, quia ho-
rum diversi fines ad quos stemmata ordi-
natur, de singulis sigillatim agemus, certis
quibusdam regulis constitutis, quo leci-
dius hæc computatio cognoscatur. Et in
primis quid iure Civilis sit obseruandum.

Principium tituli, & omnes eius paragraphi.

- 1 Cognitionis, siue consanguinitatis definitio.
- 2 Cognatio comprehendit etiam agnationem.
- 3 Linea, qua fasciculum significat; et collectio perso-
narum ab eodem stipite descendientium gradus con-
tinens, & numero distinguis.
- 4 Linea duplex tantum recta & transversa.
- 5 Linea recta continet ascendentes, & descendentes:
transversa vero cognatos, & propinquos, qui ex
latere sunt.
- 6 Gradus definitio, & quare sic dictus.
- 7 Gradus computantes personam quandam, effingere
debet à qua initium sumant, & cuius ratione
sit computatio.
- 8 Gradus tot sunt in iure ciuili in linea recta, & in
linea transversa quot sunt personæ ad propaga-
tionem necessarie, una dempta, & numero seq.
- 11 Graduum dinumerationem ad sextum usque tan-
tummodo quare. I.C. fecerint.
- 12 Graduum computatio quoad matrimonia aliter iu-
re canonico quam ciuili fit.
- 13 Linea recta ascendentium, & descendientium eadem
computatio dinumeratur apud ciuiles, & Pon-
tificios canones.
- 14 Transversales, iure Canonico, quanto gradu quisque
distant à communis stipite, si æqualiter distant, eo
dem distant inter se.
- 15 Transversales, iure Canonico, si inæqualiter à co-
muni stipite distant, quo gradu remotior distant,
eodem distant inter se.
- 16 Graduum canonica computatio quoad ma-
trimonia attendenda, Ciuilis quoad hereditates, tute-
las, & iura patronatus,
- 17 Matrimonia inter ascendentes, & descendentes
omni iure prohibita.
L.fin.D.de ritu nuptiarum.
- 18 Matrimonia inter collaterales ultra quartum gra-
dum consanguinitatis, vel affinitatis, licita sunt
- 19 Dispensari, utrum in primo collateralium gradu
consanguinitatis possit, & numero seq. usque ad
num. 14.

- 25 Affinitas quid sit.
- 26 Affinitas iure ciuili, non nisi ex iustis nuptijs con-
trahitur.
- 27 Affinitas iure Canonico etiam ex copula fornicaria
oritur.
- 28 Affinitas ex copula sodomitica an oriatur remis-
sive.
- 29 Affinitas ut oriatur seminum commixatio requi-
ritur.
- 30 Cap. fraternitati. 7. de eo, qui cognovit consang.
vxori suæ.
- 31 Impedimentum iustitiae publicæ bonestatis qualis
& quatenus bodie impedit, remissive.
- 32 Affinitatis, eiusque gradus numeratio qualis?
- 33 Affinitas ex copula matrimoniali impedit matri-
monium usque ad quartum gradum.
- 34 Affinitas ex copula fornicaria quoad primum &
secundum gradum impedit & dirimit, quod
tertium & quartum nec impedit, nec dirimit,
ex noua Concilij Trident. lege.
- 35 Dispensandi potestatem in prohibitis gradibus pre-
ter Sum. Pont. habet nemo.

Acturus ergo de gradibus cognatio-
nam, primo, præmitto, cognitionem &
consanguinitatem esse vinculum personarum
ab eodem stipite descendientium vel quarum una
descendit, ab alia carnali propagatione contractum.
1. non facile. 4. §. 1. l. iuris cœlultus. 10. §. no-
men. D. hoc. tit. l. 1. in principio. l. 2. & seq.
D. vnde cognati, & cum Tiraquelo, & alijs
bonis authoribus, defendit Cou. d. §. 6. n. 1.
2. Secundò præmitto, cognitionē hic accipi
in genere prout agnatione & cognitione
in specie, sive p. à cōpletūt l. f. §. 1. D. hoc
tit. itaque comprehendit eos cognatos,
quos quia per vitilis sexus personas iun-
guntur, agnatos appellamus. tex. in. §. 1. sū
præ de leg. ag. tut. & in. §. 1. supra deleg. ag.
successione vbi diximus, & eos etiam cog-
natos, qui naturali tantum, sine ciuili con-
sanguinitate nobis copulantur. l. non faci-
le. 4. §. 1. cōiuncta. d. l. f. §. 1. D. hoc tit. quos
cognatos, in specie nūcupamus, de quibus
in tit. supra proximo de successione cog-
natorum, & D. vnde cognati, quorum suc-
cessio ab intestato, eccl. diuerso iure olim
conferetur, ut non obscure deprehendas
ex superioribus titulis & ibidem, à nobis
obseruatis, hodie tamen ea differentia
sublata est & cognati omnes dicuntur
æqualis iuris sublata obseruatione ag-
nationis, textus in rubrica in prin-
cipio, & §. primo, & §. nullam vero
in au-

in authentico de heredibus ab intestato ve
mentibus & agnatorum iure sublato.

³ Tertio præmitto in cognitionum computacionibus & calculis Iurisconsultos & Pontifices uti lineis, & gradibus, quo facilius consanguinitates demonstretur. *Linea*, (quamvis propriæ funiculum significet, ut apud Tullium, Plinium, Columellam & alios bonos authores ex quibus sic obseruant Hotoman. Briso. & Prateius, eo verbo, & apud. I. C. in. l. si seruus. 27. §. si cum maritus. D. ad leg. Aquil. in. l. lineam margaritarum. 26. D. ad leg. Falcidiæ. in. l. inter eos. 29. D. de acq. rer. dom. in. l. si quis vxori. 53. §. si linea. D. defur.) est collectio personarum ab eodem stipite descendantium gradus continens & numeros distinguens, ita definit Ioann. Andræas in explicatione Arboris consanguinitatis in. 6. colum. 2. in principio sequitur & explicat Gregor. in. l. 1. gloss. 1. titu. 6. par. 4. Couarr. d. §. 6. nume. 4. latè Tiraq. libro. 1. de retract. lig. §. 9. ex numer. 1. Hæc † eti triplex semper describatur, ut quædā sit linea superior, quæ ascendentes continent, alia inferior quæ descendentes comprehendit, altera ex transuerso sive ex latere, quæ collaterales sive transuersales complectitur, & ita videatur probari in principio huius tituli & in. l. 1. & l. stemmata. 9. D. eo. & in d. l. i. p. & omnes ferè recipient. Ego cum Hotomano & Cuiacio ubi supra duplē tantum esse constitūb, videlicet lineam rectam, & transuersam, quæ cum in crucis modum constituentur, ad medium se interfecantes, + duas lineas rectas, & duas alias transuersales continent, sed quemadmodum transuersalis linea tam à sinistra quam à dextra una est, & ita à Consultis in dictis locis traditur, + sic & linea recta quæ in superiore & inferiore dividitur, duasque continent lecas, quarum superiores, parentes & ascendentes continent, inferior vero liberos & descendentes. In transuersa vero linea sunt omnes cognati & propinqui, qui neque ascendunt, neque descendunt, ab eo de cuius cognitione disputamus.

⁶ Quarto præmitto, gradum esse mensuram distantiam personarum, qua cognoscitur quota agnationis vel cognitionis distantia due pluresve personæ differant, ita post Ioann. And. Couarruu. in d. §. 6. num. 6. gradus autem dicti sunt (inquit Paulus in. d. l. sin. §. gradus. D. eodem) ad similitudinem scalarum locorum ve pro-

cluivium, quosita ingredimur, ut à proximo in proximum, id est in eum qui quasi ex eo nascitur transeamus. Ex quo textu, intelligimus gradum nihil aliud esse quam generationem, plane quam aliquem distare à nobis dicimus primio, secundo, vel tertio gradu, perinde est ac si diceremus prima illum secunda, vel tertia generatione distare quia in re optimos quicunque auctores viderimus hanc metaphoram similiter usurpare. Sicut Ouidius lib. 13. Metamorph.

Sed enim quia retulit Ajax,

Effe Louis pronepos, nostri quoque sanguinis auctor Iuppiter est, totidemque gradus distamus ab illo, & ex Suetonio, & Herodiano obseruat Hotomanus, disputatione de gradibus pagina. 2.

⁷ Quinto præmitto, quod quum omnies iij qui in cognitione sunt cognati vocentur hoc nomine vt relatiuum cum aliquo conferendum est, atque ob id necesse est in ostendandi eum ad quem cognatio refertur, quod quidem singulari diligentia obseruant Consulti in. l. 2. ibi. cuius de cuius cognitione queritur. in. d. l. f. §. At quoties queritur ibi. cuius de cognitione querimus, & in. §. Patrui magni. ibi. de cuius cognitione queritur. Igitur semper in primis in computationibus cognitionum demonstrandus est is cuius causa via invenienda haec descriptio sit, id est is de cuius cognitione agendum est, quem magnopere oportet in conspectu & ob oculos possum habere, & singulari diligentia cauere ne confundatur, quem verbi causa, Titium, appellabimus, in quo tanquam in speculo via invenienda cognitionis causam intuentes, supra quidem originem illius & generationem quandam generantem cernimus: infra autem eiusdem progeniem & generationem ab eo generata, dextrâ vero & sinistra neutrum quoddam cognitionis genus, quod neque scilicet origo, neque progenies illius est, sed riuis quidam personarū ab illo ipso, unde Titius fluxit fonte ac origine riuum habens, ceterum in duas partes deslestens; ad quæ referenda est via invenienda Iustiniani contextura in hoc titulo, & Consulti in. d. l. 1. & finali. D. eodem, qui cognitionum gradus computantes, sic loquuntur. Primo gradu est supra Pater, Mater infra filius filia. Secundo gradu est supra Auns, Auia: infra nepos neptis, ex transuerso, frater, soror, ex quibus satis constat semper Centricam quandam personam esse constitutandam.

tuendam à qua initium numerationis sumamus, sive sursum versum, vel deorsum, vel in transuersum tendendo, hæc antiqui, Petrucium vocabant, & nos verbi causa Titum dicimus.

8 His sic præmissis sit prima regula. In iure Ciuiili in ascendentium & descendentium linea recta tot sunt gradus quot sunt personæ ad propagationem necessariae una dempta, planè una persona ideo demitur, quia ad primum gradum est opus duabus personis, & deinde quælibet persona addita personæ facit unum gradum. Exemplum in linea recta ascendente, Titus centrica persona & pater sunt in primo gradu, Titus & avus sunt in secundo, quia tres sunt personæ, Titus, pater, & avus, ex quibus si Titum centricam personam adimas erunt tantum duas, duo ergo gradus. Exemplum in linea descendente. Titus & filius eius sunt in primo gradu, Titus & nepos eius in secundo, Titus & eius pronepos in tertio, quia sunt quatuor personæ. Titus, eius filius, nepos, & pronepos, deme unam personam, residuae sunt tres, & ita tres erunt gradus, & sic de reliquis. Ceterum semper meminisse oportebit, neque lineam superiorem descendere, neque inferiorem ascendere, & inter utramque Titum idest eum, de cuius cognitione queritur esse constituendum, & ab eo initium numerationem accipere oportere, vt dilucide satis iam exposuiimus. Nec refert cuius sexus sunt personæ cum quibus sit collatio vel quæ intermedie sunt, minus vero inspicimus, an medie sint in rerum natura, an vero mortuæ sint, an sint naturales & legitimæ simul, vel naturales tantum. l. & nihil interest. 54. D. de ritu nup. vel sit status seruile, vel ingenuus in illis. l. adoptius. 14. §. seruiles. illo titulo.

10 Eadem est obseruanda regula in collatione transuersali iure ciuiili, vt quot sunt personæ, tot sunt gradus una dempta, sive de æquali, sive de inæquali cognato aut agnato disputetur. Alia tamen est computatio facienda, quoties enim de quopiam istorum queritur, gradatim ad eam usque personam ascendere debet Titus à qua simul cum alto descendit, & quæ est utriusque propinquitatis commune principium, eam que allequitus deflectat per obliquum ad dextram vel sinistram, descendatque ad

cognatum, de cuius ad ipsum propinquitate agitur, & quot fuerint personæ, & generationes tot erunt gradus. Exemplum, que rit Titus quo a se gradu frater distet: primum alcedere debet usque ad eum qui causa est & origo cognitionis & utrumque genuit, sic igitur dicet, pater me genuit, ecce una generatio, unus gradus, deinde cum idei ipse pater fratrem genuerit, haec duæ generationes, quarum una sursum est, altera deorsum, duobus à me fratrem gradibus separant: sicque Titus cum fratre erit in secundo gradu, lunt enim tres personæ, Titus, pater, & frater, deme unam, residuae sunt duas, duo ergo gradus, & sic de alijs, primæ autem & secundam regulam dilucide satis explicat Paulus Consultus in d.l. fin. §. At quoties, &, §. Idem faciendum, & sic accipies Iustinianum in. §. 1. & teq. huius tituli maxime in. §. haec etus ibi, quippe semper generata persona gradum adiicit. &c.

11 Tandem obteruandum est tantum Iurisconsultos usque ad sextum gradum personas enumerare utriusque lineæ, & directæ & transuersæ, non quod cognitione ultra sextum gradum non sit iure ciuiili, (vt per etiam plurimi sunt arbitrati, quorum errores testimonio Iustiniani in. d. §. haec tenus, & in. §. fin. supra de success. cognat. conuincit Sum. Pontifex, omnino videndum in ea. ad sedem. 35. q. 5.) Sed quia ultra difficile est ferre omnes eos numerare qui ex genere sunt, & natura ultra sextum gradum consistere cognitionem vix patitur. l. non facile. 4. in principio D. hoc titulo propter nimium diffusam propagationem quæ sanguinis substantiam communem primam dissoluuisse videtur, non secus ac fons per longas peregrinationes in mare descendens, elongatus à capite eo minus retinet substantiam primæ originis, quo longius ab ea discedit, terrarum quas alluit immutatus naturis, ita consanguinitas paulatim dum sapienter propaginem ordinibus dirimit, usque ad ultimum gradum se subtrahit,

& propinquitas esse definit, capite

1. 35. quæstio. 4. cap. primo
gradu. §. successionis.

35. quæst. §.

(?)

SEQVI.

SEQVITVR
EXPLICATIO AR-
 boris consanguinitatis & Af-
 finitatis iuxta iuris Ca-
 nonici obserua-
 tiones.

12 **A**ctenus de Ciiali graduū cō
 sanguinitatis enumeratione,
 dixisse sufficiat , quæ quia
 paulò aliter apud P̄tificios
 sit, & quoad matrimonia cele-
 branda attinet semper obseruatur, qualiter
 constituatur , & intra quos gradus matri-
 monium impedit audiamus.

13 Eisdem illis ergo præhabitib⁹, præmissis,
 qua ad ciuiles gradus præfati sumus , Primi-
 na sit regula, inter ascendentēs & descendē-
 tēs quoi sunt personæ tot sunt gradus
 vna dempta, quam satis in ciuili arbore su-
 pra exemplis illustrauimus ex numero. 8.
 itaque quoad lineam rectam descendē-
 tum, & ascendētum attinet, vna est ciui-
 lis & canonica enumeratio.

14 Quoad transuersam vero siue collaterale
 lineaā alia est supputatio Canonica , nam
 in linea æquali , idest quando collaterales
 æqualiter distant à communi stipite, quo-
 to gradu ab illo communi stipite & centri-
 ca persona consanguinei distant , toto di-
 stant inter se, & sibi attinent . Exemplum;
 Titius centrica persona duos habet filios,
 hi fratres sunt in primo gradu: Filij fratrū
 in secundo: nepotes fratum in tertio: pro
 nepotes fratum in quarto, & sic deinceps,
 quia eisdem gradibus distant à communi
 stipite & centrica persona Titio. † Quod
 si in inæquali linea transuersales sint, idest, si
 alter distat à communi stipite gradu remo-
 tiōti quam alter, quanto gradu remotior di-
 stat à communi stipite , eodem distant in-
 ter se. Exemplum, Filius Titij centricæ per-
 sonæ erit cum nepote Titij patris cui in se-
 cundo gradu, cum pronepote in tertio,
 cum abnepote in quarto, quia hilce gradibus
 nepos , pronepos & abnepos à com-
 muni stipite distant : utramque regulam
 quoad collaterales scripsit Pontifex, in ca-
 pite quod dilectio. 3. & in capite final. de

consanguinitate & affinitate. explicat ele-
 gāter Couarruias in. 4. 2. parte capite. 6.
 §.6.numero.7. P. Gregorius. 2. parte Syn-
 tagmat: libro. 9. cap. 9. numero. 28. Francis.
 Hotoman. in disputatione de gradibus pa-
 gina. 14. & omnes paſsim obseruant. Ditte
 rentia verò rationem huius computatio-
 nis tradidit S. P. in cap.ad ſedem. 35. quæ-
 ſtione. 5. & exornant proximè citati. ¶ Pla-
 ne quoad matrimonia attinet, ius Pontifi-
 cium & eius computatio erit in vitroque
 foro obseruāda; Quoad tutelas verò & luc-
 cessiones legitimas ius Cælareum, vt ex cō-
 muni ſententia refoluit Cou. vbi proximè
 num. 8. & alij iam relati.

17 His præcognitis obseruandum est † in-
 ter ascendentēs & descendētēs in infinitum
 coniugia omni iure prohiberi. l. nupti-
 a. 5. 3. l. final. D. de ritu nupt. l. nemini. 17.
 C. de nuptijs. §. ergo ſupra eodem. l. 4. titu-
 lo. 6. par. 4. vt eleganter pluribus testimonijs
 adductis probarunt omnes in dictis lo-
 cis, maximè tamen Baldvi. Hotoman. & Al-
 dobrandinus in dicto §. ergo. P. Gregorius
 d. libro. 9. capite. 11. & numero. 1. Couar-
 ruias in. 4. 2. parte capite. 6. §. 6. numero
 11. & §. 10. numero. 4. Ioann. Matienço in
 rubrica tituli 1. numero. 176. libro. 5. reco-
 pilationis. Bellarminus. 2. tomo aduersus
 hereticos libro de matrimonij sacramento,
 capite. 28. & quamvis nonnulli existimarent
 hanc prohibitionem in ſecundo, tertio, aut
 vltiori gradu iure naturæ inductam non
 eſſe, & inde nepotem cum auia iungi poſſe
 matrimonio dispensatione habita quos re-
 fert Couarruias. d. numero. 4. falſum ta-
 men eſt, ex dict. l. fi. D. de ritu nupt. & alijs
 que idem Couar. & poſt eum Bellarminus
 vbi ſupra adducit.

18 † Inter collaterales vero antiquis ca-
 nonibus varijs in gradibus fuere prohi-
 bita coniugia , vt conſtat ex relatione
 Gratiani in capite de propinquis , & in
 capite nullum. cum alijs. 35. quæſtione. 2.
 & 3. aliquando vſque ad tertium gradum,
 aliquando vſque ad septimum gradum.
 Hodie tamen ex Ianocentij Tertiij decre-
 to in capite non debet, oclaus de conſan-
 guinitate & affinitate quod nunc viget vlti-
 tra quartum consanguinitatis aut affini-
 tatis gradum, coniugia non prohibentur,
 quod quia latè præcitat autores explicant
 eſt que vel lippis atque tonsoribus notum
 inſistere non licet.

Sed

Sed illud tantum quod hac in re valde controvèrtitur diluamus, an aliqui ex his gradibus ita sint prohibiti, ut ab homine non possint dispensari, in alijs autem
 19 cui sit dispensandi concessa potestas? † & sanè Diuus Thomas in quarto, distinctione. 40. & alij quorum meminit Couarruias dict. numero quarto, & Bellarminus, dict. capi. e. 28. putant primum gradum consanguinitatis inter collaterales iure positivo prohiberi, & inde posse restare à Pontifice dispensari itaque posse virtute dispensationis consistere matrimonium inter fratrem & sororem quod apud varias gentes admissum fuisse, memoriae prodiderunt Lucianus libro de sacrificijs. Alexander ab Alexandro libro primo di rum genialium, capite. 24. & ad eum nouissime Andr. Tiraquellus & alij à Petro Gregorio relati dicto capite. 11. numero 11. Couarruias dicto numero quinto, quibus fauere videtur. Primo filios Adami matrimonium cum sororibus contraxisse, quod si lege diuina esset prohibitum factum non esset. Secundo quod Geneeos. 20. capite scriptum est, Abraham cum sorore sua Sara matrimonium contraxisse. Tertio quod libro secundo Regum capite decimotertio, traditur, Thamar filiam David fratri suo Amoni respondisse, cum ab eodem Amone opprimeretur, Noli frater mi, noli opprimere me, noli facere scutitiam hanc, quia potius loquere ad Regem, non negabit me tibi, ex hoc enim loco constat, non fuisse inusitatum ut à fratribus ducerentur sorores. Quarto quia apud Ca ietanū in libello de matrimonio Regis Anglie, Sylvestrum in summa verbo, Papa, quæstione decima septima, Diuum Antoninum tertia parte, titulo primo capite undecimo, aliquando Summum Pontificem in primo collateralium gradu dispensasse constat, quod utique li iure diuino prohiheretur factum non esset.

20 Verum his non obstantibus contrarium defendit magis communis doctorum omnium sententia, quinimo primum collateralium gradum iure naturali etiam prohibitum esse, quod sentire etiam videntur Imperatores in l. eum qui. 19. Cade epis copis & clericis, vbi scriptum est fœdus: naturæ non permittere aliquid saeucri minis inter fratrem & sororem suscipi, habentur etiam similia verba in capite

cum in iuventute. 15. de præsumptionibus, & in capite à nobis. 9. de cohabit. clericorum & mul. quinimo in capite gaudemus octavo, de diuortijs scripsit Summus Pontifex infideles, qui legibus diuinis, non canoniciis subiectiuntur si matrimonium in primo gradu contraxerint cum primum ad fidem venerint separandos esse, secus si in secundo aut tertio, & generaliter apud Barbaros etiam coniugium inter fratrem & sororem prohiberi, ex Diuo Augustino, & alijs hanc ultimam sententiam defendantibus sequuntur late notantes Couarruias Petrus Gregorius & Bellarminus iam relati.

Nec obstanta contraria argumenta, non primum cui optimè satisfacit Bellarminus dict. capite. 28. columna tertia, notans fieri potuisse, vt Deus cum filio Adami dispensaverit, vt sororibus non gerentur, neque requirebatur exteriora aliqua dispensatio per vocem aut scripturam, sed satis erat interna inspiratio, huius autem dispensationis causa fuit summa illa necessitas propagandi humani generis, qua existente quibuscumque in gradibus recte posset etiam ab homine dispensari. † Non obstat Secundum ex matrimonio Abrahāl cum Sara, quoniam eti ex Diuo Hieronymo, eam sororem fuisse nonnulli defendant, longe verius est Sarā dicit sororem Abrahā de more scripturarum, quia consanguinea eius erat, neptis videlicet ex patre, vt multis ad ductis sacræ paginae autoritatibus eruditè comprobavit Bellarminus, dict. capite. 28. & ante eum contendit Couarruias dicto. §. decimo numero quinto.

23 Non obstat tertium ex. d.c. decimotertio libro secundo Regum, quoniam nec matrimonium fuit inter Thamar & Amonem fratrem, vt ex dicto capite constat, nec ex verbis illius puellæ induci potest id usitatum fuisse, quia eti nunquam viderat tale coniugium, & ipsa etiam absoluebat horrebat, tamen existimauit minus malum esse à fratre duci in uxorem, quam vi stuprari, præteritum si Regis accederet assensus.

24 † Tandem ultimum non obstat, quoniam longè verius est numquam Summum Pontificem in primo collateralium consanguineorum gradu dispensasse, vt aliquibus adductis testimonij contendit Bellar-

Bellarmino dicto capite vigesimo octauo, exempla autem à Caietano & alijs adducta in primo collateralium affinium gradu euenerere, qui cum iure positivo fuerit inductus ut notat idem Caietanus dicta.

2. 2. quæstione. 154. articulo nono, rectè potuit à Pontifice dispensari, capit. fin. de consanguinitate & affinitate. Hæc de consanguinitatis gradibus.

25 Quoniam vero quædam iura inter affines quoque versantur, non alienum est hoc loco de affinibus quoque breuiter disserere. Est autem affinitas proximitas personarum ex coitu matrimoniali, vel fornicario proueniens, capite discretionem sexto de eo qui cognovit consanguineam vxor. suæ. l. quinta titulo sexto partita quarta, notant vbiique ordinarij interpretes, & latè cum multis Couarruias dicto capite sexto. §. septimo, Petrus Gregorius d. secunda parte libro nono capite decimo, Ioann. Matienço in rubrica tituli primi numero. 173. libro quinto recopilationis. Nauarro in manuoli capite vigesimo secundo, numero 26 41. † Qua in re meminisse oportebit ius Ciuite iure Canonico tolli & emendar, illo etenim tantum contrahitur affinitas ex coniunctione legitimarum nuptiarum non alio modo, neque ex nuptijs interdictis. l. non facile quarta. §. Affines, &. §. sciendum. D. de gradibus, & notat Petrus Gregorius dicto capite decimo, numero 27 quinto. † Iure vero Canonico etiam ex illico coitu affinitas oritur, dicto capite discretionem, & post supra relatos cum infinitis nouissimè Petrus Cenedus collectanea trigesimaquinta, ad Decretales, sub capite in litteris vigesimoquarto de testibus numero primo, † & an ex copula sodomitica contrahatur affinitas videbis Nauarr. dicto capite vigesimosecundo numero quadragesimosecundo, & plures retulit idem Cenedus, collectanea. 130. sub capite clericorum quarto numero nono de excelsibus prælatorum. † Ex quacunque enim copula ea oritur, dummodo leminum commixtio fiat, quæ est omnino necessaria, iuxta text. in capite extraordinaria pollutio trigesimaquinta quæstione tertia latè Nauarr. dicto numero quadragesimosecundo, & nouissimè infinitos huius conclusionis authores congerit idem Cenedus collectanea decimanona sub ca-

30 pite iuuenis, tertio de sponsalibus. † Nec contrarium probat text. in capite fraternitati septimo, de eo qui cognovit consanguineam. Quoniam ibi non ideo matrimoniū prohibetur eo quod aliquid affinitatis vinculum ex extraordinaria pollutione contractum fuerit; † Sed quo-
31 niam ex sponsalibus prius contractis ortum sicut impedimentum iustitiae publicæ honestatis, quod quidem impedit matrimonium contrahendum & dirimit contractum, capite primo, de sponsalibus libro sexto cum alijs relatis per Ceuarruias dicto capite sexto. §. secundo Ioann. Matienço dicta rubrica numero. 162. Cenedum dicta collectanea decimanona numero tertio, de quo nouissimè in Tridentino Sessione vigesimaquarta de reformatione matrimonij capite tertio, & in motu proprio Pij. V. incipit (*Ad Romanum spectat Pontificem*,) fol. mihi. 244 & late Nauarr. dicto capite vigesimosecundo nume. quin quagelimo septimo.

32 Affinitatis vero gradus illi ipsi sunt qui & consanguinitatis, duratque prohibitio matrimonij contrahendi usque ad quartum gradum dicto capite, non debet octauo de consanguinitate & affinitate; planè inter virum & vxorem affinitas nulla est, ex eis tamen affinitatis vinculum producitur, gloss. verbo, *affinitatis*, in. §. affinitatis supra de nupt. sicut & unitas non est numerus, sed principium numeri, quod quidem vinculum personas, quæ fuerunt affinitatis principium non excedit, cuius rei & numerationis affinitatis graduum exemplum est, Ioannes vel matrimoniali, vel fornicaria copula cognovit Mariam, affinis efficitur propinquus & consanguineis Mariæ eo gradu, quo illa est eis consanguinea, itaque cum sorore Mariæ erit in primo gradu affinitatis, cum filia sororis in secundo, & sic de cæteris, quia eidem gradibus sorori suæ, & filiæ sororis Maria consanguinitate iungitur; Idemque è conuerso dicendum est, vt Maria eo affinitatis vinculo Ioannis propinquus iungatur, quo illi eidem Ioanni iunguntur. itaque consanguinei Mariæ efficiuntur affines Ioanni, item Ioannis consanguinei Mariæ affines sunt. vnde constat affinitatem non excedere personas quæ princi-

principium vinculi extitere; Quare recte (ut s^ep^e fit) pater & filius matrⁱ & filiæ , duo fratres duabus sororibus matrimonio iunguntur , quoniam contrahentium consanguinei nullam inter se affinitatem habent , capite quod super his , quinto , de consanguinitate & affinitate .

- 33 Plane quamuis ex dicto capite non debet affinitas siue ex matrimoniali , siue ex fornicaria copula descendens usque ad quartum gradum matrimonium contrahendum impediret , & dirimeret iam contratum: hodie tamen ex noua conciliij lege Sessione vigesimaquarta de reformat. matrim. capite quarto hoc impedimentum ex fornicatione proueniens non excedit primum & secundum gradum , & quoad primum & secundum impedit contrahendum , & dirimit iam contratum: quoad tertium & quartum , nec dirimit nec impedit , vti ex dicto capite quarto coniuncta noua declaratione Motus proprij Pij Quinti incipit . Ad Romanum Pontificem , fol. mihi quinquagesimo octauo obseruat Nauar. dicto capite vige simosecundo , numero quadragesimoprimo , & quadragesimosecundo & in elegati casu Antonius de Lara in. l. si quis à liberis , in principio numero. 91. D. de lib. agnoscend. & nouissime modernus Guillen. de Ceruantes in. l. nona. Tau. num. trigesimalmo quarto .
- 35 Restat ultimum , cui in prohibitis gradibus dispensandi sit concessa potestas: quod sane faciles habet explicatus , nam cum à Concilio Generali in dicto capite non debet , prohibitio fuerit inducta , satris constat præter Romanum Pontificem dispensare posse neminem , de quare latè Couarruias dicto capite sexto. §. nono , per totum .

Titulus. VII.

De seruili cognatione.

In Rubricam & principium tituli.

¹ Cognatio seruilis ius successionis inter libertos producit.

- 2 Cognitionis iure libertis successio ante Iustinianum deferebatur & num. 6. & 7.
- 3 Serui legitimos habent heredes , & nu. 8.
- 4 Seruulis cognatio nuptijs impedimento est & numero. 9.
- 5 L. ex libera. 6. C. de suis & legitimis , & numero. 11.
- 6 Seruulis cognatio unde originem habeat.
- 9 Contubernium est inter seruos non matrimonium iure ciuili.
- 10 Matrimonium inter seruos iure Pontificio & Hispano celebratur.

- I**mperite hic separatio fit à superiori tit. est enim hic textus & alii vique ad titulum de successi. libertorum appendix superioris tractatus vt Theophilat. hic & post eum Hotom. Balduin. & Minling. aduertunt , sed cuin eadem res maneat ut cunque distinguantur tituli , non multum attinet. Probat tamen ergo Iustinianus in hoc principio quod eti olim nulla esset seruulis cognatio , neque inter seruos proximitatis causa esset successio , aliud hodie dicendum est , & inter eos ad libertatem postea peruenientes cognitionis iure successione admitti .
- 2 Hæc tamen sententia difficilis est , primò ex l. penultima. C. de ijs , quibus ut indig. & ad Syllan. l. final. C. ad Orficianum ubi nati ex ancilla & liberi postea facti eius successionem etiam ante nostrum textum habebant , quod & probat textus in. l. prima . §. interdum. D. ad Tertullian.
 - 3 Secundo obstat tamen textus in. l. apud hostes , octaua. C. de suis & leg. l. si ijs , octaua. C. de leg. heredib. l. prima in principio versiculo , eum quoque , &c. §. queri poterit. D. de suis & leg. cum pluribus alijs , quibus constat etiam seruos legitimos heredes habere.
 - 4 Tertiò contra nostrum textum . ibid. nam neque illa antiqua lege talis cognatio computabatur , obstat textus in. §. illud supra de nuptijs. l. adoptiuus , decimoquarta. §. seruiles. D. de ritu nuptiar. ex quibus ostenditur seruiles quoque cognationes nuptijs & olim & hodie impedimento esse .
 - 5 Adde etiam quarto si placet difficulter textum in l. ex libera , sexta . C. de suis & legitimis . ubi filius à seruo ex libera concep-

conceptus, quāuis postea pater manumis-
sus & natalibus sit restitutus, et tamen non
sit legitimus heres, sed tanquam spurius ha-
betur: ergo contra nostrum textum, ibi. ut
bi omnes, &c.

6 His tamen argumentis non obstantibus
Iustinianum defendes. Quod autem in con-
trarium adducta sunt argumenta nihil ob-
stat; quibus ut latifacias nota seruiles cog-
nationes hic dici, quae ex seruitute ducunt
originem, quarum vltus aut vis aliqua tunc
deum esse potest, cum dissoluta est seruitus:
nam quādū quis seruus est nihil sit.
I. quod attinet. 32. D. de reg. iur. ideoq; ne-
que vlla succedit suo nomine, neq; ei à quo
quam succeditur, l. cum ancillis. 3. C. de in-
cest. nupt. l. seruus. 4. C. com. de success. sed
neque manumissus olim cognitione habe-
bat, aut ei proximitatis nomine deferrivo
norū posselsio poterat. l. i. §. pertinet. l. is
qui aliqua. 7. D. vnde cognat. l. si. §. nō par-
cimus. D. de gradibus. Quo vlsque noua Iu-
stiniani constitutione hic relata, quā tam-
en in suo cōdice non extat, natis ex ser-
uis si manumissi manumisis parentibus su-
perstites sint, ius idem concessum est, tum
in illorum, tum in fratribus sororumq; om-
nium intestatorum hereditatibus, quod
iij obtinent, qui ex iustis nuptijs sunt sus-
cepti.

7 Neque obstat prīmū ex d. l. penultima.
& d.l. fin. & d. l. interdum. Quoniam in eis
ex ancilla nati perinde habentur, acsi ex
muliere libera orti essent, mora enim heredis
libertatem matribus concedere recusantis,
aut legalis dilatio ob iustas alias causas
inducta, filii postea editis, qui mora, aut
dilatōne non interuenientibus liberinas-
cerentur, indeque ius cognitionis habe-
rent, nocere non debet.

8 Minus obstat secundum ex d.l.apud ho-
stes, cum alijs quoniam illa iura loquuntur
in ciibis Romanis ab hostibus captis, qui
quamvis summo iure, quoniam hostiū ser-
ui efficiebātur, heredes habere nō possent,
ex suprā relatis, legis tamen Corneliae be-
neficio, qua singitur eos in eadem captiu-
tatis hora decelsisse. l. in omnibus. 18. D. de
captiuis. l. cum hic status. 32. §. si ambo. D.
de donat. inter. l. i. C. de captiuis, perinde
habentur ac si in cuitate decessissent, &
inde suos & legitimos heredes habent, vt
in d.l.apud hostes, & alibi passim.

9 Non obstat tertium ex d. §. illud, & §. ser-

uiles, quoniam obseruo sanguinis coniunctio-
nem non tantum inter ciues Roma-
nos & liberos homines impedit matrimonium,
verum etiam inter seruos contuber-
num (sic enim seruorum coniugium appelle-
latur. l. cum ancillis. 3. C. de incēt. nupt.) du-
rante seruituto, vel etiam post manumis-
sionem, ex dictis iuribus. Ob id certe quoniam
iure naturali vnaes homines & quibus cen-
sendis sunt, l. manumissiones. 4. D. de iust. &
iure, & inde seruus quoad natura attinet,
vt liber habetur. d. l. quod attinet & est
ergo & quoad matrimonium, quod seruus na-
turalis est tex. in princip. sup. de iure na-
turali, cognitiones & iura sanguinis, seruis
impedito erunt, ex d. §. illud, & regula.
l. iura sanguinis. 8. D. de reg. iuris. Quoniam
quis quoad successiones, tutelas, & alia iura
civilia cognitioni tributa in eis omnino
cognitionis effectus sint sublati, ex dicta. l.
quod attinet, & ex nostro tex. qui sic est
accipiens. ibi. Nam neque vlla antiqua lege
talis cognitione computabatur. Pontificum vero
iure, item & Regio Hispano verum iam &
legitimum inter seruos matrimonium con-
trahitur ab eorum tantuminodo, non etiā
à dominorum consensu, aut voluntate de-
pendens, cap. primo, & sequenti, de coniu-
gio seruorum. l. 11. tit. 2. & in toto titulo
§. partita quarta, quamvis eo casu domini-
num indeinde eorum dominis maneat, vt
in dictis locis.

10 Ultimo non obstat tex. in dicta l. ex li-
bera. Quoniam obseruo filium ex libera
muliere & seruo natum; quamvis eius
pater postea sit natalibus & ingenuitate re-
stitutus, quoad patris conditionem attinet,
non iustum sed spurium filium reputati,
qua conceptionis tempus inspici-
mus. l. emancipatum. septima. §. sed si quis.
D. de senatoibus. patri tamen cognatus
erit, quoniam & spurij filij cognitionem
habent, & tamquam cognati succident, vt
diximus in §. vulgo quæstos. supra, de suc-
cess. cognitorum.

§. Repetit is. 1. & §. Amoris fin.

Epitome legitimarum omnium successionum duo
bus his paragraphis continetur.

- 2 Successio ab intestato aut descendantium est, aut ascendentium, aut transuersalium.
- 3 Descendentibus omni iure legitima successio primo defertur.
- 4 Ascendentibus si descendentes non extant, secundo vocantur.
- 5 Fratres & collaterales, liberis, aut parentibus non extantibus tertio admittuntur.
- 6 Fratres utrinque coniuncti, eiusque uno ex latere sunt preferuntur.
- 7 Fratrum qui utrinque coniunguntur filij, eodem iure quo parentes succedunt.
- 8 Fratribus utrinque coniunctis, eorumve filiis non extantibus, qui ex uno latere veniunt vocantur.
- 9 Fratru pre mortuorum filij cum patruis simul succedunt.
- 10 Fratribus, fratrumve filiis non extantibus suo ordine proximiores agnati, siue cognati admittuntur.
- 11 Agnatis cognatisve usque ad decimum gradum non superstitibus inuicem vir, & uxor sibi succedunt.
- 12 Coniuge non superstite legitimo iure intestati hereditas fisco defertur.
- 13 Clericus intestato defunctis qui succedat remisit.

Pertinent hi duo paragraphi ad omnes superiores huius tertii libri tractatus, quia omnium quae in eis tradita sunt elegantem epilogum continent, summa haec est, suos heredes siue in pari gradu sint, siue etiam in remotiori, ascendentibus & ex transuerso coniunctis preferendos esse: ita agnatos remotiores proximioribus cognatis anteponi: quod Imperator exemplis explicat hic. Sed quia quae ad curusque particulae explicationem pertinent, late sup. suis locis discussimus, & etiam hodie hereditates ab intestato paulo aliter nouellarum iure, item & Regio Castellae deferuntur, integrâ ab intestato successionem quasi in epitomen reducentes, Iustinianum sequuti, quid nunc iure ciuili & Regio sit obteruanum notabimus.

2 Omnis igitur successio ab intestato, aut descendantium est, aut ascendentium, aut eorum qui ex latere veniunt, tex. in authentico, & hered. & Falcid. §. semper igitur, & in authen. vt cum de appellat. cognoscit. §. haec autem disposuimus. & in authen. de hered. ab intesta. ven. §. 1. tex. in princ. sup. de gradib. l. 1. tit. 6. par. 4. l. 2. tit. 13. par. 6. l. 1. tit. 6. lib. 3. fori legum. † Primo tamen loco omni iure & diuino & naturali & politico ad intestati successionem descendentes ceteris omnibus exclusis admittuntur, nullo habito sexus aut etatis discriminé. §.

1. & seq. sup. de hered. quae ab intest. l. nam et si parentib. 1. §. D. de inoffi. test. l. in suis. 11. l. inter cetera. 30. D. de lib. & posth. l. 1. D. de iniust. rup. l. 1. §. si filius. D. de suis & legitim. l. scripto. 6. in fi. D. vnde lib. l. cum ratio. 7. D. de ben.. dain. ca. Raynutius. 16. De testam. l. 3. tit. 13. par. 6. l. 1. tit. 6. lib. 3. fori. l. 1. tit. 8. lib. §. recop. late ubiq, explicat ordinarij interpretes. Quod nulla gradus habita prærogativa admittendum est, itaque cum filio, ex altero filio nepotes vocatur, & cum nepote, defuncti alterius nepotis filii & deinceps, in stirpes tamen non in capita succedendo. §. cum filius. sup. de hered. quae ab intest. l. vt intestato. 3. authent. in succel. C. de suis & legit. l. 2. l. maximu. vitiu. §. lancimus. C. de liber. præt. l. posthumus. 6. §. si quis ex his. D. de inoffic. l. posthumorum. 13. D. de iniust. rupt. l. sed. et si coditioni. 6. §. nepotes. D. de hered. inst. l. 1. sciendum. D. de suis & legit. cum infinitis alijs, quibus consonat. l. 2. l. 3. tit. 13. part. 6. l. 9. tit. 5. lib. 3. fori. l. 1. & 7. tit. 6. eodem. lib. 3. l. 6. & l. 40. Taur. & in dictis locis late autores.

4 Liberis non extantibus secunda successio est ascendentium siue parentum, ita vt eorum primum ratio habeatur, qui gradu sunt proximiores, nam & mater auo materno præfertur, quod si in eodem gradu plures concurrant inter eos æquis partibus sic hereditas dividenda est, vt dimidiad paterni dimidiad materni habeant; deduces hanc conclusionem ex d. l. nam et si parentibus. d. l. scripto. l. iure succursum 6. D. de iure dot. l. vnicia. C. de his qui ante apert. tabul. coniuncta auth. defuncto. C. ad Tertull. l. 6. Tauri. l. 1. tit. 8. lib. §. recopil. & quamquam nouellarum & partitum iure cum parentibus fratres & sorores defuncti admitterentur, l. fin. & d. authentica, defuncto. C. ad Tertullianum. l. quarta. tit. 13. partita sexta. l. prima. in fin. tit. sexto, lib. tertio. fori. Hodie tamen nullissimo iure ascendentis culuscunque gradus, fratres, sorores, & alios omnes transuersales excludunt. l. 7. Taur. l. 4. tit. 8. lib. §. recopil.

Planè deficientibus supra scriptis personis tertio loco ex transuerso coniuncti ad successionem vocantur, puta frater, soror atq; ex his prognati, nulla agnationis aut cognationis differentia obseruata, vt sat docet Iustinianus in principio tertiil sup

Suprà , de leg. agrat. successione , coniunctio authentico de heredibus ab intest. ve
nient. §. 1. & in §. si igitur defunctus. El se
gundo, authent. cessante, C. de legitum. he
redib. l. §. l. 6. tit. 13. part. sexta. l. 10. tit. 6.
lib. 3. fori. de qua successione late agit Ma
telsianus tract. de successi. ab intest. 3. artic.
principali. Nicolaus de Vvaldis cod.
tract. 3. parte, princip. Couarr. in epitom.
successi. ab intestato. num. 5. Ioann. Rojas,
cod. tract. cap. 32. Anto. Gomez, & alijs in
l. 8. Tau. Ioann. Matienço, & Alfoncus de
Azeuedo in l. 5. tit. 8 lib. 5. recopil.

Illud tamen est omnino notandum, quod
si quis decebat fratribus relictis & sorori
bus, alijs consanguineis , alijs vterinis , &
quibusdam ex utroque parente coniun
ctis . Fratres vtrinque coniuncti propter
duplicem coniunctionis causam præferen
di sunt ceteris exclusis. tex. in dicta au
thentica , cessante. & in authent. post fra
tres. La prima. C. de legit. hered. & in au
thentica, itaque. C. communia, de successi.
cum alijs quibus consonat. l. §. tit. 13. part.
sexta. l. 12. tit. 6. lib. 3. fori. explicant pro
ximè relati. † Nec id tantum, verum &
filij fratrum vtrinque coniunctorum ex
cludent patruos suos , defuncti vero con
sanguineos aut vterinos fratres tantum, d.
authentica, cessante. versiculo. dico. d. au
thentica post fratres. La prima. cum alijs.
quibus conuenit. d. l. §. par. in fin. verbis. &
prosequuntur iam citati.

Post fratres vtrinque coniunctos & eo
rum filios, ex uno latere fratres, sororesve
admittuntur , vt in d. authentica post fra
tres, & in authentico, de hered. ab intest,
venient. & l. 6. tit. 13. part. sexta, inter quos
sic defuncti bona diuidenda sunt, vt frater
consanguineus succedat in bonis à patre
habitibus , frater vterinus in bonis acquisitis
à matre , in bonis vero aliunde acquisitis
pariter admittentur in capita , & pro virili
portione. l. de emancipatis. 13. versic. excep
tis. C. de legit. hered. d. l. 6. tit. 13. partita
6. & ita est obseruandum , vt post infini
tos resoluit Ioan. Matien. in d. l. §. glo. 1. n.
9. tit. 8. lib. 5. recopil. † Quia in re memi
nisce oportebit, quod quemadmodum ne
potes ex p̄mōrto filio cum patruis suis
admittuntur ad aui hereditatem. §. cum fi
lius, sup. de hered. quæ ab intest. & sup. di
ximus, ita etiam p̄mōrtofratrum
filij cum patruis suis, d. authen. cessante. &

dicta authentica. post fratres l. §. titu. 13.
part. 6. l. 3. Tau. l. §. titu. 8. lib. 5. recopilat.
quod latè explicant C. quarru. Anto. Go
mez & alijs vbi sup. correcta iam decipline
paragraphi. Si plures, supra de hered. quæ
ab intestato, quæ repræsentatio ultra fra
trum filios non adiungitur , vt in dictis
locis.

¶ Quod si defuncti neque fratres , neque
fratrum filij sunt, tunc deinceps omnes à
latere cognati admittuntur suo ordine vs
que ad decimum gradum vt semper pro
ximi remotiores excludant ; quod si plu
res sint, in eodem gradu in capita fit distri
butio. tex. in authentico, de hered. ab intest
ato venient. §. si vero neque fratres , au
thentica, post fratres. La seguenda. C. de le
git. hered. l. §. l. 6. tit. 13. part. 6. cum alijs
quæ latè congerunt Couar. Ant. Gomez.
& Ioan. Matienço vbi supera, qui sunt om
nino ad varias questiones videndi.

¶ Si vero aliquis ab intestato decebat qui
intra prædictum gradum cognationem no
habeat , tunc inuicem vir & vxor sibi suc
cedunt. l. 1. D. vnde vir & vxor. l. 1. C. co
dem. l. 1. D. si tab. test. nul. extab. l. 6. tit. 13
part. 6. l. 2. tit. 11. part. quarta. explicant
latè ordinarij in dictis locis , & plures alijs
relati ab Antonio Gomez in d. l. 8. Tau.
num. 21. Ioan. Rojas , vbi sup. num. pri
mo, in cap. 33. Ioan. Matienço in dicta. l. 5.
gloss. 1. num. 20.

¶ Sin autem illius qui decebat ab intesta
to neque superstes sit coniux, tunc eius he
reditas iure legitimo ad fiscum devolvitur.
l. prima, §. finali. D. de iure fisci. l. prima,
l. vacantia. 4. C. de bonis vacantibus, lib.
decimo, cum pluribus alijs, quibus conso
nat. l. 6. in fine, titulo decimo tertio, parti
sexta, latè prosequitur Nicolaus de Vval
dis, de successi. ab intestato. §. par. per to
tam. Anton. Gomez in dicta l. 8. Tauri.
ad finem. Rojas vbi sup. cap. 34. Ioannes
Matienço & Alfoncus de Azeuedo in l. 12

3 titulo octavo, lib. 5. nouæ recopil. † Quid
autem in clericis secularibus aut regula
ribus decendentibus sit hoc in casu?

obseruandū. vide eundem Ro

jas dicto capit. 34. & ex

numero 35.

(e)

Titulus VIII.

De successione libertorum.

In Rubricam.

1 Continuatio huius tituli.

2 Libertus quis est.

3 Libertus in bonis qua ratione patronus ius patronatus habeat, & in quibus consistit.

1 Ostquam Imperator Iustinianus in superioribus hu-
ius tertii libri titulis legitima-
tis ingenuorum successio-
nes explicuit de libertoru-
bonis & successione agere
2 instituit. Plane † libertus is est qui cum in ser-
nitate esset propter manumissionem libertatem est
consequutus. textus in princip. sup. de liber-
tinis. † quicun ex omniū infimo & miser-
rimo statu, ad omniū optimū beneficio ma-
numissionis perueniat, naturali & ciuili ra-
tione, gratū officiosumq; animū circa tāti
muneris largitorē habere oportet, cuius &
filii loco habetur, tex. in princ. sup. de le-
gitima patronorū tutela, & tāquam natu-
rali parenti obsequiū prestare debet, l. 2. &
per totum. D. de obsequijs à libertis præ-
stans, & C. eod. l. 1. & seq. C. de libertis, &
corū liberis. l. 8. tit. 22. par. 4. Vnde iure op-
timō maiores nostri manumissori ius pa-
tronatus cōcesserunt, quo patrono eiusq;
liberis in libertū eiusq; bona & successione
prospectū est. Id autem triplex est, nā po-
sitem est in obsequio, operis, & bonis ipsius
liberti, quæ res quia latissimo sermone
à Consultis sub lib. 37. Digestorū ex tit. 14
& lib. 38. priorib. quinque titulis, & ab Im-
peratoribus ex tit. 3. lib. 6. Codicis disputā-
tur, & ab Vlp. in fragm. tit. 27. & 29. & ex
l. 1. & seq. tit. 22. par. 4. Conano. lib. 2. coim-
mētar. c. 6. cum seq. Petro Greg. 2. par. syn-
tagmatum. lib. 14. ca. 5. cum seq. ea nos tan-
tummodo quæ de antiqua & noua succe-
ssione in bonis libertoru Iustinianus in
hoc tit. notat, exornantes explicabimus.

Principium tituli. §.

Qua de causa. 1. & §. po-
stea vero. 2.1 Patronus lege duodecim tab. impunè à liberto qui
naturales vel legitimos filios habebat præteriri
poterat.

- 2 Liberti vxor quæ in manum eius conuenerat patro-
num in legitima successione excludebat.
- 3 Vxor quæ in manum conuenerat suitatis, consan-
guinitatis agnationisque iura consequebatur.
- 4 Patronus iure Prætorio in libertorum bonis quale
ius tributum.
- 5 Patronis quid lex Papia concesserit.

1 **V**ariam ergo fuisse in libertorum bo-
nis patronorum successione exho-
rū capitū serie dep. exhibentur. Prin-
cipio etenim ex duodecim tabularum lege
Patronus ad liberti hereditatem nisi cū in-
testato, ac sine suis heredibus decesisset nō
admittebatur, vt ex principio huius tituli
constat, & ex Vlpiano d. titulo. 27. & 29.
I. is autem. 11. D. de iure patronat. l. liberto
17. D. de bonis libert. l. intestato. 3. D. de
suis & leg. & explicant sup. citati. itaque li-
cebat liberto patronum suum impunè tes-
tamento præterire, qui non tantum à libe-
ris naturalibus & legitimis, id est, ex iustis
nuptijs procreatis à liberto, verum etiā &
à legitimis tantum, id est adoptiuis ab inte-
stato excludebatur, quoniam & ij quo te-
pore in adoptiui patris potestate sunt, suo
rum heredum & nomen & iura habebant,
§. 1. sup. de hered. quæ ab intest.

2 Sed obstat Vlpiani locus in d. tit. 29. in
principio. Vbi etiam intestato defuncti li-
berti vxorem patrono ex præcitata duo-
decim tabularum lege præferri scripsit.

Cui difficultati vt satis facias sciendum
est, † olim quidem duo vxorum genera
fuisse, nam aliae in viri manum conuenie-
bant, aliae non conueniebant. Vtriusque
coniugij solemnitates & mores ex alijs ele-
ganter retulit Petrus Velez de Guevara
ad Topica Ciceronis. §. 3. num. tertio, cum
sequen. ei autem quæ conueniebat pluri-
ma iura esse concessa constat ex relatibus à
Guevara. d. §. 3. & Frācis̄o Hotomano, ad
titulum de Senatusconsult. Terculliano,
in principio, sed inter alia illud potissimum,
vt in viri familia ius suitatis, consanguini-
tatis, & agnationis nancisceretur, nam vi-
ro ita sua heres siebat, vt vna cum liberis
communibus ab intestato in consanguineorum
numero succederet, Vlpianus ti-
tulo vigesimo secundo, versiculo. sui hered-
es. Quod quidem paulo post Romulum
lege latum fuisse his verbis, vxor marito
in bonis succedito, commemorat Antonius
Roscius Perpinianensis. lib. tertio, memo-
rabi-

rabilium, cap. primo, num. tertio. Ea ergo vxor que in viri sui manū conuenerat patrō etiam præferebatur, vt ex his constat, quod & hīc Iustinianus adnotare debuit.

Sed cum † raro eueniret, vt non testarentur, aut filios non relinquerent, vel vxo rem, atque ita nihil ad patronos veniret, lo lebant isti seruorum manumissionibus gra uissimas leges imponere, vt certis conventionibus & pactis obtinerent, quod ipsis dubia spes legis duodecim tabularum ostentabat; Itē. n̄ quia iniquum erat eos ab adoptiuis liberis excludi, Prætorio iure duodecim tabularum lege antiquata semis bonorum liberti, siue testati, siue intestati patrono tributum fuit, eique liberi tantum naturales etiam emancipati officiebant. Quod si nihil, aut minus dimidia parte libertus patrono reliquerat dabatur ei contra tabulas bonoru n̄ posselsio. l. 1. l. 3. §. toties, & per totum. D. de bonis libert. que ei si quocunque titulo esset legitima portio relictā non concedebatur, d. l. 3. §. si debita portio. quod si nullos liberos libertus habuisset patronus infolidum bona illo intestato occupabat. d. l. liberto. 17. D. de bonis libertorum.

Sed obstat tex. in d. l. 3. §. patronus. D. illo titulo, & in l. si à milite. 30. §. fin. D. de inilit. testam. Sed facilis est explicatio cū in bonis castrensisibus loquantur, que spe ciali iure semper penes milites manent, etiam si alieno iuri suppositi sint. §. 1. sup. per quas person. & in principio, sup. quibus non est permis. fac testamentum.

† Legē deinde Papia, patronorum successiones adauētē fuere si locupletiores essent liberti, cautum enim fuit, vt in bonis illius qui lessertiorum centum milliū reliquisset patrimonium virilem portionem patronus haberet, siue libertus testamento facto, siue intestatus decessisset, dummodo pauciores quam tres liberos haberet, tribus namque relictis patronus ex cludebatur. que autem esset summa horum lessertiorum queque moneta eis hodie similis sit disces ex Iustiniano in §. sequenti. & l. 10. tit. 22. partita quarta, & latē ab interpretibus hīc traditis, & relatīs à Couarru. lib. vñco, de collatione veterum numismatum ex cap. 1. cum sequēt. Quod enim ad nostrum tex. attinet, satis constat, quod si libertus decederet cente-

narius siue testatus, siue intestatus si tres liberos reliquisset patronus excludebatur, si pauciores in virilem portionem ad mittebatur; si vero non esset centenarius ius prætorium obseruabatur, iuxta quæ intelleges textum in l. si libertus. 16. D. de iure patronatus, & in l. liberto. 26. D. de bonis libertorum.

¶ Sed nostra. 3.

1 Patronis in bonis liberti quid Iustiniani leges deficit, & num. seq.

1 **H**ec iuxta successionem libertorum statuerat antiquitas, quæ à Iustiniano aliqua ex parte emendantur hīc, cuius noua lege hodie patronus in bonis liberti non centenarij testati ius habet nullum; intestati ius antiquum legis duodecim tabularum, de quo in §. primo, suprà, eodem. itaque & hodie ab adoptiuis excludetur in hoc casu, vt optimi Hotonian. hīc enuntiatione, quarta obse-
2 uat. † Quod si libertus centenarius es-
ser, & testatus decessisset liberi heredi-
bus vel bonorum possessoribus relictis pa-
tronus omnino excludebatur.

3 † Si verò sine liberis, aut his exhereda-
tis decebat libertus, tertiam partem se-
4 ptis heredibus patronus auferebat. † Si
autem centenarius intestatus decebat
liberi relictis patronus excluditur, eis
verò non supersticibus patronus succe-
dit. Et hæc est huius paragaphi, summa &
sententia, cui conuenit tex. in l. decimā,
titulo vigesimo secundo, part. quarta, illo
addito, vt quæ hic in liberti liberis admittuntur, procedant etiam eiusdem patre,
aut matre siue fratribus supersticibus, ita-
que quibus in casib⁹ patronus à liberti
silijs excluditur iuxta Iustinianum exclu-
datur etiam ab his perlonis, iuxta d. l. 10.
quod late ordinarij hīc explicarūt, & Azō
in summa. C. de bonis libertorum. Conan.
lib. 2 cap. 9. num. 2.

5 Sed contra nostrum textum. ibi. Cum
verò, &c. vbi Iustinianus probat. quod si
libertus centenarius liberis relictis deces-
serit, patronus excluditur. Videtur ob-
stare idem tex. in fin. verbis, ibi. Ut nec libe-
ris liberti, &c. vbi hoc casu tertiam partem
patrono concedit.

Yy 3

Quam

Quam difficultatem malè dissoluit Accursus.hic.verbo.prestentur.cuius prima solutio diuinatoria omnino est; secunda vero confunditur ex d.versic.cum vero. ibi. cuiuscunque sexus vel gradus. Quare dicendum est, Iustinia.in dicto versic.cum vero,loqui quando libertus relictis liberis heredibus,vel bonorum possessoribus decelsit,quo calu omnino excluditur patronus. Secus si illis non superstribus, vel exheredatis, nam et si filiis suis exheredatis libertus legata quædam reliquerit, tertiam tamen partem ab omni onere liberam patronus habet,quod optimè interpretantur Minsinge. nū. octauo,Hotomanus, enuntiatione 6. hic.

§. Multis. 4.

- 1 *Liberto patronus eiusque liberi, item cognati ad quintum usque gradum succedunt.*
- 2 *Libertinorum, & ingenuorum successiones similes.*

Liberto non tantum patronus, aut patrона succedit, sed & eius liberi in infinitum, & ex latere cognati usque ad quintum gradum. Idem deprehendes ex l. 1. D. de iure patron. l. vt iurisurandi. 7 §. si liberi. D. de oper.libert.l.liberto. 17. cū sequen.l.si libertus. 23. §. si libertus. D. de bon.lib.l.quique. 4. §. i. sed si hac. 10. §. liberos. D. de in ius vocand. facit tex. in l. 8. tit. 22. par. 4. & notat Vlpianus infragmenis.tit. 27. in princip.

Sed cōtra nostrū tx. obstat videtur quo niā vt in finalibus eius verbis, ostēditur, libertorū successiones ingenuorū hereditatibus sunt æquiparata. At ingenuis usque ad decimum gradum agnati succedunt, cognati usque ad sextum. §. fin.sup. de successione cognat. ergo & libertis succendent patroni, agnati, & coniuncti usque ad decimum gradum.

Secundo, contra nostrum tex. ibi. in capta non in stirpes dividatur successio, obstat, concurrentibus filio & ex præmortuo filio ne potibus ad aui hereditatem, successionem in stirpes, non in capita fieri. §. cum filius. sup. de hered. quæ ab intest. ergo.

Sed facilis est explicatio, quoniam et si ad similitudinem successionis ingenuorū, libertinorum successiones positæ sint, ex nostro tex. in fine, & §. cumque antea. infra, de bonorum possessionibus, aliquæ ta-

men sunt inter ingenuos & libertinos differentiae, quod insinuat Iustinianus hic. ibi. Tene enim. & dicto §. cumque antea, hi. differentia. Accursus. hic. verbo. pene. Hotomans, enuntiatione. 1. & 2. Minsling. num. 4. Inter quas illæ potissimum, quæ ex d. §. fin. de successione libertorum, & dicto. §. cum filius deprehenduntur, ut praecitati, alijs etiam obseruatis notant.

§. Sed hæc de ijs. fin.

- 1 *Libertinorum olim status triplex, hodie omnes ciues Romani sunt.*

Cum triplex antea libertinorum status esset. §. fin. sup. de libertinis, de quibus libertis quæ antea dicta sunt intelligantur docet Iustinianus hic, sed cum iam hoc iure vtamur ut eorum omnium unus sit status, quoniam manumisisti omnes serui, claves Romani iam fiunt. d. §. fi. l. vnic. C. de Dedititia liber. toll. l. vnic. C. de lat. libert. toll, consequens est, de quo cunque liberto hunc titulum esse accipendum, quod etiam Iustinianus in versiculo. Sed nostra constitutione ostendit, & explicat Alciat.lib. 1. parerg. cap. 16. & plures quos retulimus in d. tit. de libertinis.

Titulus IX.

De assignatione libertorum.

In Rubricam.

- 1 *Assignare libertum est testari, cuius ex liberis est velit.*

Vamus verbum, Assignare, varias in iure nostro habeat significationes, & plane ambiguum sit, aliquando translatione dominij notans, aliquando pignoris vel custodix concessionem, ut in rubr. huius tit. obseruant, Baldus. & Minsling. & latè And. Alciat. & Rebus. in l. assignare. 107. D. de verbo. signifi. libertum tamen assignare nihil aliud est, quæ testari, cuius ex liberis libertum esse velit, ut Modestinus scribit in d. assignare

Prin.

Principium tituli.

- 1 Ius patronatus equaliter ad patroni filios etiam non heredes pertinet.
- 2 Ius patronatus ad filios mala mente exheredatos non pertinet.
- 3 Libertum vni ex filiis adsignare Senatus cons. Claudio concessum.
- 4 Adsignatio liberti ius patronatus filio tribuit.
- 5 Adsignatio liberti, verbis, nutu, testamento, codicilis pure & sub conditione fisci potest.

Quamvis ad omnes patroni liberos qui eiusdem gradus sunt bona patrionorum libertorum pertincent. §. multis, sup. tit. 1. tametsi à patre etiam inæqualiter hinc scripti heredes. l. ut iuris iurandi. 7. §. si liberi. D. de operis libertoru: quinuno et si patri heredes non sint, quia nihilominus sunt liberi, qua sola ratione ius patronatus ad eos spectat, + nisi mala mente exheredentur, iux. iura que sic intelligas volo, in l. filij. 9. D. de iure patronatus, iuncta l. si operarum. 29. D. de oper. libert. & l. si patronus. 12. §. si quis non malamente. l. si pater. 40. D. de bonis libert. & l. 1. 9. sed et si exheredato. D. isto tit. Claudiani + tamen temporibus S. C. factum fuit, quo parèntibus concessum est, vni ex liberis libertum, libertos vè alsignare, vt post eius mortem is solus filius patronus habeatur, cui alsignatus est; & cæteri liberi, qui ipsi quoq; ad eadem bona nulla alsignatio ne interueniente pariter admitteretur, nihil iuris in huiusmodi bonis habeant, nisi si cui alsignatus est, nullis liberis relictis decesserit, quam rem quia copiose explicant Vlpianus & cæteri consulti in l. 1. D. hoc tit. non insistimus; illud tantū notantes + per hanc alsignationem ius patronatus illi filio omnino queri cui alsignatus est, qui poterit eum libertum rebelle accusare, & in servitatem ob ingratitudinem redigere. l. si quis hac. 30. §. si. D. qui & à quibus. + Fieri que alsignatio potest, verbis, nutu, testamento, codiciliis, vel quibuscunq; verbis etiā mea voluntate, purè & sub conditione, & per epistolam, vel per chirographum, vel testationem. d. l. 1. §. alsignare. l. alsignare. 7. D. hoc tit. Planè si quis liberti alsignationem sua manu scribat ialsi tenetur, l. impubrem. 22. §. qui liberti. D. ad leg. Cornel. de falsis.

§. Datur. fin.

- 1 Adsignari libertus, nisi filio qui in potestate sit, non potest.
- 2 l. vtrum. 9. D. de assignandis libertis.
- 3 Melioratio an vnicco extante filio fieri iure Hispano possit remissione.

In textu ibi in potestate habebit, + est ergo omnino necessaria patria potestas in eo filio cui libertus alsignatur, idem probat l. 1. §. 1. & l. fi. D. co.

- 2 Sed obstat diff. tex. in l. vtrum. 9. D. hoc tit. vbi etiam emancipato filio libertus reale alsignatur.

Cui difficultati, omissa Accur. solut. hic, verbo emaneat, cui assentire videntur Baldi, & Minting. cum Hotomano respondet in d. l. 9. quæri, vtrum is qui plures habet liberos, quorum unus emancipatus sit, possit assignando libertum vni qui in sua potestate sit, ei in eodem iure illum emancipatum coniungere, vt in illo liberto communiter ius patronatus habeant? & respondet Iuris consultus singulariter quidem alsignari emancipato non posse, ex. d. l. 1. D. eodem communiter autem & coniungit cum filio familiæ recte posse, vt quod perse assequi non potest, coniunctionis beneficio possit, argumento l. fin. D. de liber. & posthu. ceterum quia illud occurrebat, quod suo sine liberis defuncto ius illud patronatus vniuersum ad solum emancipatum, ac proinde extra familiam migrabat, eleganter adiicit Modestinus, ita deinceps coniungi emancipatum posse, si prater eum duo in potestate sint, vt uno mortuo ad alterum ius patronatus commune cum emancipato reuertatur; valet igitur in. d. l. vtrum alsignatio emancipato facta, non perse, sed per consequentiam & communionem fratris.

In textu ibi. Datur hæc facultas ei qui duos plures, &c. Elegans est hic tex. iuncta l. prima. D. eodem. ad celebrem illam quæstionem apud nostros satis agitatam, an vni costante filio, melioratio fieri possit, quam late disputat pluribus relatis Ioann. Yanez Parladorius lib. 1. rerum quotidian. cap. 7. Andr. de Angulo in l. 11. gloss. 10. num. primo. titulo sexto. de las mejoras. lib. 5. recopilationis, quos videbitis.

Titulus X.

De bonorum possessionibus.

In Rubricam.

- 1 Bonorum possessiones hodie utiles, contra multorum opinionem.
- 2 Bonorum possessiones iure Prætorio cur inducētæ.
- 3 Heredem non relinquere ignominiosum, & dedecoris plenum semper fuit.
- 4 Hereditas efficiebatur caduca si proximus agnatus, suis deficientibus eam omittet.
- 5 L. 2. §. Interdum. D. de suis & legitimis heredibus. Successorium editū à Prætore inductū, & quare ius accrescendi potentius successorso edito.
- 6 L. non est ambigendum. 12. §. Abicunz. D. de bono possesso.
- 7 L. Hereditatis. 138. D. de verb. signif.
- 8 Bonorū possessionis definitio, & explicata seq. nu.
- 9 Bonorū possessionis definitio, & explicata seq. nu.
- 10 Bonorum possessio qua ratione ius dicatur. L. Bonorum. 208. D. de verb. signific.
- 11 Possessione qui habet rerū à defuncto relictarū, bonorum possessionem petere debet; & è conuerso.
- 12 Pupillus sine tute bonorum possessionem agnoscere cur non possit.
- 13 Bonorum possessio quoconque modo proferatur, siue coniunctim disiunctim, aut conuerso ordine iuxta subiectam materiam accipitur.
- 14 Bonorum possessio est iuris Prætorij: & differetia nonnullæ inter eam, & hereditatem.
- 15 Bonorum possessio, qua ratione dicatur, ius prosequendi, retinendique patrimonij.
- 16 Bonorum possessio, quatenus differat à possessoria hereditatis petitione, & num. seq.
- 17 Obligatio æquiuocè pro actione sèpe sumitur.
- 18 Bonorum possessio alia ordinaria, alia extraordinaria, alia edititalis, alia decretalis.
- 19 Bonorum possessio ordinaria quæ.
- 20 Bonorum possessio extraordinaria.
- 21 Bonorum possessio edititalis quæ.
- 22 Bonorum possessio decretalis quæ.
- 23 Bonorum possessio decretalis quæ & quæ inter editalem, & decretalem differentia.

T si sint qui putent inutiles prorsus hodie bonorū possessiones esse, longeque cōmodiores ciuiles successiones existere, inter quos Rebussus in l. ex illa parte. 227. de Verborum significationibus. Balduinus in protheorijs, hoc tit. de bonoru

possessionibus. nu. 9. maxime tamen falluntur, vt constat ex latè adductis à Baldo in Rubrica. C. qui admittit. ex. num. 17. ad 25. Alex. nu. fin. Iacobino de Sancto Georgio, ex nu. 1. Cagnolo ex nu. 132. Ficard. ex nu. 11. Pe. 10. Gregorio. 3. part. Syntagmatum. lib. 42. cap. 2. nu. 16. Anto. Contio lib. singulari de hered. & bon. possess. que ab intest. deser. pag. 4. & nos infra insinuavimus, interum illud notantes omnes leges quæ sub nomine bonorum possessionis in re ciuili Romanorum successionem concedunt, apud nos in vsu esse, non sub nomine bonorum possessionis, sed potius sub nomine herencia, vt docet Greg. Lopez in l. 19 verbo. puede lo confirmar. per tex. ibi. tit. 1. & in l. 2. g. 10. 2. tit. 2. par. 6. tuncque accipiendo est quod scripsit Minchaca lib. 3. de successio. creatione. §. 30. num. 144. & de successo. progressu. lib. 1. §. 7. num. 35.

† Qua autem ratione hæ bonorum possessiones, Prætoriae q; successiones introducuntur, nō est ambigēdū, inducētæ enim fuerunt ex tribus illis causis, ex quibus & totum ius Prætorium, nempe adiuvādi vel supplendi, vel emendandi veteris iuris gratia. l. ius autē ciuile. 7. §. ius Prætorium. D. de iust. & iure, quīm enim percipiēdarum hereditatum ius tam ex testamento, quam ab intestato per leges duodecim tabularū angustissimis finibus esset constitutum, Præter illud ex & quo & bono dilatauit, † ne quis sine successore moreretur, quod utiq; valde ignominiosum erat & infame, creditoribus defuncti eius bona in publica subhastatione vendentibus, iuxta iura quæ sic intelligas velim. in §. 1. sup. quibus ex causis maiorum. non licet. 1. 1. sup. de hered. qualit. §. hoc rescripto, inf. de eo cui liber. caus. bon. addic. l. & quia. 6. D. de interrog. act. l. vel negare. 5. D. quēadmod. test. aper. quod optime considerat Caius lib. 3. Institutio. nū. tit. 3. ad fi. Cicero pro Publio Quintio. versiculo. Herclē cuius bona, &c. Vigilus in d. principio supra, de hered. qualit. num. 2. Francis. Conan. lib. decimo. cap. 2. num. 2. † Aut hereditate, si proximus agnatus, suis deficientibus, omittet, effecta caduca. l. secunda. §. legitima. D. de suis & leg. hered. coniuncta. l. 1. in principio. D. de successo. edito, & accurate scriptis à Francisco Balduino ad leges Romuli, cap. 27. & 28. nume. 47. cuius Prætoriae emendationis exempla passim occurunt maxime

ximē tamen integro libro. 37. Pandectarum, & apud Iustinianum in §. emancipatos, supra. de exhered. l. ber. in §. emancipati. supra de hered. quæ ab intestato.

5 Nec huic observationi repugnat textus in l. 2. §. interdum. D. de suis & legiūmis, nam quod ibi & alibi Vlpianus scripsit te cūdum agnatum admitti ad legitimam hereditatem quandoque posse, non intelligas in alterius prioris agnati locum eum succedere (hanc enim successionem Decē uiri non admiserunt) sed suo iure, tanquā vere agnatum proximum vocari. Quod cum Prætores iniquum esse iudicarent successorium edictum ipsi proposuere, eiusq; beneficium tam late patere voluerunt , ut successio esset, & de persona in personam & de gradu in gradum, & de capite in caput, hoc est, ut filius non succedens ex capite, Vnde liberti, posset succedere ex capite, Vnde agnati. Item ut nullis liberis succederent agnati. l. 1. §. led vidēdū. D. de success. edicto. vt proximo agnato non succedente sequens admitteretur (nisi † iuri accrescēdī locus esset, cui successorium edictum cedit, l. 1. C. quando non petan. part.) vt deficientibus agnatis proximi cognato deferretur bonorum posselsio, toto titulo. D. & C. vnde cognati, pluresque alias successiones introduxit de quibus sigillatim ex tit. D. eo. cum le-
quentibus.

7 Sed maximum nobis nunc iniicit scrupulum idem Vlpianus in l. non est ambigendum. 12. §. vbi cunque. D. de bonorum possell. ex quo videtur probari, non posse Prætorem in dandis bonorum posselsionibus legis præscriptum exceedere: inquit enim bonorum possessionem cessare, vbi cumque lex, vel Senatus consultum, vel constitutio capere hereditatem prohibet, Indeque emancipatos, vltiores agnatos aut cognatos, qui lege duodecim tabularū excluduntur, ad bonorum possessionem admittendos nō esse. Sed aliorum omissis interpretationibus, respondendum est, ex tententia Accursij in dicto §. vbi cunque, quam ibi sequitur, & explicat Bartolus, Ludouicus, Rulardus in notis ad illum tx. Hotom. in principio huius tituli de bonorum possessionibus, enuntiatione 1. textum illum prohibere, ne Prætor incapacibus (id est, his qui hereditatem capere non possunt) bonorum possessionem deferat,

Pro qua interpretatione ponderatur tx. iti d. l. non est ambigendum, in principio, dū excipit tres personas quasi incapaces, quæ tamen ad bonorum possessionem adiuntuntur, ergo & reguli iuxta exceptionem admittenda est, argumento l. nam quod illud quæ. 4. §. fin. D. de penulegata. Secundo inducit idem tx. in d. §. vbi cunque, in illis verbis, capere hereditatem prohibet, quæ quidem ad inabilitatem & incapacitatem personæ referenda sunt, iuxta textum in l. si is qui ex bonis. 6. D. de vulgar. l. led si hoc. 63. §. cuidam. D. de condit. & demon
8 stra. l. non videtur. § 1. D. de reg. iur. ¶ Tertio, pro eadem interpretatione allego tex- tum (quem ultra ordinarios interpretes sic accipiēdū ait) in l. hereditatis. 138. 1. de verborum significatione. vbi Iulius Pau-
lus scripsit hereditatis appellatione, bono-
rum quoque possessionem contineri, pla-
ne si generaliter hoc axioma accipias, talia
cius nihil est, cum posthumus alienus, fi-
lius emancipatus, & cognati, ut pote iure
ciuii incogniti hereditatem iure ciuii
capere prohibeantur, & tamen quibus in
casibus Prætor eos admittit ad bonorum
possessionem adiuntantur. dicto. §. emaci-
patos, d. §. emancipati, tex. in principio liu-
rus tituli de bon. possell. Costa in §. posthu-
mus. nu. 19. Supra de legatis: ergo accipiē-
dus est Paulus iuxta inscriptionem eiūdē
legis, quæ ex eo sumpta est, libro 4. ad le-
ge Iulij & Papij, vt sensus sit, cel. bes & or-
bos qui propter lege Iulij & Papij heredi-
tate capere prohibetur, prohibeatur quo-
que sicut bonorū possessione agnita exclu-
dere, nā quoad hoc attinet hereditatis ap-
pellatione bonoruī quoque posselsio ex-
tinetur, d. §. vbi cunque notat Rebardus.
lib. 3. variorum, cap. 4. ad finem, & plura
accurate scribens Ioannes Pareja in suo
Otio quadrimestri. 2. p. ad legem Iuliani &
Papiam, ex num. 10.

9 Ergo in hoc & sequentibus titulis cum de bonorum possessionibus actui finis, definitionem præmittere necessarium erit quam Vlpianus scripsit, in l. 3. §. bonoruī D. de bonoruī posselsionibus his verbis, bonoruī possello est ius prosequendi, retinendi que patrimonij, sive rei, quæ tuusq; cum is mori-
tur fuerit. explicant præter ordinarios ibi. Hippolyt. Ruminal. in cub. nu. 180. l. qui adiunxit. And. Alcia. in l. 1. num. 2. §. C. qui adiunxit, & lib. 4. paradox. cap. 1. V acamus lib.

lib. 3. declarationum. cap. 48. Ema. Costa
in l. Galius. §. & quid si tantum. 3. p. num.
138. D. de liberis & possib. Petrus Greg. 3.
p. Syntagma. lib. 43. cap. 2. Ioannes Fi-
chard. in rub. num. 20. C. qui admitti. Ca-
gnol. n. 79. Bolognet. n. 51.

10 Sed subsistamus parumper, & eam nos
quoque explicemus. Dicitur, ius, ad diffe-
rentiam possessionis rerum corporalium,
quaे in facto consistit. I. i. D. de acq. poss.
l. s. ibi. corporaliter. C. eodem, iuxta quaे in-
telliges textum in l. bonorum appellatio.
208. D. de verbis significat. est enim ac-
cipienda de hac bonorum appellatione,
quaे in iure consistit & commoda & incō-
moda continet. l. i. l. 3. in prin. D. de bono.
poss. l. nam quod. 14. §. vlt. D. ad S. C. Tre-
bellian. l. hereditatis. 119. ibi. sicuti bonorum
possessio. D. de verbis significa. non de il-
la particulari, quaе deducto ære alieno su-
bitur, vt in l. lib. signatum. 39. §. bona. D.
illo titulo, quod & eleganter explicit l.
C. in l. i. & in dicta l. 3. §. hereditatis. D. de
11 bonorum possessionibus: † Quo sit, vt qui
possessionem habet rerum à defuncto re-
lictarum, necesse habeat petere vt Prætor
hac bonorum possessionem hereditariam
decernat, quaе ei ius & quasi dominium tri-
buat rerum contra autem eti decreta fue-
rit hac bonorum possessio Prætoria non
raine per hoc tribuitur corporalis posses-
sio, quaе factum apprehensionis requirit.

12 † Hinc etiam sit, pupillum qui sine tuto-
re acquirere bona potest, conditionemq;
suum meliorem facere, textus in principio
supra de auct. tut. hanc tamen bonorum
possessionem sine tute agnoscere non
posse, sicuti neque hereditatem adire, l. mo-
re. 8. D. de acq. heredit. coniuncto §. neque

13 tamen. supra de auct. tutorum. †. Constat
etiam, bonorum possessionem, non idem signi-
ficare, si aut disiunctum, aut conuerso or-
dine proferatur, vt Accursio placuit in d.
l. 3. §. hereditatis D. de bonorum possessio-
ni, quem communiter omnes hic, & in l.
1. C. qui admitti. sequuntur. Sed male, quo-
niam verius est, quocumque modo prola-
tam semper iuxta subiectam materiam in-
telligendam esse, vt vel possessionem re-
rum quaе corporis est, & in facto consistit,
vel hanc, de qua in his titulis significet, vt
in rubrica. C. qui admitti. sub num. 55. Zu-
chardus scripsit. sensit Jacob. Cuiacius. lib.
4. obseruat. cap. 6. Barnab. Brissonius lib. 2.

de verborum significatione. fol. 52. pag. 2.
And. Alciat. in l. 1. n. 51. C. qui admitti. Va-
conius. d. c. 48. n. 13. iuxta sententiam glot-
sa 7. in ea nihil obstat. argumento ciudē
tx. extra de verborum signi. & l. quoniam
indignum. 15. C. de testamentis. extat ele-
gans Tullij testimonij pro Cluentio Aui-
to: latiflatum ēße dico mortuum, possessionemque
verbū ex edicto Prætoris huic illius sororis filio
adoleſcenti benistiſimo ortam, & apud Iuris-
contulitos sunt expressa loca in l. cogniti.
4. §. vt possessio. D. de offic. eius cui mād.
est iuris. l. qui ex liberis. i. i. s. testamen-
to. D. de bon. possess. secundū tab. l. Octa-
ui. 9. l. s. D. vnde cognati. l. in honorarijs.
35. D. de oblig. & aet.

14 Præterea verbum illud, ius, in nostra de-
finitione, ad Prætorium non ad ciuale reſe-
rendum est, vti interpretantur Minsyng.
& Claudius in hac rubrica, de bono. poss.
vt sic ab hereditate differat, quaе iuris ciu-
lis successio est, à qua & in alijs quoq; mul-
tis distinguitur: siquidem ad agnoscendā
bonorum possessionem iudicem adire ne-
cessle est, l. s. C. qui admitti. §. s. infra de bo-
no possess. In adeunda vero hereditate so-
lus animus sufficit, verbis aut factis declara-
tus, l. pro herede. 22. l. gerit. 88. D. de ac-
quir. hered. Item heres adeundo verum do-
minium nanciscitur. l. s. supra deheredum
qualit. & diff. bonorum autem possessor,
quasi dominus à Prætore constituitur, quo-
niam Prætor dominium tribuere non po-
terat: sed Princeps, aut lex. l. s. C. de iure
dom. impet. l. elegāter. 24. D. de pig. actio.
iunio §. quos autem. hoc tit. de bon. poss.
vnde in l. 2. D. eodem. bonorum possessor
non heres, sed vice heredis habetur, neque
his repugnat. l. hereditatis. 138. D. de ver-
bor. signi. quaе non generaliter accipienda
est, sed iuxta inscriptionem quam habet,
vt supra diximus n. 8. Et notat Balduinus
lib. 4. de iure nouo. pag. 99.

15 Rursus in definitione dicitur, prosequendi
retinendique patrimonij, quoniam non tatis
erat bonorum possessionem esse ius pro-
sequendi, nisi & retinendi quoq; causa da-
retur, habetq; hac possessio coniunctam
retentionem dominij, vt latius disputant
Cinus & Albericus, in d. l. 3. §. bonorū. D.
de bon. possess. Riminaldus in Rub. C. qui
admitti. n. 180. quibus fauet regula. l. rem
in bonis. 52. D. de acquir. rerum domin.

16 † Sed iam surgit difficultas, nihil videri
differe